Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3

Aanbiedingsbrief 8

Leeswijzer 10

Algemeen 11

Financiële hoofdlijnen 11

Onze aanpak 16

Programma 0 Bestuur en ondersteuning 18

Pakket 0A Bestuur 18

Pakket 0B Burgerzaken 20

Pakket 0C Overhead 22

Pakket 0D Gemeentelijke belastingen 26

Pakket 0H Economische ontwikkeling 26

Pakket 0T Wonen en bouwen 27

Pakket 0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten 27

Verbonden partijen programma 0 29

Wat heeft programma 0 gekost? 29

Overhead 33

Overzicht mutaties reserves 34

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen 35

Programma 1 Veiligheid 37

Pakket 1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie 38

Pakket 1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde 39

Verbonden partijen programma 1 44

Wat heeft programma 1 gekost? 44

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat 47

Pakket 2G Verkeer en vervoer 47
Wat heeft programma 2 gekost? 50
Programma 3 Economie 52
Pakket 3H Economische ontwikkelingen 53
Pakket 3I Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie 56
Verbonden partijen programma 3 57
Wat heeft programma 3 gekost? 57
Programma 4 Onderwijs 59
Pakket 4P Opgroeien en Opvoeden 60
Wat heeft programma 4 gekost? 67
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie 69
Pakket 5J (Openlucht)recreatie 70
Pakket 5K Openbaar groen 73
Pakket 5L Kunst en Cultuur 77
Pakket 5M1 Participatie - De Meerpaal 78
Pakket 5M2 Participatie - Bibliotheken 78
Pakket 5M5 - Multifunctionele gebouwen 78
Pakket 5O Gezonde leefstijl 78
Verbonden partijen programma 5 81
Wat heeft programma 5 gekost? 81
Programma 6 Sociaal domein 84
Pakket 6L Leefbaarheid en veiligheid 86
Pakket 6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen 86
Pakket 6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders 92
Pakket 6M5 - Multifunctionele gebouwen 94
Pakket 6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden 97

Pakket 6O Gezonde leefstijl 106
Pakket 6P Opgroeien en Opvoeden 106
Verbonden partijen programma 6 112
Wat heeft programma 6 gekost? 112
Programma 7 Volksgezondheid en milieu 117
Pakket 7O Gezonde leefstijl 117
Pakket 7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen 120
Pakket 7R (Milieu)omgevingsveiligheid 123
Verbonden partijen programma 7 126
Wat heeft programma 7 gekost? 127
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing 129
Pakket 8S Fysieke leefomgeving/ Omgevingswet 129
Pakket 8T Wonen en bouwen 132
Wat heeft programma 8 gekost? 136
Verplichte indicatoren 139
Paragrafen 145
Paragraaf lokale heffingen 145
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing 149
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen 159
Paragraaf financiering 163
Paragraaf bedrijfsvoering 165
Paragraaf verbonden partijen 173
Paragraaf grondbeleid 185
Paragraaf Wet open overheid (Woo) 205
Paragraaf subsidies 206
Paragraaf informatisering 208

Paragraaf raadsbudgetten 211
Jaarrekening 213
Balans per 31 december 2025 (voor bestemming van het resultaat) 213
Algemene grondslagen 214
Voor waardering en resultaatbepaling 214
Voor het opstellen van de jaarrekening 214
Voor de rechtmatigheidsverantwoording.....215
Grondslagen vaste activa 216
Grondslagen vlottende activa.....218
Grondslagen vaste passiva 222
Grondslagen vlottende passiva.....223
Toelichting op de balans.....223
Vaste activa 223
Vlottende activa.....232
Vaste passiva 236
Vlottende passiva.....245
Rechtmatigheidsverantwoording.....251
Overzicht van baten en lasten en de toelichting.....253
Financiële positie en de toelichting 254
WNT-verantwoording.....256
Single Information Single Audit (SiSa) 259
Overige gegevens 286
Gewaarmerkte controleverklaring.....286
Bijlagen 287
Overzicht incidentele baten en lasten.....287
Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld 290

Afkortingenlijst 294

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Voor u liggen de Jaarstukken 2025, bestaande uit het jaarverslag en de jaarrekening. De verantwoording van het college over het afgelopen jaar waarin wij u de belangrijkste beleidsresultaten en financiële prestaties presenteren, zoals vastgelegd in de Programmabegroting 2025.

Het jaar 2025…

In 2025 zijn belangrijke stappen gezet om onze bestuurlijke en organisatorische basis verder te versterken, passend bij een gemeente die groeit en beheert binnen een steeds complexere omgeving. Het college kijkt vanuit die ontwikkeling met waardering terug op het afgelopen jaar.

In 2025 is verder gebouwd aan een betrouwbare, toegankelijke en professionele gemeente. De dienstverlening voor Burgerzaken wordt gewaardeerd met een 9,4 en laat zien dat bewoners zich gehoord en goed geholpen voelen. Door te blijven werken aan duidelijke, tijdige en integrale besluitvorming groeit het vertrouwen in de gemeente als dienstverlener. Ook minder zichtbare versterkingen, zoals de verdere digitalisering van onze informatiehuishouding, het versterken van de integrale besluitvorming binnen de kaders van de Omgevingswet en het intensiveren van het contact met ondernemers op basis van strategisch accounthouderschap dragen bij aan een dienstverlenende en toekomstbestendige organisatie.

Samen met uw raad zijn belangrijke stappen gezet om de toekomstbestendigheid van onze samenleving te versterken. Door te investeren in een veilige en passende onderwijsomgeving, waaronder de start van de nieuwe Praktijkschool en de voorbereidingen voor nieuwbouw van Copernicus Dronten, Kindcentrum Dronten en Kindcentrum Swifterbant wordt de basis gelegd voor kwalitatief onderwijs voor alle kinderen. Tegelijkertijd is ingezet op het vergroten van kansengelijkheid, zodat meer kinderen met vergelijkbare kansen aan hun schoolloopbaan kunnen beginnen en beter kunnen aansluiten in het onderwijs. Deze keuzes dragen bij aan het effect dat ieder kind, ongeacht woonplaats of achtergrond, toegang moet hebben tot goed onderwijs.

Ook op het gebied van bestaanszekerheid en maatschappelijke ondersteuning is voortgang geboekt. Door in te zetten op het versterken van het informele vangnet en het stimuleren van laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten is gewerkt aan een samenleving waarin inwoners elkaar beter weten te vinden en kunnen ondersteunen.

Binnen het fysieke domein is in 2025 voortgebouwd aan de groei van Dronten. Met de oplevering van 322 woningen groeit de woningvoorraad gedoseerd en passend, in lijn met de gemeentelijke ambitie van gemiddeld 333 woningen per jaar. Het door uw raad vastgestelde Strategisch kader Woonperspectief 2024 geeft richting aan deze ontwikkeling en vormt de basis voor toekomstige gebiedsontwikkeling. Met het vaststellen van de koersdocumenten voor Biddinghuizen, Swifterbant en Dronten Zuid is daarnaast een belangrijke stap gezet in het voorbereiden van toekomstige woningbouwlocaties en gebiedsvisies. Deze documenten vormen het fundament voor een samenhangende en toekomstbestendige groei van Dronten.

In 2025 vond ook een historische gebeurtenis plaats met de berging van een Britse Avro Lancaster in het Van Veldhuizenbos, uitgevoerd onder het Nationaal Programma Berging Vliegtuigwrakken. Hiermee is uitvoering gegeven aan een historische taak. Een gebeurtenis waar ook vanuit de samenleving veel aandacht voor bleek en de blijvende verbondenheid onderstreept van Dronten met haar geschiedenis en met de Airgunners die een belangrijke plaats innemen in onze lokale identiteit.

Tot slot, de gemeente Dronten sluit 2025 af met een positief resultaat van € 7,3 miljoen (afgerond). Tegelijkertijd blijft het noodzakelijk om te blijven werken aan een structureel sluitende meerjarenbegroting. In het afgelopen jaar is de lijn richting realistisch begroten verder versterkt. Door eerder en scherper inzicht te hebben in risico's, kansen en structurele effecten ontstaat meer bestuurlijke ruimte om tijdig en onderbouwd bij te sturen. Daarbij realiseert het college zich dat er altijd externe ontwikkelingen en onvoorziene factoren zijn die niet volledig te voorspellen zijn, maar wel invloed kunnen hebben op de financiële positie. Juist daarom is het van belang dat de organisatie blijft investeren in een realistische en adaptieve begrotingssystematiek. Dit vormt een belangrijke basis voor de komende Perspectiefnota en Begroting. We zetten deze werkwijze door bij het opstellen van de Programmabegroting 2027, zodat ook in de komende jaren gericht kan worden geïnvesteerd waar dat nodig is en zowel college als raad in positie zijn om goed onderbouwde en transparante keuzes te maken voor onze inwoners.

In lijn met vorig jaar, wordt een samenvatting van de jaarstukken meegestuurd. Deze lezersvriendelijke versie biedt u en onze inwoners een overzicht van de financiële resultaten en beleidsmatige verantwoordingen. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen wij u graag naar de diverse programma's.

College van B&W
31 maart 2026

Leeswijzer

Omschrijving (toelichting)

Deze jaarstukken zijn opgebouwd volgens hetzelfde format als de Programmabegroting 2026. Door deze lijn consequent door te trekken, blijven onze documenten herkenbaar en wordt de ontwikkeling richting effectgericht sturen verder versterkt. Dit betekent dat we onze verantwoording zo helder mogelijk laten aansluiten op de maatschappelijke effecten, doelen en activiteiten.

De begroting 2025 is grotendeels nog in de oude stijl opgesteld. Waar deze wel SMART-geformuleerde doelen bevatte, zijn deze ongewijzigd overgenomen in deze jaarrekening.

Voor onderwerpen waar de begroting 2025 nog geen (SMART) doelen bevatte – vooral omdat (strategische)beleidskaders in 2025 nog ter besluitvorming aan uw raad moesten worden voorgelegd – maken we gebruik van de doelen uit de begroting 2026 die ook van toepassing zijn op het jaar 2025. Deze doelen vloeien voort uit de beleidskaders. De verantwoording in deze jaarrekening sluit daarop aan. Op alle in de begroting 2025 benoemde activiteiten wordt uiteraard verantwoording afgelegd, waarbij we nadrukkelijker de koppeling maken met de beoogde maatschappelijke effecten. Daarnaast maken we ook, waar mogelijk, gebruik van indicatoren die in de begroting 2026 opgenomen zijn voor het jaar 2025.

Met ‘26’ ([26]) is aangegeven of een doel afkomstig is uit de Programmabegroting 2026. Deze markering helpt u als lezer om te zien welke doelen nieuw(er) zijn en welke rechtstreeks voortkomen uit de begroting van het betreffende jaar.

Algemeen

Financiële hoofdlijnen

Met de jaarstukken leggen wij verantwoording af aan de gemeenteraad over het gevoerde beleid. Wij laten zien wat we in 2025 hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat dat heeft gekost. De Jaarstukken 2025 bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Bij het maken van de jaarstukken volgen wij de instructie van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten en de financiële verordeningen. In de tabel 'overzicht van baten en lasten 2025' wordt het geraamde resultaat en het gerealiseerde resultaat 2025 inzichtelijk gemaakt. Daarbij is ook het jaarrekeningresultaat te lezen.

Toelichting financiële hoofdlijnen

In het jaarverslag verklaren we per programma de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de realisatie 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger.

Overzicht van baten en lasten 2025 (x € 1.000)	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Subtotaal van baten en lasten excl. algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves	-92.887	-94.017	-100.698	-94.912	5.786
Saldo baten en lasten Algemene dekkingsmiddelen	113.153	111.904	120.502	121.506	1.004
Saldo overhead	-21.217	-21.673	-22.454	-21.799	654
Saldo Onvoorziene uitgaven	0	-84	-84	-	84
Saldo Vennootschapsbelasting	953	-	-	-	-
Totale lasten exclusief reserves	**-164.493**	**-156.342**	**-170.189**	**-168.921**	**1.268**
Totale baten exclusief reserves	**164.495**	**152.472**	**167.455**	**173.716**	**6.262**
Saldo van baten en lasten	**2**	**-3.870**	**-2.734**	**4.795**	**7.529**
Saldo reserves	**9.747**	**1.364**	**4.157**	**2.302**	**-1.855**
Resultaat	**9.749**	**-2.506**	**1.423**	**7.097**	**5.674**

Resultaat uitgesplitst (x € 1.000)	Begroot 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Resultaat exploitatie Algemene dienst	-2.142	4.628	6.770
Resultaat exploitatie Grondbedrijf	3.565	2.469	-1.096
Resultaat gemeente Dronten	**1.423**	**7.097**	**5.674**

Analyse van het resultaat 2025

De Jaarstukken 2025 sluit af met een positief resultaat van 7,1 miljoen (afgerond). Dit resultaat betreft een totaal van het resultaat algemene dienst en grondexploitaties. Het resultaat van de grondexploitaties is € 2,5 miljoen positief. Het resultaat voor de algemene dienst betreft afgerond € 4,6 miljoen positief. Ten opzichte van de begroting is een positiever resultaat gerealiseerd van € 5,7 miljoen, waarbij in het saldo van baten en lasten (voor reserves) € 7,5 miljoen positiever resultaat is geboekt.

In het resultaat is voor € 1,9 miljoen aan budgetoverhevelingen verwerkt. Dit levert geen verschil op met de begroting, maar is wel zichtbaar op regelniveau. Op de regel saldo reserves verklaart dit het grootste deel van verschil van € 1,855 miljoen. Het betekent ook dat in het saldo van baten en lasten, waar het verschil van € 7,529 miljoen zichtbaar is, er voor € 1,9 miljoen aan budgetoverhevelingen is doorgevoerd.

Per saldo is het resultaat dus zeer positief. Daarbij is goed gekeken waardoor dit komt en in welke mate deze afwijking in incidentele of structurele onderdelen zit. Met het oog op de structurele beheersbaarheid van de begroting levert deze analyse in de jaarrekening daaraan een belangrijk aanvullend inzicht. Dit inzicht wordt gebruikt bij het bijstellen van de begroting 2026 en het opstellen van de begroting 2027. De financiële analyse is met name gericht op het resultaat van € 4,6 miljoen van de algemene dienst.

Resultaat algemene dienst

In onderstaande tabel ziet u hoe het resultaat van de algemene dienst tot stand is gekomen. Dit wordt gedaan door de verschillen ten opzichte van de begroting in hoofdlijnen te duiden. Het is belangrijk te vermelden dat eventuele beleidsinhoudelijke toelichting in de programmaverantwoording aan bod komt. In deze analyse wordt volstaan met een meer technische bevinding.

Het positieve resultaat van € 4,6 miljoen ligt niet in lijn met het begrote negatieve resultaat van € 2,1 miljoen. De verschillen hebben geleid tot een toename van € 6,7 miljoen (afgerond). De verschillen worden onder de tabel toegelicht en hier wordt middels nummering naar verwezen.

	Verschil	Resultaat
Begroot resultaat algemene dienst 2025		**-2,1**
Structurele beheersbaarheid		
1.1 Efficiëntie organisatie	1,1	
1.2 Diverse baten	0,4	
1.3 Beschermd wonen	0,3	
1.4 BTW compensatiefonds afval en riool	0,3	
1.5 Overige baten en lasten	1	
Incidentele gebeurtenissen		
2.1 Kortlopende rente	1,4	
2.2 Regionale samenwerking	-0,2	
2.3 Afwikkeling windplannen Blauw en Groen	0,7	
2.4 Gemeentefonds en diverse baten	0,7	
2.5 APPA regeling	-0,7	
2.6 Realisatiestimulans (regeling Rijk)	1,7	
Subtotaal verschillen algemene dienst		6,7
Gerealiseerd resultaat algemene dienst 2025		**4,6**

In het kader van structurele beheersbaarheid zijn een aantal verschillen relevant om te verduidelijken. Voor 2025 is de begroting op het gebied van formatie bijgesteld. Tegelijkertijd heeft de organisatie met de ingezette verbeteringen in de bedrijfsvoering de inhuur teruggedrongen van 20% naar 15%. Dit levert een voordeel op van € 1,1 miljoen, waarmee de organisatie met dezelfde kwaliteit en capaciteit efficiënter heeft gefunctioneerd [1.1].

Vanaf de begroting van 2026 zijn een aantal baten realistischer begroot. Deze aanscherping in de begroting was niet doorgevoerd in 2025, waardoor dit een incidenteel voordeel geeft in 2025 van € 0,7 miljoen [2.4]. Daarnaast vallen nog een aantal baten hoger uit dan in 2025 is begroot. Een voorbeeld hiervan is de toeristenbelasting die € 0,1 miljoen meer heeft opgeleverd. Per saldo levert dit een voordeel op van € 0,4 miljoen [1.2]. Waar mogelijk worden dit soort baten richting de begroting van 2027 bijgesteld.

Voor beschermd wonen komt het voordeel vooral voort uit (incidentele) gelden die zijn ontvangen, waar geen rekening mee was gehouden [1.3]. Voor de inhoudelijke toelichting op dit onderwerp wordt verwezen naar de programmaverantwoording.

Bij de financiële analyse van het riool is zichtbaar geworden dat wet- en regelgeving onvolledig werd toegepast. Dit geldt voor de btw opslag in de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Het voordeel van € 0,3 miljoen komt ten gunste van het (structurele) begrotingssaldo. Na het volledig toepassen van deze regeling blijft er sprake van een dekkingsoverschot op zowel de rioolheffing als afvalstoffenheffing. In het eerste halfjaar van 2026 wordt de financiële analyse van het riool met de raad besproken [1.4].

Een aantal ontwikkelingen zijn gekenmerkt als incidentele gebeurtenissen. De rente op het kasgeld is niet juist begroot. In de begroting van 2025 heeft de focus gelegen op de structurele lange termijn rente en zijn de incidentele rentebaten onvolledig begroot. Eind 2025 zit er € 74 miljoen in kas, mede door reeds ontvangen subsidies voor het woonprogramma. Dit levert meer rentebaten op en daarmee een incidenteel voordeel van € 1,4 miljoen op in 2025. Het heeft ook in 2026 en 2027 nog een incidenteel positief resultaat. In de 1e financiële tussenrapportage 2026 zal hier een correctie voor plaatsvinden [2.1]. In de 1e financiële tussenrapportage 2026 vindt ook een bijstelling plaats voor de regionale samenwerking. Afspraken die binnen de regio zijn gemaakt en waar de raad toe heeft besloten, waren niet goed verwerkt in de begroting. Dit levert een nadeel van € 0,2 miljoen op [2.2]. Over deze gebeurtenis is de raad middels een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

De afgelopen jaren zijn twee grote duurzaamheidsprojecten opgeleverd, namelijk windplannen Blauw en Groen. De gemeente heeft daar veel kosten voor gemaakt en daarvoor zijn vergoedingen ontvangen. Voor nog te verwachten (juridische) kosten was een bedrag gereserveerd. Die kosten zijn meegevallen en een groot deel van deze reservering is nu vrijgevallen in het resultaat [2.3].

De APPA voorziening is vanwege de aanstaande overgang naar het ABP verhoogt met 23,5%. Deze verhoging was niet begroot en dit resulteert in een eenmalige afwijking van € 0,7 miljoen [2.5].

Voor de Realisatiestimulans van het Rijk (SPUK) is voor 2025 een aanvraag ingediend van € 1,7 miljoen. Een recente uitspraak van de BBV maakt dat deze regeling in 2025 wordt verantwoord. In het raadsvoorstel van de jaarrekening wordt voorgesteld dit bedrag te storten in een bestemmingsreserve [2.6].

Wat resteert na bovenstaande verschillen is dat in totaal voor nog ongeveer € 1,0 miljoen verschil resteert. Hier zijn veel kleinere verschillen op diverse programma's zichtbaar, waar de programmaverantwoording verder inzicht in geeft. Het is belangrijk om te realiseren dat realistisch begroten niet betekent dat er geen verschillen ontstaan. Dat is inherent aan het principe van begroten. Tegelijkertijd kan hieruit wel worden geconcludeerd dat in de begroting 2025 nog steeds financiële ruimte zit die niet is besteed.

In het kader van de structurele beheersbaarheid zal richting de begroting 2027 deze financiële ruimte nader onderzocht worden. Daarbij ligt de nadruk op het eventueel aanwezige structureel karakter van deze afwijkingen. Dit levert wellicht weer nieuwe mogelijkheden op om de begroting reëler te maken. Dit kan helpen voorkomen dat de raad zich moet buigen over voorstellen die de structurele beheersbaarheid vergroten.

Resultaat grondexploitaties

In onderstaande tabel ziet u hoe het resultaat van de grondexploitatie tot stand is gekomen:

	Begroot	Resultaat	Verschil
Resultaat grondexploitaties 2025 voor reserves	3.565	2.061	-1.504
Onttrekking bestemmingsreserve Hanzekwartier	0	408	408
Gerealiseerd resultaat grondexploitaties 2025	**3.565**	**2.469**	**-1.096**

In 2025 is voor het eerst het resultaat op de grondexploitaties begroot. Dat heeft geleid tot een negatief begrotingsverschil van € 1,5 miljoen, wat voor € 0,4 miljoen gedempt wordt door een onttrekking aan de bestemmingsreserve Hanzekwartier. Toch kan dit resultaat enigszins positief gekleurd worden. De prognose voor de jaren 2026-2029 kan namelijk met € 2,3 miljoen positief worden bijgesteld. Bij de 2e Financiële tussenrapportage 2026 worden de grondexploitatieverwachtingen in de begroting bijgesteld.

Voor het totaaloverzicht verwijzen we u naar de paragraaf Grondbeleid.

Afwijkingen per programma

In het volgende overzicht is op programmaniveau het verschil tussen de begroting 2025 (na wijziging) ten opzichte van de realisatie 2025 aangegeven, inclusief mutaties in de reserves. De afwijkingen per programma zijn uiteengezet in de toelichting zoals opgenomen in het jaarverslag, bij de verantwoording per programma.

Afwijkingen per programma (x € 1.000)		Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Lasten				
0	Bestuur en ondersteuning	-33.482	-35.410	-1.928
1	Veiligheid	-7.762	-7.262	500
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.749	-8.738	11
3	Economie	-3.754	-3.205	549
4	Onderwijs	-14.554	-13.960	593
5	Sport, cultuur en recreatie	-15.603	-15.778	-175
6	Sociaal domein	-72.459	-71.301	1.158
7	Volksgezondheid en milieu	-13.936	-13.502	434
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-12.836	-13.312	-476
Subtotaal afwijkingen lasten		**-183.135**	**-182.469**	**666**
Baten				
0	Bestuur en ondersteuning	123.443	127.180	3.737
1	Veiligheid	462	417	-45
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	646	781	135
3	Economie	6.133	4.545	-1.588
4	Onderwijs	7.752	7.317	-435
5	Sport, cultuur en recreatie	5.034	5.168	134
6	Sociaal domein	19.250	19.216	-34
7	Volksgezondheid en milieu	12.460	13.210	750
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	9.377	11.731	2.354
Subtotaal afwijkingen baten		**184.558**	**189.566**	**5.008**
Totaal saldo afwijkingen		**1.423**	**7.097**	**5.674**

Budgetoverhevelingen

De budgetoverhevelingen van 2025 naar 2026 zijn u apart ter vaststelling voorgelegd in de vergadering van 29 januari 2026. Om de projecten, activiteiten, investeringen of werkzaamheden uit te kunnen voeren is budget en/of krediet nodig voor 2026. Voor het jaar 2025 wordt € 1.938.162 overgeheveld naar 2026, want uiteindelijk zijn er in het jaar 2025 nog een aantal facturen nagekomen. Daardoor vallen de budgetoverhevelingen € 43.883 lager uit. De gemeenteraad heeft de bestemmingsreserve Overlopende werken boekjaar (projecten) ingesteld. De budgetoverhevelingen zijn na het besluit van de raad verwerkt en onderdeel van de jaarstukken. De kredieten worden bij de jaarstukken vastgesteld. Voor de kredieten wordt voorgesteld totaal € 9.964.716 naar 2026 over te hevelen en € 1.197.558 af te sluiten.

Vermogenspositie gemeente

Onze reserve- ofwel vermogenspositie bestaat uit de Algemene reserve en de Bestemmingsreserves van de gemeente. Eind 2024 is het totale eigen vermogen € 110,9 miljoen afgerond en eind 2025 is het totale eigen vermogen € 115,7 miljoen afgerond. De gemeente Dronten heeft hiermee een robuuste vermogenspositie en kan hierdoor mogelijke negatieve resultaten in de toekomst binnen de gemeentelijke reserves opvangen.

Resultaatbestemming

Het rekeningresultaat 2025 is € 7.096.672 miljoen positief. Het voorstel voor bestemming van dit voordelige resultaat is:

- € 1,7 miljoen (afgerond) toe te voegen aan de bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling;
- € 5,4 miljoen (afgerond) toe te voegen aan de algemene reserve.

Onze aanpak

De gemeenteraad stelt elk jaar de begroting vast. Daarin staat een uitwerking van de beleidsvoornemens, de concrete activiteiten en de middelen die nodig zijn voor de uitvoering. Na afloop van het begrotingsjaar wordt er in de jaarstukken door het college verantwoording afgelegd over het jaar. Deze Jaarstukken 2025 zijn opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de eisen zoals de financiële verordening van de gemeente Dronten deze stelt. De jaarstukken bestaan uit de volgende delen:

1. Aanbiedingsbrief;

2. Jaarverslag, bestaande uit:

- Programmaverantwoording;
- Paragrafen.

3. Jaarrekening, bestaande uit:

- Balans per 31 december 2025;
- Algemene grondslagen;
- Toelichting op de balans;
- Rechtmatigheidsverantwoording;
- Het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- Financiële positie en toelichting;
- WNT-verantwoording 2025;
- Single Information Single Audit (SiSa).

Aanbieding
In de aanbiedingsbrief gaan wij in op de gerealiseerde hoogtepunten van de politieke agenda 2025.

Financiële hoofdlijnen
In de financiële beschouwing wordt op hoofdlijnen de oorzaken beschreven die hebben geleid tot het jaarrekeningresultaat van 2025.

Programmaverantwoording
In de programmaverantwoording wordt per programma aangegeven wat het programma inhoudt, wat u (de raad) en wij (college) wilden bereiken, welke acties zijn ondernomen en wat het financieel resultaat is per programma met de daarbij behorende analyse.

Paragrafen
In de afzonderlijke paragrafen wordt verslag gedaan van de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten, alsmede lokale heffingen. We hanteren de minimaal vereiste 8 paragrafen met daarbij de paragrafen subsidies, informatisering en de raadsparagraaf.

Getal notitie
In alle tabellen is de onderstaande notatie gehanteerd:

- Een positief saldo (overschot) is plus;
- Een negatief saldo (tekort) is een min;
- Voordelen door lagere uitgaven of hogere inkomsten worden positief genoteerd;
- Nadelen door hogere uitgaven of lagere inkomsten worden negatief neergezet.

Alle bedragen worden in 1.000-tallen weergegeven, tenzij anders is aangegeven. Door deze weergave kan het voorkomen dat totalen een (minimale) afwijking laten zien.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Programma inleiding

We streven er vanuit dit programma naar dat inwoners een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren die het vertrouwen van onze overheid versterkt. In een tijd waarin de gemeente Dronten zowel groeit als beheert binnen een steeds complexere samenleving, staan transparantie in besluitvorming en flexibiliteit centraal. Daarom werken we actief samen met onze inwoners, (regionale) partners en het Rijk.

Door effectief in te spelen op maatschappelijke veranderingen en technologische innovaties, wordt gebouwd aan een efficiënte organisatie. Eén die niet alleen de groeiambitie naar 60.000 inwoners in 2050 kan ondersteunen, maar ook blijvend inspeelt op de behoeften en verwachtingen van haar inwoners.

Pakket 0A Bestuur

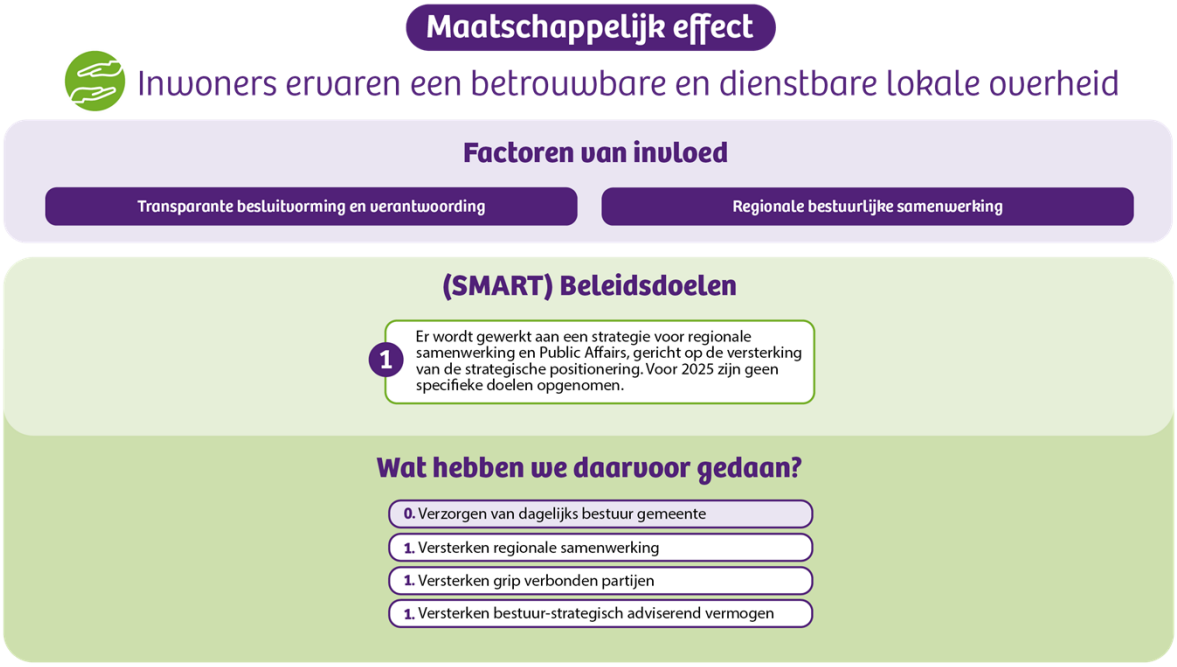

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren. Dit pakket gaat over (het faciliteren van) de gemeentelijke bestuursorganen en regionale samenwerking.

In een tijd waarin de gemeente Dronten binnen een steeds complexere samenleving zowel moet groeien als beheren, staan transparantie in besluitvorming en flexibiliteit centraal. Daarom wordt ingezet op het actief samenwerken met onze inwoners, (regionale) partners en het Rijk.

Wat wilden we bereiken?

Om gericht te kunnen investeren in regionale samenwerkingen is het nodig dat we ons eigen profiel/positie vaststellen: wat is de context waarin Dronten opereert en wat zijn de opgaven waar Dronten voor staat. In 2025 is er daarom gewerkt aan een strategie voor regionale samenwerking en Public Affairs, gericht op de versterking van de strategische positionering. De strategie draagt bij aan het bepalen in welke samenwerkingsverbanden de gemeenten de komende jaren moet investeren en op welke wijze de samenwerking met Rijk en Regio, die op lange termijn noodzakelijk is voor middelen, ruimtelijke ordening en mogelijke versoepeling van wet- en regelgeving, moet worden opgetuigd.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 is stevig geïnvesteerd in de regionale samenwerkingen. Tegelijk zijn stappen gezet om de Drontense positie in de regio aan te scherpen en te versterken. Door in te zetten op het versterken van de regionale samenwerking, kunnen inwoners vertrouwen op een lokaal bestuur dat goed is aangesloten bij bovenlokale ontwikkelingen en gezamenlijke opgaven.

Deze raadsperiode is daarnaast gericht gewerkt aan het versterken van het bestuurlijke en strategisch-adviserende vermogen binnen de organisatie. In deze periode is het besluitvormingsproces verder gestroomlijnd, met als doel de kwaliteit, transparantie en eenduidigheid van bestuurlijke voorstellen te vergroten en de politieke sensitiviteit en daarmee de bestuurlijke advisering binnen de organisatie te versterken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Versterking regionale samenwerking
Met partners in Flevoland is de uitvoeringsagenda van de Strategische Agenda Flevoland geactualiseerd, waarbij vanuit Dronten is ingezet op de groeiopgave van Dronten en de daarvoor nodige randvoorwaarden zoals onder meer zorgvoorzieningen, mobiliteit/infrastructuur en netcongestie.

Voor wat betreft de Regio Zwolle zal een evaluatie van één van de programmalijnen leiden tot heroverweging van deelname. Hiertoe wordt vóór het zomerreces 2026 een voorstel aan de raad voorgelegd.
Het investeren in de regionale samenwerking heeft nog meer de noodzakelijkheid benadrukt voor het opstellen van een position paper. In 2026 wordt hierop ingezet. Een position paper helpt namelijk de gemeente om strategische en weloverwogen keuzes te maken bij (boven)regionale opgaven passend binnen de politiek-bestuurlijke ambities en in het belang van onze inwoners en regio passend.

Versterken bestuur-strategisch adviserend vermogen
Eind 2025 is de balans opgemaakt en vastgesteld dat belangrijke stappen zijn gezet: de kwaliteit van besluitvormende stukken is aantoonbaar verbeterd, mede door de toepassing van effectgericht sturen en het werken vanuit het brede welvaartsperspectief. Tegelijkertijd is geconstateerd dat de organisatie als geheel nog stappen heeft te zetten. De basis is versterkt, maar blijft kwetsbaar. Zo is gebleken dat bij personele ontwikkelingen (bijvoorbeeld door wisselingen of ziekte) het tijdig beantwoorden van raadsvragen (de zogenoemde “artikel 33”-vragen) onder druk kwam te staan en dat procescommunicatie over de voortgang opvolging van moties professioneler en consistenter moet worden verbeterd.
Voor het komende jaar en de daaropvolgende periode ligt de focus op het verder verbreden en bestendigen van de eerder gelegde basis. Hiermee wordt beoogd het bestuurlijke besluitvormingsproces duurzaam te borgen binnen de lijn van effectgericht sturen, zodat dit proces transparant, navolgbaar en begrijpelijk is voor onze inwoners.

Daarnaast werd ingezet op het versterken van de politiek-bestuurlijke sensitiviteit binnen de organisatie. Dit is noodzakelijk om college en raad, zowel intern als in samenwerking met externe partners, goed in positie te brengen en te ondersteunen bij het maken van afgewogen bestuurlijke keuzes.

Grip op verbonden partijen
Op 3 juli 2025 heeft de raad de Handreiking verbonden partijen 2025 van de gemeente Dronten vastgesteld. Hiermee wordt ingezet om de bestuurlijke grip op verbonden partijen te versterken. De handreiking biedt een uniforme en gestructureerde aanpak waarmee via drie handelingskaders uniforme richtlijnen en praktische handvatten voor samenwerking met verbonden partijen worden geschetst, waarbij transparantie, controle en effectiviteit centraal staan. Deze instrumenten ondersteunen raad en college bij het nemen van weloverwogen besluiten en het waarborgen van bestuurlijke grip op de verbonden partijen. Hiermee is een solide fundament gelegd voor bestuurlijke sturing en effectieve samenwerking met verbonden partijen.

Pakket 0B Burgerzaken

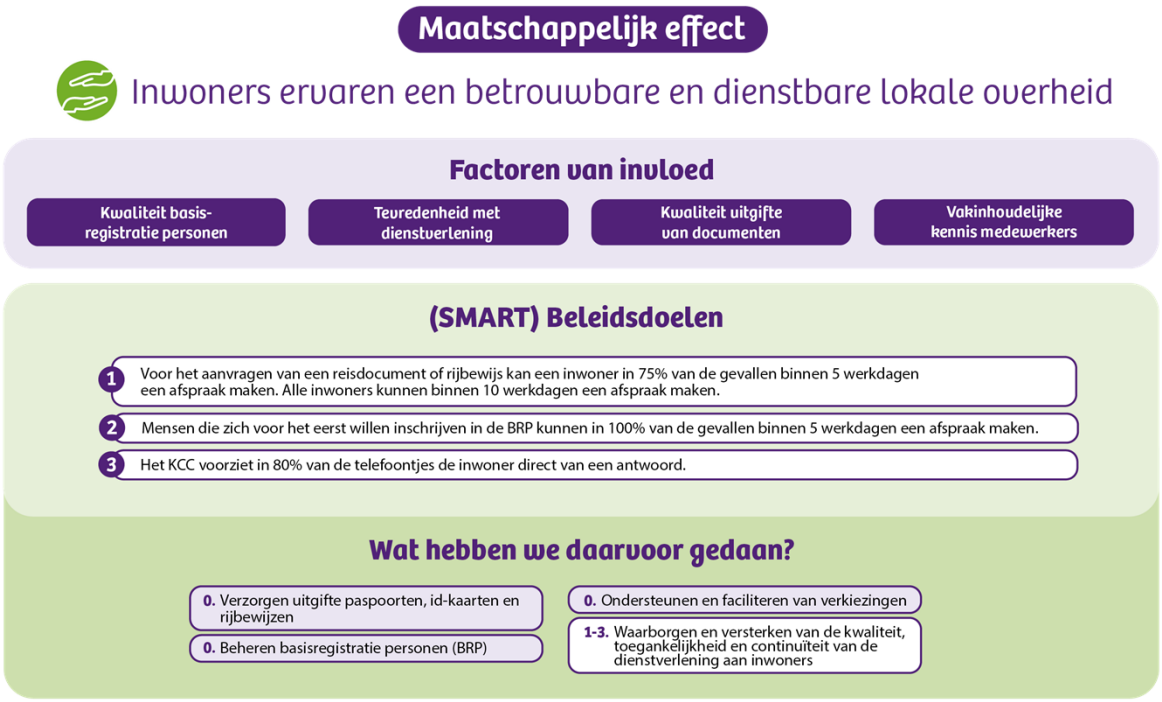

Inhoud
We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren. Daarvoor is het belangrijk dat zij tijdig terecht kunnen voor het regelen van hun zaken en vakkundig worden geholpen. Drontenaren voelen zich gehoord, gezien en begrepen door zowel het KCC als Burgerzaken. Naast onze inwoners zijn ook andere gebruikers afhankelijk van onze persoonsgegevensbeheertaken.

Door het beschikbaar stellen van zo betrouwbaar en actueel mogelijke persoonsinformatie (met inachtneming van de privacy) aan inwoners, gemeentelijke en landelijke gebruikers, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de rechtszekerheid van onze inwoners. Ook het goed organiseren van de verkiezingen draagt bij aan lokaal vertrouwen in de overheid.

Beleidsuitgangspunten

We geven uitvoering aan het landelijk beleid ten aanzien van de basisregistratie personen, burgerlijke stand en identiteitsmanagement. Behalve de betrouwbaarheid van persoonsgegevens en fraudebestrijding, wordt er ook aandacht gevraagd voor de mens achter deze gegevens, waarbij soms maatwerk nodig is.

Wat wilden we bereiken?

Inwoners ervaren excellente dienstverlening van Publiekszaken

1) Voor het aanvragen van een reisdocument of rijbewijs kan een inwoner in 75% van de gevallen binnen 5 werkdagen een afspraak maken. Alle inwoners kunnen binnen 10 werkdagen een afspraak maken.

2) Mensen die zich voor het eerst willen inschrijven in de BRP kunnen in 100% van de gevallen binnen 5 werkdagen een afspraak maken.

3) Het KCC voorziet in 80% van de telefoontjes de inwoner direct van een antwoord.

Hoe hebben we dit gemeten?

	2024	2025
1. % Inwoners die binnen 5 werkdagen een afspraak konden maken voor het aanvragen van een reisdocument of rijbewijs	-	100%
2. % Inwoners die binnen 5 werkdagen een afspraak konden maken voor een eerste inschrijving BRP	-	100%
3. % Contactmomenten die het KCC zelf afhandelt	81%	84%

Toelichting

Burgerzaken

In 2025 was het in de afsprakenagenda van team Burgerzaken mogelijk om voor rijbewijzen, reisdocumenten en BRP-inschrijvingen binnen vijf werkdagen een afspraak te maken. Om dit te borgen, is wekelijks gecontroleerd of er vrije ruimte beschikbaar was voor het aanvragen van een reisdocument of het maken van een afspraak voor een eerste inschrijving. Daarmee zijn beide doelen 1 en 2 behaald. Dit wordt onder andere verklaard door het tijdig beschikbaarheid stellen van extra capaciteit ter voorbereiding van de verwachte paspoortpiek in 2026 en 2027.

In 2025 zijn 2.930 rijbewijzen en 7.910 reisdocumenten aangevraagd. Daarnaast zijn 265 inwoners voor het eerst en 174 inwoners opnieuw vanuit het buitenland in de BRP ingeschreven. Hiermee is uitvoering gegeven aan de wettelijke taak om actuele en betrouwbare persoonsgegevens beschikbaar te houden.

KCC

Uit de rapportage van het KCC blijkt dat in 2025 55.554 keer contact is geweest, via telefoon, whatsapp, chat en contactformulier.

Daarvan zijn 46.762 contacten direct door het KCC afgehandeld. Er is 4.098 keer doorverbonden en 3.929 keer een terugbelverzoek aangemaakt. Het verschil van 765 betreft meldingen voor het sociaal domein en Toezicht en Handhaving die zijn doorgezet. Daarmee is doel 3 behaald.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 heeft Publiekszaken excellente dienstverlening geleverd aan inwoners. Iedere inwoner die een online afspraak maakt bij Burgerzaken, krijgt na de afspraak een mail met de vraag om feedback te geven. De dienstverlening van Burgerzaken is daarmee in 2025 gewaardeerd op een 9,4.

Door dienstverlening toegankelijk, tijdig en duidelijk te organiseren en vragen van inwoners zo veel mogelijk direct te beantwoorden, ontstaat een manier van werken waarin inwoners snel en op zorgvuldig wijze worden geholpen. Deze inzet draagt eraan bij dat inwoners het contact met de gemeente als betrouwbaar en professioneel ervaren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
KCC
We hebben actief verbinding gezocht met de afdelingen, ook wanneer terugbelverzoeken leidden tot herhalingsverkeer. Door de actieve verbinding waren we ook beter in staat inwoners in 1 keer van het juiste antwoord te voorzien.

Dienstverlening
Ook in 2025 was er een week van de Dienstverlening en hebben veel collega's gebruik gemaakt van de mogelijkheid iemand te nomineren voor de Gouden Giraf. Doordat de dienstverlening in 2025 door onze inwoners hoger is gewaardeerd dan in 2024, blijven we op een positieve manier inzetten op verdere verbetering van de dienstverlening.

Digitalisering
Burgerzaken heeft in 2025 het laatste deel (2019-2022) papieren archief gedigitaliseerd. Deze documenten worden voor de geautoriseerde medewerkers beschikbaar gesteld in het informatiebronnen zoeksysteem MY-LEX. Vanaf 2026 zijn al deze brondocumenten volledig en eenduidig digitaal te raadplegen en ook voor de toekomst makkelijk en toegankelijk opgeslagen.

De doorontwikkeling van de digitale dienstverlening is bij burgerzaken in 2025 tijdelijk stilgelegd met het oog op de aanbesteding van de vak applicatie in 2026/2027. Voor KCC/dienstverlening hebben we in 2025 de mogelijkheden van AI en een chatbot onderzocht, wat in 2026 verder vorm gaat krijgen.

Pakket 0C Overhead

Doelenboom

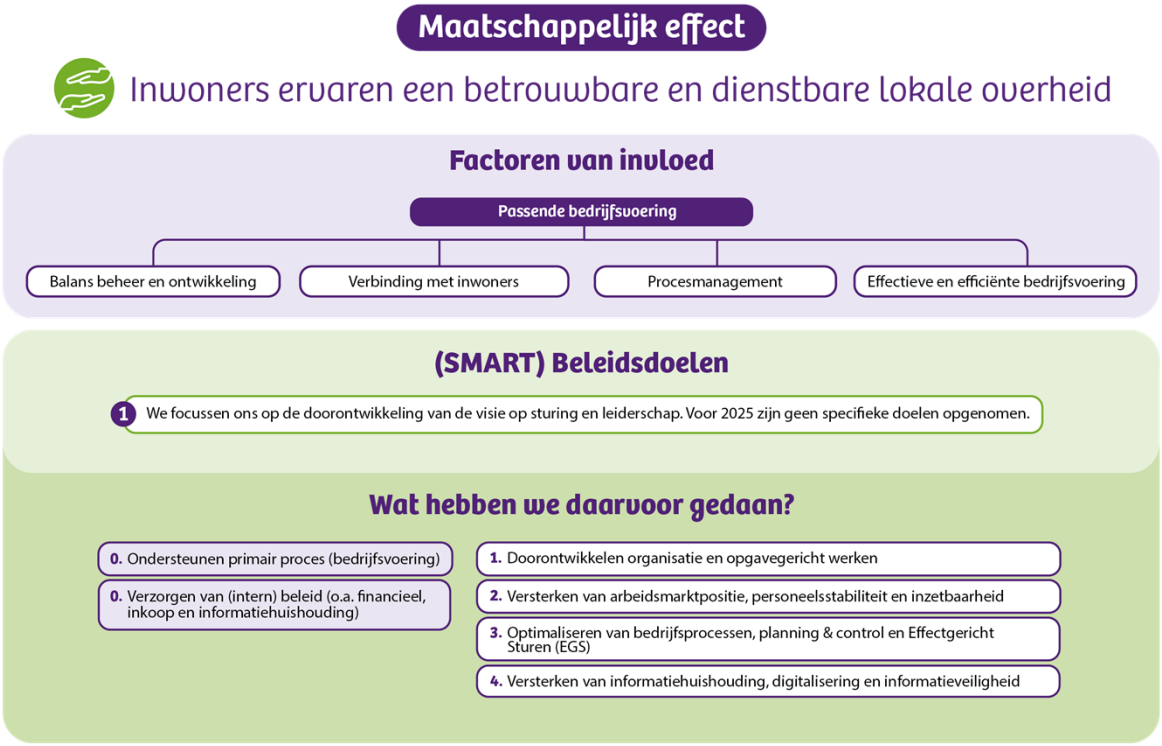

Inhoud

Het pakket Overhead is ondersteunend en adviserend aan de organisatie en het college van Dronten. In dit pakket vallen de activiteiten die zorgen voor de faciliteiten om te kunnen werken, systemen werkend (en bruikbaar) te houden en te adviseren in het primaire proces. Tot dit pakket behoren alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces (de andere pakketten). Passende bedrijfsvoering zorgt ervoor dat het werk goed uitgevoerd kan worden, wat bijdraagt aan het effect dat inwoners een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren.

De bedrijfsvoering bestaat concreet uit:

- Financiën
- Personeel en organisatie
- De gemeentesecretaris
- Inkoop (incl. Aanbesteding, rechtmatigheid en centrale administratie (CAT))
- Contractmanagement
- Subsidies (verwerving als verlening)
- Juridische zaken
- Bestuurszaken en bestuursondersteuning
- Informatiehuishouding, digitalisering en ICT
- Archief- en informatiebeheer
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging)
- Communicatie
- Managementondersteuning primair proces

Beleidsuitsgangspunten

Met een passende bedrijfsvoering zorgen we ervoor dat we goed ons werk kunnen doen in de context van een groeiende gemeente. Passende bedrijfsvoering is gericht op het versterken van onze focus van buiten naar binnen (inwoners centraal stellen), verbeteren van de balans tussen beheer en ontwikkeling en het op orde hebben van processen (procesmanagement) en uitvoeringskracht (effectieve en efficiënte bedrijfsvoering).?

Daarbij houden we rekening met landelijke en lokale wet- en regelgeving, zoals het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), het inkoopbeleid, subsidiebeleid en de financiële verordening.

In de paragrafen bedrijfsvoering, informatisering en digitalisering wordt een overkoepelend beeld gegeven van de beleidsmatige ontwikkelingen. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt ook stilgestaan bij de financiële rechtmatigheid van de gemeente.?

Wat wilden we bereiken?
In onze bedrijfsvoering streven we blijvend naar een optimale facilitering, ondersteuning en advisering voor de beleids- en uitvoeringseenheden van de organisatie, waaronder de advisering en ondersteuning in het effectgericht werken. In 2025 lag focus op de doorontwikkeling van de visie op sturing en leiderschap.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 is bijgedragen aan het versterken van een betrouwbare en lokale overheid door in de organisatie in te zetten op meer integrale samenwerking, een betere verbinding tussen beleid en uitvoering en een gerichtere inzet van middelen op maatschappelijke effecten. Tegelijkertijd is gewerkt aan randvoorwaarden binnen de bedrijfsvoering, zoals procesmanagement, informatisering en rechtmatigheid. Daarmee wordt opgavegericht werken duurzaam ondersteund en kan dit in 2026 verder worden geprofessionaliseerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doorontwikkelen organisatie en opgavegericht werken
Voor 2024-2026 koersen we op brede welvaart door opgavegericht te werken, eigenaarschap en leiderschap te versterken. In 2025 lag de focus op leiderschap, vanuit de visie dat de basis van leiderschap essentieel is voor de ontwikkeling van de organisatie en de duurzame inzet van mensen. Vanaf oktober 2025 werken we met een nieuw sturingsmodel: meervoudig kijken, denken en doen. Van collectief sturen is de organisatie gegaan naar een model waarin de organisatie ingedeeld is in drie domeinen: dienstverlening, strategie & bedrijfsvoering en Dronten 2050, en aangestuurd wordt door een driehoofdige directie.

Opgavegericht werken
In 2025 zijn belangrijke randvoorwaarden gerealiseerd om de organisatie via geprioriteerde opgaven te laten werken. Een sturingsmodel is vastgesteld en de eerste stappen in portfoliosturing op directie- en MT-niveau zijn gezet. Processen rond sturing en uitvoering zijn geëvalueerd en verscherpt, waarbij de opdrachtgever- en opdrachtnemersrollen bij opgaven, programma's en projecten helder zijn gedefinieerd. Ook is de samenwerking met het programmateam voor de groeiopgave gestart en is een belangrijke bijdrage geleverd aan het programmakader Dronten Perspectief 2050.

Voor de periode na de verkiezingen in maart 2026 en het inwerkprogramma van de raad en het college zijn kennis en leersessies Opgavegericht Werken in voorbereiding.

Omdat we voor het opgavegericht werken nu de belangrijkste randvoorwaarden op orde hebben gebracht, kunnen we in de organisatieontwikkeling de komende periode stappen gaan maken op het gebied van inzicht verkrijgen in de benodigde kwaliteit, mensen en middelen om ons werk opgavegericht te kunnen gaan doen. En dat te vertalen naar keuzes en besluiten die deze ontwikkeling verder brengen.

Het versterken en meer concreet maken van de samenwerking met de samenleving, raad en college rondom maatschappelijke opgaven en in het bijzonder de groeiopgave, heeft in 2026 en 2027 de focus binnen het programma Opgavegericht Werken.

Gebiedsregie
De integrale samenwerking in de gebiedsteams is geëvalueerd en verder geborgd. De voorbereidingen voor gebiedsscans per kern zijn gestart, als basis voor gebiedsagenda's richting 2027. Rollen, taken en verantwoordelijkheden in de gebiedssamenwerking zijn aangescherpt en vastgelegd. Daarnaast is gewerkt aan een intern communicatieplan om de gebiedsgerichte aanpak in onze werkwijzen te bestendigen en zijn eerste stappen gezet in het versterken van samenwerking met inwoners en partners en het beter ontsluiten van gebiedsinformatie ter ondersteuning van die samenwerking.

Versterken van arbeidsmarktpositie, personeelsstabiliteit en inzetbaarheid
We streven ernaar om in een naar verwachting blijvende, onrustige arbeidsmarkt, in de organisatie zo veel mogelijk stabiliteit te realiseren, alsmede minder kwetsbaar te zijn voor wisselingen in ons personeelsbestand. Recruitmentontwikkeling en focus op duurzame inzetbaarheid van medewerkers zijn daarin essentieel.

In 2025 is het werkgeversmerk van de gemeente stevig neergezet en vertaald naar een arbeidsmarktcampagne, welke in 2025 online en in borden fysiek voor eenieder te zien was. In 2025 is tevens voorbereid op het vervolg van deze campagne, zodat we vanaf 2026 blijvend nieuwe impulsen kunnen geven aan het werkgeversmerk.

Verzuim en preventie
We kennen als organisatie de afgelopen jaren een hoger verzuim dan wenselijk. Waar we sinds mei 2024 wel weer een daling van het verzuimcijfer naar (onder) de benchmark zagen, steeg het verzuim in 2025 naar boven het landelijke gemiddelde.

Er heeft daarom in Q4 2025 een uitgebreide verzuimanalyse plaatsgevonden, in samenwerking met de ArboUnie, onze Arbodienst sinds 1 januari 2025. Deze analyse vormt de basis voor het gesprek met DT en interventies in 2026.

Optimaliseren van bedrijfsprocessen, planning & control en Effectgericht Sturen (EGS)
Er zijn verschillende stappen gezet en doelen behaald voor het versterken van bedrijfsprocessen en toewerken naar EGS. Vanuit de diverse teams binnen bedrijfsvoering (en daarbuiten) is er inzet gepleegd op het verder in kaart brengen van formele processen. Dit onder begeleiding van IM en de applicatie BlueDolphin. Door processen op te tekenen en te archiveren is er meer duiding gekomen op het gebied van processtappen, verantwoordelijkheden en rolzuiverheid. Een concreet voorbeeld is het inhuurproces in samenwerking met HR, Services en IM. Dit onder andere vanwege de strengere controle op de wet DBA. Door het beter in beeld hebben van processen binnen bedrijfsvoering kunnen we de focus scherper bepalen, ook voor de teams buiten bedrijfsvoering. Zo hebben we de stap gemaakt om de administratieve taken van het subsidieproces binnen Samenleving over te brengen naar team Services. De eerste processen zijn inmiddels over. Dit ontzorgt de beleidsadviseurs waardoor hun focus zich meer kan richten op de inhoud.

Andere concrete voorbeelden van bedrijfsprocessen die geoptimaliseerd zijn en daardoor ook zorgen voor meer EGS: De onrechtmatigheid kent in 2025 een forse vermindering. Dit komt doordat er plannen van aanpak zijn opgevraagd en aangeleverd door de teammanagers aan de directie en inkoop. Ook is er een escalatieladder ingebouwd vanuit inkoop, manager naar directie. Dit om de onrechtmatigheid zo snel mogelijk op te heffen via de juridisch juiste wegen. We zitten hiermee nu rond de 2% onrechtmatigheid. Hier moeten we wettelijk onder zitten en dit hebben we nagenoeg bereikt. Verder hebben we op het gebied van sturingsinformatie ingezet op het gerichter uitgeven van geld. Hiervoor is de verplichtingenadministratie aangescherpt.

Zo is in één jaar (2025) bijna 25% van de facturen boven de 2.500,- (was eerste 5.000,-) meer inzichtelijk via de verplichtingenadministratie dan het jaar 2024. Dit helpt de afdeling control en de accountant bij het nagaan van de financiële stromen.

De P&C cyclus krijgt meer structuur. De juiste begeleiding hierin vanuit financiën en de juiste voorbereiding vanuit het MT/DT is hierin erg van belang. De afgelopen jaren zijn er stappen gezet in het kader van Effect Gericht Sturen (EGS). In 2025 hebben we hier een volgende stap vooruit in gezet. Door EGS leidend te maken in de P&C-documenten, is de kwaliteit qua input voor de P&C documenten verhoogt. Door met elkaar hierbij stil te staan, werd er ruimte gecreëerd om te bepalen wat we moeten blijven doen, maar ook wat we niet (meer) doen. Deze gezamenlijke reflectie heeft geleid tot meer focus en betere afstemming in het proces. Dit alles om direct of indirect uitvoering te geven aan het collegeprogramma en een passende bedrijfsvoering.

Versterken van informatiehuishouding, digitalisering en informatieveiligheid
Dit onderdeel wordt beschreven in de paragraaf informatisering en digitalisering. Inhoudelijk verwijzen we u daarom graag door naar de paragraaf informatisering en digitalisering.

Pakket 0D Gemeentelijke belastingen

Inhoud
Naast de Algemene Uitkering vanuit de Rijksoverheid zijn de belastinginkomsten de grootste inkomstenbron van elke gemeente. Het gaat in dit pakket om de vrij te besteden belastingen. De meest bekende soort belasting die door de gemeente wordt opgelegd is de Onroerend Zaakbelasting (OZB). Daarnaast kennen we (water)toeristen- en forensenbelasting. Toeristenbelasting wordt betaald als iemand verblijft in een gemeente waar diegene niet staat ingeschreven. Bijvoorbeeld bij verblijf in een hotel, pension, caravan of bungalow. Een voorbeeld is ook dagverblijf op het water binnen de gemeente of op het grondgebied van de gemeente. De hoogte van de toeristenbelasting verschilt per gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen of zij toeristenbelasting heffen en hoe zij het tarief berekenen. Bijvoorbeeld een vast bedrag per verblijf of een percentage per overnachtingsprijs. Elke gemeente regelt de hoogte hiervan in een eigen verordening.

Pakket 0D draagt bij aan het maatschappelijke effect: Inwoners ervaren een betrouwbare en dienstbare lokale overheid.

Op basis van de huidige programmastructuur zijn de gemeentelijke belastingen onderdeel van de lokale heffingen. Inhoudelijk verwijzen wij u graag door naar de paragraaf lokale heffingen.

Pakket 0H Economische ontwikkeling

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur zijn de verspreide percelen van pakket H onderdeel van programma 0. De overige taken uit pakket H staan in programma 3. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar programma 3.

Pakket 0T Wonen en bouwen

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is het beheer van strategische gronden van pakket T onderdeel van programma 0. De overige taken uit pakket T staan in programma 8. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar programma 8.

Pakket 0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten

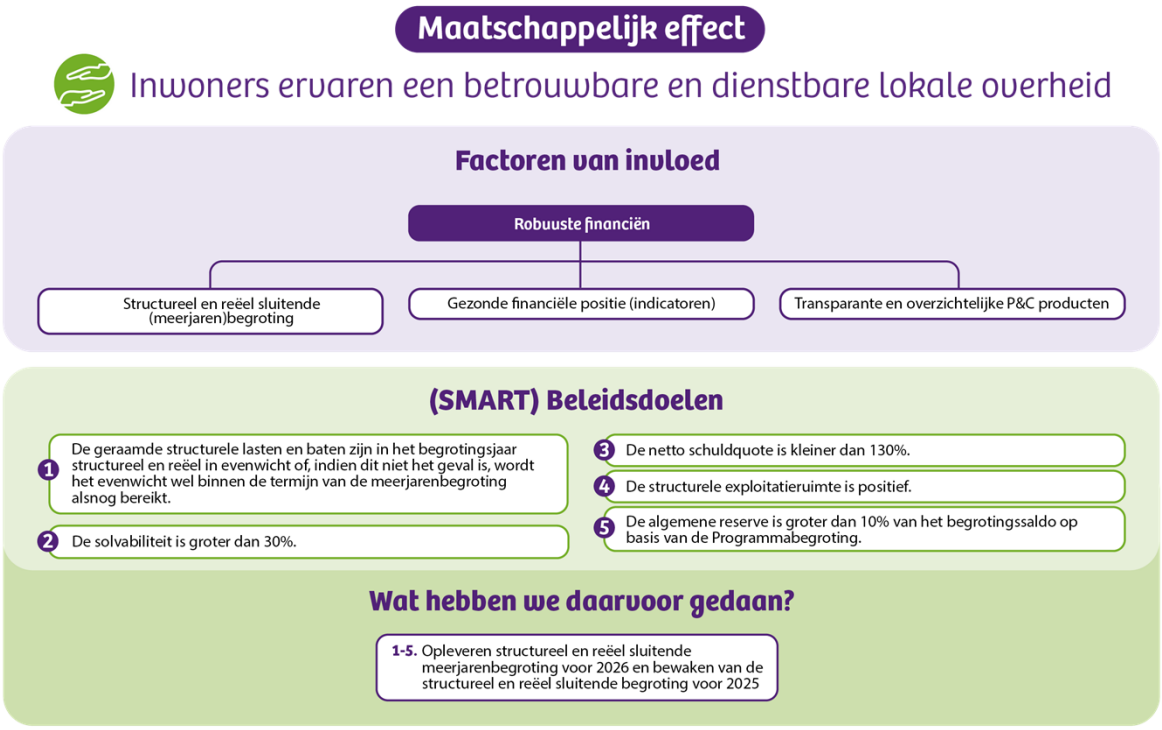

Inhoud

De budgetten die inhoudelijk niet gekoppeld zijn aan een gemeentelijk takenpakket staan gebundeld in dit pakket. Het gaat hier voornamelijk om inkomsten, waaronder de algemene uitkering en integratie- en decentralisatie uitkeringen, maar ook bestemmingsreserves en rentes. Deze inkomsten maken het mogelijk om onze taken en verantwoordelijkheden, die elders in begroting worden toegelicht, uit te voeren. Inzicht in en beheersing van de gemeentelijke inkomsten draagt bij aan het zijn van een betrouwbare en dienstbare overheid.

Beleidsuitgangspunten

Gemeente Dronten handelt zelfstandig binnen de kaders van wet- en regelgeving, waarbij beslissingen op het juiste niveau worden genomen en bijdragen aan het behouden van de bestuurlijke autonomie. Daarbij worden financiële risico's tijdig gesignaleerd en adequaat beheerst, zodat de gemeente ook in de toekomst financieel gezond blijft.

Sinds 2017 heeft Dronten een convenant Horizontaal Toezicht (HT) met de Belastingdienst. Dit convenant is gebaseerd op transparantie en wederzijds vertrouwen. Het maakt het mogelijk om vooraf afspraken te maken over werkprocessen en fiscale vraagstukken, waardoor deze zo efficiënt en actueel mogelijk worden afgehandeld. Het convenant wordt telkens voor een periode van drie jaar afgesloten. Eind 2025 is een nieuwe overeenkomst convenant Horizontaal Toezicht aangegaan voor de periode 2026–2028.

Wat wilden we bereiken?

Gemeente Dronten heeft een gezonde financiële positie

1) De geraamde structurele lasten en baten zijn in het begrotingsjaar structureel en reëel in evenwicht of, indien dit niet het geval is, wordt het evenwicht wel binnen de termijn van de meerjarenbegroting alsnog bereikt.
2) De solvabiliteit is groter dan 30%.
3) De netto schuldquote is kleiner dan 130%.
4) De structurele exploitatieruimte is positief.
5) De algemene reserve is groter dan 10% van het begrotingssaldo op basis van de Programmabegroting.

Hoe hebben we dit gemeten?

	Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
2. Solvabiliteit	50%	50%	53%
3. Netto schuldquote	-29%	2%	-26%
4. Structurele exploitatieruimte	5,7%	0,03%	1,5%
5. Algemene reserve ten opzichte van het begrotingssaldo	25%	28,8%	35,3%

Toelichting

De solvabiliteit is toegenomen als gevolg van de groei van het eigen vermogen. De reserves, inclusief algemene reserve, zijn toegenomen als gevolg van het resultaat 2025. Ook het balanstotaal is flink toegenomen. In verhouding is de stijging op het eigen vermogen groter, waardoor de solvabiliteit toeneemt.

De netto schuldquote is op hetzelfde niveau gebleven als 2024. De verwachting was dat de beschikbare middelen in geld (uitgezet in schatkist bankieren) zouden afnemen als gevolg van investeringen. De investeringen bleven in 2025 achter, waardoor de middelen die afgestort zijn bij de schatkist van het Rijk daar bleven.

De structurele exploitatieruimte is ten opzichte van de begroting verbeterd. De exploitatieruimte bij de Programmabegroting 2025 was net aan positief. Ten opzichte van de begroting en de begroting na wijziging zijn de baten groter geworden dan de lasten. Het structurele overschot is € 2,7 miljoen, wat neerkomt op 1,6% van de totale baten. € 1,8 miljoen is echter afkomstig uit de structurele onttrekking van kapitaallastenreserves.

De Algemene reserve kende in 2025 een flinke toename (voor resultaatbestemming). Diverse reserves, waaronder de reserve Accommodatiebeleid, bestemmingsreserves voor de investeringen in de dorpen en Corona vielen vrij ten gunste van de Algemene reserve. Het resultaat van 2024 viel tevens hoger uit dan verwacht waardoor de totale toename € 18,5 miljoen betrof.

Wat hebben we bereikt?
Opleveren structureel en reëel sluitende meerjarenbegroting voor 2026 en bewaken van de structureel en reëel sluitende begroting voor 2025
De Programmabegroting 2026 is structureel en reëel sluitend. De meerjarenbegroting is structureel niet sluitend. Het college heeft in 2025 de opdracht gegeven om te komen tot een structureel sluitende begroting 2027 inclusief meerjarenbegroting. De begroting voor het jaar 2025 is structureel en reëel sluitend begroot. Met de jaarstukken wordt geconcludeerd dat ook vanuit het resultaat 2025 structureel evenwicht is behaald.

Post onvoorzien
In 2025 is geen gebruik gemaakt van de post eenmalig onvoorzien. Het gehele saldo van € 84.000 is onderdeel van het resultaat geworden.

Stand post éénmalig onvoorzien 2025

Omschrijving	Kenmerk besluitstuk	Bedrag
Stand post éénmalig onvoorzien 2025	**Programmabegroting**	**84**
Geen mutaties		-
Stand post éénmalig onvoorzien 2025		**84**

+ = voordeel, - = nadeel

Verbonden partijen programma 0

Verbonden partijen

Verbonden partij	Type
Alliander N.V.	Vennootschappen/Coöperaties
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	Gemeenschappelijke regelingen
Het Flevolands Archief (HFA)	Gemeenschappelijke regelingen
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Verenigingen
Vitens N.V.	Vennootschappen/Coöperaties

Wat heeft programma 0 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € 1.810.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
0A Bestuur	**-3.213**	**-2.726**	**-2.849**	**-3.919**	**-1.070**
0B Burgerzaken	**-3.052**	**-3.026**	**-3.458**	**-2.907**	**551**
0C Overhead	**-21.787**	**-21.827**	**-22.608**	**-22.244**	**364**

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
0D Gemeentelijke belastingen	**-686**	**-721**	**-690**	**-605**	**85**
0H Economische ontwikkeling	**-69**	**-8**	**-30**	**-27**	**3**
0T Wonen en bouwen	**-3.061**	**-710**	**-727**	**-796**	**-69**
0X Historische functionele indeling	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	**-2.920**	**-2.940**	**-1.810**	**-3.184**	**-1.374**
Totaal Lasten	**-34.788**	**-31.958**	**-32.172**	**-33.682**	**-1.510**
Baten					
0A Bestuur	**187**	**0**	**0**	**217**	**217**
0B Burgerzaken	**947**	**784**	**1.019**	**979**	**-40**
0C Overhead	**570**	**154**	**154**	**445**	**291**
0D Gemeentelijke belastingen	**15.143**	**14.819**	**16.896**	**17.082**	**186**
0H Economische ontwikkeling	**449**	**71**	**161**	**162**	**1**
0T Wonen en bouwen	**145**	**137**	**137**	**224**	**87**
0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	**99.330**	**95.559**	**102.479**	**104.887**	**2.408**
Totaal Baten	**116.771**	**111.524**	**120.847**	**123.997**	**3.150**
Saldo Lasten en Baten programma 0	**81.983**	**79.565**	**88.674**	**90.314**	**1.640**
Stortingen					
0A Bestuur	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	**1.236**	**0**	**1.310**	**1.728**	**418**
Totaal Stortingen	**1.236**	**0**	**1.310**	**1.728**	**418**
Onttrekkingen					
0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten	**9.114**	**1.297**	**2.596**	**3.184**	**588**
Saldo Reserves programma 0	**7.878**	**1.297**	**1.286**	**1.456**	**170**
Resultaat programma 0	**89.861**	**80.863**	**89.960**	**91.770**	**1.810**

Afwijkingen

Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger. Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel.

0A Bestuur

Toelichting	Lasten	Baten
Griffie: Minder salarislasten dan begroot.	55	
Bestuurlijke samenwerking: De begroting van de regio Zwolle is niet conform raadsbesluit van december 2023 verwerkt in de begroting. Hierover is een raadsinformatiebrief opgesteld. De gevolgen hiervan zullen voor 2026 en 2027 nog moeten worden opgelost.	-239	
Voormalig college: storting APPA/wachtgeldvoorziening hoger dan verwacht mede door de extra storting in voorziening APPA vanwege de overgang naar het ABP per 01-01-2028.	-900	
Voormalig: Onttrekking APPA/wachtgeldvoorziening niet begroot.		217
Overige diverse posten < € 50.000	14	
Totaal	**-1.070**	**217**

0B Burgerzaken

Toelichting	Lasten	Baten
Minder personeelslasten: Voor de paspoortpiek is het incidentele budget niet volledig benut.	396	
De landelijke standaard van € 7 per stemgerechtigde aan verkiezingslasten is door de inzet van eigen personeel (dat functioneel begroot is) voor de helft te organiseren.	117	
Budgetneutrale impact van uitgegeven rijksdocumenten.	38	-40
Overige diverse posten < € 50.000		
Totaal	**551**	**-40**

0C Overhead

Toelichting	Lasten	Baten
HRM: Onttrekking uit de voorziening HR21 i.v.m. nabetaling 2024.		83
DUN Samenwerking: Betreft personele lasten welke hoger zijn dan begroot i.v.m. extra formatie. De nota's aan gemeente NOP en Urk zijn verwerkt als baten en zijn conform begroting (ca. € 41.000).	-93	
Arbokosten: Het verzuimcijfer is hoog. Er zijn veel spreekuren geweest. Daarnaast zijn extra SMT's ingepland en heeft een uitgebreide verzuimanalyse gedaan in samenwerking met de Arbospecialisten.	-118	
Gemeentehuis: Door aanpassing van de rekenrente van 3,5% naar 2,5% is de toegerekende rente over de vaste activa lager dan begroot.	171	
Financiën: Onderschrijding wordt met name veroorzaakt door lagere personele lasten doordat ontstane vacatureruimte niet is opgevuld.	179	
Juridisch advies: Betreft met name minder personele lasten dan begroot.	118	
Communicatie: Onderschrijding wordt veroorzaakt door lagere personele lasten, zie ook de personeelsanalyse.	-149	
Collegeplanning: Betreft niet ingezette functie, zie ook de personeelsanalyse.	102	
WOO: Het bedrag mag niet overal voor gebruikt worden, hoewel extra inzet wel wenselijk zou zijn. In 2026 gaan we aan de slag met een bewustwordingscampagne. Inzet daarop kan wel uit dit jaarlijkse budget betaald worden.	77	
Inkoop: betreft met name hogere inhuurlasten dan begroot.	-80	
ICT: Overschrijding wordt met name veroorzaakt doordat er meer personele lasten zijn dan begroot. Deze lasten vallen echter onder Informatiemanagement, zie hierna.	-292	
Informatiemanagement: Onderschrijding doordat personeelslasten bij ICT zijn verwerkt, zie hiervoor.	233	
Digitale dienstverlening en beheer: Er is minder uitgegeven door onder andere: aanpassing van prioriteiten; minder koppelingen tussen systemen nodig; vertraging van aanbestedingen; lagere kosten voor formulierensoftware; vertraging bij vervanging van GEO-systemen en het nog niet (kunnen) invullen van vacatures functioneel beheer digitale dienstverlening.	408	

0A Bestuur

CIO Office: Er is minder uitgegeven dan begroot doordat werkzaamheden zijn uitgevoerd met bestaande capaciteit en medewerkers die meerdere rollen hebben vervuld. Daarnaast zijn enkele investeringen nog niet uitgevoerd zoals: wachtwoordkluis; GRC-tool; extra opleiding BIO2 en NIS2 en koppelingen tussen systemen.	232	
Archief en informatiebeheer: Salarislasten lager dan begroot.	65	
Bestuurszaken en bestuursondersteuning: Onderschrijding wordt veroorzaakt door lagere personele lasten doordat enkele functies niet zijn ingevuld.	233	
Overige overhead: Betreft de dotatie aan de voorziening spaarverlof en bovenwettelijk verlof.	-329	
VM personeel: Betreft de lasten voor WW en ZW i.v.m. eigen risicodragerschap. Deze lasten worden onttrokken uit de daarvoor bedoelde reserve.	-539	
Directie: Ontvangen vergoedingen personeel UWV zijn niet begroot		163
OR: Onderschrijding wordt veroorzaakt door lagere personele lasten. De inzet van OR-leden is per abuis niet op het OR-budget terecht gekomen.	108	
Overige diverse posten < € 50.000	38	45
Totaal	**364**	**291**

0D Gemeentelijke belastingen

Toelichting	Lasten	Baten
Bijdrage GBLT lager dan begroot doordat de lasten bij GBLT lager uitvallen en er meer invorderbaten zijn dan geprognosticeerd door GBLT.	76	
Opbrengsten OZB woningen en niet-woningen hoger dan verwacht. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat het bedrag voor areaaluitbreiding te laag is ingeschat bij het opstellen van de kerncijfers. Onder andere met een bouwterrein voor woningen is geen rekening gehouden. Anderzijds is onvoldoende rekening gehouden met de waardestijging van enkele grote objecten, voornamelijk windparken. Dit kan overigens ook onder areaal worden geschaard.		154
Overige diverse posten < € 50.000	9	32
Totaal	**85**	**186**

0H Economische ontwikkeling

Toelichting	Lasten	Baten
Overige diverse posten < € 50.000	3	1
Totaal	**3**	**1**

0T Wonen en bouwen

Toelichting	Lasten	Baten
Meer interne organisatiekosten accommodatiebeheer.	-66	
Minder externe inspectie- en advieskosten accommodatiebeheer.	28	
(Agrarische) erfpachten (canon), met name voor Rendierweg 33.	-58	103
Overige diverse posten < € 50.000	27	-16
Totaal	**-69**	**87**

0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten

Toelichting	Lasten	Baten
Saldo van financieringsfuncties: Wijziging rekenrente van 3,5% begroot naar 2,5% werkelijk (lasten) door hogere inkomsten uit rente schatkistbankieren (baten).	-1.482	1.508
Overige financiële middelen: Oninbare vorderingen (lasten) en hogere dividendopbrengsten Alliander en vrijval voorziening dubieuze debiteuren door definitief oninbaar zijn van een vordering (baten).	-148	70
Bespaarde rente voorzieningen en eigen vermogen: Bij het opstellen van de begroting is een foutief percentage gebruikt.		464
Gemeentefonds: Het Rijk stelt jaarlijks op basis van de Najaarsnota de Decembercirculaire op. De middelen worden aan het eind van het jaar ontvangen, maar een gemeente is niet meer in staat om de middelen te begroten en uit te geven in dat jaar. Het is lastig om een inschatting op voorhand te maken hoeveel middelen ontvangen zullen worden, waardoor de baten tussen		365

begroting en werkelijk afwijken. Vanaf de begroting 2026 is een inschatting gemaakt op basis van historie, waardoor het verschil in de toekomst moet afnemen. Vanuit de Decembercirculaire 2025 wordt afgerond € 297.000 incidenteel ontvangen. Daarnaast wordt aanvullend € 59.000 ontvangen door mutatie van maatstaven en de hieraan gekoppelde gewichten. Dit is niet goed uit de circulaire te halen, omdat het Rijk geen rekenmodel opstelt voor de Decembercirculaire. Dit verschil wordt inzichtelijk door de laatste beschikking van het jaar te analyseren (beschikking – circulaire). Totaal wordt dus € 356.000 uit de Decembercirculaire ontvangen. Dit leidt tot een ophoging van de baten. Bij de Meicirculaire is 35.500 niet opgenomen in de software voor het uitrekenen van de circulaire waardoor het effect van deze circulaire minder positief was dan werkelijk. Uit navraag bij de leverancier blijkt dat dit een omissie is. Tot slot is voor 2023 en 2024 verrekening doorgevoerd. Dit zijn correcties vanuit het Rijk doordat maatstafen pas later definitief worden. Gezamenlijk komt de verrekening neer op een terugbetaling van afgerond € 26.000.		
De middelen voor loon- en prijsstijgingen zijn niet volledig gebruikt in 2025. Dit resulteert in een voordeel op de begrote lasten. Bij het opstellen van de begroting 2026 is de gemeente overgestapt op een systematiek op basis van analyse van het verleden en inschatting van de benodigde middelen. De overige middelen zijn toegevoegd aan het algemene begrotingssaldo. Hierdoor zal de afwijking naar verwachting minder tot nihil moeten zijn.	216	
De stelpost eenmalig onvoorzien is in 2025 niet aangewend.	84	
Overige diverse posten < € 50.000	-44	1
Totaal	**-1.374**	**2.408**

Overhead

Inleiding overhead

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, dat wil zeggen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt in het BBV voorgeschreven dat vanaf het programmaplan 2017 een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om vast te stellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. De definitie voor overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.* Dit betekent dat overhead alle kosten omvat die niet direct gerelateerd zijn aan de uitvoering van primaire taken, maar wel nodig zijn om de organisatie goed te laten functioneren, zoals de kosten van:

1. Directie en management
2. Personeelszaken (HR)
3. Financiële administratie
4. ICT-ondersteuning
5. Huisvesting (zoals kantoren en facilitaire diensten)

In totaal bedraagt deze toerekening van overhead € 22,3 miljoen, waarvan € 10,8 miljoen bestaat uit de salariskosten van medewerkers ondersteunende teams en € 11,5 miljoen uit materiële overhead.

In de tabel hierna is een uitsplitsing weergegeven naar de verschillende overhead onderdelen (salariskosten):

Specificatie overhead x € 1.000	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Leidinggevenden en managementondersteuning primair proces (hiërarchisch)	3.276	3.261	3.050
P&O/HRM	1.773	1.751	1.487
Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging)	692	824	761
Informatievoorziening en automatisering (ICT)	2.206	1.910	1.371
Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie	1.793	1.914	1.718
Juridische zaken	850	876	503
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	1.063	1.095	702
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	819	845	659
Informatiebeheer (DIV)	529	521	369
Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)	363	401	291
Overig (o.a. detacheringen, bovenformatief, programma Dienstverlening, wet banenafspraak)	214	181	574
Totaal salariskosten van ondersteunenende medewerkers	**13.579**	**13.580**	**11.485**
Toerekening salariskosten overhead aan grondexploitaties	-639	-610	-639
Totaal salariskosten van ondersteunenende medewerkers, na toerekening grondexploitaties	**12.940**	**12.970**	**10.846**

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage.

Het BBV schrijft voor dat hiervoor een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator (zie ook onderdeel BBV indicatoren) drukt de totale overheadkosten in het percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves. In de BBV definitie wordt elke leidinggevende voor 100% toegerekend aan de overhead. Dit levert een percentage op van 13% voor 2025.

Het overheadpercentage voor de kostendekkendheid van de tarieven en de doorbelasting naar de grondexploitaties is in werkelijkheid 76%. Bij de berekening van dit percentage wordt uitgegaan van de totale salariskosten verminderd met de salariskosten van medewerkers van de ondersteunende teams afgezet tegen de totale overheadkosten. Echter, bij de berekening van de kostendekkendheid wordt het bij de begroting vastgestelde overheadpercentage van 69% toegepast.

Overhead	2022	2023	2024	2025	
Salariskosten van medewerkers ondersteunende teams	7.300.000	9.200.000	10.400.000	10.800.000	
Materiële overhead	8.900.000	10.500.000	11.400.000	11.500.000	(1)
Totale overhead	16.200.000	19.700.000	21.800.000	22.300.000	
Begrotingssaldo	133.955.000	157.444.000	164.493.000	168.921.000	
Overheadpercentage	**12%**	**13%**	**13%**	**13%**	
(1) na toe te rekenen activa aan taakvelden					

Overzicht mutaties reserves

Overzicht mutaties reserves

Op dit taakveld worden alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves geboekt die verband houden met taakvelden (met uitzondering van taakveld 0.11) in de programma's 0 tot en met 8.

In de onderstaande tabel worden de mutaties reserves (taakveld 0.10) inzichtelijk gemaakt:

Bedragen x €1.000

Lasten en baten (x € 1.000)	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Stortingen			
0 Bestuur en ondersteuning			
Mutaties reserves programma 0	1.310	1.728	418
Mutaties reserves programma 2	0	87	87
Mutaties reserves programma 3	1.374	44	-1.330
Mutaties reserves programma 4	4.983	5.625	642
Mutaties reserves programma 5	2.721	3.064	344
Mutaties reserves programma 6	354	612	258
Mutaties reserves programma 8	2.206	2.389	183
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	**12.946**	**13.548**	**601**
Onttrekkingen			
0 Bestuur en ondersteuning			
Mutaties reserves programma 0	2.596	3.184	588
Mutaties reserves programma 1	41	41	0
Mutaties reserves programma 2	192	192	0
Mutaties reserves programma 3	1.531	1.065	-466
Mutaties reserves programma 4	5.063	5.063	0
Mutaties reserves programma 5	3.347	3.347	0
Mutaties reserves programma 6	2.023	1.455	-567
Mutaties reserves programma 8	2.311	1.503	-808
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	**17.103**	**15.850**	**-1.254**
Saldo mutaties reserves	**4.157**	**2.302**	**-1.855**
Saldo mutaties reserves	**4.157**	**2.302**	**-1.855**

In de bovenstaande tabel worden de mutaties weergegeven van de reserves zoals deze op de exploitatie drukken. De mutaties die voortkomen uit de resultaatbestemming 2024 kennen een andere route, waardoor deze niet drukken op de exploitatie voor de stortingen, maar wel voor de onttrekkingen. De onttrekkingen die bedoeld worden, zijn de overhevelingen (programma 6) vanuit resultaatbestemming die door de raad geaccordeerd zijn. De toename van de Algemene reserve is enkel een balans boeking. Voor een totaal overzicht en mutaties per reserve verwijzen wij naar de toelichting op de balans bij de jaarrekening.

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Overeenkomstig artikel 8 lid 5 BBV bevat het overzicht algemene dekkingsmiddelen de volgende componenten:

- Lokale heffingen, besteding niet gebonden;

- Algemene uitkering;
- Dividend;
- Saldo financieringsfunctie (rente);
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Voor een nadere toelichting op de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen. Hierin staan alle belastingopbrengsten vermeld, ook de kosten gerelateerde heffingen zoals bijvoorbeeld de rioolheffing. De bedragen genoemd in de paragraaf en de bovengenoemde bedragen kunnen afwijken. In onderstaand overzicht zijn de verminderen, oninbaar, afrekeningen voorgaande jaren e.d. opgenomen. Daarentegen is geen rekening gehouden met kwijtscheldingen. In de paragraaf heffingen wordt wel rekening gehouden met kwijtschelding.

Overzicht van baten en lasten 2025 (x € 1.000)	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Lasten Algemene dekkingsmiddelen					
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	-15	-	-	7	7
Saldo van financieringsfunctie	-3.634	-732	-1.237	-2.719	-1.482
Overige algemene dekkingsmiddelen	-239	-272	-272	-465	-193
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Lasten	**-3.888**	**-1.004**	**-1.510**	**-3.177**	**-1.668**
Baten Algemene dekkingsmiddelen					
Algemene uitkeringen	89.280	88.889	95.970	96.335	365
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	17.713	17.354	19.531	19.797	266
Dividend	619	250	250	340	90
Saldo van financieringsfunctie	3.632	1.113	1.113	2.621	1.508
Overige algemene dekkingsmiddelen	5.798	5.302	5.147	5.590	443
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Baten	**117.041**	**112.908**	**122.011**	**124.683**	**2.672**
Saldo baten en lasten Algemene dekkingsmiddelen	**113.153**	**111.904**	**120.502**	**121.506**	**1.004**

Programma 1 Veiligheid

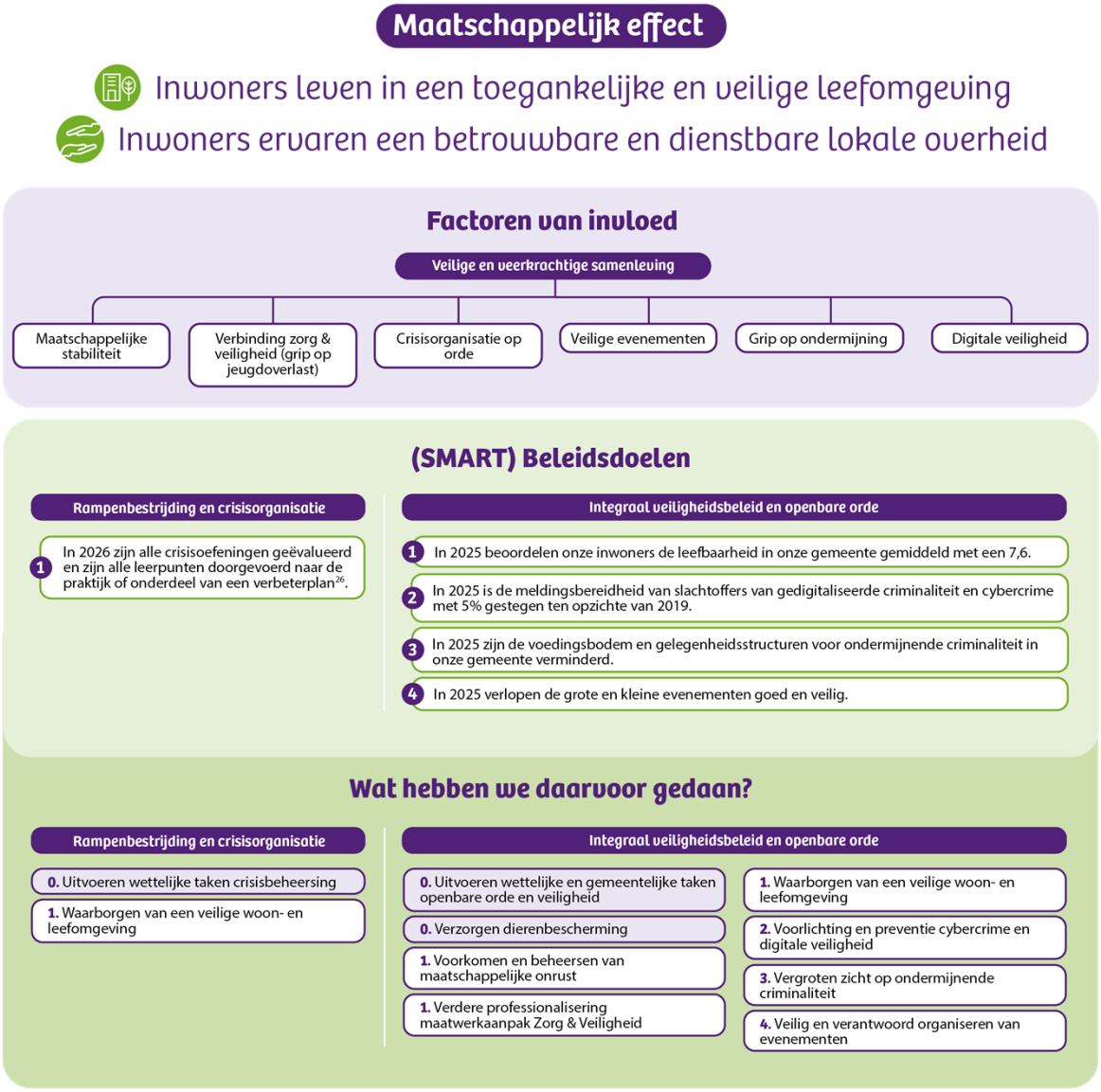

Programma inleiding

Het maatschappelijk effect wat we nastreven is dat onze inwoners wonen in een toegankelijke en veilige leefomgeving en een betrouwbare, dienstbare lokale overheid ervaren. Sociale cohesie speelt hierin een sleutelrol, omdat het wederzijds begrip, veiligheid en welzijn versterkt. Door proactief maatschappelijke ontwikkelingen te signaleren en hierop bij te sturen, bouwen we aan een toekomstbestendige gemeenschap. Samenwerking met partners, zoals de Veiligheidsregio Flevoland (VRF), is daarbij essentieel om effectief en daadkrachtig te handelen.

Dit programma richt zich op het versterken van een gemeentelijke organisatie die snel en daadkrachtig inspeelt op veiligheidsuitdagingen en maatschappelijke veranderingen. Door aandacht te hebben voor het behoud van veiligheid, ruimtelijke samenhang en leefbaarheid, wordt een gemeenschap gecreëerd waar inwoners zich thuis voelen.

Pakket 1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie

Inhoud
Om inwoners in een veilige leefomgeving te laten wonen, is het belangrijk om goed voorbereid te zijn op eventuele rampen of crises. Crisisbeheersing is het geheel van maatregelen en voorzieningen, inclusief de voorbereiding daarop, dat het gemeentebestuur of het bestuur van een Veiligheidsregio in een crisis ter handhaving van de openbare orde neemt. Het programma omvat alle activiteiten die hierop gericht zijn. De goede samenwerking met de Veiligheidsregio Flevoland en andere (veiligheids)partners vormt hierbij een belangrijk onderdeel.

Beleidsuitgangspunten
Het beleidsplan 2025-2028 van de Veiligheidsregio Flevoland (VRF) vormt een belangrijke kapstok voor ons lokale gemeentelijke beleid. Speerpunten in dit beleidsplan zijn een veilige leefomgeving, toekomstbestendige crisisbeheersing, toekomstbestendige brandweerzorg en een wendbare organisatie. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van de inwoner.

Wat wilden we bereiken?
We zijn voorbereid op rampen en crises
1) In 2026 zijn alle crisisoefeningen geëvalueerd en zijn alle leerpunten doorgevoerd naar de praktijk of onderdeel van een verbeterplan[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

Dit wordt gemeten aan de hand van de kwalitatieve evaluaties na de verschillende crisisoefeningen.

Toelichting
In 2025 is het OTO (opleiden, trainen en oefenen) gecontinueerd, onder andere met het opleiden van nieuwe crisisfunctionarissen en het doen van twee gemeente brede crisisoefeningen. Actie- en leerpunten naar aanleiding van deze oefeningen zijn binnen de organisatie opgepakt en waar nodig geland in de planvorming.

Wat hebben we bereikt?
Een crisis of ramp gebeurt vaak onverwachts. Daarom is het belangrijk om regelmatig te oefenen en te trainen, om zo voorbereid te zijn op verschillende scenario's. Door regelmatig te oefenen en de crisisstructuur te optimaliseren, vergroten we het vermogen van de gemeente om snel en effectief te handelen wanneer een ramp of crisis zich voordoet. Zo dragen we eraan bij dat inwoners kunnen rekenen op een betrouwbare en veerkrachtige overheid in tijden van nood.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Versterken en professionaliseren van de gemeentelijke crisisorganisatie
In 2025 is de crisisapp geïmplementeerd om het alarmeren, informeren en communiceren binnen de crisisorganisatie te optimaliseren. Daarnaast zijn er wijzigingen doorgevoerd in de structuur van de taakorganisatie, waardoor de continuïteit en slagkracht van de crisisorganisatie is verbeterd.

Daarnaast zijn in november 2025 de resten van een Britse Avro Lancaster geborgen in het Van Veldhuizenbos. De berging had als doel om het terrein vrij te maken van ontplofbare oorlogsresten (OO), wrakdelen, het bergen van eventuele stoffelijke resten en het identificeren van het toestel. De berging is grotendeels succesvol uitgevoerd. De

aangetroffen OO en wrakdelen zijn zorgvuldig verwijderd en er is een kleine hoeveelheid stoffelijke resten aangetroffen. Ondanks diverse aanwijzingen blijft de identiteit van het toestel tot dusver onbekend. Omdat de bergingsoperatie is uitgevoerd onder het Nationaal Programma Berging Vliegtuigwrakken worden de directe kosten 100% vergoed door het Rijk. De verwachting is dat het grootste deel van de gemaakte kosten in de meicirculaire van 2026 wordt vergoed.

Pakket 1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde

Inhoud

In dit pakket staat een veilige leefomgeving voor mens en dier centraal, waarbij wordt ingezet op preventie en handhaving van de openbare orde en veiligheid en dierenwelzijn. Daarbij is ook een betrouwbare en dienstbare lokale overheid van belang. Belangrijke thema's hierbij zijn digitale veiligheid, ondermijning, maatschappelijke onrust, zorg & veiligheid en evenementen.

Beleidsuitgangspunten

Het Integraal Veiligheidsbeleid 2024-2027 (IVB) vormt de beleidsmatige kapstok voor dit programma, waarin ook de samenwerking met de gemeenten Urk en Noordoostpolder, het Openbaar Ministerie, de politie en diverse andere veiligheidspartners centraal staat. Voor toezicht en handhaving wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma VTH 2025.

Wat wilden we bereiken?

Leefbaarheid in de gemeente

1) In 2025 beoordelen onze inwoners de leefbaarheid in onze gemeente gemiddeld met een 7,6.

Hoe hebben we dit gemeten?

Gemiddeld rapportcijfer Landelijke Veiligheidsmonitor*	2014	2019	2023	2027
Dronten	7,5	7,6	7,8	Nb
District Flevoland	x	7,5	7,5	Nb

**De gemeente Dronten neemt elke vier jaar deel aan de Landelijke Veiligheidsmonitor. De veiligheidsmonitor is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit.*

Toelichting

De kern van dit programma is het waarborgen van een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners. Het gemiddelde rapportcijfer over de leefbaarheid geeft een beeld van het gevoel van veiligheid in onze gemeente. Omdat de Veiligheidsmonitor elke vier jaar in Dronten wordt uitgevoerd, vindt het volgende meetmoment plaats in 2027. Door het smeden van stevige bondgenootschappen, het bieden van maatwerk voor kwetsbare inwoners en aandacht voor de leefbaarheid, beogen we het huidige veiligheidsgevoel te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Echter, omdat het veiligheidsgevoel gaat over subjectieve veiligheid, kan een incident of ingrijpende gebeurtenis van grote invloed zijn op het gevoel van veiligheid. Ondanks het positieve rapportcijfer, blijven we dus altijd alert op signalen van onveiligheid.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we bijgedragen aan het versterken van de leefbaarheid door aandacht te hebben voor zowel sociale als fysieke veiligheid in de gemeente. Door actief samen te werken met partners en alert te blijven op signalen van onveiligheid, streven we naar een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners. Met aandacht voor kwetsbare inwoners, ontwikkelingen in de samenleving en trends op het gebied van veiligheid blijven we inzetten op een gemeente waar inwoners kunnen rekenen op een veilige en leefbare omgeving.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Voorkomen en beheersen van maatschappelijke onrust
Op het gebied van het smeden van bondgenoten(netwerken) hebben we ondervonden dat een aparte aanpak nu niet nodig is. Vanuit de intensieve samenwerking met de samenleving weten we wie we kunnen benaderen als het erop aankomt. Desalniettemin blijven we onderzoeken waar we dit nog meer kunnen versterken.

Om het zicht op radicalisering en extremisme binnen de provincie Flevoland te vergroten is in 2025 een Flevoland-brede Fenomeenanalyse uitgevoerd. Hieruit blijkt dat er geen opmerkelijke toe- of afname is van het aantal casussen van radicalisering en extremisme. Wel is een verbreding zichtbaar van het aantal vormen, wat aansluit bij de landelijke trends. Met de aanbevelingen – gericht op betere (regionale) samenwerking en meldstructuren – kunnen in 2026 de bestaande processen en meldroutes verder worden aangescherpt.

Verdere professionalisering maatwerkaanpak Zorg & Veiligheid
We zien het aantal inwoners met multi-complexe problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid toenemen. Om te voorkomen dat deze mensen tussen wal en schip vallen en daardoor zorgen voor overlast in de wijk, is stevig ingezet op de verdere professionalisering van de maatwerkaanpak en de ondersteuning van deze doelgroep. De lokale Persoonsgerichte Aanpak (PGA) is verstevigd en er is geïnvesteerd in een solide netwerk. Daarnaast is in 2025 de inzet van de interventiespecialist voor de 2% jeugd gecontinueerd, met als doel deze doelgroep toe te leiden naar passende hulpverlening en te voorkomen dat jongeren in risicoposities betrokken raken bij criminaliteit. Er wordt beoogd om de interventiespecialisten na 2026 structureel te borgen. Daarnaast is duidelijk geworden dat de op- en afschalingsmogelijkheden binnen procesregie in complexe casuïstiek niet altijd helder zijn omschreven. Daartoe is een start gemaakt met een onderzoek naar de mogelijkheden van de AVE-methode (aanpak voorkomen van escalatie).

Waarborgen van een veilige woon- en leefomgeving
In 2025 zijn de eerste stappen gezet om vanuit het gedachtegoed van schoon, heel en veilig een keurmerk veilig ondernemen bedrijventerrein (KVO-B) op te starten, met Business Zone Delta als eerste pilot. Voor het winkelcentrum Suydersee is daarnaast gestart met het Collectief Winkelverbod, gericht op het verminderen van de overlast in het centrum.

Een toename van het aantal explosies is een landelijke trend waar ook de gemeente Dronten mee is geconfronteerd. Dit is een nieuw hoofdstuk in de verharding van de criminaliteit en geeft aan dat de extra aandacht voor dit thema geen overbodige luxe is. Om grip te houden op de veiligheidsbeleving in de gemeente hebben we met diverse veiligheidspartners – zoals de politie, brandweer, GGD, Meerpaal en OFW – gesproken over de ontwikkelingen en trends. Belangrijke aandachtspunten zijn de toename van personen met onbegrepen gedrag en het ondersteunen van onze jeugd zodat zij goed en veilig kunnen opgroeien. Hierbij is een brede en sterke samenwerking essentieel ten behoeve van het waarborgen van een veilige woon- en leefomgeving.

Versterking inzet BOA's
In 2025 is de inzet van de boa's verder versterkt door meer zichtbaarheid in de wijken, vooral in de avond en weekenden en op locaties waar overlast speelt. Daarbij is nauw samengewerkt met onder meer het Jeugd Interventie Team en ARCA, waardoor sneller en gerichter kon worden opgetreden bij jeugdproblematiek en afvaldumpingen. Ook is thematisch ingezet op hondenpoepoverlast, fietsoverlast in het centrum en parkeeroverlast, waarbij handhaving is gecombineerd met bewustwording, bewonerscontact en structurele oplossingen. In het buitengebied is extra aandacht besteed aan preventie en toezicht op ondermijning en diefstal, mede door de inzet van een speciale boa buitengebied. Deze aanpak heeft bijgedragen aan een zichtbare, gerichte en effectieve handhaving in de openbare ruimte.

De jaarwisseling verloopt al jaren rustig en zonder grote incidenten. Het is momenteel echter nog onduidelijk welke consequenties de nieuwe wet Veilige Jaarwisseling voor gemeenten heeft. De verwachting is dat deze Wet voor de jaarwisseling 2026/2027 van kracht wordt. In dit proces zoeken we nauwe samenwerking met het Openbaar Ministerie, de politie en andere
partners.

Digitale veiligheid en cybercrime

2) In 2025 is de meldingsbereidheid van slachtoffers van gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime met 5% gestegen t.o.v. 2019.

Hoe hebben we dit gemeten?

	2023	2024	2025
Meldingen digitale criminaliteit	207	217	159

Toelichting
De onlinewereld is in alle opzichten verweven met de fysieke wereld en de digitale afhankelijkheden maken de samenleving kwetsbaar voor cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Deze vormen van criminaliteit raken steeds meer mensen; inmiddels worden er net zoveel mensen slachtoffer van digitale criminaliteit als van traditionele misdrijven. Dat vraagt om een digitaal weerbare en veilige samenleving. Online criminaliteit is echter lastig eenduidig in cijfers te vatten. Uit schaamte of onwetendheid doen gemiddeld slechts 2 op de 10 slachtoffers melding of aangifte bij de politie (CBS). De daling van het aantal meldingen betekent dus niet dat de problematiek afneemt, maar is juist een signaal dat het belangrijk is om hier beter zicht en grip op te krijgen. Zeker ook omdat onderzoek laat zien dat de impact van digitale delicten even groot is, of soms groter, dan de offline vormen van criminaliteit.

<u>Wat hebben we bereikt?</u>
In 2025 hebben we bijgedragen aan het versterken van de weerbaarheid van inwoners en ondernemers tegen digitale criminaliteit. Door in te zetten op digitale weerbaarheid geven we inwoners handvatten om zichzelf te beschermen tegen de toenemende omvang van cybercriminaliteit. Hiermee dragen we bij aan de online én offline veiligheid van inwoners en ondernemers, zodat de leefomgeving — in alle domeinen — toegankelijk en beschermd blijft.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Voorlichting en preventie cybercrime en digitale veiligheid
In 2025 zijn vanuit de doelgroepenaanpak diverse acties en projecten uitgevoerd. Zo vond de tweede editie van Cyberchef plaats, waarbij IT-studenten ondernemers helpen om de digitale weerbaarheid van hun bedrijf te verbeteren. Daarnaast hebben we op verschillende weekmarkten gestaan met de 'digitale bakfiets' om inwoners tips te geven over veilig digitaal inloggen. Ook regionaal hebben de veiligheidspartners de krachten gebundeld tijdens de regionale actiedag *#Echtnietvandaag.* Zo konden senioren in Dronten, de Noordoostpolder en op Urk tegelijkertijd de training 'Echt of Nep' volgen, gericht op het herkennen van digitale oplichting.

Ondermijnende criminaliteit

3) In 2025 zijn de voedingsbodem en gelegenheidsstructuren voor ondermijnende criminaliteit in onze gemeente verminderd.

Hoe hebben we dit gemeten?

	2024	2025
Aantal ontvangen meldingen*	23	68
Aantal opgelegde bestuursrechtelijke maatregelen	2	5

**Het aantal meldingen/signalen ontvangen via Meld Misdaad Anoniem en Fixi.*

Toelichting

De aanpak van ondermijning is gericht op het verminderen van de voedingsbodem en gelegenheidsstructuren voor ondermijnende criminaliteit. De vermenging van de onder- en bovenwereld maakt het echter ingewikkeld om grip te krijgen op de omvang van ondermijning in onze gemeente, je kunt immers niet meten wat niet zichtbaar is.

Het aantal ontvangen meldingen, signalen en opgelegde bestuursrechtelijke maatregelen is in 2025 toegenomen. Deze stijging betekent niet dat de ondermijnende criminaliteit in onze gemeente is toegenomen, maar laat vooral zien dat inwoners, ondernemers en onze eigen collega's de signalen van ondermijning steeds beter gaan herkennen. Door de toegenomen meldingen en signalen verbetert ook het zicht op ondermijnde criminele activiteiten in onze gemeente, waardoor het vaker mogelijk was om hier bestuursrechtelijk tegen op te treden.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we bijgedragen aan een veilige leefomgeving door het zicht op ondermijnende criminaliteit verder te vergroten. Omdat ondermijning vaak verborgen blijft, is het verbeteren van bewustwording en meldingsbereidheid essentieel om risico's eerder te herkennen en kwetsbaarheden in de leefomgeving te verkleinen. Door beter zicht te krijgen op signalen kunnen we sneller en gerichter optreden tegen situaties die de veiligheid onder druk zetten. Daarmee dragen we eraan bij dat inwoners in een gemeente wonen waar risico's van criminaliteit worden beperkt en de leefomgeving veilig en toegankelijk blijft.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Vergroten zicht op ondermijnende criminaliteit
In 2025 is ingezet op het vergroten van de bewustwording, zowel intern als extern. Tijdens de week van het buitengebied zijn alle inwoners en ondernemers in het buitengebied bezocht en hebben ze informatie ontvangen over criminaliteitspreventie en ondermijning. Daarnaast werden drie locaties in de gemeente ingericht als fictieve drugsdumping, drugspand en drugsbus, om zo inwoners bewust te maken van verdachte situaties en waar zij deze kunnen melden. Ook kunnen inwoners sinds 2025 mogelijke ondermijningsignalen melden in Fixi. De verschillende preventieve acties hebben een zichtbaar positief effect gehad op de meldingsbereidheid.

De aanpak van ondermijning vraagt niet alleen om preventieve acties, maar ook repressieve maatregelen. Zo bieden de nieuwe beleidsregels voor de Wet Bibob meer mogelijkheden om de integriteit van de gemeente te waarborgen. Daarnaast is in 2025 de Flevolandse Norm 2.0 ondertekend waarmee een stevig fundament wordt gelegd voor een weerbare overheid. De Flevolandse Norm 2.0 zijn vernieuwde afspraken tussen de zes Flevolandse gemeenten, provincie, politie, OM en Waterschap Zuiderzeeland over een gezamenlijke inzet tegen ondermijning. De norm is bedoeld om de weerbaarheid van overheden te versterken en criminele invloeden tegen te gaan. Hierbij is het doel om beleid en regelgeving op nog meer onderwerpen op elkaar af te stemmen, om zo een gelijke aanpak te hanteren tegen ondermijning en het zogenaamde waterbedeffect zo veel mogelijk te voorkomen. Tegelijkertijd blijven we onderzoeken op welke thema's, zoals bestuursrechtelijke maatregelen, we het effect van een gelijke aanpak kunnen vergroten.

Grote en kleine evenementen verlopen veilig

4) In 2025 verlopen de grote en kleine evenementen goed en veilig.

Hoe hebben we dit gemeten?

Dit meten we aan de hand van de kwalitatieve evaluaties die na alle vergunningsplichtige evenementen plaatsvinden.

Toelichting

Bij elk vergunningsplichtig evenement wordt geëvalueerd of de procedures correct zijn gevolgd, de veiligheids- en organisatorische afspraken zijn nageleefd en of het evenement goed is verlopen. Uit de evaluaties over 2025 blijkt dat de evenementen over het algemeen veilig en goed georganiseerd zijn verlopen. Onze inspanningen hebben bijgedragen aan veiligere evenementen en betere samenwerking met grote en kleine organisatoren.

Wat hebben we bereikt?
De kwaliteit van de evenementenveiligheid is in 2025 verder versterkt, waarbij inwoners konden rekenen op evenementen die op een veilige manier werden georganiseerd. Daarmee hebben we gewerkt aan een veilige leefomgeving, waarbij grote en kleine evenementen veilig verlopen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Veilig en verantwoord organiseren van evenementen

In 2025 is een applicatie ontwikkeld waarmee organisatoren hun evenemententerrein digitaal kunnen intekenen. Dit maakt het proces realistischer en eenvoudiger, waardoor sneller en beter ingeschat kan worden of een evenement veilig kan plaatsvinden. Om de kennisuitwisseling tussen grote en kleine evenementenorganisatoren te bevorderen, organiseren we jaarlijks één of meerdere kennissessies. In 2025 stond deze sessie in het teken van de lancering van de digitale plattegrondapplicatie.

Tijdens de herijking van het strategisch evenementenbeleid bleek dat er behoefte is aan een strategisch kader dat breder is dan alleen evenementenveiligheid. De snelle ontwikkelingen in de dynamische evenementensector, de toenemende schaarste aan ruimte en de groeiopgave vragen om een breed, integrale beleidskader dat bijdraagt aan de beoogde maatschappelijke effecten. Echter, in het kader van doelmatig inzetten van beschikbare capaciteit zijn in 2025 andere zaken geprioriteerd en wordt deze opgave na de gemeenteraadsverkiezing van 2026 opnieuw geprioriteerd.

Verbonden partijen programma 1

Verbonden partijen

Verbonden partij	Type
Veiligheidsregio Flevoland (VRF)	Gemeenschappelijke regelingen

Wat heeft programma 1 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € 455.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie	**-3.665**	**-3.516**	**-4.390**	**-4.493**	**-103**
1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde	**-3.027**	**-3.070**	**-3.372**	**-2.769**	**603**
Totaal Lasten	**-6.692**	**-6.586**	**-7.762**	**-7.262**	**500**
Baten					
1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie	**130**	**126**	**126**	**108**	**-18**
1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde	**803**	**44**	**295**	**268**	**-27**
Totaal Baten	**933**	**170**	**421**	**376**	**-45**
Saldo Lasten en Baten programma 1	**-5.759**	**-6.416**	**-7.341**	**-6.886**	**455**
Onttrekkingen					
1Z Niet in pakketjes opgenomen	**256**	**41**	**41**	**41**	**0**
Resultaat programma 1	**-5.503**	**-6.375**	**-7.300**	**-6.845**	**455**

Afwijkingen

Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger. Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel.

1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie

Toelichting	Lasten	Baten
Raadsbesluit 933167: Meerwerkkosten van de vliegtuigberging. Deze worden vergoed in de Meicirculaire 2026.	-109	
Overige diverse posten < € 50.000	6	-18
Totaal	**-103**	**-18**

1F Integraal veiligheidsbeleid en openbare orde

Toelichting	Lasten	Baten
Minder personeelslasten (zie paragraaf bedrijfsvoering).	563	
De Regeling periodieke audit politiegegevens schrijft voor dat boa-werkgevers (Dronten) jaarlijks een interne audit uitvoert. Deze interne audit dient ter voorbereiding van de vierjaarlijkse externe audit. De interne audit heeft plaatsgevonden. Dronten heeft ervoor gekozen om ook de interne audit door een externe auditor uit te laten voeren. Dit heeft met een kostenbaten-analyse te maken. Dronten heeft geen IT-auditors in dienst. Het opleiden én in dienst nemen heeft in het verleden niet opgewogen tegen het extern laten uitvoeren. De vierjaarlijkse externe audit Wet politiegegevens heeft niet plaatsgevonden.	30	
Overige diverse posten < € 50.000	10	-27
Totaal	**603**	**-27**

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

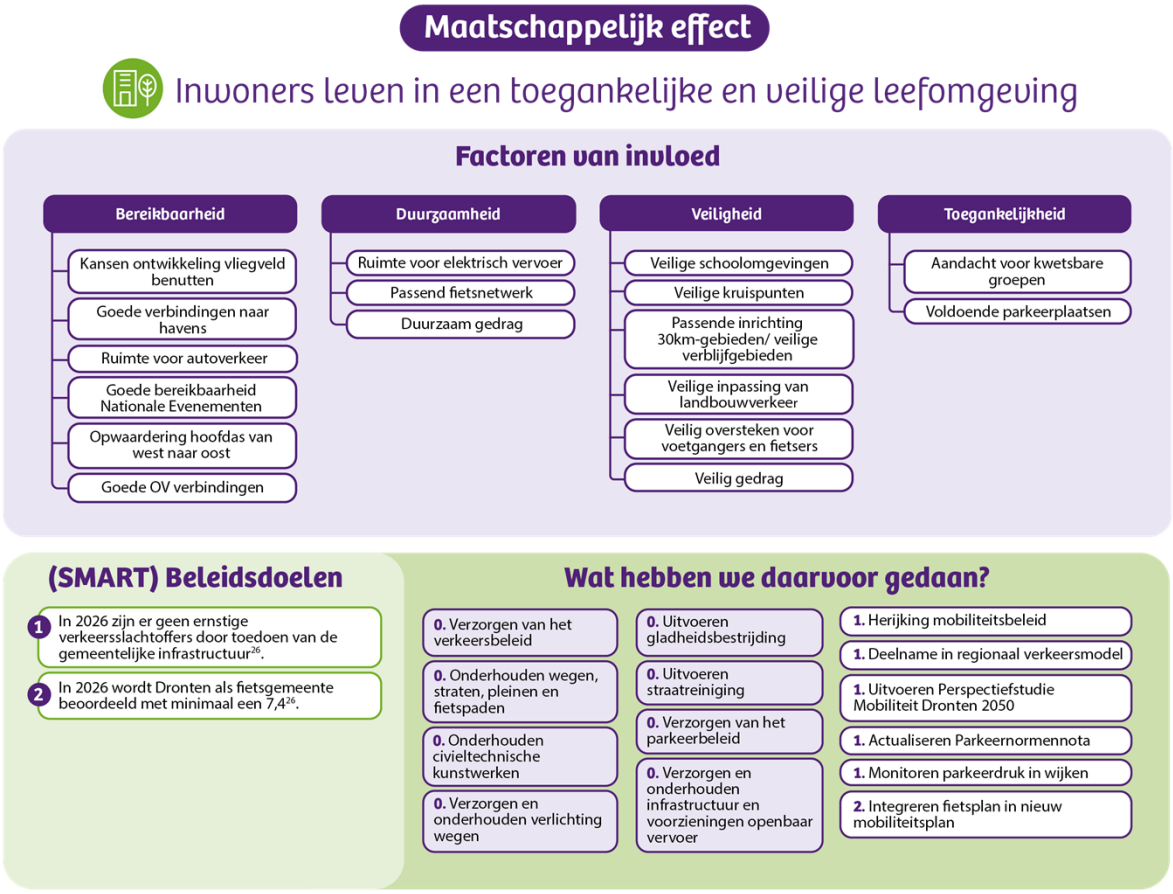

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving. Een goede infrastructuur is hiervoor cruciaal, vooral in het licht van de groei van Dronten. Dit betekent dat wordt ingezet op het waarborgen van een omgeving waarin inwoners zich vrij kunnen bewegen in een openbare ruimte die gezondheid en sociale cohesie bevordert.

Dit programma richt zich op het ontwikkelen van een toekomstbestendige mobiliteit die aansluit bij de groeiende behoeften van inwoners en bedrijven. Naarmate Dronten groeit, zal de druk op de bestaande infrastructuur toenemen. Een goed functionerende en duurzame infrastructuur is nodig om de mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid te waarborgen. Door te bouwen aan een veilige, toegankelijke en milieuvriendelijke infrastructuur, draagt dit programma bij aan de gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier én draagt deze bij aan een goed vestigingsklimaat.

Pakket 2G Verkeer en vervoer

Inhoud

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving. Een goede infrastructuur is hiervoor cruciaal, vooral in het licht van de groei van Dronten. Dit betekent dat wordt ingezet op het waarborgen van een omgeving waarin inwoners zich vrij kunnen bewegen in een openbare ruimte die gezondheid en sociale cohesie bevordert.

Dit programma richt zich op het ontwikkelen van een toekomstbestendige mobiliteit die aansluit bij de groeiende behoeften van inwoners en bedrijven. Naarmate Dronten groeit, zal de druk op de bestaande infrastructuur toenemen. Een goed functionerende en duurzame infrastructuur is nodig om de mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid te waarborgen. Door te bouwen aan een veilige, toegankelijke en milieuvriendelijke infrastructuur, draagt dit programma bij aan de gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier én draagt deze bij aan een goed vestigingsklimaat.

Beleidsuitgangspunten

De beleidsuitgangspunten zijn vastgelegd in het vigerende Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan 2017-2027 (GVVP). Verkeersbeleid is nadrukkelijk geen doel op zich, maar ondersteunend aan het bereiken van doelen op sociaal, economisch en ruimtelijk beleid. Het bevorderen van duurzame mobiliteit is een speerpunt. De gemeente wil vooral dat er meer gebruik wordt gemaakt van de fiets, elektrische auto en het Openbaar Vervoer (OV). Verder wordt er invulling gegeven aan een visie op mobiliteit in het kader van Dronten 2050. Dit zal door middel van een verkenning worden opgezet en medio 2026 worden uitgevoerd. De uitkomsten zullen daarbij ook worden meegenomen in het proces van de Omgevingsvisie.

Wat wilden we bereiken?

De verkeersveiligheid in Dronten is op orde

1) In 2026 zijn er geen ernstige verkeersslachtoffers door toedoen van de gemeentelijke infrastructuur[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2021	2022	2023	2024	2025
Ongevallen met letsel	13	11	10	14	21
Aantal gewonden	14	13	12	14	24

Toelichting
Het ongevallenbeeld is vanaf 2021 stabiel gebleven. Echter in 2025 zien we een toename in dit beeld. We blijven dit monitoren en daar waar ongevallen te relateren zijn aan de infrastructuur pakken we dit aan.

Wat hebben we bereikt?

In 2025 zijn er verkeersdata, -onderzoeken en studies in gang gezet die een bijdrage leveren aan een veilige en toegankelijke leefomgeving. Deze informatie geeft ons inzicht in de huidige- en toekomstige verkeersstromen en de effecten daarvan op verkeersveiligheid. Daarmee wordt toegewerkt naar een verkeerssysteem dat veilig, overzichtelijk en passend blijft bij de groei en ontwikkelingen van Dronten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Herijking mobiliteitsbeleid
De groeiopgave en toekomstvisie geven aanleiding om een perspectief of meerdere perspectieven op mobiliteit en bereikbaarheid te ontwikkelen richting 2050. Om voor de langere termijn in beeld te krijgen hoe toekomstige verkeersstromen zijn, maken we gebruik van modelberekeningen.

Deelname in regionaal verkeersmodel
Het proces om te komen tot een regionaal verkeersmodel is in 2025 gestart en loopt nog door in 2026. Met een regionaal verkeersmodel kunnen de verkeerseffecten beter worden doorgerekend van toekomstige woningbouw en/of bedrijventerreinen.

Uitvoeren Perspectiefstudie Mobiliteit Dronten 2050
Eind 2025 is er een Perspectiefstudie Mobiliteit Dronten 2050 gestart (inclusief participatie). De uitkomsten van deze studie worden als programma opgenomen in de Omgevingsvisie. Afronding wordt in de tweede helft 2026 verwacht.
Dit perspectief wordt gebruikt om strategische beleidskaders op te nemen in het Mobiliteitsplan 2040 met daaraan gekoppeld een uitvoeringsprogramma.

Actualiseren van de Parkeernormennota
Bij het opstellen van nieuw mobiliteitsbeleid is 'parkeren' ook een beleidsonderdeel. Parkeerbeleid kan een uitwerking hebben op de nieuwe parkeernormen. Daarom laten we de actualisatie van de parkeernormen logischerwijs aansluiten op het nieuwe beleid dat in 2026-2027 wordt uitgewerkt. Behalve autoparkeernormen worden er ook fietsparkeernormen opgenomen in de nieuwe nota.

Monitoren van parkeerdruk in wijken
In een delen van woonbuurten waar we regelmatig meldingen hebben gekregen van parkeeroverlast is een nachtelijke parkeerdrukmeting uitgevoerd. Met deze informatie kunnen we onder andere bewonersvragen over parkeeroverlast beantwoorden. Maar ook bij onderhoudswerkzaamheden kan er gekeken worden of er in sommige situaties uitbreiding of inbreiding wenselijk is. De informatie helpt ons om het gesprek aan te gaan met bewoners.

Opstellen van een Basiskaart Geluidsemissie (BGE)
Voor het opstellen van een basiskaart geluidsemissie (BGE) is er verkeersdata nodig, waarbij er in 2025 specifiek wijkwegen zijn meegenomen. Deze data is nodig om de Basiskaart te kunnen opstellen. De basiskaart moet nog opgesteld worden en is een vereiste vanuit de Omgevingswet en zal een inbedding krijgen in het nog op te stellen Omgevingsplan.

Er is een passend fietsnetwerk

2) In 2026 wordt Dronten als fietsgemeente beoordeeld met minimaal een 7,4[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2022	2024	2026
Dronten	7,1	7,2	Nb

Toelichting
De Fietsersbond voert om de twee jaar een onderzoek uit naar de beste fietsgemeente van Nederland. De beoordeling betreft een gemiddelde van verschillende thema's. Een eerste tussenstand (peildatum 14-10-2025) geeft de gemiddelde fietsgelukscore van de respondenten die daar wonen of fietsen weer.

Die score is gebaseerd op hun antwoord op de stelling: 'Ik word gelukkig van fietsen in mijn gemeente' (gescoord op een schaal van 1 tot 5). Voor Dronten is deze score momenteel: hoog. De uiteindelijke resultaten worden in de loop van 2026 verwacht.

<u>Wat hebben we bereikt?</u>
In lijn met het streven naar een toegankelijke en veilige leefomgeving is in 2025 gekeken naar hiaten en verbeterpunten in het huidige fietsnetwerk. Door dit onderdeel onder te brengen in het nieuwe mobiliteitsplan wordt het fietsnetwerk integraal bekeken binnen alle vormen van mobiliteit. Dit draagt eraan bij dat inwoners zich veilig per fiets kunnen blijven verplaatsen en dat het netwerk aansluit op de groei en mobiliteitsbehoefte van Dronten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uitvoering fietsplan krijgt inbedding in nieuw mobiliteitsplan
Doordat we nieuw mobiliteitsbeleid gaan opstellen, heeft Het Fietsplan een andere bestuurlijke route gekregen dan in eerste instantie de bedoeling was. Het onderdeel Fiets krijgt inbedding in het Mobiliteitsplan 2040. In dit plan wordt over meerdere verkeer- en vervoersdomeinen (voetganger, openbaar vervoer, parkeren etc.) heen gekeken en niet alleen vanuit de fiets. Bovendien krijgt evaluatie van het huidige beleid en participatie op het nieuwe beleid hierin een plaats.

Wat heeft programma 2 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € 145.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
2G Verkeer en vervoer	**-8.026**	**-8.572**	**-8.749**	**-8.652**	**97**
Baten					
2G Verkeer en vervoer	**445**	**280**	**454**	**589**	**135**
Saldo Lasten en Baten programma 2	**-7.581**	**-8.292**	**-8.294**	**-8.062**	**232**
Stortingen					
2Z Niet in pakketjes opgenomen	**143**	**0**	**0**	**87**	**87**
Onttrekkingen					
2Z Niet in pakketjes opgenomen	**57**	**49**	**192**	**192**	**0**
Saldo Reserves programma 2	**-86**	**49**	**192**	**105**	**-87**
Resultaat programma 2	**-7.667**	**-8.243**	**-8.103**	**-7.957**	**145**

Afwijkingen
Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2026. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger. Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel.

2G Verkeer en vervoer

Toelichting	Lasten	Baten
Budgetoverheveling: Realiseren paardenbrug.	43	
Budgetoverheveling: Onderzoek en advies uitvoeringsprogramma GVVP 2021-2027.	44	
Personeelslasten inclusief piket en overwerk en detachering.	-20	35
Schade in de vorm van graffiti en reinigen wegdek/wegmeubilair zonder verhaalmogelijkheden.	-81	
Schade in de vorm van graffiti en reinigen wegdek/wegmeubilair met verhaalmogelijkheden.		59
Toename interne verrekening van vervoer en materieel.	-69	
Minder kapitaallasten door vertraagde investeringen.	120	
Minder vastrechtkosten voor openbare verlichting.	60	
Precariorechten voor kabels en leidingen als gevolg van Regioplan Wind over de periode 2023-2025.		106
Leges kabelwerkzaamheden.		23
Provinciale subsidieregelingen ASF 2025.		1
Specifieke uitkeringen Verkeer en Vervoer 2025.		-58
Overige diverse posten < € 50.000		-31
Totaal	**97**	**135**

Programma 3 Economie

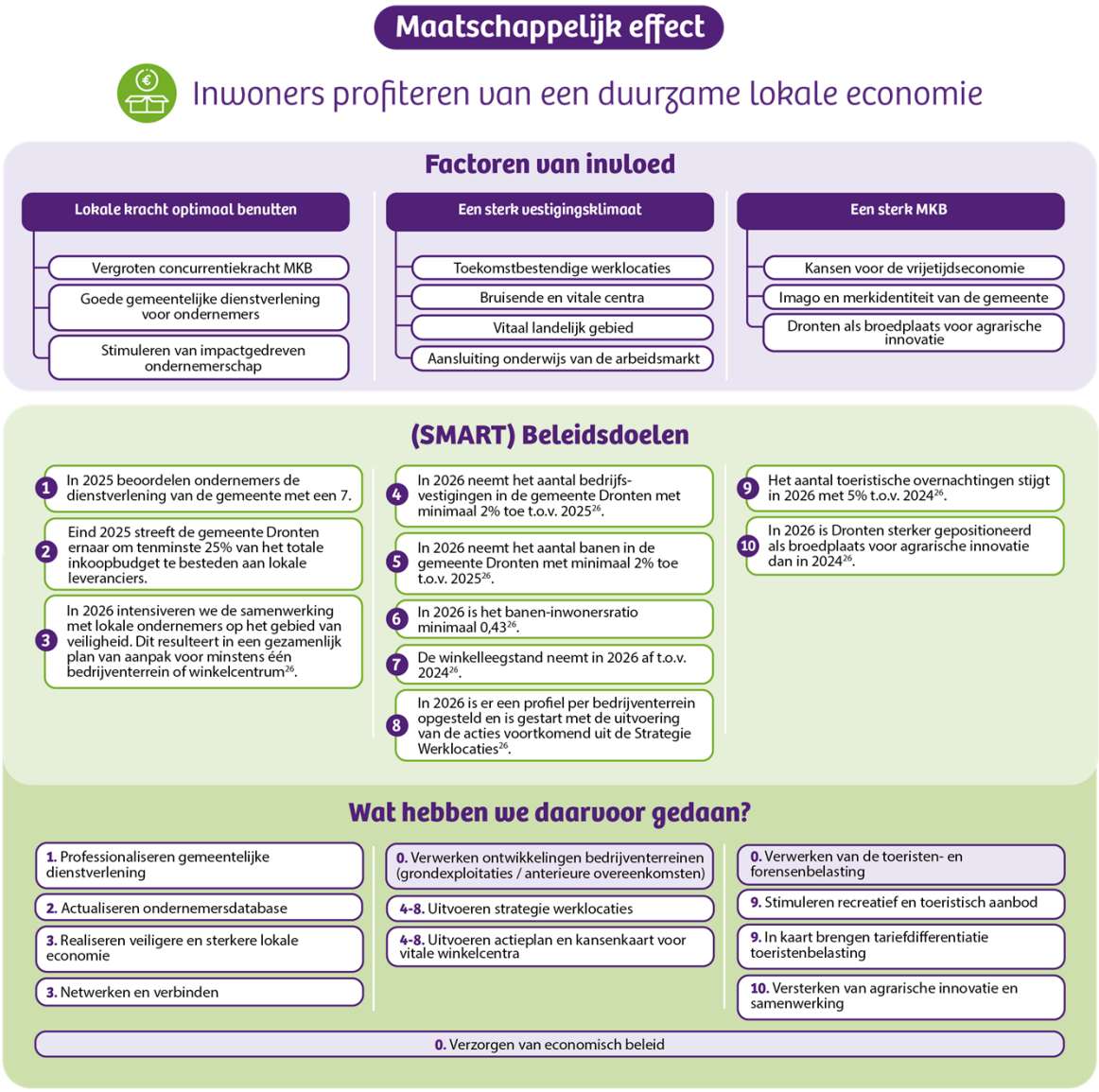

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners profiteren van een duurzame lokale economie. De gemeente Dronten positioneert zich daarin als een aantrekkelijke plek om te wonen, werken en recreëren met een herkenbaar en sterk imago. Samenwerking met ondernemers, onderwijs, kennisinstellingen en regionale partners staat hierbij voor de gemeente centraal.

Dit programma richt zich op het waarborgen van een duurzame, innoverende en concurrerende economie door het vestigingsklimaat voor (lokale) ondernemers en het imago van de gemeente te versterken. Naarmate Dronten groeit, veranderen de economische behoeften en uitdagingen. Daarbij draait het om het behouden van de balans in die groei zodat Dronten een aantrekkelijke plek blijft om te wonen, werken en bezoeken.

Pakket 3H Economische ontwikkelingen

Inhoud
Gemeente, ondernemers en onderwijs zetten gezamenlijk in op een sterke en duurzame economie. Het aanjagen van innovatie, veerkracht en vernieuwing is een gezamenlijke opgave, waarin wij ook als gemeente onze rol pakken. Een krachtige economie is namelijk van invloed op vele delen van de samenleving. Ondernemers bieden werk en inkomen en leveren daarmee ook een bijdrage aan de participatie en zelfontplooiing van de bewoners. Een gezonde lokale economie staat in nauwe verbinding met welvaart, gezondheid en welzijn. Dit zorgt ervoor dat Dronten aantrekkelijk blijft om te wonen en het biedt een goede basis voor groei van het aantal (jonge) inwoners.

Beleidsuitgangspunten
In 2025 is de uitvoering van het Strategisch Beleidskader Economie (SBE) 2025-2035 volledig gestart. Het beleid richt zich op het creëren van een toekomstbestendig vestigingsklimaat met specifieke aandacht voor de agrifoodsector, vrijetijdseconomie, vitale centra en een versterkt accountmanagement.

Wat wilden we bereiken?
De ambities voor dit jaar zijn gebaseerd op de Programmabegroting 2025, aangevuld met de strategische doelstellingen uit het SBE, welke ook terugkomen in de Programmabegroting 2026. De indicatoren zijn meetbaar gemaakt om onze rol als faciliterende partner te kunnen monitoren.

1. Lokale kracht optimaal benutten & Sterk MKB

1) In 2025 beoordelen ondernemers de dienstverlening van de gemeente met een 7.
2) Eind 2025 streeft de gemeente Dronten ernaar om tenminste 25% van het totale inkoopbudget te besteden aan lokale leveranciers.
3) In 2026 intensiveren we de samenwerking met lokale ondernemers op het gebied van veiligheid. Dit resulteert in een gezamenlijk plan van aanpak voor minstens één bedrijventerrein of winkelcentrum[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2015/2016	2018/2019	2020/2021	2023/2024	2025/2026
Ondernemerstevredenheid	6,1	6,9	6,7	5,7	Nb

Toelichting
De daling van de ondernemerstevredenheid naar een 5,7 (periode 2023/2024) onderstreepte de noodzaak voor een kwaliteitsimpuls in onze dienstverlening. Het streefcijfer van 7,0 voor de komende periode reflecteert onze ambitie om als gemeente een proactieve en faciliterende partner voor ondernemers te zijn. Het onderzoek in het vierde kwartaal van 2025 dient hierbij als ijkpunt voor de effectiviteit van de ingezette integrale werkwijze.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 is de lokale kracht benut door de gemeentelijke dienstverlening fundamenteel te professionaliseren, de lokale economie veiliger te maken en sterker te verbinden, stappen te zetten om de inkoopdoelstelling te realiseren en door netwerken te onderhouden en verbindingen te leggen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Professionaliseren gemeentelijke dienstverlening
Door de implementatie van het Strategisch Accountmanagementplan en de intensivering van het contact (onder andere persoonlijke bedrijfsbezoeken en netwerkevenementen) is het wederzijds vertrouwen vergroot en worden signalen uit de markt sneller vertaald naar actie.

Realiseren veiligere en sterkere lokale economie
In 2025 is het KVO-traject op Businesszone Delta opgestart, wat de collectieve weerbaarheid verhoogt.

Inkoop - actualiseren ondernemersdatabase
Door de actualisatie van de ondernemersdatabase is de 25%-inkoopdoelstelling effectief ondersteund.

Netwerken en verbinden
De bijeenkomsten van de EPD-groepen (Economisch Platform Dronten) zijn voortgezet, waarmee de strategische afstemming tussen ondernemers en de gemeente is geborgd. Daarnaast is de samenwerking met onze belangrijkste stakeholders verstevigd door middel van periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg met partners zoals de OVDD, Stichting Does en LTO.

2. Een sterk vestigingsklimaat

4) In 2026 neemt het aantal bedrijfsvestigingen in de gemeente Dronten met minimaal 2% toe t.o.v. 2025[26].
5) In 2026 neemt het aantal banen in de gemeente Dronten met minimaal 2% toe t.o.v. 2025[26].
6) In 2026 is het banen-inwonersratio minimaal 0,43[26].
7) De winkelleegstand neemt in 2026 af t.o.v. 2024[26].
8) In 2026 is er een profiel per bedrijventerrein opgesteld en is gestart met de uitvoering van de acties voortkomend uit de Strategie Werklocaties[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2020	2021	2022	2023	2024	Concept 2025***	Doel 2026
1. Aantal bedrijfsvestigingen	4.135	4.535	4.840	5.150	5.420	*5.528*	5.782
1. Groei/krimp aantal bedrijfsvestigingen in %	+4,6%	+5,1%	+6,7%	+6,4%	+5,2%	*+2%*	*+4,6%*
2. Aantal banen	17.280	17.505	17.775	18.450	18.710	*19.084*	*19.465*
2. Groei/krimp aantal banen in %	-1,3%	+1,3%	+1,6%	+3,8%	+1,4%	*+2%*	*+2%*

	2020	2021	2022	2023	2024	Concept 2025***	Doel 2026
3. Banen-inwonersratio*	0,44	0,44	0,43	0,45	0,45	*0,44*	*0,43*
4. Leegstand winkelcentra	-	6%	8%	7%	7%	*6%*	*6%*
5. Beschikbare bedrijfsgronden in m2**	-	-	-	-	39.349	*34.682*	*17.468*

** (Aantal banen gedeeld door aantal inwoners) is een kernindicator voor de vitaliteit van de lokale economie en de beschikbaarheid van werk voor onze inwoners*
*** Beschikbaar via gemeente, niet via externe partijen*
**** Concept cijfers 2025*

Toelichting
De aanhoudende groei in het aantal vestigingen en banen laat zien dat Dronten een aantrekkelijke vestigingsplaats blijft. Met een banen-inwonersratio van 0,44 scoren we boven de streefwaarde (0,43), wat aantoont dat de lokale werkgelegenheid de bevolkingsgroei goed bijhoudt. De afname in beschikbare m² bedrijfsgrond onderstreept de noodzaak van de Strategie Werklocaties om schaarste te voorkomen en groei tot 2040 te faciliteren.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we bijgedragen aan een sterk vestigingsklimaat door helder te sturen op de ontwikkeling en ruimtebehoefte van werklocaties en de kwaliteit van de winkelcentra. Daarmee wordt bijgedragen aan een gemeente waar ondernemerschap zich kan ontwikkelen en de lokale economie kan blijven groeien.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uitvoeren strategie werklocaties
Na een grondige vraag- en aanbodanalyse is de specifieke profilering per bedrijventerrein gestart. Er is duidelijkheid verschaft over de beschikbaarheid van grond en er ligt een meerjarenperspectief voor de verwerving van toekomstige bedrijfsgrond tot 2040.

Uitvoeren actieplan en kansenkaart voor vitale winkelcentra
De koers voor vitale winkelcentra is verankerd. Met de kansenkaart Suydersee en het nieuwe convenant met Stichting Does zijn investeringsplannen geborgd. Het afgeronde onderzoek naar de marktverplaatsing zorgt voor duidelijkheid en een verbeterde onderlinge samenwerking. De in de retailstrategie gestelde kaders zijn opgenomen in de koersdocumenten van de sleutelprojecten in Swifterbant, Biddinghuizen en uitleggebied Dronten Zuid.

3. Vrijetijdseconomie en Agrifood

9) Het aantal toeristische overnachtingen stijgt in 2026 met 5% t.o.v. 2024[26].
10) In 2026 is Dronten sterker gepositioneerd als broedplaats voor agrarische innovatie dan in 2024[26].

Hoe meten we dit?

	2020	2021	2022	2023	2024	Concept 2025**	Doel 2026
9. Aantal toeristische overnachtingen in aantallen	*823.731*	*948.226*	*1.373.004*	*1.384.092*	*1.466.452*	*1.368.572*	*1.539.774*
9. Aantal toeristische overnachtingen in %		*+15,1%*	*+44,8%*	*+0,8%*	*+6%*	*-6,7%*	*+12,5%*

** *Begroting/prognose GBLT 2025*

Toelichting
Het aantal toeristische overnachtingen is onze primaire graadmeter voor de groei en vitaliteit van de vrijetijdssector. Na een sterke stijging in de voorgaande jaren, laten de cijfers over 2025 een consolidatie zien. De ambitie voor 2026 is een groei van 5% ten opzichte van het gemiddelde volume, ondersteund door de integrale inzet op de 4B's (Beleving, Bereikbaarheid, Beschikbaarheid en Bekendheid).

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we bijgedragen aan de vrijetijdseconomie en een sterke Agrifood sector. Door de samenwerking met ondernemers te intensiveren en samen te werken aan kwalitatieve verbetering van voorzieningen, blijft Dronten aantrekkelijk voor bezoekers en bewoners. Tegelijkertijd is de positie van Dronten als agrarisch innovatiegebied verder ontwikkeld, waardoor de verbinding tussen onderwijs, ondernemerschap en de voedselketen is verdiept.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Stimuleren recreatief en toeristisch aanbod
De vrijetijdssector in Dronten heeft in 2025 een kwalitatieve impuls gekregen door een intensieve publiek-private samenwerking. In co-creatie met ondernemers zijn, voortvloeiend uit de startbijeenkomst ‘Kennen = Kennis’, projectgroepen gevormd die de kernpijlers Beleving, Bereikbaarheid, Beschikbaarheid en Bekendheid concreet verder uitwerken. Het strandbeheer is door middel van nieuwe beheersovereenkomsten aanzienlijk verbeterd. Om deze positieve lijn in de toekomst te kunnen bestendigen, zijn de scenario’s voor tariefdifferentiatie van de toeristenbelasting in kaart gebracht; de technische en beleidsmatige uitwerking hiervan vindt plaats in 2026.

Versterken van agrarische innovatie en samenwerking
De positionering van Dronten als agrarisch innovatiecentrum is krachtig ingezet. Met de opstart van het uitvoeringsprogramma AgriFood in het najaar van 2025 is de verbinding tussen agrarisch ondernemerschap, de voedingsindustrie en het onderwijs – met name Aeres – fundamenteel verstevigd. In dit proces trekken we gezamenlijk op met ondernemers en toeleverende bedrijven om de innovatiekracht in de sector te verankeren.

Pakket 3I Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie

Op basis van de huidige programmastructuur wordt de inhoud van dit pakket verantwoord onder pakket 3H Economische ontwikkelingen.

Verbonden partijen programma 3

Verbonden partijen

Verbonden partij	Type
Technofonds Flevoland	Vennootschappen/Coöperaties

Wat heeft programma 3 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € -1.039.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
3H Economische ontwikkeling	**-1.541**	**-2.511**	**-2.285**	**-3.102**	**-817**
3I Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie	**-66**	**-25**	**-95**	**-59**	**36**
Totaal Lasten	**-1.607**	**-2.536**	**-2.380**	**-3.161**	**-781**
Baten					
3H Economische ontwikkeling	**2.654**	**575**	**1.966**	**756**	**-1.210**
3I Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie	**2.609**	**2.534**	**2.636**	**2.723**	**87**
Totaal Baten	**5.263**	**3.109**	**4.602**	**3.480**	**-1.123**
Saldo Lasten en Baten programma 3	**3.656**	**572**	**2.222**	**319**	**-1.904**
Stortingen					
3Z Niet in pakketjes opgenomen	**2.003**	**0**	**1.374**	**44**	**-1.330**
Onttrekkingen					
3Z Niet in pakketjes opgenomen	**0**	**0**	**1.531**	**1.065**	**-466**
Saldo Reserves programma 3	**-2.003**	**0**	**157**	**1.021**	**864**
Resultaat programma 3	**1.653**	**572**	**2.379**	**1.340**	**-1.039**

Afwijkingen

Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van

€ 50.000 euro en hoger. Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel.

3H Economische ontwikkelingen

Toelichting	Lasten	Baten
Budgetoverheveling: Duurzaam ontwikkelen platteland (cofinanciering LEADER) inclusief transitoria toegekende aanvragen 2025.	42	
Salarislasten.	-163	
Onderzoek vitale winkelcentra Biddinghuizen en Swifterbant is vertraagd en zal in 2026 verder uitgevoerd worden.	26	
(POC-)mutaties grondexploitatie bedrijventerreinen (zie paragraaf grondbeleid).	-657	-1.221
Vaststelling subsidiebeschikking 2024 Stichting Dronten Ondernemersfonds voor Evenementen.	-43	
Toename aantal standplaatsen.		11
Overige diverse posten < € 50.000	-22	
Totaal	**-817**	**-1.210**

3I Vrijetijdseconomie en gebiedspromotie

Toelichting	Lasten	Baten
Toeristenbelasting: Meer overnachtingen dan begroot.		88
Overige diverse posten < € 50.000	36	-1
Totaal	**36**	**87**

Programma 4 Onderwijs

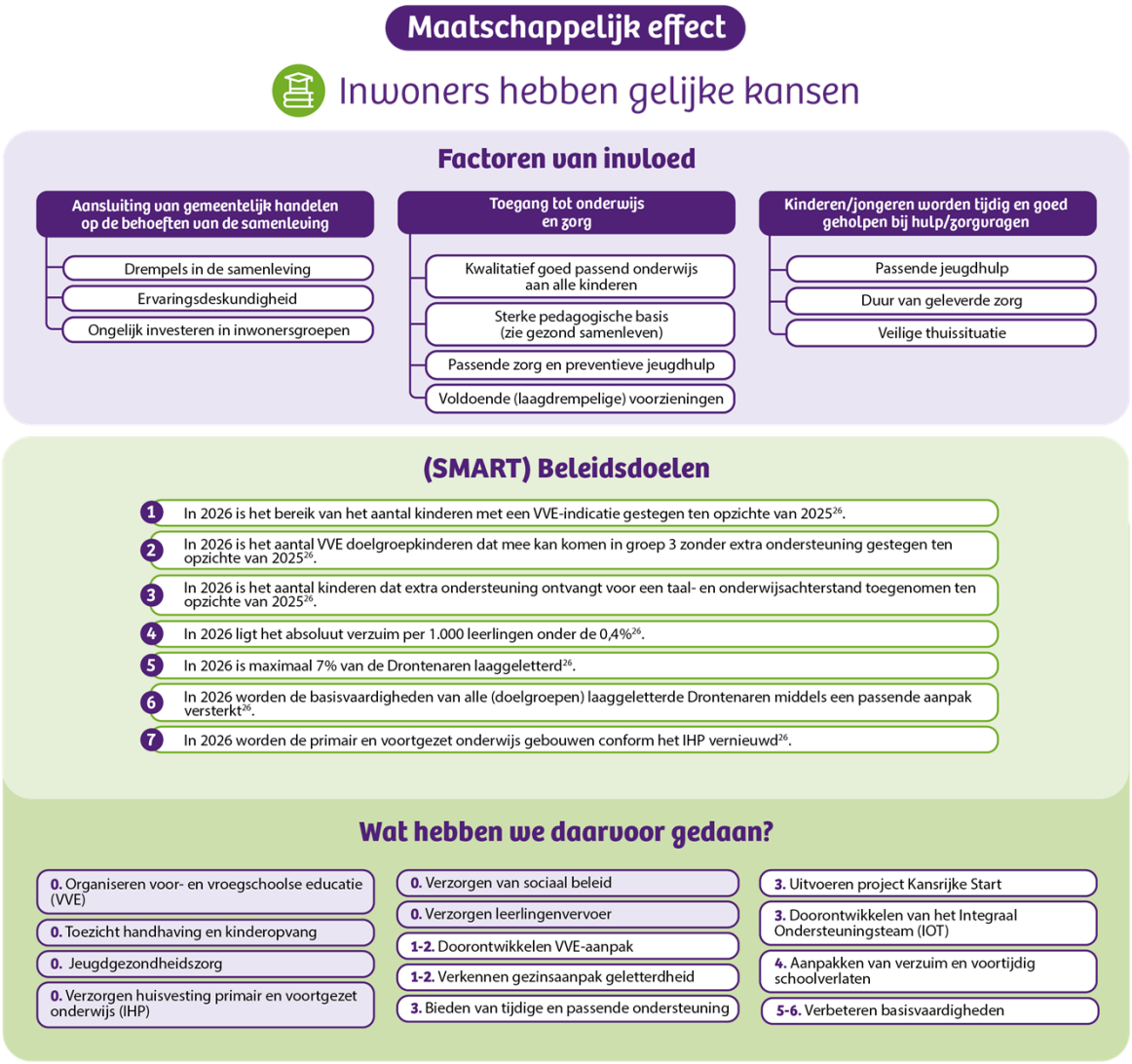

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect dat we nastreven is dat inwoners gelijke kansen hebben. Het is belangrijk dat alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, de mogelijkheid hebben om zich optimaal te ontwikkelen. Op deze manier kunnen zij zich ontwikkelen tot vitale volwassenen die actief deelnemen in de samenleving.

Dit programma richt zich daarom op vergroten van de ontwikkelkansen van alle kinderen. Onderwijs speelt hierin een centrale rol: het biedt kinderen een omgeving waarin zij hun talenten kunnen ontwikkelen en kunnen werken aan een kansrijke toekomst. Daarom zetten we in op het verminderen van drempels die hun ontwikkeling belemmeren. Het waarborgen van een toegankelijk en passend onderwijsaanbod is daarbij essentieel. In het licht van de groei van Dronten neemt het belang hiervan toe, om een steeds grotere en meer diverse groep kinderen vraagt om kwalitatief goed onderwijs. Op deze manier dragen we bij aan gelijke ontwikkelkansen voor kinderen, en bouwen we aan een hechte gemeenschap waarin inwoners zich verbonden voelen.

Pakket 4P Opgroeien en Opvoeden

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners, met name kinderen en jongeren, gelijke kansen hebben. We willen bereiken dat alle kinderen de kans krijgen zich te ontwikkelen tot vitale volwassenen die zoveel mogelijk bijdragen en deelnemen aan onze samenleving. Dit doen we samen met onderwijs en voorschoolse voorzieningen, maatschappelijke partners en jeugdhulpaanbieders. We bieden (laagdrempelige) voorzieningen die kinderen ondersteunen in het veilig opgroeien en ouders tijdelijk helpen bij de opvoeding.

Beleidsuitgangspunten

Wij streven naar een gemeenschap waarin iedereen naar eigen kunnen mee kan doen en zich gesteund voelt. Daarom investeren we om inwoners in kwetsbare situaties gelijke kansen te bieden. Dit doen we gedurende hun hele leven en op cruciale momenten. We zorgen ervoor dat kinderen en jongeren in een veilige en goede omgeving opgroeien, hun schooltijd plezierig doorlopen en toegang hebben tot sport en cultuur. Voor jeugdigen die dit niet vanzelfsprekend hebben, bieden we extra ondersteuning.

Daarnaast creëren we een sterke pedagogische basis door ouders en opvoeders te ondersteunen met kennis en begeleiding. We investeren in voorschoolse educatie, verzorgen het leerlingenvervoer en werken nauw samen met kinderopvang en onderwijs om een sterke pedagogische basis te realiseren.

Gemeente Dronten heeft op grond van de Wet op het primair onderwijs een verplichting tot het aanbieden van voldoende voorzieningen met voorschoolse educatie (in aantal en spreiding) voor kinderen met een risico op een onderwijsachterstand.

Het is de bedoeling dat alle kinderen in de gemeente Dronten op hun zesde levensjaar een startniveau (qua taal) hebben bereikt dat aansluit bij het aanvangsniveau van groep 3 van de basisschool en/of met een beperkte ondersteuning mee kunnen in groep 3.

Wat betreft onderwijshuisvesting: in 2023 is het Integraal HuisvestingsPlan onderwijs (2023-2047) vastgesteld. Hierin zijn voor de komende 15 jaar de noodzakelijke vervangings- en/of renovatie investeringen opgenomen om de gewenste maatschappelijke effecten te kunnen faciliteren.

Ten aanzien van onderwijshuisvesting (scholen en gymlokalen) betreft het naast de maatschappelijke effecten ook vooral een wettelijke verantwoordelijkheid om goede schoolgebouwen blijvend te faciliteren.

Wat wilden we bereiken?

We willen dat kinderen in groep 3 taalvaardig zijn

1) In 2026 is het bereik van het aantal kinderen met een VVE indicatie gestegen ten opzichte van 2025[26].

2) In 2026 is het aantal VVE doelgroepkinderen dat mee kan komen in groep 3 zonder extra ondersteuning gestegen ten opzichte van 2025[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2024	2025
1. % Bereik van kinderen met een VVE-indicatie	75%	75%

2. % VVE-doelgroep kinderen die mee kunnen komen in groep 3 zonder of met beperkte ondersteuning	Nb	92%

Toelichting
De gemeente voert jaarlijks een monitor VVE uit om de afspraken te volgen die voortkomen uit de gezamenlijke procesbeschrijving 'Zo doen we dat in Dronten', die in 2023 is opgesteld en geïmplementeerd. Deze beschrijving bevat de werkwijze, resultaatafspraken over het bereik en de opbrengsten VVE eind groep 2 en een duidelijke taak- en rolverdeling.

De metingen in 2023 en 2024 lieten nog grote onzuiverheden zien ten aanzien van de data. Hierin is 2025 een verbetering teweeg gebracht door onder andere de vragenlijsten van de monitor VVE breed te herzien en waar nodig bij te stellen. Op basis van extern onderzoek naar de inzet van de Peutermonitor is geconcludeerd dat de Peutermonitor niet geschikt is voor een correcte en volledige beoordeling van het bereik van doelgroeppeuters met VE. Er is besloten om te stoppen met de Peutermonitor per Q2 2026. Met een periodieke uitvraag bij Icare in combinatie met cijfers van de kinderopvang, is het goed mogelijk om een vergelijkbaar (en beter) inzicht in het bereik te krijgen.

Het bereikcijfer van kinderen met een VVE advies – ofwel advies Extra spelen en leren – is gelijk gebleven op 75%. Dit percentage is plausibel. De implementatie van de werkwijze rond VVE vraagt de nodige tijd. Door de VVE aanpak voort te zetten en te blijven bijsturen waar nodig, streven we ernaar een stijging van het bereikcijfer in 2028 te kunnen realiseren. Landelijk is overigens een daling van de VVE-deelname te zien.

Het aantal VVE-doelgroep kinderen dat mee kan komen in groep 3 zonder of met beperkte ondersteuning is 92%. Uit de monitor blijkt verder dat 69% van de kinderen met een VVE-advies niet aan het volledige VVE-traject van 3 jaar hebben deelgenomen. Hier is nog verbetering mogelijk. In 2026 hebben we hier extra aandacht voor in de monitor VVE breed om te zorgen dat we de data zuiverder kunnen krijgen.

<u>Wat hebben we bereikt?</u>
In 2025 hebben we ingezet op een aanpak die bijdraagt aan een goede taalontwikkeling vóór de start in groep 3. Door de VVE-werkwijze te versterken, de monitoring te verbeteren en het bereik van doelgroepkinderen beter in beeld te brengen, wordt duidelijker hoe het signaleren van kinderen met een risico op onderwijsachterstanden en het voorkomen of verminderen van deze achterstanden kan worden gerealiseerd. Hiermee dragen we eraan bij dat meer kinderen met gelijkere kansen starten en een stevige basis hebben voor hun verdere schoolloopbaan.

<u>Wat hebben we daarvoor gedaan?</u>
Doorontwikkelen VVE-aanpak
Uit de monitor 2025 blijkt dat het werken met een heldere procesbeschrijving voor meer duidelijkheid zorgt in de samenwerking met onze partners. Partners geven aan dat het belangrijk is om het VVE proces voortdurend te blijven verbeteren. In 2025 hebben we de procesbeschrijving verder doorontwikkeld. Ook het vergroten van de bekendheid van de VVE-aanpak onder ouders wordt als belangrijk punt gezien. Hiervoor zijn aanvullende afspraken met de Intermediairs Ouderbetrokkenheid gemaakt, die een belangrijke rol spelen in de toeleiding van kinderen met een VVE advies naar opvanglocaties en onderwijs.

Verkennen gezinsaanpak geletterdheid
Ouders die moeite hebben met basisvaardigheden geven dat vaak van generatie op generatie door. Een activiteit die hiervoor ingezet kan worden is de training herkennen en doorverwijzen aan te bieden aan (zorg)professionals. De trainingen in 2025 waren nog niet specifiek gericht op de gezinsaanpak. In 2026 wordt dit nader verkent. Ook zullen we dan als proefproject de verandertheorie in het kader van de gezinsaanpak oppakken op een scholeneiland. Hiervoor hebben in 2025 al de eerste verkennende gesprekken plaatsgevonden.

Toezicht handhaving en kinderopvang (Programma 7)
Door ziekteverzuim heeft de toezichthouder extra personeel moeten inhuren om de benodigde inspecties voor 2025 uit te kunnen voeren. Hierdoor is er sprake van een nacalculatie. De GGD heeft besloten dat de hogere verzuimkosten doorbelast worden aan de aangesloten gemeentes.

Meer kinderen met (risico op) taal- en onderwijsachterstanden (buiten de VVE leeftijd om) ontvangen tijdig passende ondersteuning

3) In 2026 is het aantal kinderen dat extra ondersteuning ontvangt voor een taal- en onderwijsachterstand toegenomen ten opzichte van 2025[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2024	2025
Aantal kinderen en jongeren met een taal-onderwijsachterstand die extra ondersteuning hebben ontvangen.	Nb	15%*

**Dit is een geschat percentage op basis van landelijke normen*

Toelichting
Naast Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) hebben we in 2025 ingezet om meer ondersteuningsmogelijkheden te ontwikkelen voor kinderen en jongeren die op eerdere of latere leeftijd het risico op taalachterstanden lopen. De ondersteuningsmogelijkheden verschillen in zwaarte en daardoor kunnen we enerzijds meer kinderen bereiken maar waar nodig ook gerichter ondersteuning inzetten die beter aansluit bij de daadwerkelijke ontwikkelingsbehoeften.

<u>Wat hebben we bereikt?</u>
In 2025 hebben we ingezet op passende ondersteuning voor kinderen die risico lopen op taal- en onderwijsachterstanden, buiten de VVE-leeftijd om. Door aanvullende ondersteuningsmogelijkheden aan te bieden, kunnen kinderen die extra hulp nodig hebben eerder worden bereikt en ondersteund. Hiermee dragen we eraan bij dat meer kinderen met vergelijkbare kansen aan hun schoolloopbaan beginnen en beter kunnen aansluiten in het onderwijs.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Bieden van tijdige en passende ondersteuning
Van alle kinderen in 2025 uit Dronten valt 15 procent binnen bovenstaande doelgroep. Dit is een berekening op basis van landelijke normen. Er is naast een intensieve taalklas in Dronten Centrum in Q3 2025 gestart met een intensieve taalklas in Swifterbant, met gerichte en intensieve taalsteun aan kleuters op het scholeneiland. Er is gericht op de begeleiding van leerlingen in groep 8 van het basisonderwijs die voortijdig dreigen af te stromen of te stoppen na de overgang van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs.

De verkenning van het 'leesoffensief' heeft er toe geleid dat we in 2025 een bijdrage hebben kunnen leveren aan 'de Bibliotheek op School', waardoor een aantal scholen extra ondersteuning ontvangen bij het geven van lees- en taalonderwijs aan de kwetsbare doelgroep.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)
Met gelden van het Nationaal Programma Onderwijs zijn in de periode 2023-2025 samen met scholen projecten opgezet om leerlingen te ondersteunen die na de corona-periode achterstanden hadden opgelopen op onderwijs- of sociaal-emotioneel gebied. Evaluaties van deze projecten laten zien dat leerlingen en scholen effecten zien van deze extra ondersteuning. Een definitieve evaluatie van het NPO-programma volgt na de verantwoordingen over de NPO-activiteiten die in 2025 zijn uitgevoerd.

Uitvoeren project Kansrijke Start
Vanuit de specifieke uitkering die verbonden is aan Kansrijke Start wordt het programma Nu Niet Zwanger ingezet en de lokale coalitie Kansrijke Start versterkt. De lokale coalitie functioneert naar behoren; met de (toeleiding) prenatale huisbezoeken bereiken we de beoogde doelgroep en weten partners elkaar goed te vinden in de samenwerking in het vroegtijdig signaleren en ondersteunen van (aanstaande) ouders in een kwetsbare situatie.

Doorontwikkelen van het Integraal Ondersteuningsteam (IOT) (Programma 7)
Sinds 2015 werkt de gemeente Dronten met een Integraal Ondersteuningsteam (IOT). Dit team is destijds opgericht naar aanleiding van de wetswijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en de Wet maatschappelijk verantwoord inkopen jeugdwet. Dit team valt onder het maatwerkdeel van JGZ. Er is behoefte aan een herziening van de inrichting en werkwijze van het IOT om zodoende beter te kunnen aansluiten bij de huidige ontwikkelingen. In maart 2025 heeft de Lokale Educatieve Agenda (LEA) bestuurlijk opdracht gegeven om de werkwijze van het IOT door te ontwikkelen. Deze opdracht wordt breed gedragen en in samenwerking met het netwerk uitgevoerd.

We willen goed passend onderwijs voor alle kinderen en daarmee minder thuiszitters

4) In 2026 ligt het absoluut verzuim per 1.000 leerlingen onder de 0,4%[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

Thuiszitters	2023	2024	2025*
Absoluut verzuim	0,39%	0,71%	Nb
Relatief verzuim	2,3%	2,8%	Nb
Geoorloofd verzuim (ziekte)	Nb	Nb	Nulmeting

Thuiszitters	2023	2024	2025*
Thuiszitters i.v.m. onvoldoende aanbod passend onderwijs of tijdelijke voorziening	Nb	Nb	Nulmeting
Voortijdige schoolverlaters	2,4%	3%	Nb

**De cijfers van 2025 worden na de zomer 2026 verwacht*

Toelichting
Ten aanzien van het absoluut verzuim (kinderen die niet ingeschreven staan op een school en geen vrijstelling hebben) zien we een forse stijging. Ter verduidelijking: dit cijfer betekent, dat er per 1.000 leerlingen 7,1 op enig moment in het schooljaar niet ingeschreven stonden op een school. Dit kan voor kortere of langere tijd geweest zijn, en kan te maken hebben met niet sluitende registraties. Zodra een melding van absoluut verzuim bij de gemeente binnenkomt, onderzoekt de leerplichtambtenaar de situatie. Een aantal van deze leerlingen schrijft zich daarna alsnog weer in op een school.

Het cijfer relatief verzuim (het 'spijbelen') vertoont een lichte verhoging en is vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde.
We gaan samen met de onderwijs- en zorgpartners onderzoeken welke maatregelen tegen de verschillen soorten verzuim te treffen zijn.

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers) zijn alle jongeren van 12 t/m 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv'ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het begin van het schooljaar ingeschreven staan. Hierin zijn ook de jongeren die op het AZC verblijven meegenomen. Mede gezien de doorstroom van die jongeren, door bijvoorbeeld verhuizingen of herplaatsingen, valt het percentage in Dronten hoger uit dan in andere gemeenten met vergelijkbare omvang.

<u>Wat hebben we bereikt?</u>
In 2025 hebben we bijgedragen aan gelijke kansen door te focussen op goed passend onderwijs, zodat kinderen ongeacht hun situatie kunnen deelnemen aan onderwijs en thuiszitten wordt voorkomen. De ontwikkelingen in absoluut en relatief verzuim en het aantal voortijdige schoolverlaters laten zien waar spanning ontstaat. Door deze trends nauwlettend te volgen en samen met onderwijs- en zorgpartners te verkennen welke maatregelen effectief zijn, dragen we eraan bij dat meer kinderen onderwijs kunnen blijven volgen en hun kans op een stabiele toekomst wordt vergroot.

<u>Wat hebben we daarvoor gedaan?</u>
Aanpakken van verzuim en voortijdig schoolverlaten
De grootste zorgen met betrekking tot verzuim en thuiszitten betreft de groep leerlingen die vanwege ziekte of multi-problematiek niet naar school gaan. Samen met scholen en netwerkpartners wordt gewerkt aan passende interventies, zoals een structureel casusoverleg, werkafspraken over gecombineerde onderwijs-zorgtrajecten en digitaal (thuis)onderwijs. Afronding, planvorming, besluitvorming en implementatie wordt verwacht in 2026. In 2025 zijn we ook bezig geweest met het opstellen van het nieuwe Regionaal programma voortijdig schoolverlaten (VSV) 2026-2029.

We willen dat er voldoende (laagdrempelige) voorzieningen zijn en aandacht is voor het verminderen van laaggeletterdheid

5) In 2026 is maximaal 7% van de Drontenaren laaggeletterd[26].

6) In 2026 worden de basisvaardigheden van alle (doelgroepen) laaggeletterde Drontenaren middels een passende aanpak versterkt[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2023	2024	2025
5. Aantal laaggeletterden in %	7%	7%	11%
6. Aantal deelnemers informeel taalaanbod	290	230	Nb

Toelichting
Eind 2025 zijn op basisvaardighedeninzicht.nl de uitkomsten gepubliceerd van de verdiepende analyse op het PIAAC onderzoek van 2024, uitgevoerd door het CBS. Het PIAAC is een internationaal onderzoek naar vaardigheden van volwassenen en wordt elke 10 jaar gehouden. Het CBS heeft de data van het PIAAC gekoppeld aan data uit het bevolkingsregister, waardoor je op gemeenteniveau een schatting krijgt van het aantal inwoners met lage basisvaardigheden, waaronder laaggeletterdheid. Uit deze verdiepende analyse is gebleken dat in Dronten het percentage inwoners met lage basisvaardigheden 11% is, en niet 7%. Het hogere percentage kan te maken hebben met het gebruik van andere indicatoren. In het PIAAC onderzoek zijn nu ook rekenvaardigheden meegenomen, dat was in 2014 niet het geval. Daarnaast is de doelgroep uitgebreid naar 75 jaar.

Het percentage van 11% is lager dan het landelijke gemiddelde van 22% en het gemiddelde van de Arbeidsmarktregio Flevoland van 26%.

<u>Wat hebben we bereikt?</u>
In 2025 hebben we bijgedragen aan gelijke kansen door in te zetten op het verbeteren van basisvaardigheden en het vergroten van de toegankelijkheid van laagdrempelige voorzieningen. Door meer inwoners te bereiken met informele taalactiviteiten dragen we eraan bij dat mensen zichzelf beter kunnen redden en volwaardiger kunnen meedoen in de samenleving.

<u>Wat hebben we daarvoor gedaan?</u>
Verbeteren basisvaardigheden
Op basis van de halfjaarcijfers hebben we in 2025 via het informele taalaanbod in Dronten al meer mensen kunnen bereiken dan in 2024. Dit betekent dat meer inwoners van Dronten aan het verbeteren van hun basisvaardigheden hebben gewerkt. Het hebben van basisvaardigheden is cruciaal voor zelfredzaamheid en voor een volwaardige deelname aan de maatschappij. De cijfers van het formele aanbod zijn nog niet bekend.

In 2025 zijn we ook bezig geweest met de subsidieaanvraag voor het Leven Lang Ontwikkelen-Collectief. Er is inmiddels bekend dat Flevoland de subsidie toegekend heeft gekregen.

Goed onderhouden schoolgebouwen bieden de mogelijkheid voor goed kwalitatief en passend onderwijs

7) In 2026 worden de primair en voortgezet onderwijs gebouwen conform het IHP vernieuwd[26].

Wat hebben we bereikt?
In 2025 zorgden we voor goed onderhouden en toekomstbestendige schoolgebouwen, zodat kinderen onderwijs kunnen volgen in een veilige en passende leeromgeving. Door te investeren in onderwijshuisvesting en vooruit te kijken naar de huisvestingsopgaven voor de komende jaren, dragen we eraan bij dat scholen goed kunnen functioneren en dat alle kinderen toegang hebben tot kwalitatief onderwijs, ongeacht waar zij wonen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Integraal HuisvestingsPlan onderwijs
In 2023 is het Integraal HuisvestingsPlan onderwijs (2023-2047) vastgesteld. Ook het toetsingskader voor nieuwe investeringen in maatschappelijk vastgoed is vastgesteld. Nadat in 2024 is bepaald welke huisvestingsvraagstukken de komende vijf jaren kunnen worden gerealiseerd, is in 2025 een start gemaakt met het opstarten van een aantal van deze vraagstukken. Hieronder volgt per huisvestingsvraagstuk een update.

Huisvesting primair- en voortgezet onderwijs
Nieuwbouw Praktijkschool Dronten (voortgezet onderwijs)

In 2025 is de realisatie van de nieuwe Praktijkschool, in combinatie met gemengd wonen, gestart. De verwachting is dat de nieuwe praktijkschool de 2e helft van 2026 wordt opgeleverd en dat de school in januari 2027 in gebruik genomen kan worden.

Nieuwbouw Copernicus Dronten (Voortgezet Onderwijs)
Het Copernicus is toe aan vervangende nieuwbouw. In 2025 is het besluit genomen dat het nieuwe Copernicus gerealiseerd gaat worden bij de spoorzone, naast Het Perron. Hier wordt tevens een nieuwe gym-/sportvoorziening voor het voortgezet onderwijs en de sport in Dronten gerealiseerd.

Nieuwbouw Sporthal 't Dok, onderwijshuisvesting
Sporthal 't Dok is toe aan vervangende nieuwbouw. Sporthal 't Dok wordt gebruikt door scholen voor hun gymonderwijs en door verenigingen om te sporten. In 2025 is het besluit genomen om de nieuwe sporthal 't Dok te realiseren op het Burgemeester Dekker Sportpark. Hiervoor is voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om, op basis van een programma van eisen, toe te werken naar een definitief ontwerp en kostenraming.

Nieuwbouw KindCentrum Dronten (primair onderwijs)
Basisscholen Aan Boord, De Toekomst, De Schakel, De Aquamarijn en De Driemaster zijn toe aan vervangende nieuwbouw. Deze gebouwen worden, samen met de kinderopvang, ondergebracht in een KindCentrum. In 2025 is het voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om, op basis van een programma van eisen, toe te werken naar een definitief ontwerp en kostenraming.

Scholeneiland Dronten-West (primair onderwijs)
In 2025 zijn een aantal scenario's uitgewerkt om voor de langere termijn een structurele oplossing voor het huisvestingsvraagstuk (onderwijs en kinderopvang) op het scholeneiland te bieden. In 2026 worden hierover de gesprekken met de schoolbesturen vervolgd, om te komen tot één concreet plan.

Nieuwbouw KindCentrum en gym-/sportvoorziening Swifterbant (primair onderwijs)
Basisscholen De Branding, De Golfslag en de Duykeldam zijn toe aan vervangende nieuwbouw. Deze gebouwen worden, samen met de kinderopvang, ondergebracht in een KindCentrum. In 2025 is als onderdeel van het Sleutelproject Swifterbant het besluit genomen om het KindCentrum en de gym-/sportvoorziening in de sportzone te realiseren.

Accommodatiebeheer
In 2025 zijn de benodigde onderhoudswerkzaamheden, conform het meerjarenonderhoudsprogramma, uitgevoerd. Nadat alle gebouwen, in eigendom van de gemeente, in 2024 van een energielabel zijn voorzien, zijn er verschillende gebouwen verder verduurzaamd.

Wat heeft programma 4 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € 159.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
4P Opgroeien en opvoeden	**-7.197**	**-8.261**	**-9.571**	**-8.336**	**1.235**
Baten					
4P Opgroeien en opvoeden	**2.049**	**1.760**	**2.688**	**2.254**	**-434**
Saldo Lasten en Baten programma 4	**-5.148**	**-6.501**	**-6.883**	**-6.082**	**801**
Stortingen					
4Z Niet in pakketjes opgenomen	**654**	**579**	**4.983**	**5.625**	**642**
Onttrekkingen					
4Z Niet in pakketjes opgenomen	**55**	**6**	**5.063**	**5.063**	**0**
Saldo Reserves programma 4	**-599**	**-573**	**81**	**-561**	**-642**
Resultaat programma 4	**-5.747**	**-7.073**	**-6.802**	**-6.643**	**159**

Afwijkingen
Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger. Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel.

4P Opgroeien en opvoeden

Toelichting	Lasten	Baten
Huisvesting PO: Zie vereniging PC en RK onderwijs. Begroting salarissen en huren op die post, werkelijke lasten op deze post.	-364	
Vereniging PC onderwijs: Zie huisvesting PO. Bedragen huur en salarissen zijn daar verwerkt.	417	
Vereniging RK onderwijs: Zie huisvesting PO. Bedragen huur en salarissen zijn daar verwerkt.	156	
Praktijkonderwijs: Het bedrag aan subsidie gemengd wonen aan OFW ad € 642.000 wordt overgeheveld naar 2026 ivm vertraging bouw (asbest). De ontvangen subsidie is hierdoor ook lager dan begroot voor het jaar 2025.	690	-102
Het perron: De toegerekende rente is aangepast van 3,5% naar 2,5%.	105	
VVE: Er zijn minder uitgaven dan begroot waardoor de inkomsten vanuit subsidie ook minder zijn.	397	-396
Lokaal onderwijsbeleid: De salarislasten zijn lager dan begroot doordat niet alle begrote functies zijn ingevuld.	203	
Leerlingenvervoer: Bijdrage hoger dan begroot (aangepast vervoer) door hogere aantal kinderen. Begroting 2026 is hierop aangepast.	-131	
Leerplichtwet: Meer salarislasten doordat er inhuur is ingezet vanwege vervanging ziekte, wat dubbele kosten met zich meebrengt.	-247	
Peuteropvang algemeen: Bij de vaststelling over het jaar 2024 is het vastgestelde subsidiebedrag lager dan als voorschot was verstrekt, waardoor een bedrag van € 82.000 is terugbetaald.	84	
Overige diverse posten < € 50.000	-75	64
Totaal	**1.235**	**-434**

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

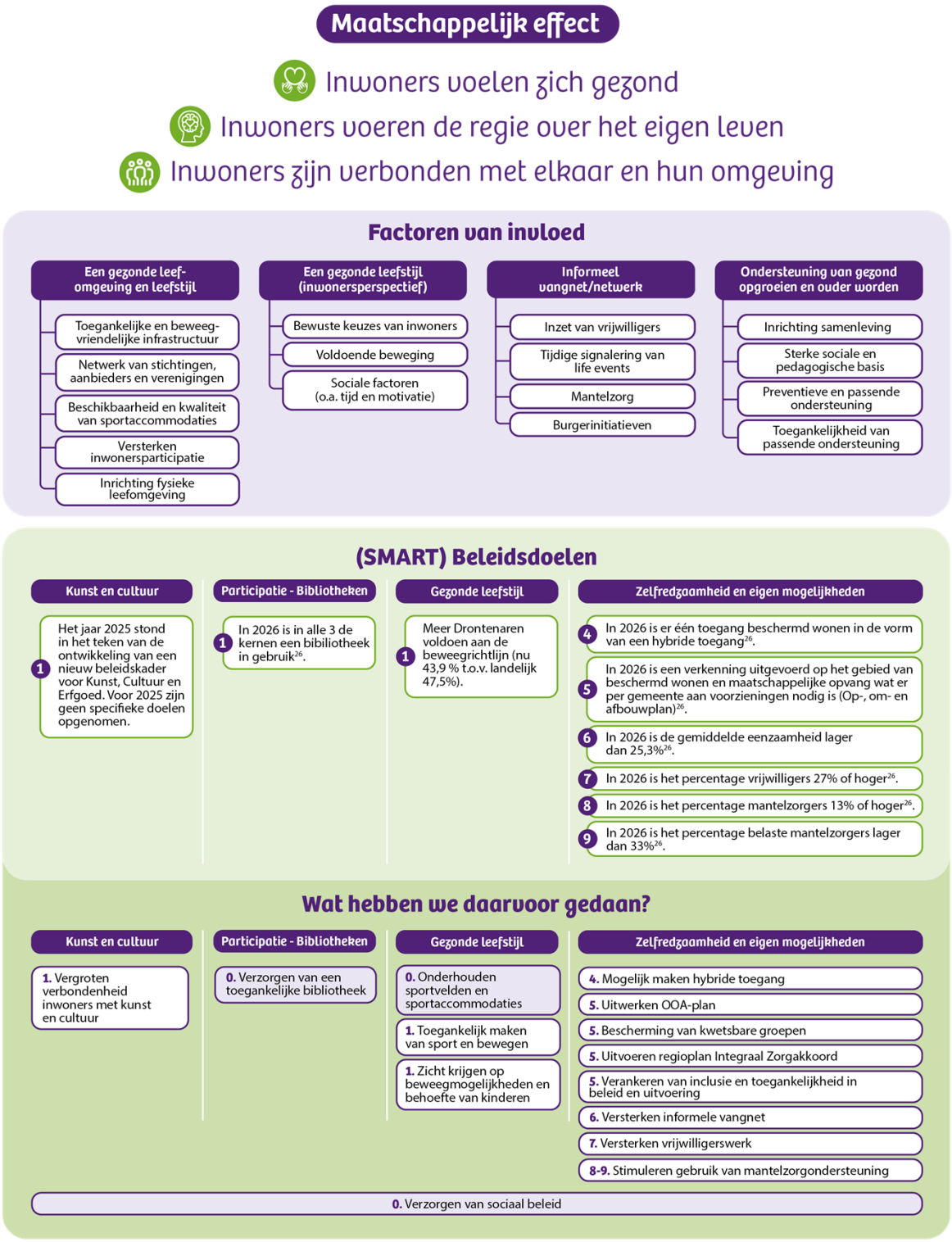

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners zich gezond voelen, de regie voeren over het eigenlijk leven en verbonden zijn met elkaar. Een gezonde, actieve en betrokken gemeenschap is hiervoor essentieel.

Dit programma richt zich op het in stand houden en bevorderen van een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving en het stimuleren van actieve participatie van inwoners. De groeiambitie, evenals de gevolgen van digitalisering en individualisering, heeft invloed op het behouden en versterken van een gezonde, actieve en betrokken gemeenschap. De gemeente speelt daarom in op veranderende behoeften en trends op het gebied van sport, cultuur en recreatie. Op deze manier draagt de gemeente bij aan een leefbare en aantrekkelijke leefomgeving waar inwoners zich zowel fysiek als sociaal kunnen ontwikkelen en verbinden.

Pakket 5J (Openlucht)recreatie

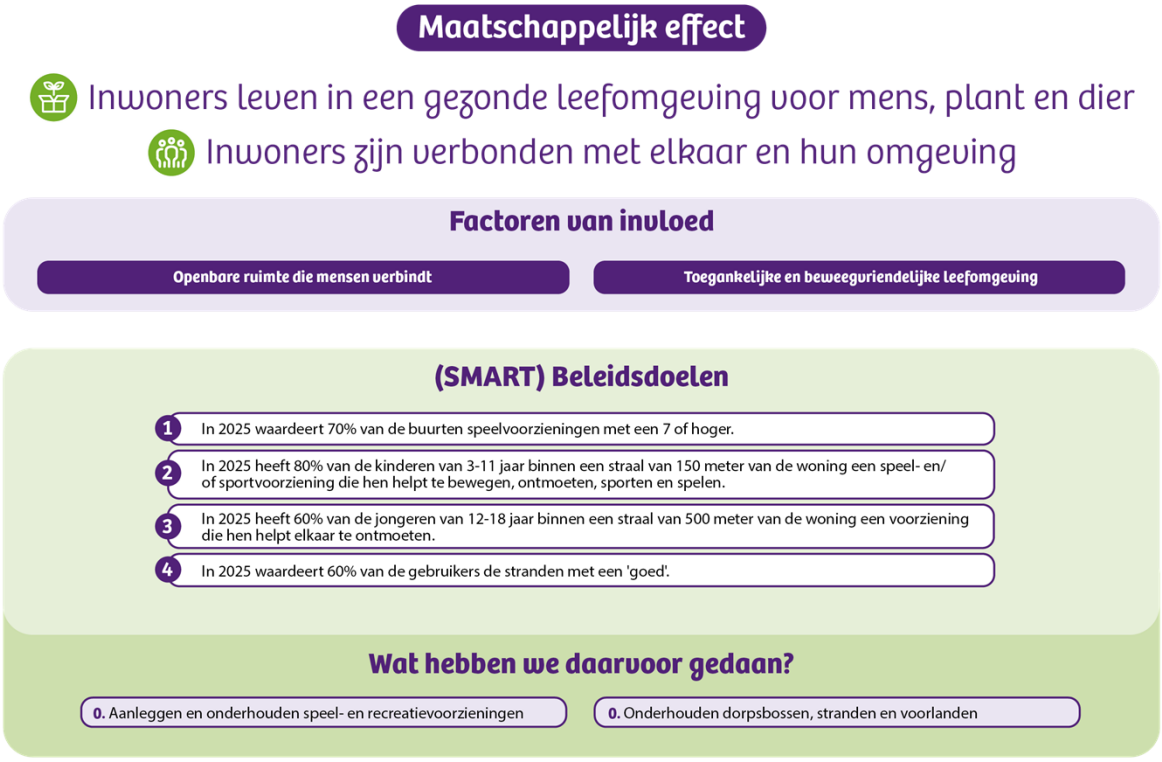

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners zich gezond voelen, regie voeren over het eigen leven en leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. De focus ligt daarbij vooral op het faciliteren van bewegen, ontmoeting en vermaak in de openbare buitenruimte. Hiervoor beheren we onder andere bossen, natuurgebieden, stranden, speelplaatsen en schoolpleinen. Met dit pakket werken we ook aan de doelen van pakket 5O Gezonde leefstijl.

Beleidsuitgangspunten

Het Speelruimtebeleid van de gemeente heeft als doel om mensen te stimuleren samen naar buiten te gaan. Dit wordt gerealiseerd door ruimte te bieden voor spelen, sporten en ontmoeten. Speelplekken worden daarom zo ingericht dat ze veilig en zelfstandig bereikbaar zijn voor kinderen, aantrekkelijk voor jongeren en ontspannend voor volwassenen. Er komt daarbij meer aandacht voor een natuurlijke en informele inrichting van de speelruimte. Inwoners worden actief betrokken bij het ontwerp en de inrichting van deze plekken.

In de Beleidsvisie stranden is opgenomen dat elk strand een eigen profiel krijgt op basis van leefstijlgroepen, zodat ze beter aansluiten bij de wensen van verschillende doelgroepen. De gemeente investeert eenmalig in basisvoorzieningen voor een aantal stranden zoals toiletten en groen, terwijl ondernemers verantwoordelijk worden voor het dagelijks beheer. Door samenwerking en participatie wil de gemeente zo een gevarieerd, aantrekkelijk en toekomstbestendig recreatiegebied realiseren.

Wat wilden we bereiken?

Een toegankelijke en beweegvriendelijke leefomgeving

1) In 2025 waardeert 70% van de buurten speelvoorzieningen met een 7 of hoger.

2) In 2025 heeft 80% van de kinderen van 3-11 jaar binnen een straal van 150 meter van de woning een speel- en/of sportvoorziening die hen helpt te bewegen, ontmoeten, sporten en spelen.

3) In 2025 heeft 60% van de jongeren van 12-18 jaar binnen een straal van 500 meter van de woning een voorziening die hen helpt elkaar te ontmoeten.

Hoe hebben we dit gemeten?

Ad 1. Dit hebben we gemeten middels een enquête. Eind 2024 is de eerste inwonerspeiling 'ervaren brede welvaart Flevoland' gehouden onder inwoners van de provincie. De vraagstelling en detailniveau van deze provinciale enquête sluiten niet volledig aan bij onze doelstellingen. Toch geven deze resultaten een goed inzicht in de waardering van inwoners van speelvoorzieningen.

	2024	2025
1. % tevreden inwoners met speelvoorzieningen	60	60
2. % kinderen die - binnen een bij hun leeftijd passende straal - een speel- en/of sportvoorziening hebben*	Nb	80
3. % jongeren die binnen 500m een voorziening hebben om elkaar te ontmoeten*	Nb	60

**Dit meten we middels een ruimtelijke analyse*

Toelichting
Ad 1 en 2. Volgens de inwonerspeiling (eind 2024) was 60% van de inwoners van de gemeente Dronten tevreden of heel tevreden met de kwaliteit van speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar. De resultaten over 2025 zijn op dit moment nog niet bekend. Aangezien de meting eind 2024 is uitgevoerd houden we deze resultaten ook aan voor 2025. De resultaten van de inwonerspeiling zijn niet op buurtniveau beschikbaar. Hierdoor is nog niet duidelijk op welke manier we kunnen werken aan een hogere waardering. Dit zal verder worden onderzocht.
Uit de 0-meting (2025) blijkt dat 80% van de kinderen van 0-11 jaar een speel- en/of sportvoorziening heeft binnen een bij hun leeftijd aansluitende afstand vanaf de woning; kinderen van 0-5 jaar binnen een straal van 150 meter en kinderen van 6-11 jaar binnen een straal van 400 meter.

Ad 3. Uit de 0-meting (2025) blijkt dat 60% van de jongeren van 12-18 jaar binnen een straal van 500 meter van de woning een voorziening had die hen helpt elkaar te ontmoeten.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we bijgedragen aan een toegankelijk en beweegvriendelijke leefomgeving, zodat inwoners in een gezonde omgeving voor mens, plant en dier kunnen leven. Door beter inzicht te verkrijgen in de bereikbaarheid van speel-, sport- en ontmoetingsplekken voor kinderen en jongeren, is duidelijker geworden waar de inrichting van de openbare ruimte hun fysieke, mentale en sociale ontwikkeling ondersteunt en waar nog kansen liggen.

Deze metingen waren in 2025 een belangrijke basis om buurten zo in te richten dat spelen, bewegen en ontmoeten vanzelfsprekender wordt. Daarmee bouwen we verder aan een openbare ruimte die uitnodigt tot gezond gedrag en bijdraagt aan leefbare en veilige kernen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Aanleggen en onderhouden speel- en recreatievoorzieningen
We hebben de voorzieningen schoon, heel en veilig gehouden. Door het uitvoeren van reguliere vervangingen, renovaties en toevoegen van locaties hebben we 80% van de kinderen en 60% van de jongeren (binnen de aangegeven stralen) voorzien van voorzieningen die hen helpen elkaar te ontmoeten en te bewegen, sporten en spelen. Bij renovaties en het inrichten van nieuwe locaties betrekken we de gebruikers en omwonenden middels een participatietraject. Hiermee zorgen we ervoor dat het aanbod blijft aansluiten op de behoefte. Wensen van inwoners ten aanzien van de uitbreiding van speelplekken willigen we in als dat past binnen de kaders van het Speelruimtebeleid.

Gevarieerde, aantrekkelijke en toekomstbestendige stranden

4) In 2025 waardeert 60% van de gebruikers de stranden met een 'goed'.

Hoe hebben we dit gemeten?

Dit meten we middels een enquête.

Stranden (QR)	Totaal	☺	☺	😐	☹	☹
Aantal reacties	199	70	58	26	20	25
Percentage reacties		35,18%	29,15%	13,07%	10,05%	12,56%

Toelichting
In 2025 zijn we begonnen met het meten van de tevredenheid van gebruikers van de stranden zodat we beter zicht hebben op hoe zij de stranden ervaren. In 2025 was 64% van de bezoekers die de enquête hebben ingevuld (zeer) tevreden over de stranden. 13% was neutraal over de stranden.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we door het meten van de tevredenheid van strandgebruikers inzicht gekregen in hoe inwoners en bezoekers de stranden ervaren. Deze inzichten helpen ons om gericht te sturen op kwaliteit. Daarmee borgen we dat de stranden een waardevolle plek blijven voor ontspanning, natuur en recreatie in de gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Onderhouden stranden
We hebben de stranden schoon, heel, veilig en aantrekkelijk gehouden door regulier onderhoud uit te voeren en toe te zien op de uitvoering van de overeenkomsten met recreatieondernemers. Met deze activiteiten hebben we bijgedragen aan het geluk en welzijn van onze inwoners en andere bezoekers van de stranden.

Pakket 5K Openbaar groen

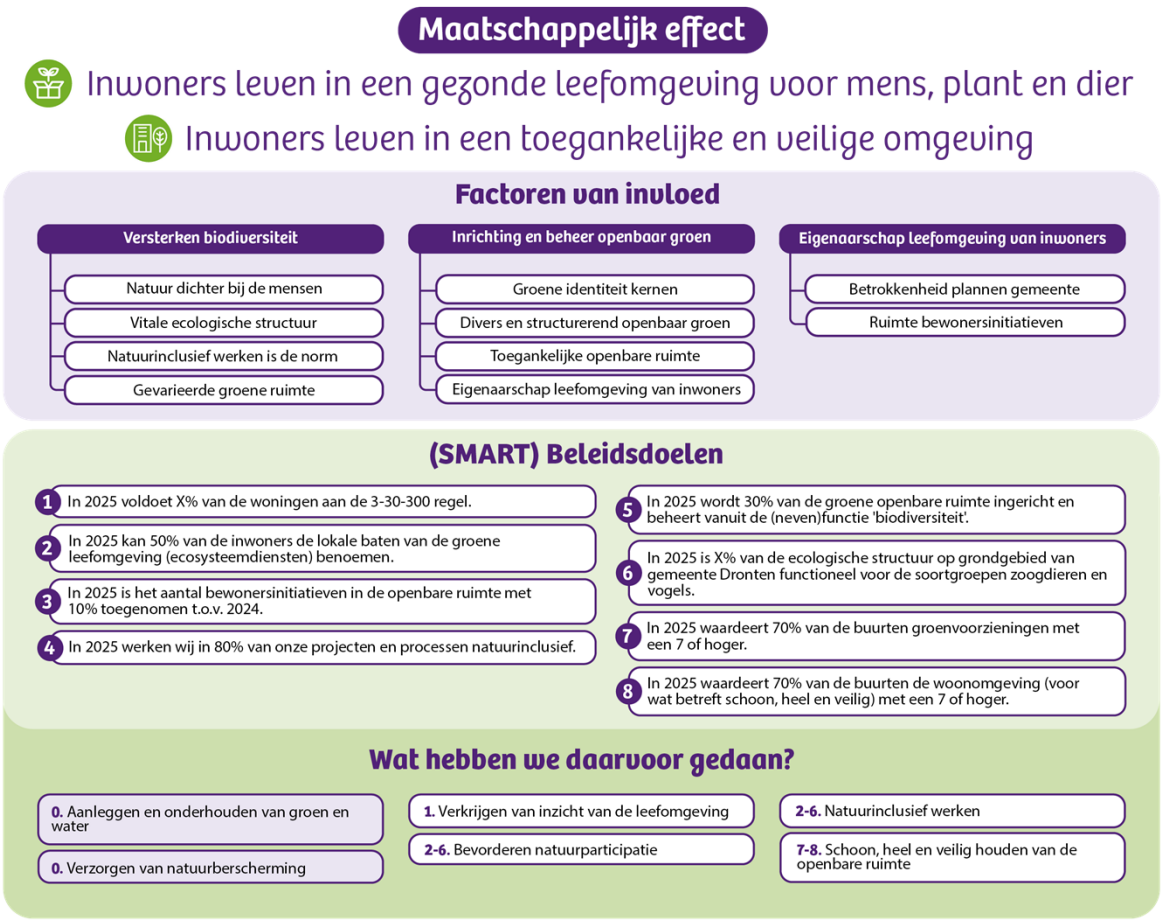

Inhoud
We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier en zich fysiek en mentaal gezond voelen. De focus ligt daarbij

vooral op de inrichting en het beheer en onderhoud van het openbaar groen – bomen, beplantingen, gazons, bermen en watergangen. Ook het versterken van biodiversiteit en het stimuleren en faciliteren van inwonersparticipatie in de openbare ruimte (Samen Actief) maken onderdeel uit van dit pakket.

Beleidsuitgangspunten

In het Groenbeleidsplan 2017 is het beleid voor openbaar groen, dorpsbossen en bomen opgenomen. We streven naar divers, toegankelijk en duurzaam groen dat bijdraagt aan de gezondheid van onze inwoners, biodiversiteit en de identiteit van de kernen. Inwoners worden actief betrokken bij inrichting en beheer en er zijn richtlijnen opgenomen voor onderhoud, uitbreiding en participatie.

Het Programma Biodiversiteit 2025-2030 zet in op herstel en versterking van biodiversiteit voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Door mens en natuur met elkaar te verbinden, natuurinclusief te werken, ecologische structuren te versterken en groene ruimtes gevarieerd in te richten en te beheren, willen we lokale natuurwaarden beschermen en versterken. Hiermee werken we aan veerkrachtige ecosystemen die essentieel zijn voor een gezonde leefomgeving.

Wat wilden we bereiken?

Toegankelijk en divers groen in de kernen

1) In 2025 voldoet X% van de woningen aan de 3-30-300 regel.

Hoe hebben we dit gemeten?

In 2025 hebben we een 0-meting uitgevoerd middels een ruimtelijke analyse. Hiermee hebben we inzicht gekregen in de huidige situatie. Uit deze meting volgt dat:

	2025
% Woningen waaruit 3 bomen te zien zijn	98%
% Boomkroonbedekking	14%
% Inwoners die binnen 300 meter toegang had tot groene ruimte van minimaal 5000m2	98%

Toelichting

De '3-30-300-regel' wordt internationaal in toenemende mate gebruikt om steden en dorpen groener, gezonder en leefbaarder te maken. De vuistregel bevordert gezondere stedelijke omgevingen door ervoor te zorgen dat elke inwoner minstens drie bomen vanuit zijn huis kan zien, in een buurt woont met 30% boomkroonbedekking en binnen 300 meter toegang heeft tot openbaar toegankelijke groene ruimte van minimaal 5000 m². De regel geeft ons inzicht in de kwaliteit van de groene buitenruimte in relatie tot de thema's gezondheid en leefbaarheid en helpt ons buurten groener, gezonder en leefbaarder te maken.

Wat hebben we bereikt?

Verkrijgen van inzicht van de leefomgeving

In 2025 hebben we door middel van de 0-meting inzicht gekregen in de huidige situatie. Op basis hiervan wordt in 2026 een realistisch ambitieniveau op buurtniveau bepaald. Hierdoor kunnen we gericht toewerken naar buurten die groener, gezonder en leefbaarder zijn.

Veerkrachtige ecosystemen en een hoge biodiversiteit

2) In 2025 kan 50% van de inwoners de lokale baten van de groene leefomgeving (ecosysteemdiensten) benoemen.

3) In 2025 is het aantal bewonersinitiatieven in de openbare ruimte met 10% toegenomen t.o.v. 2024.

4) In 2025 werken wij in 80% van onze projecten en processen natuurinclusief.

5) In 2025 wordt 30% van de groene openbare ruimte ingericht en beheert vanuit de (neven)functie 'biodiversiteit'.

6) In 2025 is X% van de ecologische structuur op grondgebied van gemeente Dronten functioneel voor de soortgroepen zoogdieren en vogels.

Hoe hebben we dit gemeten?

Ad 2. Deze doelstelling is gekoppeld aan de programmalijn 'Natuur dichterbij mensen brengen' van het programma biodiversiteit 2025-2030 en wordt op verzoek van uw raad herzien. In 2026 worden de nieuwe doelstelling en indicatoren aan u voorgelegd. Er is daarom in 2025 geen meting hiervoor uitgevoerd.

	2023	2024	2025
3. Aantal bewonersinitiatieven	74	120	141

Ad 4. Dit betreft een inschatting aan de hand van de definitie van 'natuurinclusief' in het programma biodiversiteit 2025-2030. Dit percentage is gebaseerd op de definitie 'Onder natuurinclusief werken verstaan we dat we in al onze werkzaamheden, van planvorming tot realisatie en beheren, zo werken dat natuurwaarden er baat bij hebben.' In 2026 wordt deze definitie aangescherpt.

	2025
4. Projecten natuurinclusief	80%

	2024	2025
5. Groene openbare ruimte ingericht en beheerd vanuit de (neven)functie 'biodiversiteit' (percentage)*	29%	32%

**Wordt jaarlijks gemeten met behulp van een analyse van de groene openbare ruimte*

Ad 6. Dit doel is in de begroting 2025 alvast opgenomen om inzicht te geven in de richting. Het percentage (doelstelling) is opgenomen in het programma Biodiversiteit 2025-2030 en de begroting 2026. In 2026 analyseren we de opbouw en kwaliteit van de ecologische structuur voor indicatorsoorten van deze soortgroepen.

Toelichting

Voor veerkrachtige ecosystemen en een hoge biodiversiteit zijn de volgende vier factoren van belang: 1) natuur dichterbij mensen brengen, 2) natuurinclusief werken is de norm, 3) vitale ecologische structuur en 4) de groene ruimte is gevarieerd. In het programma Biodiversiteit 2025-2030 zijn deze factoren benoemd als programmalijnen.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we bijgedragen aan het versterken van veerkrachtige ecosystemen en een hoge biodiversiteit voor een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Door in te zetten op het verbinden van mens en natuur, een sterke ecologische structuur en gevarieerde groene ruimte en natuurinclusief te werken, is de basis verder verstevigd voor een robuust en toekomstbestendig ecosysteem.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Bevorderen natuurparticipatie
Door middel van vergroeningscampagnes, natuureducatie op basisscholen, communicatie en het faciliteren van groene inwonersinitiatieven, is de natuur dichterbij mensen gebracht. We hebben bewoners die een initiatief met betrekking tot de openbare ruimte indienden gefaciliteerd met kennis, ons netwerk en budget. Met deze activiteiten is geïnvesteerd in de sociale cohesie, de kwaliteit van de leefomgeving en de biodiversiteit.

Natuurinclusief werken
Natuurinclusief werken is verder geïmplementeerd in onze ruimtelijke ontwikkeling door dit aspect in elke fase van het project mee te nemen. Door aanpassing van beheer en natuurinclusief ontwikkelen en renoveren is het oppervlak ecologisch ingerichte en beheerde openbare ruimte verder toegenomen.
Met deze activiteiten is geïnvesteerd in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. De activiteiten hebben tevens bijgedragen aan het geluk en welzijn van onze inwoners.

Inwoners zijn tevreden over het groen en de natuur

7) In 2025 waardeert 70% van de buurten groenvoorzieningen met een 7 of hoger.

8) In 2025 waardeert 70% van de buurten de woonomgeving (voor wat betreft schoon, heel en veilig) met een 7 of hoger.

Hoe hebben we dit gemeten?
Dit hebben we gemeten middels een enquête. Eind 2024 is de eerste inwonerspeiling 'ervaren brede welvaart Flevoland' gehouden onder inwoners van de provincie. De vraagstelling en detailniveau van deze provinciale enquête sluiten niet volledig aan bij onze doelstellingen. Toch geven deze resultaten een goed inzicht in de waardering van inwoners van hun leefomgeving in het algemeen en meer specifiek van groenvoorzieningen.

	2025
7. Waardering inwoners van groen en natuur in de omgeving (cijfer)	7,7
8. Waardering inwoners woonomgeving (cijfer)	7,6

Toelichting
Ad 7. De waardering van groen en natuur in de omgeving geeft inzicht in de tevredenheid van inwoners over de kwaliteit van groen en natuur. Er wordt rekening gehouden met de behoeften van inwoners, de toegankelijkheid en diversiteit van het groen en de betaalbaarheid en kwaliteit van het onderhoud.
Ad 8. De waardering van de woonomgeving geeft inzicht in de tevredenheid van inwoners over de kwaliteit en afstand tot voorzieningen in de woonomgeving. Er wordt rekening gehouden met de behoeften van inwoners en of ze toegankelijk, betaalbaar en goed onderhouden zijn.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we bijgedragen aan een leefomgeving waarin inwoners tevreden kunnen zijn over het aanwezige groen, de natuur en de kwaliteit van hun woonomgeving. We hebben ingezet op een openbare ruimte die aantrekkelijk, toegankelijk en goed verzorgd is, waardoor de leefbaarheid en gezondheid van de omgeving worden versterkt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Door beheer, onderhoud en renovatie is de openbare ruimte schoon, heel en veilig gehouden. Dit resulteerde in een aantrekkelijke en toegankelijke openbare ruimte die bijdraagt aan een gezonde leefomgeving voor onze inwoners.

Pakket 5L Kunst en Cultuur

Inhoud
Kunst en cultuur is de drager van een krachtige samenleving. Kunst en cultuur draagt bij aan het subjectief welzijn van inwoners; dat inwoners tevreden zijn met hun leven. Het vergroot daarnaast de kansengelijkheid van onze inwoners, zorgt voor een sterke sociale verbinding met elkaar en hun omgeving en versterkt de culturele en ruimtelijke kwaliteit van Dronten.

We richten ons binnen dit pakket op een aantal: erfgoed, kunst in de openbare ruimte en landschapskunst, amateurkunst en cultuureducatie. Door middel van cultuureducatie op scholen en toegankelijk cultureel aanbod in buurten, wijken en de dorpskernen krijgen inwoners – jong en oud – de kans om zich creatief te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en zich verbonden te voelen met hun leefomgeving.

Beleidsuitgangspunten
Het jaar 2025 stond in het teken van de ontwikkeling van een nieuw beleidskader voor Kunst, Cultuur en Erfgoed. Omdat dit traject momenteel nog in volle gang is en de oplevering gepland staat voor 2026, zijn er voor de huidige periode nog geen eenduidige doelen of meetbare resultaten vastgesteld.

De focus lag het afgelopen jaar op het herijken van onze ambities en het voeren van het gesprek met partners in de samenleving. Met de afronding van dit nieuwe beleid in 2026 leggen we een stevig fundament om de maatschappelijke impact van cultuur in Dronten gericht te versterken en te verantwoorden.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 is bijgedragen aan het vergroten van de verbondenheid van inwoners met kunst en cultuur. Door lokaal cultureel aanbod te versterken, cultuureducatie te ondersteunen en samen te werken met maatschappelijke partners, krijgen meer inwoners de mogelijkheid om mee te doen, elkaar te ontmoeten en hun omgeving actief te beleven. Hiermee wordt bijgedragen aan een gemeenschap waarin inwoners zich betrokken voelen en waarin kunst en cultuur een verbindende rol spelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Vergroten verbondenheid inwoners met kunst en cultuur
Door het verstrekken van activiteitensubsidies is het culturele aanbod laagdrempelig en lokaal verankerd. Het aanbod van cultuureducatie is in 2025 gewaarborgd door een samenwerking tussen diverse maatschappelijke partners, waarbij de Academie van De Meerpaal een grote rol heeft gespeeld.

Mede dankzij de programmering van De Meerpaal is een kwalitatief en gevarieerd theateraanbod gerealiseerd.

Tevens is er een start gemaakt met het versterken en ondersteunen van de lokale cultuursector, een traject rondom een clubondersteuner is in gang gezet. Ook hebben verschillende amateurverenigingen steun ontvangen in de vorm van subsidie.

Pakket 5M1 Participatie - De Meerpaal

Inhoud
In de tweede tussenrapportage van 2025 zijn de lasten in dit pakket omgezet naar programma 6. Dit pakket wordt daarom toegelicht onder pakket 6M5 - Multifunctionele gebouwen.

Pakket 5M2 Participatie - Bibliotheken

Inhoud
FlevoMeer Bibliotheek heeft een belangrijke rol in het sociaal domein. De bibliotheek biedt betrouwbare toegang tot informatie, leesbevordering, bestrijding van laaggeletterdheid, mediawijsheid, participatie en leesplezier. FlevoMeer werkt aan een geïnspireerd, geïnformeerd, betrokken en vaardig Dronten.

Wat wilden we bereiken?
Bibliotheken

1) In 2026 is in alle drie de kernen een bibliotheek in gebruik[26].

Wat hebben we bereikt?
In 2025 heeft de gemeente Dronten verdere invulling gegeven aan de bibliotheken in alle drie de kernen en daarmee ook aan de wettelijke zorgplicht die voortvloeit uit de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Een essentieel onderdeel van deze zorgplicht is het waarborgen van een fysieke bibliotheekvoorziening die voor alle inwoners bereikbaar en toegankelijk is.

Met de aanwezigheid van volwaardige bibliotheekvestigingen in alle drie de kernen — Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant — voldoen we aan de norm van een dekkend netwerk. Door deze nabijheid in de kernen dragen we direct bij aan het bestrijden van laaggeletterdheid en het verkleinen van de digitale kloof binnen onze gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
We borgen dat iedere inwoner, ongeacht de woonplaats, toegang heeft tot de brede maatschappelijke functies van de bibliotheek. FlevoMeer Bibliotheek vervult hierbij een rol als onafhankelijke bron van informatie en als centrum voor leesbevordering, digitale vaardigheden en participatie. De sociaal-maatschappelijke taak van de FlevoMeer heeft in 2025 beter vorm gekregen en blijft in ontwikkeling.

Pakket 5M5 - Multifunctionele gebouwen

Inhoud
In de tweede tussenrapportage van 2025 zijn de lasten in dit pakket omgezet naar programma 6. Dit pakket wordt daarom toegelicht onder pakket 6M5 - Multifunctionele gebouwen.

Pakket 5O Gezonde leefstijl

Inhoud
We streven ernaar dat inwoners zich gezond voelen, regie voeren over het eigen leven en leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Bewegen draagt bij aan

een gezonde leefstijl en een positieve gezondheid. De focus ligt op het aanbod van sport- en beweegmogelijkheden in Dronten (sportaccommodaties, sportverenigingen, fysieke leefomgeving en ongeorganiseerd beweegaanbod). De gemeente Dronten streeft naar een gezonde sport-, beweeg- en leefomgeving, met aandacht voor de diverse leefstijlinterventies. Vanuit dit pakket wordt hieraan bijgedragen door sport fysiek mogelijk te maken (accommodaties) en deelname te stimuleren. Binnen de begroting richten we ons in andere pakketten op verschillende factoren die van invloed zijn op deze maatschappelijke effecten. Zo is pakket 7O Gezonde leefstijl gericht op het voorkomen van roken, vapen en alcoholgebruik. Vanuit de fysieke leefomgeving is in pakket 5J (Openlucht) recreatie de focus gericht op de kwaliteit en nabijheid van speel- en sportvoorzieningen.

Beleidsuitgangspunten

Beweeggedrag speelt een cruciale rol in het realiseren van een gezonde leefstijl. Sport en bewegen werkt motiverend door het plezier, de competitie en de sociale contacten die het biedt. Ook verkleint het de kans op chronische aandoeningen en vermindert letselrisico's bij vallen. Daarnaast draagt sport en bewegen bij aan sociale inclusie en onderlinge verbondenheid. Daarom zet Dronten diverse projecten in om inwoners kennis te laten maken met beweegactiviteiten, ondersteunt lokale beweegaanbieders en stimuleert meer beweging in de openbare ruimte. Dit alles vanuit de gedachte van het strategisch beleidskader 'Mensen maken de samenleving' en het versterken van de sociale basis. Dit doen we door te investeren in voldoende en geschikte sport- en beweegaccommodaties (om het aantal actieve inwoners te vergroten), menskracht (inzet buurtsportcoaches) en activiteiten (die bijdragen aan leefstijlverandering).

Wat wilden we bereiken?

Inwoners bewegen voldoende

1) Meer Drontenaren voldoen aan de beweegrichtlijn (nu 43,9 % t.o.v. landelijk 47,5%).

Hoe hebben we dit gemeten?

	2020	2022	2024	2025
Aantal inwoners (van 18+) dat voldoet aan de beweegrichtlijnen	50%	44%	46%	Nb

Toelichting

De effecten van beleid op het behalen van de beweegrichtlijn worden pas op de lange termijn zichtbaar. Omdat de monitoring slechts eens per twee jaar plaatsvindt, zijn er geen actuele cijfers over 2025 beschikbaar. In dat jaar hebben we ons daarom gericht op de onderliggende redenen waarom mensen niet bewegen en op de factoren waarop wij als gemeente invloed kunnen uitoefenen. De nadruk lag hierbij op het vergroten van het bereik, het verlagen van drempels en het versterken van inzicht. Deze inzet vormt een noodzakelijke basis voor duurzame, structurele gedragsverandering. De stijging van 44% naar 46% vormt een mooie lokale opmaat, waarbij de inzet op toegankelijkheid, kennismakingslessen en de buurtsportcoach de basis leggen om deze groei door te zetten. Of deze positieve lijn zich bestendigt, hangt mede af van een noodzakelijke trendbreuk bij de jeugd en het besluit over de pilot clubondersteuner om de verenigingskracht voor alle leeftijden structureel te versterken.

Wat hebben we bereikt?
Met onze inzet in 2025 werken we toe naar een gemeente waarin inwoners voldoende bewegen en zich gezond voelen. We versterken stap voor stap de voorwaarden voor een actieve leefstijl en dragen eraan bij dat meer inwoners de kans hebben om te sporten, te spelen en zich gezond te ontwikkelen. Ook is er het afgelopen jaar aandacht geweest om de dalende beweegtrend onder jongeren te doorbreken.

In 2025 is ingezet op het vergroten van het bereik van sport- en beweegactiviteiten, met specifieke aandacht voor jeugd en jongeren. Het project Match (werktitel in de begroting 2025 was Beweegabonnement op Pas van Dronten) is gelanceerd als digitaal platform om jeugd en jongeren laagdrempelig kennis te laten maken met sport en bewegen.

Daarnaast hebben sportverenigingen en aanbieders stimuleringsbudgetten vanuit Sportakkoord II en activiteitensubsidies benut voor het organiseren van sportactiviteiten en evenementen, zoals de Survivalrun, voetbaltoernooien en de Lage Vaart Race. De opbrengst zit in meer kennismakingsmomenten met sport en bewegen, de versterking van de zichtbaarheid van het lokale aanbod en het vergroten van het bereik onder inwoners waarbij het halen van de beweegrichtlijnen of lid zijn van een vereniging niet vanzelfsprekend is.

2025 markeert ook een omslag in onze aanpak van jeugdgezondheid: van sturen op aannames naar sturen op inzicht. Doordat meer scholen deelnamen aan de Gezonde Jeugd Monitor, van 1 naar 13 scholen, hebben we voor het eerst een gebiedsdekkend beeld van de motorische ontwikkeling van de Drontense jeugd. Dit inzicht heeft directe maatschappelijke waarde: het stelt ons, het onderwijs en de buurtsportcoaches in staat om niet meer generiek, maar doelgericht interventies in te zetten daar waar de achterstanden daadwerkelijk zitten.

Tot slot is de inclusiviteit van de sportomgeving versterkt. Door diverse projecten zijn fysieke en financiële drempels verlaagd. Hierdoor is de sportinfrastructuur beter toegerust om ook inwoners met een beperking of hulpvraag te faciliteren in een gezonde leefstijl. Deze ontwikkelingen zijn essentieel om een Dronten te realiseren waarin bewegen vanzelfsprekender wordt en onze inwoners zich gezond voelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Toegankelijk maken van sport en bewegen
In 2025 is extra ingezet op het verlagen van drempels voor deelname. Meer sportaanbieders zijn aangesloten bij de Pas van Dronten en inwoners zijn actiever geïnformeerd over de beschikbare ondersteuningsmogelijkheden. Daarnaast heeft Dronten zich aangesloten bij Uniek Sporten Uitleen, waarmee inwoners kunnen beschikken over passend sportmateriaal en verenigingen beter zijn toegerust om inclusief aanbod te bieden. Het living lab, NKBD, met Windesheim is voortgezet, waarbij onder andere de App4Support breed is getest in Dronten. Hierdoor zijn de financiële en fysieke drempels voor deelname aan sport verlaagd en de inclusiviteit van het sportaanbod vergroot.

Zicht krijgen op beweegmogelijkheden en behoefte van kinderen
Om de dalende beweegtrend onder jongeren te keren, is in 2025 meer ingezet op monitoring en data. De Gezonde Jeugd Monitor is afgenomen op 13 scholen (tegenover 1 school in 2024), waarmee voor het eerst gemeente breed inzicht is verkregen in motorische vaardigheden en beweegontwikkeling van kinderen. Deze inzichten ondersteunen gymleerkrachten, buurtsportcoaches en verenigingen bij het beter afstemmen van het sport- en beweegaanbod. Daarnaast is de KISS-rapportage van NOC*NSF benut als eerste stap richting verdere data gedreven beleidsontwikkeling. Verdieping volgt in 2026. Hiermee hebben we ons in 2025 meer verdiept in het beweeggedrag en de motorische ontwikkeling, er is een betere basis voor gerichte inzet van sport- en beweegactiviteiten en indirect is hiervoor de samenwerking tussen onderwijs, sport en beleid verbeterd.

Onderzoek huidige inventaris gym- en sportzalen
In 2025 zijn sessies gestart rondom de Drontense Norm voor sportmateriaal. Hiermee is een actueel en breed gedragen uitgangspunt ontwikkeld voor de inrichting van gym- en sportzalen, passend bij de huidige wensen vanuit het bewegingsonderwijs. Dit vormt de basis voor heldere en gedeelde kwaliteitsnormen voor sportmaterialen en maakt het mogelijk om in 2026 doelgericht aan te besteden, met een betere aansluiting tussen sportvoorzieningen en het bewegingsonderwijs.

Verbonden partijen programma 5

Verbonden partijen

Verbonden partij	Type
Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.	Vennootschappen/Coöperaties

Wat heeft programma 5 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € -40.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
5J (openlucht) recreatie	**-1.181**	**-781**	**-1.019**	**-797**	**222**
5K Openbaar groen	**-4.512**	**-4.599**	**-4.866**	**-4.903**	**-37**
5L Leefbaarheid en veiligheid	**-392**	**-942**	**-750**	**-905**	**-156**
5M1 Participatie - De Meerpaal	**-5.922**	**-6.243**	**0**	**0**	**0**
5M2 Participatie-Bibliotheek	**-2.130**	**-2.025**	**-2.167**	**-2.173**	**-6**
5M5 Multifunctionele gebouwen	**-1.129**	**-865**	**0**	**0**	**0**
5O Gezonde leefstijl	**-4.143**	**-3.665**	**-4.080**	**-3.935**	**146**
Totaal Lasten	**-19.410**	**-19.120**	**-12.883**	**-12.714**	**169**
Baten					
5J (openlucht) recreatie	**157**	**26**	**25**	**56**	**31**
5K Openbaar groen	**160**	**35**	**67**	**56**	**-11**
5M2 Participatie-Bibliotheek	**84**	**84**	**84**	**85**	**1**
5M5 Multifunctionele gebouwen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5O Gezonde leefstijl	**1.541**	**1.456**	**1.511**	**1.625**	**114**
Totaal Baten	**1.943**	**1.600**	**1.687**	**1.822**	**135**
Saldo Lasten en Baten programma 5	**-17.467**	**-17.520**	**-11.196**	**-10.892**	**304**
Stortingen					
5Z Niet in pakketjes opgenomen	**4.235**	**10**	**2.721**	**3.064**	**344**
Onttrekkingen					
5Z Niet in pakketjes opgenomen	**1.859**	**574**	**3.347**	**3.347**	**0**
Saldo Reserves programma 5	**-2.376**	**564**	**626**	**283**	**-344**
Resultaat programma 5	**-19.844**	**-16.956**	**-10.570**	**-10.610**	**-40**

Afwijkingen

Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht.

We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger. Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel.

5J (Openlucht)recreatie

Toelichting	Lasten	Baten
Budgetoverheveling: Subsidie voor vergroenen van schoolpleinen.	113	
Dotatie aan de bestemmingsreserve speelvoorzieningen (egalisatiefunctie).	131	
Overige diverse posten < € 50.000	-22	31
Totaal	**222**	**31**

5K Openbaar groen

Toelichting	Lasten	Baten
Budgetoverheveling: Uitvoering van het actieplan uit het programma Biodiversiteit.	100	
Meerwerk contracten GTB008 en GTB009 voor groenonderhoud en onkruidbeheersing.	-85	
Overige diverse posten < € 50.000	-52	-11
Totaal	**-37**	**-11**

5L Kunst en cultuur

Toelichting	Lasten	Baten
Beleidsontwikkeling cultuur: Meer salarislasten dan begroot in verband met inhuur van beleidsmedewerker cultuur en subsidies.	-162	
Overige diverse posten < € 50.000	6	
Totaal	**-156**	**0**

5M1, 5M2 en 5M5 Participatie

Toelichting	Lasten	Baten
Overige diverse posten < € 50.000	-6	1
Totaal	**-6**	**1**

5O Gezonde leefstijl

Toelichting	Lasten	Baten
Buurtsportcoaches: Door ontschotting SPUK GALA hebben we meer lasten kunnen declareren dan begroot.	70	67
Overige diverse posten < € 50.000	76	47
Totaal	**146**	**114**

Programma 6 Sociaal domein

Maatschappelijk effect

Inwoners ervaren bestaanszekerheid

Factoren van invloed

Voldoende en voorspelbaar inkomen
- Landelijke en lokale regelingen
- Simpele en begrijpelijke gemeentelijke processen
- Financële basiskennis, ondersteuning en advies
- Buffer voor onverwachte uitgaven

Een woning
- Veilige en bescherme omgeving (een thuis)
- Passende verblijfplaats

Een zinvolle dagbesteding
- Passende werkplek
- Voldoende participatie-mogelijkheden
- Startkwalificatie
- Vlot en passend inburgeringsproces

Toegang tot onderwijs en zorg
- Zie pr. 4 (kansengelijkheid)

(SMART) Beleidsdoelen

Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen
1. In 2026 is het aantal inwoners met een uitkering dat meedoet door te werken of een andere vorm van maatschappelijke participatie gestegen ten opzichte van 2024[26].
2. In 2026 hebben meer inwoners met een indicatie 'banenafspraak' of 'beschut werk' een betaalde werkplek ten opzichte van 2024[26].
3. In 2026 is het percentage huishoudens met een laag inkomen niet gestegen ten opzichte van 2024[26].
4. In 2026 is het percentage huishoudens dat moeite heeft met rondkomen lager dan 2,3%[26].
5. In 2028 is het percentage huishoudens met problematische schulden maximaal 7,9%[26].
6. In 2026 is het aantal inwoners/huishoudens dat gebruik maakt van (landelijke en gemeentelijke) regelingen gestegen ten opzichte van 2024[26].
7. In 2026 is het percentage kinderen in armoede lager dan 3,6%[26].
8. In 2026 zijn er minder dan 388 kinderen in een huishouden met een bijstandsuitkering[26].

Inburgering, (arbeids) participatie en integratie van statushouders
1. 70% van alle Drontense inburgeringsplichtigen werkt binnen 1 jaar na datum van inschrijving bij de gemeente 'naar vermogen'.
2. 80% van alle Drontense inburgeringsplichtigen is binnen 18 maanden na datum van inschrijving bij de gemeente geïntegreerd in de Drontense samenleving.

Multifunctionele gebouwen
1. In 2026 is de samenwerking met De Meerpaal verder geprofessionaliseerd[26].

Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden
1. In 2026 voelen meer dan 74% van de inwoners zich goed geholpen en/of kunnen weer zelfstandig verder[26].
2. In 2026 maken minder dan 108 (per duizend) inwoners gebruik van Wmo-maatwerk-voorzieningen[26].
3. In 2026 zijn meer dan 59% van de inwoners goed geïnformeerd over toegankelijke, laagdrempelige voorzieningen en maken hier ook gebruik van[26].

Opgroeien en opvoeden
1. In 2029 is het aantal jeugdigen (en hun ouders) die ondersteuning krijgen door of vanuit het lokale team en de pedagogische basis 450 meer dan in 2025 zijn bereikt met de preventieve jeugdhulp[26].
2. In 2029 is het aantal jeugdigen die in dat jaar zorg op basis van een beschikking hebben ontvangen ten opzichte van 2025 gehalveerd[26].
3. In 2029 is de gemiddelde zorgduur van ambulante zorgvormen met 10% afgenomen ten opzichte van 2025[26].
4. In 2029 is de gemiddelde zorgduur van jeugdhulp met verblijf (m.u.v. gezinsgericht) minder dan 9 maanden[26].
5. In 2029 is het aantal jeugdigen in verblijf en jeugdbescherming 15% afgenomen ten opzichte van 2025[26].
6. In 2029 is 70% van het totaal aan jeugdhulp met verblijf gezinsgericht ten opzichte van 2025[26].

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen
- **0.** Uitvoeren wettelijke taken Participatiewet
- **0.** Leveren financiële ondersteuning en hulpverlening
- **0.** Faciliteren regiotaxi
- **0.** Uitvoeren Wet sociale werkvoorziening
- **1 en 2.** Verbeteren van arbeids- en maatschappelijke participatie via maatwerk en begeleiding
- **3-8.** Versterken van bestaanszekerheid en maatschappelijke ondersteuning

Inburgering, (arbeids) participatie en integratie van statushouders
- **0.** Uitvoeren wettelijke taken Inburgeringswet
- **1.** Opvangen Oekraïense ontheemden

Multifunctionele gebouwen
- **0.** Optimalisering dienst-verlening in multifunctionele gebouwen
- **1.** Doorontwikkelen van maatschappelijke ondersteuning en gebiedsgericht werken

Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden
- **0.** Uitvoeren regionale wettelijke taken Wmo
- **0.** Faciliteren beschermd wonen
- **0.** Uitvoering wettelijke taken voor inwoners met een handicap
- **1-3.** Op orde brengen en uitvoeren maatwerk
- **1-3.** Versterken gebruik algemene voorzieningen
- **1-3.** Versterken beweging naar het voorveld

Opgroeien en opvoeden
- **0.** Voorbereiden nieuwe regels (Jeugdwet, hervormingsagenda)
- **0.** Organiseren inkoop complexe jeugdhulp bij regio
- **1-6.** Versterken inzet preventieve jeugdhulp en verminderen inzet op jeugdhulp op basis van een beschikking
- **1-6.** Bouwen aan stevige lokale teams
- **1-6.** Terugdringen van de uithuisplaatsingen en de duur daarvan
- **1-6.** Verkorten van de doorlooptijden van ambulante jeugdhulp op basis van een beschikking
- **1-6.** Opbouwen van een robuuste regio
- **1-6.** Voorbereidingen getroffen voor regionale inkoop 2027
- **1-6.** Beheren van ontwikkelingen in jeugdhulp

0. Verzorgen van sociaal beleid

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat inwoners bestaanszekerheid ervaren. Dit programma richt zich op het waarborgen van bestaanszekerheid. In combinatie met de groeiopgave waar de gemeente voor staat, is het daarom van belang om in te spelen op maatschappelijke veranderingen. Sociale cohesie staat hierin centraal. De focus ligt daarom op het versterken van een inclusieve en veerkrachtige gemeenschap, waarbij continu wordt ingespeeld op de veranderende behoeften van de inwoners, bijvoorbeeld als gevolg van een bevolkingssamenstelling die altijd in ontwikkeling is.

Het jaar 2025 was een overgangsjaar. In 2024 is het strategisch beleidskader voor het sociaal domein 'Mensen maken de samenleving' vastgesteld. Na de vaststelling van dit kader is gewerkt aan de verdere uitwerking van de nieuwe koers, gebaseerd op brede welvaart en effectgericht sturen. De gemeenteraad heeft vier maatschappelijke effecten vastgesteld die richting geven aan het beleid en de uitvoering.

In 2025 zijn drie uitvoeringsprogramma's vastgesteld die deze beweging concreet maken: kansengelijkheid vergroten, bestaanszekerheid bieden en gezond samenleven versterken. Deze programma's vormen de basis voor een meer samenlevingsgerichte aanpak. Vanuit deze programma's zijn drie opdrachten gestart waarmee een begin wordt gemaakt met het organiseren van ondersteuning, dichter bij de inwoners en meer gericht op preventie: het vormgeven van de sociale basis, het versterken van welzijn en het ontwikkelen van stevige lokale teams.

Omdat het nieuwe beleid nog in ontwikkeling was, zijn diverse activiteiten uit het oude beleid in 2025 doorgezet. Tegelijkertijd is gestart met het herzien van het subsidiebeleid. Doel is om subsidies sterker te verbinden aan maatschappelijke effecten en hierover duidelijke afspraken te maken met partners. Deze doorontwikkeling wordt in 2026 voortgezet.

2025 was daarmee een jaar waarin de fundamenten zijn gelegd voor de nieuwe koers, terwijl de uitvoering nog grotendeels in het teken stond van overgang en voorbereiding. Ondanks alle veranderingen in 2025 is de uitvoering doorgegaan en is de continuïteit van de dienstverlening aan inwoners gewaarborgd. Terwijl de organisatie werkte aan de voorbereiding en uitwerking van het strategisch kader, bleven de bestaande processen, vormen van ondersteuning en samenwerkingsrelaties in stand. Hierdoor konden inwoners ook in dit overgangsjaar blijven rekenen op stabiele, toegankelijke en tijdige ondersteuning.

Als we spreken over het nieuwe strategisch kader sociaal domein en de 3 uitvoeringsplannen dan vindt u de specifieke verantwoording hiervan terug in programma 4 en 6 en delen van programma 5 en 7, ofwel de pakketten: Opgroeien en opvoeden (4P en 6P), Leefbaarheid en veiligheid (5L), Participatie De Meerpaal (5M1), Participatie de bibliotheek (5M2), Gezonde leefstijl (5O en 6O), Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende maatregelen (6M3), Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders (6M4) en Multifunctionele gebouwen (6M5).

Pakket 6L Leefbaarheid en veiligheid

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is wijk- en buurtbeheer onderdeel van pakket L van programma 6. Wijk- en buurtbeheer is verantwoord onder pakket M3 van programma 6. Inhoudelijk verwijzen wij u hiervoor daarom graag door naar pakket M3.

Pakket 6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen

Inhoud

Iedereen heeft recht op bestaanszekerheid: een bestaan met voldoende en voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg, een zinvolle daginvulling en een spaarpotje voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. Voor veel inwoners is dit niet vanzelfsprekend. Met ons beleid zetten we in op het versterken van participatie én het bieden van ondersteunende voorzieningen waar nodig.

Beleidsuitgangspunten

Onze ambitie is dat iedereen actief deelneemt aan de samenleving, via betaald werk, vrijwilligerswerk of andere vormen van maatschappelijke inzet. Meedoen versterkt verbondenheid, vergroot eigenwaarde en voorkomt sociale uitsluiting. Het helpt inwoners om zelfstandiger te worden en meer grip te krijgen op hun leven. Daarom bieden we kansen op passende werkplekken en ondersteuning aan wie (tijdelijk) niet financieel zelfredzaam is. Zo kunnen ook zij volwaardig meedoen en werken aan herstel van hun zelfredzaamheid. Maatschappelijke participatie, zoals mantelzorg of vrijwilligerswerk, zien we daarbij als volwaardige bijdrage. Op deze manier bouwen we aan een inclusieve samenleving waarin iedereen naar eigen mogelijkheden kan meedoen.

Wat wilden we bereiken?

Inwoners doen mee door te werken of via een andere vorm van participatie

1) In 2026 is het aantal inwoners met een uitkering dat meedoet door te werken of een andere vorm van maatschappelijke participatie gestegen ten opzichte van 2024[26].

2) In 2026 hebben meer inwoners met een indicatie ‘banenafspraak’ of ‘beschut werk‘ een betaalde werkplek ten opzichte van 2024[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

In 2025 is er toegewerkt naar het uitvoeren van een bestandsanalyse. De resultaten van deze analyse volgen in 2026.

Toelichting

Wanneer inwoners niet meedoen, vergroot dat de kans op eenzaamheid, armoede en sociale uitsluiting. In Dronten is de sociale positie relatief sterk: minder inwoners hebben een bijstandsuitkering en de arbeidsparticipatie ligt boven het landelijk gemiddelde. Toch blijft beperkte participatie een risico, want het ondermijnt saamhorigheid, benut talenten onvoldoende en zet druk op voorzieningen. Ook ontstaan er knelpunten op de arbeidsmarkt, zeker in sectoren met personeelstekorten. Minder participatie vergroot ongelijkheid en maakt de samenleving kwetsbaarder.

Wat hebben we bereikt?

Onderstaande ontwikkelingen in cijfers laat zien dat steeds meer inwoners een passende plek vinden in werk met ondersteuning en dat beschikbare instrumenten effectief worden ingezet. Daarnaast hebben we in 2025 samen met onze partners gewerkt aan één doel: zorgen dat zoveel mogelijk inwoners kunnen meedoen — door werk, ontwikkeling of een andere vorm van participatie.

Het aantal gemeentelijke uitkeringen (algemene bijstand, Bbz, IOAW en IOAZ) is ten opzichte van 2024 licht gestegen.

Gemeentelijke uitkeringen en arbeidsparticipatie	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aantallen gemeentelijke uitkeringen (algemene bijstand, Bbz, IOAW en IOAZ) op 31 december	596	584	537	539	519	523

De toename van uitstroom naar werk sluit aan bij het gemeentelijke doel om het percentage inwoners dat betaald werk, vrijwilligerswerk of een andere participatieve activiteit uitvoert, te laten stijgen. De gerealiseerde groei laat zien dat meer inwoners de overgang naar regulier werk weten te maken.

Gemeentelijke uitkeringen en arbeidsparticipatie	2024	2025
Uitstroom naar betaald werk	33	45

Het aantal inwoners die werkzaam zijn met ondersteuning van loonkostensubsidie en het aantal inwoners werkzaam op een beschutte werkplek zijn gestegen. Deze stijging draagt eveneens bij aan het doel om de arbeids- en maatschappelijke participatie van inwoners te vergroten, doordat meer inwoners een passende plek vinden in (ondersteund) werk.

Gemeentelijke uitkeringen en arbeidsparticipatie	2024	2025
Aantal inwoners die werkzaam zijn met ondersteuning van loonkostensubsidie	67	103
Aantal inwoners werkzaam op een beschutte werkplek	20	29

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verbeteren van arbeids- en maatschappelijke participatie via maatwerk en begeleiding

In 2025 is in Dronten gewerkt aan de voorbereiding op de Participatiewet in balans, met nadruk op een interne cultuuromslag binnen Werk en Inkomen, onder regie van een projectleider. De projectleider heeft zich gericht op het creëren van randvoorwaarden voor een andere manier van werken, onder meer door structurele reflectie op casuïstiek, kennisdeling en het stimuleren van professionele afwegingen. Hierdoor is meer ruimte ontstaan voor maatwerk en persoonlijk contact met inwoners. Dit sluit aan bij de zichtbare toename van uitstroom naar (ondersteund) werk en het grotere gebruik van instrumenten zoals loonkostensubsidie en beschut werk. Inwoners worden sneller en gerichter begeleid naar passend werk of werkervaring, wat bijdraagt aan het vergroten van arbeids- en maatschappelijke participatie en vormt de basis voor verdere borging in 2026.

Het Werkgeversservicepunt (WSP) hielp in 2025 128 inwoners aan een plek waar zij werkervaring konden opdoen of konden doorgroeien naar werk. Dit varieerde van proefplaatsingen tot begeleiding van inwoners zonder uitkering. We hebben onze dienstverlening verder verbeterd. Consulenten werken nu op dezelfde manier, waardoor inwoners sneller duidelijkheid krijgen en besluiten beter en begrijpelijker worden uitgelegd.

Ook hebben we regionaal flinke stappen gezet bij het tot stand brengen van het Regionaal Werkcentrum. Vanaf 1 januari 2026 is er één centrale plek voor alle vragen over werk: Werkcentrum Flevoland. Hier kunnen inwoners en werkgevers terecht voor ondersteuning. Daarnaast is in 2025 gewerkt aan een betere begeleiding van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Aan de hand van een bestandsanalyse brengen we competenties en kansen beter in beeld, zodat we inwoners gericht kunnen helpen. De eerste groep inwoners is al meegenomen, de volledige invoering volgt in 2026.

De Kluswinkel Dronten speelde, sinds de start eind 2024, zowel in de wijken als voor inwoners een waardevolle rol. Met ruim 300 klusuren zijn tuinen en woningen verbeterd, én vijf deelnemers met een afstand tot de arbeidsmarkt konden er werkervaring opdoen.

Kluswinkel Dronten	2025
Hoeveelheid klusuren aan tuinen en woningen	300
Aantal deelnemers met een afstand tot de arbeidsmarkt	5

Vooruitlopend op de nieuwe landelijke wetgeving van school naar duurzaam werk vanaf 2026 hebben we al stappen gezet voor betere ondersteuning van jongeren tot 27 jaar. Samen met Impact hebben we nieuw aanbod ontwikkeld dat beter past bij de behoeften van jongeren. De samenwerking met Impact is verder verbeterd, waardoor consulenten minder tijd kwijt zijn aan administratie en meer tijd hebben voor persoonlijke begeleiding.

Wat wilden we bereiken?

Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen

3) In 2026 is het aantal huishoudens met een laag inkomen niet gestegen ten opzichte van 2024[26].

4) In 2026 is het percentage huishoudens dat moeite heeft met rondkomen is lager dan 2,3%[26].

5) In 2028 is het percentage huishoudens met problematische schulden maximaal 7,9%[26].

6) In 2026 is het aantal inwoners/huishoudens dat gebruik maakt van (landelijke en gemeentelijke) regelingen gestegen ten opzichte van 2024[26].

Minder kinderen groeien op in armoede

7) In 2026 is het percentage kinderen in armoede lager dan 3,6%[26].

8) In 2026 zijn er minder dan 388 kinderen in een huishouden met een bijstandsuitkering[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen	2023	2024	2025
3. Aantal huishoudens met een laag inkomen*	Nb	Nb	Nb
4. Aantal huishoudens dat moeite heeft met rondkomen	2,3%	Nb	Nb

**3% in 2022 op basis van cijfers van het CBS*

Cijfers over het aantal huishoudens met een laag inkomen en het percentage huishoudens dat moeite heeft met rondkomen zijn over 2023–2025 nog niet beschikbaar.
De laatst bekende CBS-cijfers laten zien dat 3% van de huishoudens in 2022 een laag inkomen had en 2,3% moeite had met rondkomen. Deze indicatoren worden geactualiseerd zodra nieuwe cijfers beschikbaar zijn.

Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen	2023	2024	2025
5. Aantal inwoners/huishoudens met geregistreerde problematische schulden	7,7%	7,9%	7,9%

Na een lichte stijging in 2024 is het aandeel inwoners/huishoudens met problematische schulden in 2025 gestabiliseerd op 7,9%. De gemeente blijft inzetten op preventie, vroegsignalering en laagdrempelige ondersteuning om financiële stabiliteit van inwoners te versterken.

Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen	2023	2024	2025
6. Lopende uitkeringen (#huishoudens)	2,9%	2,7%	2,9%
6. Individuele inkomenstoeslag (#huishoudens)	2%	1,8%	1,63%
6. Studietoeslag (#inwoners)	0,08%	0,09%	0,04%
6. Toegankelijkheidsbijdrage (#inwoners)	3,2%	3,1%	Nb
6. Tijdelijke witgoedregeling (#huishoudens)	0,02%	0,7%	1%
6. Gebruik van de VoorzieningenWijzer	-	1,9%	3,1%

De stijging bij de witgoedregeling (+46% toekenningen) en het gebruik van De VoorzieningenWijzer (meer websitebezoeken en checks) duidt op een betere vindbaarheid van voorzieningen en een gerichtere ondersteuning van huishoudens met een smalle beurs.

Minder kinderen groeien op in armoede	2023	2024	2025
7. Aantal kinderen in armoede (CBS)	3,6%	3,6%	Nb
8. Aantal kinderen in een huishouden met een bijstandsuitkering	384	388	355
Aantal kinderen dat gebruik maakt van de toegankelijkheidsbijdrage	398	415	Nb
Aantal scholen met financiële educatie in lesprogramma (# cashflow voorstellingen)	10	11	Nb

De meeste cijfers over kinderen in armoede zijn nog niet bekend over 2025. Het aantal kinderen in een huishouden met een bijstandsuitkering is gedaald in 2025.

Wat hebben we bereikt?
De inzet in 2025 heeft bijgedragen aan meer financiële stabiliteit voor inwoners. Het aantal inwoners met problematische schulden is stabiel. Er worden meer inwoners bereikt. Het aantal kinderen in een huishouden met een bijstandsuitkering is gedaald. Daarmee is een stap gezet richting het beoogde effect: minder armoede en betere bestaanszekerheid voor inwoners van Dronten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Versterken van bestaanszekerheid en maatschappelijke ondersteuning
In 2025 zijn aanvullende maatregelen getroffen om bestaanszekerheid te versterken:

- Vaststelling beleidsregels brede ondersteuning Gemeente Dronten voor gedupeerden van de toeslagenaffaire;
- Start tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek (7 huishoudens geholpen);
- Verhoging bedragen toegankelijkheidsbijdrage voor kinderen;
- Voortzetting collectieve zorgverzekering minima (contract met Univé Zorg);
- Structurele voortzetting van De VoorzieningenWijzer na positieve pilot.

Drie Beleidsregels in werking getreden
De Beleidsregels brede ondersteuning Wet hersteloperatie toeslagen Dronten 2025 en 2026 bieden duidelijkheid over de mogelijkheden voor brede ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagenaffaire. Zij kunnen op basis hiervan een beroep doen op hulp bij financiën, gezin, werk, wonen en zorg. In de beleidsregels staat beschreven wanneer iemand recht heeft op ondersteuning, maar ook wanneer deze ondersteuning eindigt en – waar nodig – wordt overgedragen aan de reguliere hulpverlening.

In 2025 zijn beleidsregels vastgesteld voor de uitvoering van de tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek. Deze regeling is bedoeld voor huishoudens die door een samenloop van wet- en regelgeving onvoldoende toeslagen ontvangen en daardoor onder het bestaansminimum uitkomen. In de gemeente Dronten hebben in 2025 7 huishoudens gebruikgemaakt van deze regeling.

In de Beleidsregels toegankelijkheidsbijdrage Dronten 2025 zijn de bedragen voor kinderen per 1 januari 2025 verhoogd naar € 420 per jaar voor kinderen van 3 tot 12 jaar en € 525 per jaar voor kinderen van 12 tot 18 jaar.

Tijdelijke witgoedregeling 2024-2025
Aansluitend op de regeling van 2024-2025 is op 1 januari 2026 de regeling voor 2026 in werking getreden.

Jaar	Aantal toekenningen	
2024	134	
2025	196	+46%

Ervaringsdeskundigheid
In Q1 en Q2 2025 voerde gemeente Dronten binnen project KEUS een pilot uit naar de inzet van ervaringsdeskundigheid binnen het sociaal domein, in samenwerking met gemeente Lelystad, MDF, Stichting Sterk uit de Armoede en het Windesheim Lectoraat Klantenperspectief in ondersteuning en zorg.

Via detachering is een ervaringsdeskundige ingezet voor reflectie en advies op beleid en uitvoering. De pilot liet zien dat het meten van impact lastig is en dat de inzet nog niet heeft geleid tot concrete beleidsbijdragen of aantoonbare veranderingen. Daarnaast bleek dat duidelijke afspraken over positie, randvoorwaarden, ondersteuning en waardering noodzakelijk zijn voor een effectieve inzet.

Vervolgstappen richten zich op het versterken van deze randvoorwaarden en het beter borgen van de meerwaarde van ervaringskennis.

Collectieve zorgverzekering minima
Door het Nibud is geadviseerd om de collectieve zorgverzekering voor deze huishoudens in stand te houden. Het contract met N.V. Univé Zorg is verlengd tot en met 31 december 2026.

De VoorzieningenWijzer
De VoorzieningenWijzer is in 2025, na een positieve pilot, omgezet naar een driejarige overeenkomst. Het bereik is toegenomen: het aantal websitebezoeken steeg met 67% en het aantal afgeronde checks met 9% ten opzichte van 2024. De inzet wordt voortgezet om het bereik onder inwoners verder te vergroten.

Jaar	Websitebezoeken	Verschil websitebezoeken	Afgeronde checks	Verschil afgeronde checks
2024	357		137	
2025	596	+67%	149	+9%

In aanvulling op de inzet binnen het doel *'Inwoners hebben een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen'* heeft de gemeente in 2025 extra maatregelen genomen om kinderarmoede te beperken. Hierbij is ingezet op het verhogen van de toegankelijkheidsbijdrage, vroegsignalering van armoedeproblematiek, financiële educatie op scholen en gerichte communicatie over beschikbare regelingen.

Pakket 6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders

Inhoud
Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor de inburgering en integratie van inburgeringsplichtigen die zich in onze gemeente vestigen. We willen dat alle inwoners bestaanszekerheid en kansengelijkheid ervaren. En dat zij meedoen naar vermogen. Ook nemen we onze verantwoordelijkheid voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Beleidsuitgangspunten
We geven uitvoering aan de Wet inburgering 2021. Die heeft als doel om inburgeringsplichtigen zo snel mogelijk actief mee te laten doen in de samenleving, bij voorkeur via werk. Ons strategisch beleidskader sluit daarop aan. We streven ernaar dat inwoners zoveel mogelijk dezelfde rechten en kansen hebben om mee te doen. Op die manier ervaren inwoners bestaanszekerheid, gelijke kansen en doen zij mee naar vermogen.

Wat wilden we bereiken?

Inwoners doen mee door te werken of via een andere vorm van participatie

1) 70% van alle Drontense inburgeringsplichtigen werkt binnen 1 jaar na datum van inschrijving bij de gemeente naar vermogen*.

2) 80% van alle Drontense inburgeringsplichtigen is binnen 18 maanden na datum van inschrijving bij de gemeente geïntegreerd** in de Drontense samenleving.

**Onder werk naar vermogen verstaan wij vrijwilligerswerk, een stageplek, een werkervaringsplaats of betaald werk*
***Iemand is geïntegreerd wanneer diegene een netwerk heeft opgebouwd, contact heeft met de buren, helpt op de school van de kinderen, deelneemt bij een sportclub, naar Huis voor Taal gaat, et cetera*

Hoe hebben we dit gemeten?

	2025
1. % Inburgeringsplichtigen dat binnen 1 jaar naar vermogen werkt	56%
2. % Drontense inburgeringsplichtigen dat het inburgeringsexamen behaalt binnen de gestelde termijn van drie jaar	100%

Toelichting
We zijn in 2025 overgestapt naar een meer toekomstbestendige manier van registratie (van handmatig naar systematisch). In dit implementatiejaar is daarom geen aansluiting tussen de metingen van 2024 en 2025 voor de eerste twee indicatoren. Medewerkers worden nog geschoold in het op de juiste manier bijhouden en verwerken van data. Dit betekent dat we vanaf dit jaar consistent en toekomstbestendig kunnen werken.

Er vervalt een indicator in het nieuwe beleid. Dit gaat om de indicator: 80% van alle Drontense inburgeringsplichtigen is binnen 18 maanden geïntegreerd. Het is vrijwel onmogelijk om betrouwbare data te verzamelen over deze indicator. Daarnaast is integratie een duaal proces dat wederzijdse inzet vraagt van de samenleving en de nieuwkomer. We meten geen integratie door te kijken of een nieuwkomer op een bepaald moment deelneemt aan een activiteit of contact heeft met de buren.

Deze indicator vervangen we door te meten hoeveel van de Drontense inburgeringsplichtigen het inburgeringsexamen binnen de gestelde termijn van drie jaar haalt. Dit sluit aan op de indicatoren in ons inburgeringsbeleid. Het laat zien of het inburgeraars lukt om binnen drie jaar het voor hun hoogst haalbare niveau van de inburgering af te ronden. Omdat de nieuwe inburgeringswet pas in 2022 in werking trad, was er in 2024 nog geen data beschikbaar. In 2025 liep die termijn voor het eerst af voor een aantal inburgeraars.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we de bestaanszekerheid van inwoners versterkt door gerichte ondersteuning en het creëren van gelijke kansen op participatie. Zo bouwen we stap voor stap aan een stabiele sociale leefomgeving door ondersteuning en participatiekansen te bieden voor deze inwoners van Dronten. Dankzij de invoering van een toekomstbestendige registratiesystematiek beschikken we over betrouwbare data. Wij kunnen dan ook melden dat in 2025 100% van de Drontense inburgeraars de inburgering heeft behaald binnen de gestelde termijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Integreren statushouders
We voerden onze wettelijke taken uit en zetten in op integratie. Dit deden we bijvoorbeeld door statushouders rond te leiden in de gemeente en kennis te laten maken met partners die voor hen belangrijk zijn. Dat gebeurde via Tour de Dronten en bijvoorbeeld door het inzetten van de klankbordgroep. Ook zetten we samen met onze inburgeringspartners in op inburgering op het hoogst haalbare niveau. Zo dragen we eraan bij dat inwoners bestaanszekerheid en gelijke kansen ervaren en meedoen naar vermogen.

Opvang Oekraïense ontheemden
Op 24 februari 2022 begon de grootschalige invasie van Rusland in Oekraïne. Als gevolg daarvan vluchtten Oekraïners naar veiligere gebieden en landen, waaronder Nederland. In 2025 vingen wij in Dronten 193 Oekraïense ontheemden op. Het Rijk werkt aan plannen voor de lange termijn, zoals een mogelijke verblijfsvergunning voor Oekraïners. In 2026 verandert daarin nog niets en zetten wij de opvang van Oekraïense ontheemden voort. We organiseren deze opvang met incidentele financiële regeling vanuit de Rijksoverheid.

Pakket 6M5 - Multifunctionele gebouwen

Inhoud
We willen dat inwoners zich verbonden voelen met elkaar en hun omgeving. Daarvoor spelen multifunctionele voorzieningen een belangrijke rol. Binnen de gemeente Dronten worden De Meerpaal Dronten, De Binding Biddinghuizen en De Kombuis Swifterbant daarvoor ingezet.

Beleidsuitgangspunten
Met de multifunctionele accommodaties in de drie kernen beogen we ontmoeting binnen multifunctionele voorzieningen te bewerkstelligen. Binnen de gemeente Dronten geldt als uitgangspunt dat ontmoeting plaatsvindt op centrale, herkenbare locaties die meerdere maatschappelijke functies vervullen. Locaties zoals dorpshuizen en wijkcentra bedienen diverse doelgroepen en vormen zo een stevig, lokaal netwerk van voorzieningen. Door ontmoeting integraal te organiseren met andere maatschappelijke activiteiten wordt samenwerking tussen verschillende partijen versterkt en worden voorzieningen beter benut en duurzaam geborgd.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben de multifunctionele accommodaties in Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant aantoonbaar bijgedragen aan het versterken van ontmoeting, sociale samenhang en samenwerking binnen de gemeente. Door het inzetten op centrale, herkenbare locaties waar sport, cultuur, welzijn en horeca samenkomen, is de toegankelijkheid en benutting van maatschappelijke voorzieningen verder verbeterd.

De integrale organisatie van activiteiten heeft geleid tot:

- Intensiever gebruik van de accommodaties.
- Versterkte samenwerking tussen maatschappelijke partners.
- Betere afstemming tussen sport, cultuur en welzijn.
- Een steviger lokaal netwerk van voorzieningen in de drie kernen.

Hiermee is uitvoering gegeven aan het beleidsuitgangspunt om ontmoeting duurzaam te organiseren binnen multifunctionele voorzieningen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
MFC De Binding – Biddinghuizen
Sinds De Meerpaal in september 2024 de exploitatie heeft overgenomen, is het beheer in 2025 verder gestabiliseerd. De dienstverlening binnen het multifunctioneel centrum is geoptimaliseerd, waardoor de verschillende functies beter op elkaar aansluiten.

Daarnaast is eind 2025 gestart met het opstellen van een social businesscase.

Deze inspanningen hebben geleid tot meerdere effecten. Zo is er een verbeterde organisatorische en financiële basis gelegd voor een toekomstbestendige exploitatie. De zalen en sportfaciliteiten worden efficiënter benut, wat leidt tot een betere inzet van beschikbare ruimtes.

Ook de samenwerking tussen de exploitant, de eigenaar (Stichting MFG2) en de gemeente is versterkt. Tot slot is er meer duidelijkheid ontstaan over de maatschappelijke meerwaarde van De Binding en over de richting voor toekomstige ontwikkelingen.

MFC De Kombuis – Swifterbant
2025 was het eerste volledige jaar dat MFC De Kombuis in Swifterbant in gebruik was. Daarbij is het dienstverleningsconcept verder geoptimaliseerd. Daarnaast is de exploitatie door De Meerpaal, namens de gemeente, verder ingericht en aangescherpt.

De inspanningen in 2025 hebben geleid tot duidelijke effecten voor Swifterbant. De Kombuis heeft zich in korte tijd stevig gepositioneerd als het centrale ontmoetingspunt in de gemeenschap. Daarbij sluit de programmering steeds beter aan bij de wensen en behoeften van inwoners.

De samenwerking tussen lokale verenigingen, maatschappelijke organisaties en de exploitant is versterkt. Tot slot is er in 2025 begonnen met het treffen van de voorbereidingen voor de toekomstige eigendomsoverdracht van het gebouw aan de gemeente in 2028.

MFC De Meerpaal – Dronten
In 2025 is er een belangrijke aanzet gemaakt tot het herijken van het meerjarenonderhoudsplan. Dit heeft geleid tot inzicht in de toekomstige onderhoudsopgave en financiële consequenties, maar de vertaling moet nog worden geeffectueerd in 2026.

Ook is in 2025 de basis verder versterkt voor een duurzame instandhouding van het grootste multifunctionele centrum binnen de gemeente. Hiermee wordt continuïteit van de maatschappelijke, culturele en sportieve functies die De Meerpaal biedt, gewaarborgd.

Beleidsuitgangspunten de Meerpaal
Samen met De Meerpaal wordt gewerkt aan de volgende maatschappelijke effecten:

1. Inwoners ervaren hun gezondheid en veerkracht als voldoende.
2. Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en hun omgeving.
3. Inwoners ervaren bestaanszekerheid, gelijke kansen en doen mee naar vermogen.
4. Inwoners voeren zelf de regie (kunnen hulpbronnen aanwenden indien nodig).
5. Inwoners krijgen laagdrempelige en tijdig vanuit gebiedsgerichte teams samenhangende lichte vormen van ondersteuning aanvullend op eigen mogelijkheden en samenleving.

De Meerpaal is een vaste en veelzijdige partner van de gemeente Dronten in de uitvoering van het sociaal beleid. Vanuit haar aanwezigheid in Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen levert De Meerpaal een herkenbare bijdrage aan de maatschappelijke opgaven en effecten die de gemeenteraad heeft vastgesteld.

De Meerpaal verbindt haar inzet aan deze opgaven vanuit drie samenhangende rollen: als cultuurhuis, als sociale basisvoorziening en als maatschappelijke partner. Vanuit deze rollen voert zij een breed scala aan taken uit op het gebied van welzijnswerk, jongerenwerk, sport en cultuur. De lasten van de Meerpaal zijn gealloceerd aan de relevante pakketten waar deze taken plaatsvinden.

De Meerpaal is een veelzijdige en lokaal gewortelde organisatie die op meerdere leefgebieden bijdraagt aan de brede welvaart van inwoners. Via sport, cultuur, welzijn en ontmoeting stimuleert zij actief burgerschap, gezondheid en sociale samenhang in dorpen en wijken. De organisatie is zichtbaar aanwezig en werkt vanuit nabijheid, toegankelijkheid en samenwerking. Met buurtsportcoaches, jongerenwerkers en sociaal werkers levert De Meerpaal een bijdrage aan het versterken van fysieke en mentale gezondheid, het ondersteunen van gezinnen en jeugd en het vergroten van ontwikkelkansen. In wijklocaties en MFC's organiseert zij activiteiten die ontmoeting, zingeving, verbinding en informele ondersteuning bevorderen. Eenzaamheid wordt tegengegaan via laagdrempelige groepsactiviteiten, individuele ondersteuning en vrijwilligersinitiatieven. Door inzet op het versterken van sociale netwerken, het ondersteunen van vrijwilligers en het verbinden van inwoners met voorzieningen, levert De Meerpaal een structurele bijdrage aan een samenhangende en leefbare gemeenschap.

Wat wilden we bereiken?

Een professionele samenwerking met De Meerpaal draagt bij aan het verbeteren van de effectiviteit en efficiëntie van de beleidsdoelen binnen het sociaal domein

1) In 2026 is de samenwerking met De Meerpaal verder geprofessionaliseerd[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

In 2025 is de samenwerking met De Meerpaal verder geprofessionaliseerd. Dat zien we in de scherpere afspraken en sturing op de hele keten van KPI's (van doelen naar uitvoering en monitoring). KPI's vormen ook de basis voor onderlinge gesprekken, zowel per domein (sport, cultuur, welzijn en gebouwen) als over de totale lijn.

Toelichting

In 2025 hebben we vooral verbeteringen bereikt in de manier waarop we samenwerken en sturen. De effecten daarvan zijn niet altijd direct zichtbaar in cijfers of uitkomsten, omdat veranderingen in uitvoering en organisatie tijd nodig hebben om door te werken. Daarom hebben we in 2025 vooral gekeken naar signalen van betere afstemming, betere sturing en betere uitvoering.

Wat hebben we bereikt?

De Meerpaal heeft het afgelopen jaar nadrukkelijk geïnvesteerd in het evalueren van het eigen handelen: welke activiteiten dragen daadwerkelijk bij aan de maatschappelijke doelen van de gemeente en waar wordt de meeste impact gemaakt. De bijdrage van De Meerpaal zit daarmee niet alleen in uitvoering, maar ook in het kritisch kijken naar de eigen rol, het maken van keuzes bij inactiviteiten en het stap voor stap versterken van de maatschappelijke impact. Deze ontwikkeling is ingezet en vraagt in 2026 verdere verdieping en borging. De Meerpaal heeft hiermee zichtbaar de beweging gemaakt: "terug naar de samenleving".

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Doorontwikkelen van maatschappelijke ondersteuning en gebiedsgericht werken
Er zijn activiteiten tegen het licht gehouden en er is een beweging ingezet van vooral individuele ondersteuning naar meer collectieve en maatschappelijke inzet. Ook organisatorisch zijn stappen gezet om beter met de tijd mee te gaan, met meer flexibiliteit en een sterkere gerichtheid op wat er speelt in de samenleving.

Er is een begin gemaakt met gebiedsgericht werken, waarbij de focus verschuift naar samenhang, samenwerking en preventie in wijken en kernen. In de samenwerking met de gemeente vertaalt zich dit in betere gesprekken, minder verrassingen en sneller schakelen bij knelpunten.

Risico's
De Meerpaal is een brede en grote organisatie met een omvangrijke interne kostenstructuur. Hierdoor is de organisatie minder wendbaar en kost het tijd om veranderingen in werkwijze, sturing en positionering door te voeren. Hoewel in 2025 duidelijke stappen zijn gezet richting professionalisering, vraagt de borging van deze ontwikkeling blijvende aandacht.

Daarnaast is het voor De Meerpaal belangrijk om de bestaande naamsbekendheid verder te vertalen naar een positieve, herkenbare maatschappelijke positionering. Wanneer deze doorontwikkeling onvoldoende plaatsvindt, bestaat het risico dat de organisatie minder goed aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen, dat beleidsdoelen minder effectief worden gerealiseerd en dat financiële en reputatieve druk ontstaat.

Pakket 6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden

Inhoud
De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor een toegankelijke toegang, het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte en het bieden van een passende maatwerkvoorziening wanneer algemene oplossingen niet volstaan. De Wmo 2015 beoogt bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving en het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem. Met ons beleid door het, waar nodig, bieden van passende ondersteuning kunnen mensen zo lang mogelijk in hun eigen leefomgeving blijven wonen en kunnen zij blijven meedoen in de maatschappij.

Beleidsuitgangspunten Wmo lokaal
Vanuit de Wmo staan we voor de uitdaging om ondersteuning en hulp op een toekomstbestendige manier vorm te geven. Dit betekent dat we inzetten op het vergroten van zelfredzaamheid en het beter benutten van sociale netwerken, zodat inwoners minder afhankelijk zijn van maatwerkvoorzieningen. Door meer gebruik te maken van voorliggende en algemene voorzieningen, willen we vroegtijdig inspelen op hulpvragen.

Dit vraagt om een andere balans: een samenleving waarin inwoners gestimuleerd worden om verantwoordelijkheid te nemen, terwijl passende ondersteuning beschikbaar blijft voor wie dat nodig heeft. Deze hernieuwde focus op zelfredzaamheid betekent niet dat er geen ondersteuning meer komt voor wie dat nodig heeft. Integendeel, de gemeente blijft passende hulp bieden, waar en wanneer dat nodig is. Door deze verschuiving van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat' komen we een duidelijke stap vooruit in het realiseren van een veerkrachtige en toekomstgerichte samenleving.

Wat wilden we bereiken?

Inwoners kunnen zo zelfstandig mogelijk functioneren in ??een passende woonomgeving

1) In 2026 voelen meer dan 74% van de inwoners zich goed geholpen en/of kunnen weer zelfstandig verder[26].

2) In 2026 maken minder dan 108 (per duizend) inwoners gebruik van Wmo-maatwerkvoorzieningen[26].

3) In 2026 zijn meer dan 59% van de inwoners goed geïnformeerd over toegankelijke, laagdrempelige voorzieningen en maken hier ook gebruik van[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2023	2024	2025
1. Meer inwoners voelen zich goed geholpen en/of kunnen weer zelfstandig verder*	74%	57,5%	Nb
2. Afname gebruik Wmo-maatwerkvoorzieningen door te investeren in preventie en lichte zorg en ondersteuning in samenwerking met (zorg)professionals en maatschappelijke organisaties**	57	59	55***
3. Inwoners zijn goed geïnformeerd over toegankelijke, laagdrempelige voorzieningen en maken hier ook gebruik van*	59%	Nb	Nb

**Percentages vanuit de cliëntervaringsonderzoeken 2023 en 2024. De percentages voor 2025 zijn in de loop van 2026 beschikbaar*
***De eerder opgenomen waarde (in begroting 2026) voor indicator 2 bleek niet representatief; op basis van een controle van de brongegevens is het (lagere) werkelijke aantal vastgesteld en in de tabel gecorrigeerd*
***Voorlopige cijfers 2025 dashboard Wmo/Jeugd (meetmoment januari 2026, zonder eventuele na-declaraties over 2025)

Toelichting
We meten in hoeverre onze inzet bijdraagt aan het doel 'inwoners kunnen zo zelfstandig mogelijk functioneren in een passende woonomgeving' met een combinatie van cijfers uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO), data waarstaatjegemeente en gegevens uit ons Wmo-dashboard. In 2025 hebben we het CEO uitgevoerd over de ondersteuning die in 2024 is geboden. Dit onderzoek laat zien dat inwoners de ondersteuning over het algemeen positief waarderen: een grote meerderheid is tevreden over het resultaat van de begeleiding en meer dan de helft geeft aan beter in zijn of haar vel te zitten. Tegelijkertijd zien we dat de winst in zelfstandigheid beperkter is: ongeveer een derde voelt zich zelfstandiger geworden en een vergelijkbare groep is neutraal. Dat betekent dat de hulp voor veel inwoners als helpend wordt ervaren, maar niet bij iedereen leidt tot het gevoel 'ik kan het nu weer zelf'. Omdat het onderzoek een jaar achterloopt op de uitvoering en de respons beperkt is, gebruiken we de uitkomsten vooral als richtinggevend beeld.

Een belangrijk onderdeel van onze koers is de beweging naar het voorveld: meer gebruik van algemene en laagdrempelige voorzieningen. Hoeveel inwoners deze stap al maken, konden we in 2025 nog niet goed uit het CEO aflezen, omdat dit nog niet expliciet is uitgevraagd. Daarom zijn we in 2025 gestart met de doorontwikkeling van het CEO, die in 2026 verder wordt uitgewerkt. Met een aangescherpte vragenlijst en een hopelijk hogere respons verwachten we beter inzicht te krijgen in wat onze inzet oplevert – zowel voor de ervaren zelfstandigheid van inwoners als voor de verschuiving richting voorliggende voorzieningen.

Naast ervaringen kijken we naar het feitelijke gebruik van Wmo-maatwerk. Wat we zien is dat het gebruik van maatwerkvoorzieningen in 2025 (aantal unieke cliënten) licht lijkt te dalen ten opzichte van 2024, met een slag om de arm omdat er in 2026 nog na-declaraties over 2025 kunnen volgen. Tegelijkertijd zijn de kosten gestegen. Per saldo blijft het gebruik in Dronten relatief stabiel en binnen de afgesproken norm. Met de ingezette beweging naar het voorveld en het versterken van voorliggende en algemene voorzieningen verwachten we op termijn beter te kunnen sturen op instroom in maatwerk, terwijl maatwerk beschikbaar blijft voor inwoners die dit echt nodig hebben. Met deze koers streven we ernaar de uitgaven op termijn beter beheersbaar te houden.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we inwoners passende ondersteuning geboden die over het algemeen als helpend en positief wordt ervaren. Het gebruik van maatwerkvoorzieningen blijft stabiel en binnen de afgesproken norm. Daarmee is de continuïteit van ondersteuning geborgd voor inwoners die dit nodig hebben.

De Wmo-ondersteuning helpt inwoners om hun dagelijks functioneren in de eigen woonomgeving te behouden of te verbeteren, en geeft houvast wanneer zelfstandig verder nog niet volledig mogelijk is.

Daarnaast is een belangrijke stap gezet in het versterken van de basis voor de beweging naar het voorveld. Door voorbereiding en het verbeteren van sturingsinformatie is de randvoorwaarde gecreëerd om vanaf 2026 gerichter te werken aan meer gebruik van algemene en voorliggende voorzieningen, zodat inwoners eerder en laagdrempeliger ondersteuning kunnen vinden en zo meer eigen regie kunnen ervaren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Op orde brengen en uitvoeren maatwerk
In 2025 lag binnen de Wmo de nadruk op het op orde brengen en uitvoeren van het maatwerk: passende ondersteuning bleef beschikbaar voor inwoners die daarop zijn aangewezen, waar en wanneer dat nodig is. Om dit te borgen zijn belangrijke stappen gezet, zoals het afronden van aanbestedingen (onder meer voor vervoer, cliëntondersteuning en hulpmiddelen) en het actualiseren van gemeentelijke beleidsregels en werkprocessen, zodat regelgeving en uitvoering weer aansluiten op de huidige werkwijze en ontwikkelrichting. Tegelijkertijd is in 2025 de basis gelegd voor de beweging naar het voorveld. Het aanbod aan voorliggende voorzieningen is daarbij nog niet wezenlijk uitgebreid, maar er is wel gewerkt aan voorbereiding en verkenning, zodat in 2026 per onderdeel binnen de Wmo gerichter kan worden gekeken welke voorliggende of collectieve oplossingen passend en haalbaar zijn.

Versterken gebruik algemene voorzieningen
Ook zijn er stappen gezet om de toegang en het gebruik van algemene voorzieningen verder te versterken. Via een informatiemarkt met aanbieders (Jeugd en Wmo) zijn partijen geïnformeerd over de ontwikkeling van de Stevige Lokale Teams en is input opgehaald voor de toekomstige inrichting van de toegang, wat heeft bijgedragen aan betere afstemming en gezamenlijke voorbereiding. Richting inwoners is ingezet op bewustwording en informatievoorziening, onder andere door de aanwezigheid van Wmo-

gidsen bij de Dag van de Ouderen en een informatiebijeenkomst (via de provincie) over FlexRRReis en de bredere vervoersmogelijkheden. Tot slot is een verkenning uitgevoerd naar alternatieve, collectieve vervoersoplossingen, waarmee voldoende basis is gelegd om in 2026 een voorliggende vervoersvoorziening te realiseren en zo de beweging naar het voorveld ook binnen het vervoer verder vorm te geven.

Beleidsuitgangspunten Wmo regionaal
Het Regionaal kader Zorglandschap Wmo 2020-2026 is het kader waarmee we in de regio Flevoland werken. Het regelt de zorg voor zeer kwetsbare inwoners met ernstige psychische problemen.

Voor het ondersteunen van deze groep inwoners blijven vormen van gespecialiseerde ondersteuning en een gedifferentieerd aanbod nodig. Daarom blijft regionale samenwerking noodzakelijk, ook wanneer de verdere decentralisatie vorm krijgt. Het voorstel is om de samenwerking te organiseren op een manier die het beste aansluit bij lokale infrastructuren (lokaal waar mogelijk en regionaal waar nodig).

In het Regionaal kader zorglandschap Wmo 2020-2026 staan de visie, ambities en transformatieopgaven van de Flevolandse gemeenten voor het beschermd wonen en de maatschappelijke opvang voor de korte en middellange termijn. De hoofddoelen zijn:

- Versterking draagkracht en draagvlak wijken, zodat inwoners zich er welkom voelen.
- Huisvesting en beschikbaarheid van voldoende woningen.
- Intensivering van een gedifferentieerd en gespreid aanbod van ambulante en (hoog)specialistische zorg en ondersteuning.
- Transformatie binnen de beschikbare budgetten.
- Cliëntondersteuning, ervaringsdeskundigheid en betrokkenheid van de omgeving.

Dit regionaal kader zorglandschap sluit aan bij de vier maatschappelijke effecten die zijn opgenomen in het Strategisch beleidskader ‘Mensen maken de samenleving’ en bijbehorende uitvoeringsplannen.

Wat wilden we bereiken?
Inwoners wonen in een veilige en beschermde omgeving
4) In 2026 is er één toegang beschermd wonen in de vorm van een hybride toegang[26].

Toelichting
Tot en met 2024 was de centrale toegang tot beschermd wonen in Flevoland bij de GGD Flevoland belegd. Regionaal is bepaald dat de centrale toegang wordt omgevormd naar een hybride toegang beschermd wonen, uitgevoerd door de lokale gemeenten. 2025 was hiervoor het overgangsjaar en per 1 januari 2026 moest de hybride toegang zijn gerealiseerd.

Wat hebben we bereikt?
In het overgangsjaar 2025 is hybride toegang mogelijk gemaakt. Dankzij deze nieuwe werkwijze kunnen we de ondersteuningsvragen van inwoners meer integraal benaderen. Het stelt ons in staat om het brede scala aan aanbod dat we ontwikkelen optimaal in te zetten. Daarnaast sluit de toegang tot Beschermd Wonen beter aan op het lokale voorveld in de regiogemeenten, waardoor versnippering in de toegang wordt verminderd.

Deze ontwikkelingen dragen er gezamenlijk aan bij dat inwoners zorg en ondersteuning ontvangen die zo goed mogelijk aansluit bij hun behoeften en, waar dat kan, zo dicht mogelijk bij huis wordt aangeboden. Bovendien richten we de toegang zó in dat inwoners hun verhaal nog maar één keer hoeven te doen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
In 2025 zijn onderstaande stappen gezet. Dit heeft ertoe geleid dat de hybride toegang per 01-01-2026 volledig is overgegaan naar de lokale gemeenten (waar onder ook Dronten) met administratieve ondersteuning van de centrumgemeente (i.c. Almere). Daarnaast wordt regionaal samengewerkt om cases te bespreken.

- Uitwerken van het werkproces toegang Beschermd Wonen.
- Inrichten van de ICT systemen in alle regiogemeenten.
- Inwerken en scholen van het hybride toegangsteam.
- Communicatie naar interne en externe stakeholders, naar zorgaanbieders en naar inwoners van Flevoland.

Inwoners wonen in een veilige en beschermde omgeving

5) In 2026 is een verkenning uitgevoerd op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang wat er per gemeente aan voorzieningen nodig is (Op-, om- en afbouwplan)[26].

Toelichting
Met het uitvoeringsplan op- om en afbouw Beschermd Wonen (hierna OOA-plan) wordt geprobeerd een antwoord te geven op de vraag welke voorzieningen we moeten op, om- of afbouwen in onze regio om te komen tot een toekomstbestendig zorglandschap. Daarbij staan de volgende vraagstukken centraal:

- Aan welke woonzorgvormen voor Beschermd Wonen is behoefte in de regio?
- Welke mogelijkheden zijn er om op-om-af te bouwen binnen het huidige aanbod?
- Wat is er aanvullend op het huidige aanbod nodig?

Wat hebben we bereikt?
In 2025 is er inzicht verkregen in de benodigde hoeveelheid met betrekking tot beschermd wonen en maatschappelijke opvang en hoe deze regionaal georganiseerd kunnen worden in het OOA-plan. Daarmee wordt bijgedragen aan een betere spreiding van het zorglandschap.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uitwerken OOA-plan
Bovenstaande heeft in 2025 geresulteerd in een spreidingsplan waarin wordt aangegeven welke voorziening op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang in welke gemeente gerealiseerd, uitgebreid of afgebouwd kan worden. De volgende stap is om het spreidingsplan per gemeente verder uit te werken. Dit zal de komende jaren plaatsvinden.

Bescherming van kwetsbare groepen
In 2025 lag de nadruk op de bescherming van kwetsbare groepen, zoals slachtoffers van huiselijk geweld, kindermishandeling en psychisch kwetsbare mensen. De regionale visie op huiselijk geweld werd geïntegreerd in het Uitvoeringsprogramma Bestaanszekerheid, waarbij aandachtsfunctionarissen trainingen gaven aan professionals en Veilig Thuis Flevoland meer advies- en ondersteuningsvragen behandelde. Er werd ook gewerkt aan betere zorg voor mensen met verward gedrag, mede dankzij het Regionaal Kader Zorglandschap Wmo Flevoland 2020-2026. De pilot Samen Sterker in de Wijk is in 2025 gecontinueerd om een inclusieve en veerkrachtige samenleving te bevorderen door vroegtijdig in gesprek te gaan met inwoners.

In Dronten werd extra aandacht besteed aan psychisch kwetsbare mensen en het doorbreken van de geweldsspiraal. De samenwerking rond huiselijk geweld en kindermishandeling werd versterkt door de uitvoering van de visie en het organiseren van netwerkbijeenkomsten. De ondersteuning werd verder verbeterd door betere zichtbaarheid van zorgbehoeften en passende hulp voor verward gedrag. In 2026 wordt er verder gewerkt aan de uitbreiding van samenwerking en het monitoren van de behaalde resultaten en de effecten daarvan.

Uitvoeren regioplan Integraal Zorgakkoord
In 2025 werd, met middelen uit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA), ingezet op het versterken van preventie binnen het sociaal domein om zwaardere zorg te voorkomen. In Oost-Flevoland werd de Flevolandse avond- en nachtdienst (FAN) gestart en werden transformatiegelden aangevraagd voor mentale gezondheid, die vanaf 2026 regionaal ingezet zullen worden.

Daarnaast begon de opzet van een regionale preventie-infrastructuur en hebben de eerste gesprekken plaats gevonden om de samenwerking tussen eerstelijnszorg en het sociaal domein te verbeteren, een proces dat in 2026 verder vorm krijgt.

De uitvoering in 2025 werd echter vertraagd door onduidelijke regelgeving en wijzigingen in rijksbeleid, waardoor de transitie van zorg naar het sociaal domein meer tijd vroeg dan verwacht. De beoogde ontlasting van de zorgsector door preventieve inzet wordt dan ook vooral op de lange termijn verwacht. In 2026 wordt regionaal beleid ontwikkeld voor mentale gezondheidsnetwerken en worden concrete activiteiten uitgewerkt. De beschikbaarheid van middelen vanuit het IZA voor de gemeente Dronten is nog onzeker, en er is behoefte aan verdere beleidsmatige scherpte om de inzet effectiever te maken.

Verankeren van inclusie en toegankelijkheid in beleid en uitvoering
In 2025 zijn de eerste stappen gezet om het gemeentelijk handelen structureel beter te laten aansluiten op de behoeften van de samenleving. Daarbij is ingezet op:

1. Het agenderen van het thema ‘inclusie en toegankelijkheid’.
2. Het inventariseren van de ‘discriminatie-ervaring’ in Dronten.
3. Het uitvoeren van pilotprojecten gericht op het benutten van ervaringsdeskundigheid.

Activiteiten die hierbij passen zijn onder andere het opzetten van een regionale bewustwordingscampagne rondom toegankelijkheid tijdens de Week van de Toegankelijkheid en het uitvoeren van een toegankelijkheidsschouw.
Hiermee is in 2025 een basis gelegd voor een structurele verankering van inclusie in beleid en uitvoering.

Beleidsuitgangspunten eenzaamheid

Preventieve inzet op ontmoeting, zingeving en laagdrempelige ondersteuning draagt bij aan het versterken van sociale netwerken en mentale veerkracht. Dit leidt tot het tegengaan van eenzaamheid. Ons beleid in 'Mensen maken de Samenleving' is erop gericht om eenzaamheid te verminderen. Gezien de maatschappelijke urgentie is eenzaamheid hier in het bijzonder uitgelicht.

Wat wilden we bereiken?

We willen het informeel vangnet/netwerk versterken en daarmee de eenzaamheid verminderen

6) In 2026 is de gemiddelde eenzaamheid lager dan 25,3%[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

Type eenzaamheid*	2022	2024	2025
Matig eenzaam 18-64 (%)	35%	32%	Nb
Matig eenzaam 65+ (%)	38%	37%	Nb
Sterk eenzaam 18-64 (%)	12%	16%	Nb
Sterk eenzaam 65+ (%)	9%	10%	Nb
Emotioneel eenzaam 18-64 (%)	28%	31%	Nb
Emotioneel eenzaam 65+ (%)	23%	24%	Nb
Sociaal eenzaam 18-64 (%)	31%	33%	Nb
Sociaal eenzaam 65+ (%)	33%	31%	Nb
Gemiddelde eenzaamheid (%)	**26,1%**	**26,8%**	**Nb**

**Bron: GGD-gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen (18-64 jaar) en ouderen (65+) 2024. Geraadpleegd op 05-02-2026. De cijfers wijken af van eerder getoonde cijfers (van 25,3% in 2024 naar 26,8% in 2024). De GGD verklaart dit als volgt: 'Het kan zijn dat er kleine verschillen zijn tussen de cijfers in dit dashboard en eerder gepubliceerde cijfers. Dit komt door verschillen in methodologie'*

Toelichting

Tussen 2022 en 2024 is de gemiddelde eenzaamheid in Dronten licht toegenomen (26,1% naar 26,8%). Deze beperkte stijging maskeert echter een verschuiving in de aard en zwaarte van de problematiek, met name bij inwoners van 18–64 jaar.

In deze leeftijdsgroep daalt het aandeel matig eenzamen, terwijl het aandeel sterk eenzamen duidelijk toeneemt. Dit wijst op een verergering van bestaande eenzaamheidsklachten. Met name de emotionele eenzaamheid neemt toe. Deze vorm van eenzaamheid – het gemis aan betekenisvolle, hechte relaties – is minder zichtbaar, maar heeft grote impact op mentale gezondheid en veerkracht. Factoren zoals werk- en mantelzorgdruk, individualisering en beperkte tijd voor duurzame sociale relaties spelen hierbij een rol.

Bij 65-plussers blijven de cijfers grotendeels stabiel, met een lichte stijging van sterke en emotionele eenzaamheid. Dit duidt enerzijds op een relatief stevige sociale basis in Dronten, maar anderzijds op een kwetsbare groep ouderen bij wie verlies van gezondheid of netwerk snel kan leiden tot toegenomen eenzaamheid.

De cijfers laten zien dat eenzaamheid in Dronten niet zozeer toeneemt in omvang, maar in zwaarte en complexiteit. Dit vraagt om een beleidsmatige focus op vroegsignalering en preventie, met aandacht voor emotionele verbinding naast ontmoeting en participatie. Specifieke aandacht voor levensovergangen zoals scheiding, mantelzorg en pensionering, kan verdere verzwaring helpen voorkomen.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we bijgedragen aan het versterken van het informele vangnet om zo de groeiende zwaarte en complexiteit van eenzaamheid onder inwoners beter te kunnen opvangen. Door aandacht te hebben voor emotionele verbinding, vroegtijdige signalen en de levensmomenten waarop mensen kwetsbaar zijn, dragen we eraan bij dat inwoners meer steun, contact en verbondenheid kunnen ervaren. Daarmee zetten we stappen om eenzaamheid te verminderen en bestaanszekerheid te versterken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Versterken informele vangnet
In 2025 is hierop concreet ingezet door het versterken van ontmoeting en verbinding in wijken en kernen, het beter benutten en ondersteunen van ontmoetingsplekken en het stimuleren van laagdrempelige activiteiten die inwoners met elkaar in contact brengen. Daarnaast is een pilot gestart binnen Ontmoeten en Verbinden, waarbij verschillende activiteiten op diverse ontmoetingsplaatsen centraal staan, gericht op het vergroten van bereik en deelname en het leren wat in de praktijk het meest effectief is om eenzaamheid te verminderen.

Verder is gewerkt aan de realisatie van het ZorgSamenpunt om de ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers (ondersteunings)vraag toegankelijker en beter samenhangend te organiseren. De bestaande coalitie tegen eenzaamheid (ZamenEen) is in 2025 opnieuw tegen het licht gehouden en verder uitgebreid, met als doel om samen met partners de koers en inzet voor 2026 te bepalen. Tot slot is via Samen Actief ingezet op buurtbinding, activering en ondersteuning van bewonersinitiatieven, zodat inwoners elkaar makkelijker weten te vinden en sociale netwerken worden versterkt.

Beleidsuitgangspunten mantelzorg en vrijwilligerswerk
De gemeente Dronten kent een sterke traditie van informele inzet. Mantelzorgers en vrijwilligers zorgen dagelijks voor ondersteuning, verbondenheid en leefbaarheid in onze gemeenschap. Zij vormen een onzichtbare, maar cruciale laag onder het formele zorg- en welzijnssysteem. Juist in een tijd waarin meer mensen langer thuis wonen en de druk op formele voorzieningen toeneemt, is deze inzet van onschatbare waarde.

De cijfers van mantelzorg en vrijwilligers bevestigen wat we in de praktijk al langer signaleren: de informele inzet is groot, maar kwetsbaar. Mantelzorgers zijn vaak moeilijk vindbaar, zeker jongeren en werkenden die hun zorgtaken combineren met studie of werk. Vrijwilligerswerk verandert: mensen willen zich graag inzetten, maar vaak op flexibele en kortdurende basis. Structurele, langdurige inzet wordt lastiger te organiseren. Tegelijk neemt de maatschappelijke druk toe: de zorgvraag stijgt, voorzieningen verschralen en de samenleving doet steeds vaker een beroep op de bereidheid van inwoners om voor elkaar te zorgen.

Als mantelzorg en vrijwilligerswerk wegvallen of sterk afnemen, zijn de gevolgen verstrekkend. Mensen met een hulpvraag verliezen niet alleen praktische ondersteuning, maar ook sociaal contact en veiligheid. Zonder mantelzorger neemt de kans op overbelasting, ziekenhuisopname of professionele hulpverlening toe. Als vrijwilligers in Dronten wegvallen, komt de sociale samenhang en uitvoering van welzijnsvoorzieningen onder druk te staan. Dit leidt tot minder ontmoeting, meer eenzaamheid en verminderde participatie.

Daarnaast schuift de druk door naar het formele systeem. Wanneer informele inzet zoals mantelzorg of vrijwilligerswerk wegvalt, komt er extra druk te liggen op het sociale netwerk van inwoners. Hulpvragen komen dan vaker terecht bij vrijwilligerspunten, buurtnetwerken en welzijnsorganisaties. Als ondersteuning daar niet toereikend is of ontbreekt, verschuift de vraag naar zwaardere voorzieningen zoals de Wmo en wijkverpleging. Dit leidt tot langere wachttijden, hogere kosten en minder ruimte voor maatwerk. Tegelijk raken de mantelzorgers en vrijwilligers die nog actief zijn zwaarder belast, met een groter risico op uitval. Zo ontstaat een vicieuze cirkel die de sociale infrastructuur in onze gemeente onder druk zet.

Zonder de stille krachten van mantelzorgers en vrijwilligers wordt de samenleving zakelijker, individualistischer en minder warm. Daarom investeert de gemeente actief in het versterken, vernieuwen en waarderen van mantelzorg en vrijwilligerswerk. Niet alleen vanuit betrokkenheid, maar ook uit noodzaak.

Wat wilden we bereiken?

We willen het informeel vangnet/netwerk versterken

7) In 2026 is het percentage vrijwilligers 27% of hoger[26].
8) In 2026 is het percentage mantelzorgers 13% of hoger[26].
9) In 2026 is het percentage belaste mantelzorgers lager dan 33%[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

Mantelzorg en vrijwilligerswerk	2022	2024	2025
8. Vrijwilligers (%)	29%	26%	Nb
9. Mantelzorgers (%)?	13%	13%	Nb
10. Belaste mantelzorgers (%)?	31%	33%	Nb

Toelichting

Over 2025 zijn er geen cijfers bekend. Wel zien we dat vrijwilligerswerk steeds flexibeler en kortdurender wordt, waardoor het belangrijk was het vrijwilligersveld aantrekkelijk en toegankelijk te houden om de betrokkenheid op peil te houden. Dit vraagt om vernieuwde vormen van ondersteuning. We hebben extra ingezet op waardering en ondersteuning van mantelzorgers, omdat hun inzet cruciaal blijft en goede begeleiding nodig is om zorgtaken gezond te kunnen blijven uitvoeren

Tegelijkertijd hebben we extra aandacht besteed aan het terugdringen van mantelzorgbelasting, omdat overbelasting kan leiden tot uitval of zwaardere zorgvragen. Door in te zetten op tijdige signalering, toegankelijke ondersteuning en een goede verbinding met formele partners hebben we stappen gezet om het aandeel zwaar belaste mantelzorgers verder te verlagen.

Wat hebben we bereikt?

Versterken vrijwilligerswerk

De gemeente Dronten heeft in 2025 actief ingezet op het versterken van het informele netwerk door vrijwilligers te ondersteunen en zichtbaar te maken. Vrijwilligers vormen een essentieel onderdeel van de sociale infrastructuur en helpen inwoners om hun zelfredzaamheid te versterken. De maatschappelijke trend laat zien dat vrijwilligerswerk verandert: mensen willen zich graag inzetten, maar vaker kortdurend en flexibel. Dit vraagt om vernieuwde vormen van ondersteuning. Door meer ruimte te creëren voor ontmoeting en verbinding willen we een meer betrokken vrijwilligersveld. Daarnaast is Matchpoint doorontwikkeld, waardoor de ondersteuning aan vrijwilligers en verenigingen toekomstbestendiger en beter toegankelijk is geworden.

Stimuleren gebruik van mantelzorgondersteuning

In 2025 heeft de gemeente de ondersteuning voor mantelzorgers verder versterkt om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten. We hebben ingezet op betere vindbaarheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid van ondersteuning, zodat mantelzorgers tijdig de hulp kunnen krijgen die zij nodig hebben. De rol van het Informatiepunt Mantelzorg is hierbij verder verstevigd, waardoor inwoners eenvoudiger de juiste ondersteuning weten te vinden. Daarnaast is de basis gelegd voor een meer samenhangende en toekomstbestendige ondersteuningsstructuur, met de ontwikkeling van een centraal punt waar mantelzorgers terecht kunnen voor informatie, advies en doorverwijzing. Dit draagt bij aan een stevig fundament onder het informele netwerk dat zo essentieel is voor een zelfstandig en veerkrachtig Dronten.

Pakket 6O Gezonde leefstijl

Inhoud

Op basis van de huidige programmastructuur is de Algemene voorziening Jeugd onderdeel van pakket O in programma 6. De overige taken uit pakket O staan in programma 5. Inhoudelijk verwijzen wij u daarom graag door naar programma 5.

Pakket 6P Opgroeien en Opvoeden

Inhoud

De gemeente Dronten werkt vanuit de overtuiging dat ieder kind recht heeft op een veilige, gezonde en kansrijke omgeving om in op te groeien. Onze inzet binnen het sociaal domein is erop gericht om inwoners – jong en oud – te ondersteunen in het versterken van hun eigen veerkracht. Dit betekent dat we hen helpen om beter om te gaan met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen. We geloven in een samenleving waarin inwoners meedoen, ondersteund door hun sociale netwerk en waar nodig met professionele hulp. De rol van de overheid is faciliterend, gericht op preventie en het voorkomen van zwaardere hulp. Voor jeugdigen betekent dit dat zij zoveel mogelijk thuis opgroeien in een stabiele en veilige omgeving, met ondersteuning die licht en laagdrempelig is als dat kan, en specialistisch en intensief als dat moet. De lichte en laagdrempelige ondersteuning zal in de toekomst worden geboden vanuit stevige lokale teams en het versterkte vrij toegankelijke aanbod. De specialistische en intensieve zorgvormen gaan we vanaf 2027 regionaal inkopen.

Beleidsuitgangspunten

De huidige inzet van jeugdhulp op basis van de huidige jeugdwet leidt onvoldoende tot versterking van eigen kracht. Landelijk, en ook in Dronten, neemt de afhankelijkheid toe en preventieve inzet leidt vooralsnog niet aantoonbaar tot minder instroom in zwaardere hulp. De wet- en regelgeving van de vernieuwde Jeugdwet en de landelijke Hervormingsagenda vormen de basis van de noodzakelijke aanpassingen van de jeugdhulp om de kosten te beheersen en de hulp anders/efficiënter te organiseren.

In het verlengde van de Jeugdwet en de Hervormingsagenda staan de beleidsdoelen uit het strategisch beleid centraal (Geïndiceerde jeugdhulp is vooral beschikbaar voor kinderen met een complexe zorgbehoefte; Kinderen en jongeren groeien zoveel mogelijk thuis op; Stijging van het aantal inwoners dat gebruik maakt van preventieve en lichte vormen van ondersteuning in relatie tot het % geïndiceerde voorzieningen). Om deze doelen te behalen, heeft de aanpak van jeugdhulp in Dronten aanpassingen nodig. Het feit dat vanuit het Rijk structureel onvoldoende compensatie is om de jeugdhulp te hervormen, remt ons niet in het doorvoeren van deze aanpassingen.

Wat wilden we bereiken?

We willen de jeugdhulp effectiever en duurzamer te maken

1) In 2029 is het aantal jeugdigen (en hun ouders) die ondersteuning krijgen door of vanuit het lokale team en de pedagogische basis 450 meer dan in 2025 zijn bereikt met de preventieve jeugdhulp[26].

2) In 2029 is het aantal jeugdigen die in dat jaar zorg op basis van een beschikking hebben ontvangen ten opzichte van 2025 gehalveerd[26].

3) In 2029 is de gemiddelde zorgduur van ambulante zorgvormen met 10% afgenomen ten opzichte van 2025[26].

4) In 2029 is de gemiddelde zorgduur van jeugdhulp met verblijf (m.u.v. gezinsgericht) minder dan 9 maanden[26].

5) In 2029 is het aantal jeugdigen in verblijf en jeugdbescherming 15% afgenomen ten opzichte van 2025[26].

6) In 2029 is 70% van het totaal aan jeugdhulp met verblijf gezinsgericht ten opzichte van 2025[26].

Hoe hebben we dit gemeten?

	2024	2025
1. Unieke jeugdigen in preventieve jeugdhulp	734 (april-dec 2024)	Nb
1. Aantal jeugdigen die binnen 2 jaar alsnog doorstroomt naar jeugdhulp	Nb	Nb
2. Unieke jeugdigen per jaar waarop is gedeclareerd	970	921*

**Stand per 1-1-2026*

3. Gemiddelde beschikkingsperiode per jaar voor specialistische en hoog specialistische jGGZ, behandeling groep, logeren	**2024**	**2025**
Behandeling specialistische jGGZ	Nb	104
Behandeling hoog specialistische jGGZ	Nb	42
Behandeling groep	Nb	43
Logeren	Nb	39

	2024	2025
4. Gemiddelde zorgduur van feitelijk verblijf (start en einde zorg) jeugdhulp met verblijf	Nb	31 maanden*
5. Aantal jeugdigen in jeugdbescherming per jaar	117	99*

**Stand per 1-1-2026*

6. Aantal jeugdigen in verblijf en beschikkingen verblijf uitgesplitst naar verblijfsvorm*	2024 toewijzingen	2024 declaraties	2025 toewijzingen	2025 declaraties
Ambulant (VPT en/of TOM)	8	8	11	12
Pleegzorg	37	34	36	36
Gezinshuis	-	-	14	5
Begeleid wonen/woon- en leefgroep	28	30	41	36
Behandeld wonen	22	21	20	21
Behandeld wonen 3M	3	2	2	1
Jeugdzorg plus	8	8	6	6
Totaal aantal toewijzingen/declaraties	106	103	130	117
Unieke jeugdigen	**88**	**83**	**93**	**89**
Aantal verblijfsvormen per jeugdige	1,2	1,4	1,4	1,31

**Stand per 1-1-2026*

Toelichting
De opgestelde SMART-doelen zijn voor de langere termijn opgesteld, zijn hierdoor richtinggevend en worden in samenhang met elkaar beschouwd. De meetgegevens van 2025 vormen de 0-meting waarin we vanaf 2026 de voortgang van het beleid volgen.

Om de jeugdhulp effectiever en duurzamer te maken, wordt ingezet op een andere organisatie van ondersteuning. De focus ligt op het bieden van meer vrij toegankelijke ondersteuning, ontlasting van het systeem en meer ruimte voor professionals om doelgericht te werken aan passende hulp.

Hiervoor zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- Slimmer organiseren: inzet op collectieve ondersteuning via Stevige Lokale Teams en pedagogische basis (geen beschikking nodig).
- Beschikkingsvrije ondersteuning opschalen: experimenten en pilots worden structureel ingezet.
- Regionale inkoop: alle beschikte jeugdhulp gericht op complexe problematiek wordt regionaal ingekocht.
- Meer ruimte voor professionals: minder administratie, meer regie op kwaliteit en toegankelijkheid.
- Doelgericht sturen: op afname van doorlooptijd, uithuisplaatsing en inzet zwaardere hulp.

Wat hebben we bereikt?
Om inwoners gelijke kansen te bieden en hen meer regie te laten voeren over hun eigen leven, wordt de komende jaren in stappen toegewerkt naar een jeugdhulpstelsel dat effectiever en duurzamer georganiseerd is. In 2025 zijn de financiële randvoorwaarden gecreëerd om de gewenste ombuiging te kunnen maken. In 2026 werken we met partners aan een plan voor de versterking van het algemeen toegankelijk aanbod en de eerste pilot Stevige Lokale teams. Daarbij ontstaat een aanpak die beter aansluit bij wat kinderen en gezinnen nodig hebben. Deze koers draagt eraan bij dat zwaardere vormen van hulp op termijn kunnen worden verkort dan wel voorkomen en dat jeugdhulp toegankelijk, doelgericht en toekomstbestendig blijft.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Op 1 juli 2025 zijn de uitvoeringsprogramma's vastgesteld. De doelen voor jeugdhulp zijn opgenomen in de programma's Kansengelijkheid vergroten en Gezond samenleven versterken.

Versterken inzet preventieve jeugdhulp en verminderen inzet op jeugdhulp op basis van een beschikking
In 2025 is het preventieve jeugdhulpaanbod voortgezet conform de raamovereenkomst Preventieve Ondersteuning Jeugd 2024–2028. Vanuit het beschikkingsvrije preventieve aanbod zijn ongeveer 750 kinderen ondersteund. Succesvolle pilots, waaronder BSO+ en *Piep ziet de Muis*, zijn structureel ingebed in het reguliere aanbod. Daarnaast is het aanbod uitgebreid met groepsgerichte preventieve GGZ; voor het schooljaar 2025/2026 is een pilot gestart op het VSO Aurum College in samenwerking met de gemeente Lelystad.

In 2025 is gestart met de monitoring van preventieve ondersteuning en de doorstroom naar beschikte jeugdhulp via een trusted third party. De monitor wordt in 2026 verder doorontwikkeld voor vroegsignalering en trendanalyse; inzicht in effectiviteit en instroombeperking wordt vanaf 2027 verwacht.

De inzet van de POH GGZ Jeugd bij huisartsen is in 2025 niet gerealiseerd vanwege het ontbreken van een gezamenlijke organisatiestructuur bij huisartsen. Deze inzet was nodig om samen met de inzet van GGZ op school en de basis GGZ te zorgen voor het terugdringen van het beroep op specialistische jeugd GGZ. Daarom gaan we nu onderzoeken hoe deze ondersteuningsvorm te kunnen realiseren, onder andere binnen de stevige lokale teams. De therapeutische aanpak bij complexe echtscheidingen is voortgezet. Daarnaast is met ketenpartners een startnotitie opgesteld voor een gezamenlijke aanpak in de eerste fase van echtscheiding.

De samenwerking in het lokale netwerk is versterkt via een brede netwerkbijeenkomst met onderwijs, opvang, jeugdhulp, sport, ouders en jongeren, gericht op het versterken van de pedagogische basis.

De regeling Sociaal Medische Indicatie is in 2025 intensiever ingezet dan in 2024; voor 15 kinderen is na medische beoordeling een SMI toegekend. Het betreft een wettelijke taak die als doel heeft opvang te bieden aan kinderen van ouders die tijdelijk niet voldoende voor hun kinderen kunnen zorgen.

Bouwen aan stevige lokale teams 0-100
In 2025 zijn in- en extern voorbereidende bijeenkomsten gehouden over de landelijk afgesproken taken van de stevige lokale teams en is informatie opgehaald over hoe partners, collega's en aanbieders aankijken tegen deze ontwikkeling. Daarnaast is in kaart gebracht hoe ouders het huidige toegangsproces ervaren. Vanaf september 2025 is de projectgroep stevige lokale teams gestart met leden vanuit Wmo, P-wet, Jeugdwet en Welzijn. Het uitgewerkte projectplan zal in Q1 2026 worden vastgesteld. De aanloopfase heeft meer tijd in beslag genomen dan was voorzien. Dit komt vooral omdat er veel andere projecten zodanig sterk samenhangen met dit project dat we meerdere opdrachten aan elkaar hebben gekoppeld en samenhang hebben aangebracht in de planning daarvan. Deze opdrachten zijn:

- Versterking van de sociale en pedagogische basis
- Steviger verankeren van het welzijnswerk
- Gebiedsgericht werken in lokale teams – pilots stevige lokale teams
- Uitbreiding van het (collectief) vrij toegankelijk aanbod door omzetting van jeugdhulp op basis van een beschikking
- Regionale inkoop van zorgvormen die in de nieuwe wetgeving is vastgelegd (per 2027)
- Lokale inkoop van de lokale zorgvormen en de stevige lokale teams (per 2029)
- Aanpassing/inperking van de verordening sociaal domein

In de planning is meer tijd opgenomen om in pilots te oefenen met de stevige lokale teams. De druk op de gidsen, partners en aanbieders is dermate groot dat we de capaciteit niet kunnen vrijmaken om de stevige lokale teams overal tegelijk te laten starten. Een gefaseerde opbouw maakt het mogelijk om te oefenen, daarvan te leren, uit te breiden vanuit het geleerde en uiteindelijk met meer draagvlak en een kwalitatieve doorontwikkeling op volledige sterkte te zijn in 2028. De aanpassingen in de planning hebben als consequentie dat de financiële opgave voor jeugdhulp – het terugbrengen van de incidentele extra middelen tot 0 – een jaar naar achteren schuift.

Terugdringen van de uithuisplaatsingen en de duur daarvan
In het afgelopen jaar is het niet gelukt om het aantal uithuisplaatsingen terug te dringen. Wel zijn er door de inzet van TaS (team anders) en TOM (thuis op maat) uithuisplaatsingen voorkomen. TaS is 6 keer ingezet en bij die casussen is de uithuisplaatsing voorkomen. De totale omvang van de UHP in Dronten ligt verhoudingsgewijs nog wel laag (totaal aandeel jeugdigen in Dronten ten opzichte van de regio ligt rond de 9%).

	2024		2025	
Flevoland	1180		1102	
Dronten	83	7,03%	89	8,08%

Uit onderzoek door de gedragsdeskundigen is gebleken dat alle nieuwe plaatsingen in de eerste helft 2025 volgens de juiste procedure zijn verlopen en inhoudelijk op de juiste manier zijn beoordeeld. In de andere gemeenten lopen de aantallen jeugdigen in verblijf wel terug. Binnen de regio sociaal domein Flevoland is Dronten daarmee een uitzondering.

De gidsen jeugd in Dronten zijn vaker dan in andere gemeenten zelf de verwijzer van jeugdhulp. In andere gemeenten ligt dit percentage op 26,5% tegen 68,2% procent eigen verwijzingen in Dronten. Daardoor heeft Dronten relatief veel zicht op de problematiek van de gezinnen. Doordat de jeugdwet een open einde regeling is, is er geen mogelijkheid om de hulp niet in te zetten zodra de noodzaak is vastgesteld. Specifiek voor verblijf ligt de eigen verwijzing op 33% regionaal en 53% lokaal.

In 2025 is er relatief veel crisishulp ingezet. Er zijn in totaal 25 crisissituaties geweest waar hulp op is ingezet. Dit is meer dan voorgaande jaren. Daarnaast zijn er opnieuw zes jeugdigen geplaatst in de jeugdzorg plus. Omdat de totale verblijfsduur van deze jeugdigen hoger lag dan de raming, is de begroting overschreden.

In januari zijn de nieuwe contracten voor jeugdhulp met verblijf gestart. In deze contracten zijn afspraken gemaakt over de duur van de plaatsingen, zo moet er bijvoorbeeld ook geïnvesteerd worden in de thuissituatie door de aanbieder. Of hierdoor de duur daadwerkelijk korter zal worden, wordt door de regio gemonitord en in de kwartaalgesprekken met de aanbieders. Doordat de contracten pas een jaar lopen, zijn er op dit moment nog niet genoeg gegevens beschikbaar om al aan te geven of de duur van de uithuisplaatsingen terugloopt.

De regio heeft in het afgelopen jaar de TOM trajecten onderzocht op effectiviteit. Uit dit eerste onderzoek is gebleken dat in Dronten in de helft van de casussen (regionaal) de hulp succesvol kon worden afgesloten of overgedragen kon worden naar een lichtere vorm van hulp. In de andere helft is de zorg niet succesvol geweest en is een jeugdige alsnog uithuisgeplaatst. Daarnaast blijkt het voor aanbieders lastig om met goede alternatieve oplossingen te komen, de huidige financieringsvorm helpt hierbij niet. Aangezien het een zeer kostbare vorm van hulp betreft, zal er in het komende jaar onderzocht worden of de contractering op één andere manier kan worden afgesloten en of de hulp effectiever kan worden.

Om te onderzoeken of er verdere mogelijkheden zijn om de uithuisplaatsingen terug te dringen, loopt in 2026 een leertraject onder begeleiding van een ervaringsdeskundige orthopedagoog. In dit leertraject staan de duur van de zorg en de uithuisplaatsingen centraal.

Vanuit het AZC is een aantal jeugdigen geplaatst in verblijf. De kosten hiervan kunnen in Q2 2026 via de SPUK niet beoogde jeugdzorgkosten teruggevraagd worden. Dronten zal hiervoor een aanvraag van rond de € 350.000 indienen.

Verkorten van de doorlooptijden van ambulante jeugdhulp op basis van een beschikking
In 2025 hebben we regionaal voorbereidingen getroffen voor een gezamenlijke inkoop van vormen van ambulante jeugdhulp die gericht zijn op complexe problematiek. Onder andere door het bewerkstelligen van een effectievere regionale samenwerking tussen zorgaanbieders, gemeenten en andere partijen, verwachten we vanaf 2027 zowel de wachttijden als doorlooptijden van de jeugdhulp te verkorten.

Op basis van de data per 1-1-2026 is het aantal cliënten met een vorm van lokale jeugdhulp nagenoeg gelijk aan het geprognotiseerde aantal. We zien dat de kosten voor begeleiding groep per dossier fors zijn gestegen ten opzichte van 2024. Dit heeft onder andere te maken met inzet van meer of intensievere dagbesteding voor jongeren die (tijdelijk) uitvallen uit het onderwijs. Bij behandeling zien we een stijging in de kosten per dossier bij behandeling groep en behandeling gezinsgericht als gevolg van complexer wordende problematiek, waardoor kinderen en gezinnen langer of intensiever gebruik maken van de hulp. Deze vormen van jeugdhulp worden per 2027 regionaal ingekocht.

Opbouwen van een robuuste regio
De in december 2024 door ons vastgestelde intentieovereenkomst regionale samenwerking Sociaal Domein Flevoland is destijds niet ondertekend door Lelystad. De uitwerking van de intentieovereenkomst in een concepttekst voor een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling is de eerste maanden van 2025 door de vijf gemeenten voorbereid en in mei tijdelijk stopgezet in afwachting van het advies van de deskundigencommissie. Naar aanleiding van het rapport heeft de samenwerking binnen de regio een nieuwe impuls gekregen. Dat heeft geleid tot vaststelling van een aangepaste intentieovereenkomst in december 2025 en de voorbereiding voor de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling is in volle gang.

Voorbereidingen getroffen voor regionale inkoop 2027
Vanuit de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg hebben we regionaal voorbereidingen getroffen voor een nieuwe inkoop van verschillende vormen van jeugdhulp (jeugd GGZ, Logeren, Kinderdagcentrum, Multidisciplinaire jeugdhulp). Een belangrijk uitganspunt hierbij is het realiseren van een besparing door het inrichten van een efficiëntere en administratief luwe inkoop. In samenwerking met zorgaanbieders en andere partijen (zoals het onderwijs, adviesraden en ervaringsdeskundigen) zijn de aanbestedingsstukken in 2025 opgesteld en klaargezet voor publicatie begin 2026.

Beheren van ontwikkelingen in jeugdhulp (begroting, tarieven, aantal)
De tweede Tussenrapportage heeft geleid tot aanpassingen in de begroting 2025 die zijn verwerkt in de begroting 2026. Voor de versterking van het inhoudelijk en financieel inzicht in het sociaal domein is eind 2025 een opdracht opgesteld die in 2026 wordt uitgevoerd. Daarnaast is de eerste fase van de monitor sociaal domein opgeleverd inclusief een gebiedsmonitor sociaal domein (individuele ondersteuning en hulp) en is in 2025 gestart met de voorbereiding van de uitbreiding van de monitor met een financiële prognose op basis van de waarde van de beschikkingen (voor het lopende jaar en de jaren daarna) in relatie tot de gedeclareerde zorg.

Financiën
Het aantal ingezette voorzieningen en het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp komt grotendeels overeen met de prognose. Of hiermee met de uitgaven ook binnen de begroting wordt gebleven is nog niet duidelijk, omdat aanbieders wettelijk de ruimte hebben om nog over een voorgaand jaar te declareren. We zien nu op onderdelen van de begroting jeugdhulp nog ruimte en op andere onderdelen koersen we op een overschrijding (omvang en zorgzwaarte). Deze staan in de bovenstaande teksten vermeld.

Verbonden partijen programma 6

Verbonden partijen

Verbonden partij	Type
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Gemeenschappelijke regelingen
GGD Flevoland	Gemeenschappelijke regelingen
IMpact	Gemeenschappelijke regelingen
Regionale Sociale Recherche	Gemeenschappelijke regelingen

Wat heeft programma 6 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € 1.123.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
6L Leefbaarheid en veiligheid	**-44**	**-65**	**-65**	**-48**	**17**
6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen	**-19.587**	**-20.345**	**-21.958**	**-21.772**	**186**
6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders	**-3.974**	**-4.529**	**-3.917**	**-4.011**	**-94**
6M5 Multifunctionele gebouwen	**0**	**-513**	**-5.694**	**-5.472**	**222**
6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden	**-16.841**	**-13.213**	**-16.682**	**-15.785**	**897**
6O Gezonde leefstijl	**-127**	**-71**	**-502**	**-477**	**25**
6P Opgroeien en opvoeden	**-20.087**	**-19.096**	**-23.287**	**-23.124**	**163**
Totaal Lasten	**-60.660**	**-57.832**	**-72.105**	**-70.689**	**1.416**
Baten					
6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen	**12.808**	**11.382**	**12.525**	**12.590**	**65**
6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders	**4.930**	**5.107**	**3.692**	**4.072**	**380**
6M5 Multifunctionele gebouwen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden	**1.686**	**713**	**994**	**856**	**-138**
6P Opgroeien en opvoeden	**568**	**17**	**17**	**243**	**225**
Totaal Baten	**19.993**	**17.219**	**17.228**	**17.760**	**533**
Saldo Lasten en Baten programma 6	**-40.667**	**-40.613**	**-54.877**	**-52.929**	**1.949**
Stortingen					
6Z Niet in pakketjes opgenomen	**1.164**	**0**	**354**	**612**	**258**
Onttrekkingen					
6Z Niet in pakketjes opgenomen	**2.202**	**0**	**2.023**	**1.455**	**-567**
Saldo Reserves programma 6	**1.038**	**0**	**1.669**	**843**	**-825**
Resultaat programma 6	**-39.629**	**-40.613**	**-53.209**	**-52.085**	**1.123**

Afwijkingen

Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger. Een 'min' betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een 'plus' een financieel voordeel.

6L Leefbaarheid en veiligheid

Toelichting	Lasten	Baten
Overige diverse posten < € 50.000	17	
Totaal	**17**	**0**

6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen

Toelichting	Lasten	Baten
Dotatie voorziening dubieuze debiteuren Soza.	-85	
Uitkeringen participatiewet: Salarissen.	-53	
Uitkeringen participatiewet: P-wet, voornamelijk loonkostensubsidie.	-56	
Armoedebeleid en overig: SPUK KOT en overig.		65
Armoedebeleid: Door budgetoverheveling Amendement Tijdelijke regeling Armoedegelden van € 253.000 naar 2026 en lagere uitgaven overige projectgelden.	352	
Sociale werkvoorziening: Na verwerking van de jaarrekening Impact is sprake van een budgettair voordeel. Dit wordt veroorzaakt door aanpassingen in de integratie-uitkering Participatie en een positief resultaat in de uitvoering van Impact.	48	
Overige diverse posten < € 50.000	-20	
Totaal	**186**	**65**

6M4 Inburgering, (arbeids)participatie en integratie van statushouders

Toelichting	Lasten	Baten
Uitvoering inburgering: Er is een bedrag ad € 208.000 ontvangen in verband met SPUK2 Spreidingswet. Dit bedrag is vrij besteedbaar. Daarnaast zijn de werkelijke ontvangen SPUK Inburgering hoger dan begroot omdat het werkelijk aantal dossiers bij het opstellen van de begroting niet juist was berekend.		400
Overige diverse posten < € 50.000	-94	-20
Totaal	**-94**	**380**

6M5 Multifunctionele gebouwen

Toelichting	Lasten	Baten
Wijziging van de rekenrente van 3,5% naar 2,5% ten opzichte van de begroting.	222	
Totaal	**222**	**0**

6N Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden

Toelichting	Lasten	Baten
Samenkracht en burgerparticipatie: Minder aanvragen in werkelijkheid dan verwacht. Hierdoor ook minder declarabele lasten uit de SPUK.	162	-139
Gebiedsregie: Er zijn meer salarislasten dan begroot doordat er 1 gebiedsregisseur niet in de begroting was opgenomen. Daarnaast is er in verband met het vertrek van één gebiedsregisseur (pensioen) een overlapping geweest met de nieuwe gebiedsregisseur.	-169	
WMO Regiotaxi & vervoer: Aanbesteding Regiotaxi geeft voor 2025 een overschrijding van € 58.000, WMO vervoer wordt met € 25.000 overschreden. De begroting 2026 is in beide gevallen beter in lijn met de verwachte kosten.	-83	
WMO hulpmiddelen: Betreft woningaanpassingen en rolstoelen. Vooral woningaanpassingen kunnen jaarlijks fluctueren.	82	

6L Leefbaarheid en veiligheid

WMO diversen: Betreft voornamelijk Front- en backoffice WMO en Jeugd. De regionale uitvoeringskosten zijn € 46.000 lager dan geraamd en de kosten onderhoud en service software zijn € 57.000 lager. Lokale uitvoeringskosten en MDF zijn € 34.000 lager dan geraamd.	137	
WMO Beschermd Wonen: Aan het bestedingsplan Zorglandschap WMO is in 2025 € 373.351 minder uitgegeven dan begroot. Dit vindt zijn oorzaak in het verlaat kunnen starten met Stevige Lokale Teams en geen uitgaven op de begrote uitbreiding inloopvoorziening GGZ. In 2026 wordt onderzocht hoe e.e.a. in te richten in samenhang met de praktijkschool & woonvoorzieningen. Verder zijn er geen uitgaven geweest voor het begrote outreachend werk, omdat dit in de subsidieverstrekking aan MDF zit. De uitgaven bestedingsplan staan begroot als onttrekking aan de bestemmingsreserve zorglandschap WMO. Het hier getoonde voordeel door lagere uitgaven wordt niet onttrokken aan de bestemmingsreserve en leidt daarom tot een nadeel in programma 0.	373	
WMO Beschermd Wonen: Voor Samen Sterker In De Wijk (SSIDW) stond begroot € 366.000 aan uitgaven, waarvan € 235.000 gefinancierd uit een SPUK. Het surplus van € 131.000 stond als onttrekking aan de bestemmingsreserve zorglandschap WMO begroot. Er is € 94.000 minder uitgegeven door o.a. minder deelnemers aan projectbijeenkomsten. Het hier getoonde voordeel door lagere uitgaven wordt niet onttrokken aan de bestemmingsreserve en leidt daarom tot een nadeel in programma 0.	94	
WMO Beschermd Wonen: Niet uitgegeven op het structurele deel. In 2026 wordt onderzocht hoe e.e.a. in te richten in samenhang met de praktijkschool & woonvoorzieningen. Zie ook bestedingsplan Zorglandschap WMO.	135	
WMO zorg: Salarissen.	215	
WMO Gestructureerd huishouden: Het budget van € 3,8 miljoen is met € 50.000 overschreden.	-50	
Overige diverse posten < € 50.000	1	1
Totaal	**897**	**-138**

6O Gezonde leefstijl

Toelichting	Lasten	Baten
Overige diverse posten < € 50.000	25	
Totaal	**25**	**0**

6P Opgroeien en opvoeden

Toelichting	Lasten	Baten
Kinderopvang: De begroting was gebaseerd op 8 kinderen in 2024 € 61.487. In 2025 is het aantal kinderen gestegen naar 15, doordat de regeling bekender is geworden, ouders vaker op wettelijke gronden een beroep doen op SMI, het aantal afgenomen dagdelen toeneemt en de kosten van de opvang gestegen zijn.	-73	
Toegang en werkwijze Preventie Jeugd: Salarissen.	-172	
Toegang en werkwijze Preventie Jeugd: Lagere uitgaven uitbestede werkzaamheden (€ 86.000) en projecten & activiteiten (€ 39.000). Het gereserveerd budget voor POH GGZ Jeugd is niet benut, omdat de huisartsen niet tot een gezamenlijke organisatiestructuur konden komen.	125	
Jeugdhulp: Salarissen.	77	
Regionale Jeugdhulp met verblijf en Crisishulp: De inzet op gezinsgericht verblijf en gesloten plaatsing is hoger geweest. Op overig verblijf is de inzet lager geweest. De inzet op crisishulp is regionaal hoger geweest dan geraamd. Voor Dronten betekent dit -/-	-140	
Regionale Hoog specialistische GGZ: Minder jeugdigen hebben gebruik gemaakt van deze zorg. We zien een verschuiving van regionale naar lokale GGZ.	312	
Lokale crisishulp: De inzet op lokale crisishulp is lager geweest dan geraamd. Hier staat tegenover dat de regionale inzet crisishulp hoger is geweest.	64	
Jeugdbescherming/reclassering: Salarissen.	47	
Jeugdbescherming/reclassering: Zorg: De extra regionale bijdrage vanuit Jeugd aan Veilig Thuis was niet begroot en dit leidt tot een overschrijding.	-80	
Jeugdhulp regionale inkoop: Van de gemeente Utrecht is een SPUK bijdrage ontvangen (BEN).		57
Jeugdhulp regionale inkoop: Voor jeugdigen die een beschikking Beschermd Wonen hebben, maar door wachtlijsten nog bij een Jeugdhulpverlener verblijven, wordt van de regio een vergoeding ontvangen uit WMO Beschermd Wonen.		161

6L Leefbaarheid en veiligheid

Overige diverse posten < € 50.000	3	7
Totaal	**163**	**225**

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat inwoners leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier, zich gezond voelen, leven in een toegankelijke en veilige leefomgeving en een dienstbare en betrouwbare lokale overheid ervaren.

Dit programma richt zich op het bevorderen van een duurzame toekomst en het waarborgen van een gezonde, veilige en toegankelijke gemeenschap. Door de groei te combineren met zorg voor duurzaamheid, gezondheid en ecologische balans, bouwen we aan een gemeenschap die voldoet aan de behoeften van huidige en toekomstige generaties.

Pakket 70 Gezonde leefstijl

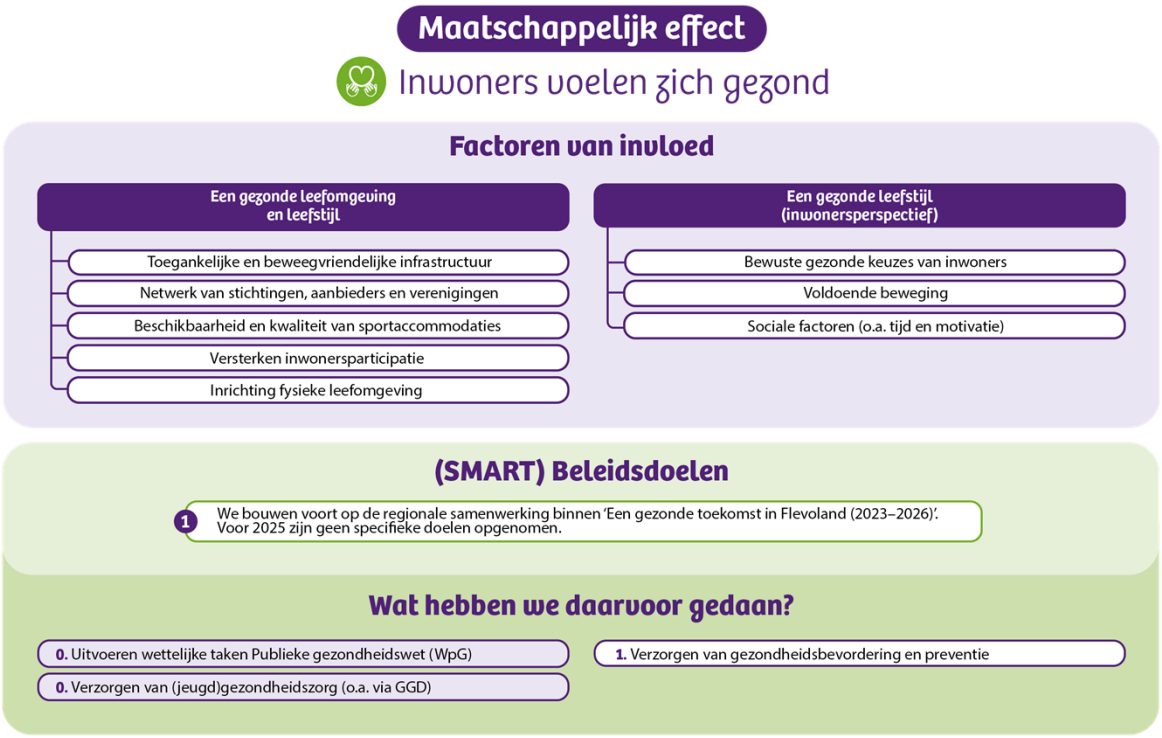

Inhoud

Vanuit dit pakket streven we ernaar dat onze inwoners zich gezond voelen, zoveel mogelijk regie voeren over het eigen leven en leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Een gezonde leefstijl blijft van groot belang om de druk op de zorg te verlichten en mensen in staat te stellen zo lang mogelijk zelfredzaam en vitaal te blijven. Om dit te bewerkstelligen, zetten we zoveel mogelijk in op gezondheidsbevordering, preventie, maar ook door aandacht te hebben voor een gezonde leefomgeving.

Beleidsuitgangspunten

We bouwen voort op de regionale samenwerking binnen 'Een gezonde toekomst in Flevoland (2023–2026)', samen met de andere Flevolandse gemeenten en de GGD. Dit plan legt de nadruk op onder meer: van ziekte naar gezondheid, fysieke en sociale leefomgeving, gezond ouder worden, opvoeden en opgroeien, infectieziektebestrijding en lokaal maatwerk.

Deze inzet draagt direct bij aan het strategisch beleidskader 'Mensen maken de samenleving' van de gemeente Dronten, onder het resultaat 'Meer gezonde inwoners'. Door gezondheid structureel te bevorderen, leggen we een sterke basis voor een veerkrachtige, betrokken en toekomstbestendige samenleving. Ook zorgen we ervoor dat we voorbereid zijn op acute zaken (bijvoorbeeld infectieziekten) om te voorkomen dat de collectieve gezondheid in het geding komt.

Wat wilden we bereiken?
Het doel is dat meer inwoners leven in een gezonde leefomgeving.
Waar inwoners die het nodig hebben laagdrempelig en tijdig vanuit Stevige lokale teams samenhangende lichte vormen van ondersteuning krijgen en waar inwoners gestimuleerd worden om zo lang mogelijk op eigen kracht zich te kunnen redden.
Hiervoor zetten we in op inwoners die hun gezondheid en veerkracht ervaren als voldoende om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan (Uitvoeringsprogramma Gezond Samenleven Versterken).

Hoe hebben we dit gemeten?
Het uitvoeren van gezondheidsmonitors is een wettelijke taak op grond van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Deze monitors worden periodiek uitgevoerd onder verschillende doelgroepen (jongeren, jongvolwassenen en volwassenen & ouderen). Hoewel de metingen niet jaarlijks plaatsvinden, bieden zij waardevol inzicht in trends en ontwikkelingen in de gezondheid op de langere termijn.

De uitkomsten worden gebruikt om beleid en interventies gericht bij te sturen. Zo zetten wij interventies in die evidence-based en/of erkend zijn. Een voorbeeld hiervan 'In Balans' als erkende interventie bij Valpreventie. Dit betekent dat zij bewezen effectief of goed onderbouwd zijn, waardoor aannemelijk is dat deze inzet in de komende jaren bijdraagt aan het verbeteren van de gezondheid en het verminderen van gezondheidsrisico's.

Hoe hebben we dit gemeten?

Gezondheidsmonitor Jeugd GGD Flevoland 2026 (verwachting resultaten in 2027 beschikbaar)	**2021**	**2023**
1. % Jongeren (13-16) dat lichte tot matige psychische klachten ervaart	30%	29%

Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen GGD Flevoland 2028 (verwachting resultaten in 2029 beschikbaar)*	**2020**	**2022**	**2024**
2. % Gezonde volwassenen dat de eigen gezondheid als goed ervaart	85%	75%	74%
3. % Ouderen dat de eigen gezondheid als goed ervaart	72%	66%	71%

Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen GGD Flevoland 2028 (verwachting resultaten in 2029 beschikbaar)*	2020	2022	2024
4. % Ouderen dat bezorgt is om te vallen	-	-	27%

**Mogelijk komt er een extra Gezondheidsmonitor in 2026 (mogelijke verwachting resultaten in 2027 beschikbaar)*

Toelichting
In 2025 zijn er geen gezondheidsmonitors uitgevoerd door GGD Flevoland.
In 2026 zullen zowel de Gezondheidsmonitor Jeugd als de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen worden uitgevoerd. De dataverzameling van de Jongvolwassenen loopt van april t/m juli 2026, met publicatie eind 2026.
De Gezondheidsmonitor Jeugd loopt van september t/m november 2026, met publicatie in 2027. De gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen zal plaatsvinden in 2028.
De gezondheidsmonitors zijn in te zien via https://www.ggdflevoland.nl/onderzoek/ggd-gezondheidsmonitors/.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 is ingezet op het versterken van de gezondheid van inwoners door aandacht te hebben voor zowel fysieke als mentale gezondheid, preventie en een veilige leefomgeving. Door samen met partners te werken aan toegankelijke ondersteuning, tijdige signalering van gezondheidsrisico's en het vergroten van kennis en bewustwording, worden inwoners beter in staat gesteld om gezond te leven en gezondheidsproblemen te voorkomen. Daarmee dragen we bij aan een gemeente waarin inwoners zich gezonder voelen en waarin kwetsbare groepen eerder passende ondersteuning kunnen krijgen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uitvoering Wet publieke gezondheid – samenwerking met GGD Flevoland
In 2025 is samen met GGD Flevoland onderzocht of de organisatie toekomstbestendig is ingericht. Uit deze bestuurlijke opdracht bleek dat met name infectieziektebestrijding en jeugdgezondheidszorg kwetsbaar zijn door beperkte capaciteit.
Op basis hiervan hebben de gemeenten besloten om in 2026 extra middelen beschikbaar te stellen om deze onderdelen gericht te versterken.

AED-netwerk via HartslagNU
In 2025 hebben we gebruik gemaakt van de dienstverlening van HartslagNU. Hierdoor hebben we volledig inzicht in de dekking en toegankelijkheid van AED's.
We hebben in 2025 zes extra AED-kasten aangeschaft voor locaties waar de dekking onvoldoende was.

Resultaat:

- 1 januari 2025: 79 AED-locaties (61 24/7 toegankelijk)
- 1 januari 2026: 88 AED-locaties (68 24/7 toegankelijk)
- Begin 2026 worden nog 6 kasten geplaatst

De bereikbaarheid van reanimatievoorzieningen is hiermee aantoonbaar verbeterd.

Lokaal Hitteplan (uitwerking van het Nationaal Hitteplan)
Samen met partners is een lokaal hitteprotocol opgesteld. Hierin zijn concrete afspraken gemaakt over communicatie, signalering en ondersteuning van kwetsbare groepen (ouderen, chronisch zieken en jonge kinderen). Het plan is in 2025 twee keer actief ingezet tijdens warme periodes.

Huidkankerpreventie
In samenwerking met KWF Kankerbestrijding, Het Huidfonds en GGD Flevoland is het Zonvenant ondertekend en zijn preventieve acties uitgevoerd. Het doel is het vergroten van bewustwording en stimuleren van zonbescherming.

Concrete acties in 2025:

1. Zonnebranddonatie aan de voedselbank.
2. Alle basisschoolleerlingen ontvingen zonnebrand en een zomerboek met tips.
3. Plaatsing zonnebrandpaal op het Meerpaalplein (±1.500 keer gebruikt).

Mentale gezondheid
In het najaar van 2025 is gestart met het in kaart brengen van voorzieningen voor suïcidepreventie en zijn gesprekken gevoerd met betrokken partijen. Dit ter voorbereiding op de Wet integrale suïcidepreventie, die per 1 januari 2026 gemeenten verplicht lokaal beleid vast te stellen.

Daarnaast is Wachtverzachter voortgezet. Dit initiatief ondersteunde inwoners tijdens wachttijden voor mentale zorg, organiseerde themabijeenkomsten op scholen en faciliteerde bijeenkomsten voor jongeren om ervaringen te delen.

Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG)
In 2025 is de ketensamenwerking tussen zorg, onderwijs en welzijn verder opgebouwd. Een centrale zorgverlener begeleidde tien gezinnen met overgewichtproblematiek. Gezinnen kregen één vaste contactpersoon die integraal keek naar leefstijl, opvoeding en stress. Ook is actief verwezen naar lokaal leefstijlaanbod.
Daarnaast is gewerkt aan een overzicht van bestaand aanbod, betere samenwerking tussen partners en voorbereiding op structurele monitoring in 2026.

Gezondheidsmakelaar & Valpreventie
Er zijn twee activiteiten georganiseerd rond vitaal ouder worden:

- Bewegend Buffet (15 deelnemers): kookworkshop met diëtist en beweegmomenten.
- Vitaliteitsmiddag 'Ik sta sterk' (±120 bezoekers): informatie en workshops over voeding, beweging en valpreventie.

Binnen valpreventie is het netwerk versterkt en is een coördinator aangesteld. De beweegprogramma's *In Balans* en *Vallen Verleden Tijd* zijn gestart via lokale fysiopraktijken. Ook is ingezet op vroeg signalering en doorverwijzing van inwoners met verhoogd valrisico.

Pakket 7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen

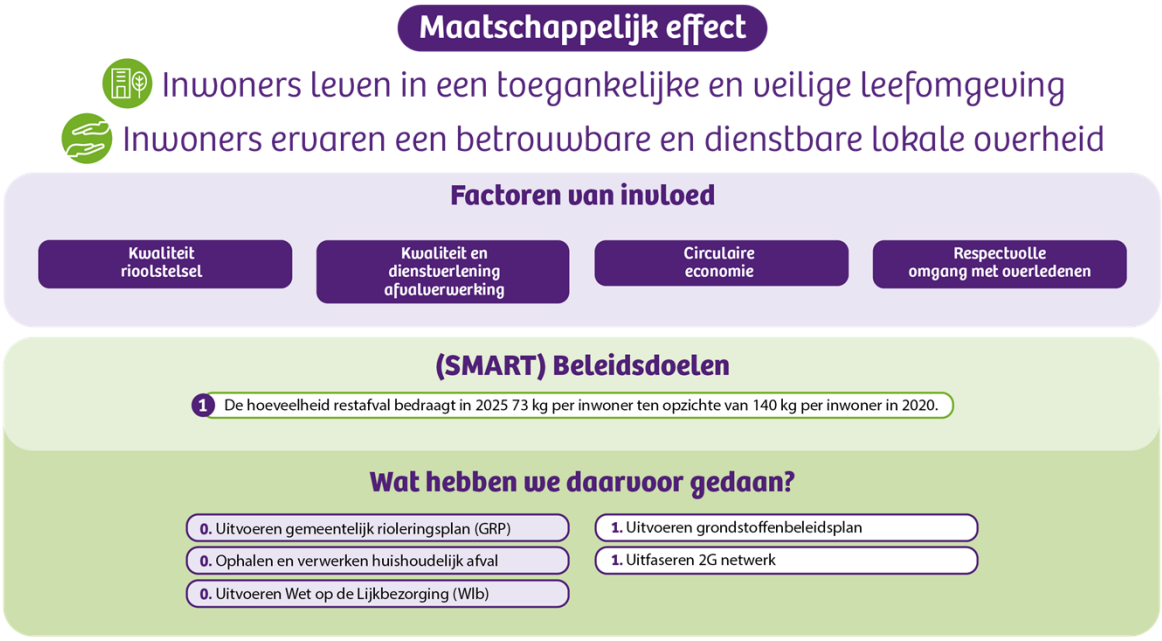

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners leven in een veilige en toegankelijke leefomgeving en in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Hiervoor is van belang dat er zorg is voor de riolering, de vuilophaal, -verwerking en –afvoer en de exploitatie van de begraafplaats. Het gaat om wettelijke taken die door een gemeente uitgevoerd moeten worden (basisvoorzieningen). De zorg voor riolering gaat om het aanleggen, in stand houden en onderhouden van het rioleringsstelsel waarmee de opvang en afvoer van het huishoudelijk en bedrijfsvuilwater en hemelwater wordt geregeld. De exploitatie van de begraafplaats gaat erover dat er een algemene begraafplaats is en dat deze wordt onderhouden.

De gemeentelijke basisvoorziening voor het ophalen en verwerken van huishoudelijk afval, inclusief de milieustraat, is erop gericht om afval op een veilige, milieuvriendelijke, toegankelijke en kostenefficiënte manier in te zamelen en te verwerken conform milieuwetgeving en nationale en internationale doelen. Dit draagt bij aan een duurzame leefomgeving en ondersteunt inwoners in verantwoord afvalgedrag. Ook gaat het in dit pakket over de begraafplaats.

Beleidsuitgangspunten

Voor een duurzame samenleving is een fundamentele verschuiving nodig van een lineaire naar een circulaire economie. Dit betekent minder afval produceren, kwaliteit van de gescheiden afvalstoffen verbeteren, grondstof langer in de keten houden en producten hergebruiken en recyclen met een zo hoog mogelijke kwaliteit. We blijven excelleren in dienstverlening voor bezoekers op onze milieustraat.

Wat wilden we bereiken?

We verbeteren de circulaire economie

1) De hoeveelheid restafval bedraagt in 2025 73 kg per inwoner ten opzichte van 140 kg per inwoner in 2020.

Hoe hebben we dit gemeten?

	2024	2025
Hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval*	131 kg	138 kg

**De hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval ten opzichte van het aantal inwoners op peildatum 1 januari*

Toelichting
In Gemeente Dronten is, overeenkomstig met de landelijke ontwikkeling, sinds 2024 een toename zichtbaar in de hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde presteert de gemeente Dronten echter goed: de hoeveelheid restafval ligt 12% onder het landelijk gemiddelde.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we gewerkt aan het versterken van de circulaire economie om zo bij te dragen aan een toegankelijke en veilige leefomgeving voor inwoners. De stappen die in 2025 zijn gezet, zoals het verder professionaliseren van afvalscheiding en het voorbereiden van nieuwe circulaire voorzieningen, ondersteunen de overgang naar een samenleving waarin we slimmer omgaan met grondstoffen en verspilling verminderen. Daarmee werken we verder aan een leefomgeving waarin hergebruik en duurzaamheid steeds vanzelfsprekender worden.

Conform het grondstoffenbeleidsplan 2021-2025 is een stevig fundament neergelegd in duurzaam afvalbeheer waarbij we streven naar een circulaire economie waarin zo min mogelijk afval ontstaat en materialen zo hoogwaardig mogelijk worden hergebruikt. Hierbij faciliteren we onze inwoners om het afval eenvoudig te scheiden, goede voorzieningen te bieden en te investeren in communicatie en voorlichting en werken we aan duurzame keuzes om klimaatdoelstellingen te realiseren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uitvoeren grondstoffenbeleidsplan
De gemeente Dronten heeft alle onderwerpen uit het grondstoffenbeleidsplan 2021-2025 uitgevoerd. De voorzieningen en de bedrijfsvoering zijn op orde, er is ingezet op communicatie en voorlichting, er wordt data gestuurd gewerkt en er ligt een zwerfafvalbeleidsplan. De gemeente Dronten scoort goed in benchmarken met buurgemeenten, gemeenten in het voorzieningsgebied van HVC, landelijke resultaten op het gebied van afvaldoelstellingen, schone reststromen en kostenbeheersing. Op het gebied van de restafvaldoelstelling haalt de gemeente haar eigen doelstelling en de landelijke doelstelling niet. In Q3 2025 heeft de evaluatie van het grondstoffenbeleidsplan plaatsgevonden en besproken met de raad. In 2026 zal een verkennend onderzoek plaats vinden naar mogelijke beleidswijzigingen om zo de landelijke doelstelling van 73 kg restafval te behalen.

In oktober is de bouw gestart van een Circulair Ambachtscentrum op de Milieustraat in Dronten. Het ambachtscentrum is de plek waar spullen een tweede leven krijgen, reparaties plaats vinden en helpt inwoners om met andere ogen naar afval te kijken. Die bewustwording is belangrijk voor een samenleving waarin we minder verspillen en meer hergebruiken. Het ambachtscentrum opent begint 2026 en wordt de komende jaren uitgebouwd tot een volwaardig circulair ambachtscentrum.

Uitfaseren 2G netwerk
In 2023 is Nederland begonnen om het mobiele netwerk 2G uit te faseren. Het uitfaseren verschilt per provider en is de afgelopen jaren meerdere malen vertraagd en uitgesteld. Eind 2026 met deze uitfasering zijn afgerond. In Q3 2025 is gestart om de datacommunicatie van de ondergrondse containers om te zetten van 2G naar een 4G netwerk en wordt in Q1 2026 afgerond. De hiermee samenhangende kosten zijn binnen de bestaande begroting en exploitatie opgevangen, waardoor geen aanvullende financiële middelen benodigd waren.

Realisatie carports elektrische inzamelvoertuigen aan De Reest 5
De in 2025 geplande realisatie van de carport voor de vier elektrische inzamelvoertuigen is uitgevoerd. De carport is geplaatst op de locatie Reest 5, waar de voertuigen worden gestald en opgeladen.

Pakket 7R (Milieu)omgevingsveiligheid

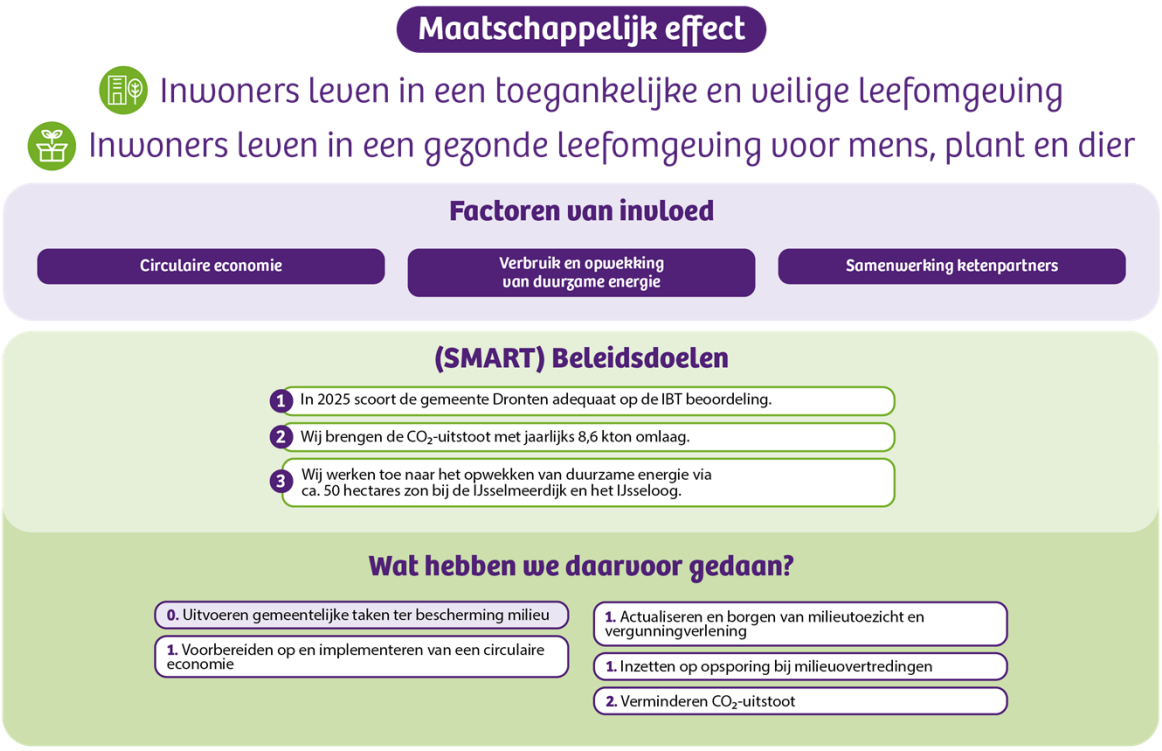

Inhoud
We streven ernaar dat inwoners, planten en dieren leven in een toegankelijke, veilige en gezonde leefomgeving en een duurzame lokale economie ervaren. Dat doen we met dit pakket via verschillende sporen. Enerzijds door uitvoering te geven aan onze wettelijke VTH-verantwoordelijkheden en samen te werken met ketenpartners zoals de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV). Anderzijds door invulling te geven aan onze duurzaamheidsambities die voortkomen uit (inter)nationale afspraken, waaronder het Klimaatakkoord van Parijs.

Vanuit onze rol als gemeente zetten we in op kwalitatieve uitvoering van toezicht en handhaving en op een ambitieuze vermindering van CO2-uitstoot en aardgasverbruik. Zo dragen we op meerdere manieren bij aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving.

Beleidsuitgangspunten

VTH-werkzaamheden en de OFGV

De VTH-werkzaamheden voor de gemeentelijke thuistaken zijn vastgelegd in de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024–2027. Voor de VTH-taken die de Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV) uitvoert, geldt een afzonderlijke strategische uitwerking, namelijk de Regionale Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024-2027. Beide strategieën beschrijven op welke wijze invulling wordt gegeven aan de VTH-verantwoordelijkheden en hoe de samenwerking met ketenpartners, zoals de OFGV, is georganiseerd. Daarnaast stellen zowel de gemeente als de OFGV jaarlijks uitvoeringsprogramma's en jaarverslagen op. Hierin wordt beschreven welke activiteiten dat jaar worden uitgevoerd en vindt een terugblik plaats op de resultaten van het voorgaande jaar.

De kwaliteit van de uitvoering van de VTH-taken wordt jaarlijks beoordeeld door de provincie Flevoland in het kader van het Interbestuurlijk Toezicht (IBT). Zowel de gemeente als de OFGV worden hierin afzonderlijk geëvalueerd, waarbij de uitkomsten gezamenlijk resulteren in één integrale beoordeling.

Duurzaamheid

De nationale doelstelling voor het reduceren van CO2-uitstoot is leidend. Dit betekent dat Dronten jaarlijks 7,5 kton moet reduceren (3,6% per jaar).

Wat wilden we bereiken?

VTH kan een veilige en gezonde leefomgeving waarborgen

1) In 2025 scoort de gemeente Dronten adequaat op de IBT-beoordeling.

Hoe hebben we dit gemeten?

	2021	2022	2023	2024	2025
Beoordeling Interbestuurlijk Toezicht	Redelijk adequaat	Adequaat	Adequaat	Adequaat*	Adequaat**

**2024 geldt als overgangsjaar van de Wabo naar de Omgevingswet en kent daarom geen formele beoordeling*

*** Het betreft een conceptbeoordeling: deze is nog niet vastgesteld*

Toelichting

Doelstelling voor 2025 was het behouden van een adequate beoordeling op de VTH-thuistaken van de gemeente en op de door de OFGV uitgevoerde taken. Deze streefwaarde is behaald. Een adequate beoordeling betekent dat de gemeente in voldoende mate voldoet aan de gestelde procescriteria en de BIG-8-cyclus aantoonbaar toepast. Ook de OFGV laat een goede toepassing van de BIG-8-cyclus zien en voldoet aan de procescriteria.

In 2024 was sprake van een overgangsjaar van Wabo naar Omgevingswet; daarom kende het IBT geen formele beoordeling. De in 2024 opgestelde conceptbeoordeling is aanvankelijk als 'redelijk adequaat' aangeduid en is in de definitieve beoordeling bijgesteld naar 'adequaat'. In 2025 is de beoordeling nog in concept en wordt deze na vaststelling definitief. Aandachtspunten uit de (concept)beoordeling worden verwerkt in de uitvoering en het uitvoeringsprogramma voor 2026.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 hebben we onze inzet op VTH-thuistaken en de door de OFGV uitgevoerde taken voortgezet. Het interbestuurlijk toezicht heeft de uitvoering van de VTH-taken als adequaat beoordeeld. Daarmee is bevestigd dat de kwaliteit van de uitvoering op orde is en voldoet aan de geldende eisen. In 2025 is de inzet op verschillende onderdelen verder verdiept en geïntensiveerd. Zo is circulaire economie steviger verankerd in de vergunningverlening, is gestart met de actualisatie van verouderde milieuvergunningen en is de aanpak van (ernstige) milieuovertredingen versterkt via integrale controles en waar nodig bestuurs- en strafrechtelijk optreden. Aandachtspunten uit de conceptbeoordeling nemen we mee in de uitvoering en het uitvoeringsprogramma 2026.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Onderstaande ontwikkelingen zijn gebaseerd op de tussenrapportage van de OFGV. Een tussenrapportage geeft een stand van zaken over de voortgang, maar is nog niet definitief. Definitieve verantwoording volgt in het jaarverslag 2025 OFGV.

Voorbereiden op en implementeren van een circulaire economie
Stand van zaken op basis van de tussenrapportage van de OFGV (nog niet definitief).
In 2025 is circulaire economie (CE) als structurele taak binnen de OFGV ingericht. Voor Dronten is een werkwijze ontwikkeld om CE-voorschriften op te nemen in vergunningen. De eerste conceptvergunningen zijn hierop aangepast, waarmee bedrijven worden gestimuleerd om verspilling te verminderen, hergebruik te bevorderen en de milieubelasting te verlagen. Dit draagt bij aan het doel om via VTH te sturen op een veilige en gezonde leefomgeving.

Actualiseren en borgen van milieutoezicht en vergunningverlening
Stand van zaken op basis van de tussenrapportage van de OFGV (nog niet definitief).
In 2025 heeft de OFGV het actualiseren van vergunningen structureel opgepakt als basistaak. Verouderde voorschriften worden vervangen door actuele, wetenschappelijk onderbouwde regels (onder meer op basis van PGS-richtlijnen en nieuwe milieuwetgeving), om risico's te beperken en onnodige milieubelasting te voorkomen. Voor Dronten zijn in 2025 drie vergunningen geactualiseerd; twee actualisaties liepen eind 2025 nog door en worden in 2026 afgerond.

Inzetten op opsporing bij milieuovertredingen
Stand van zaken op basis van de tussenrapportage van de OFGV (nog niet definitief).
In 2025 is ingezet op het versterken van het strafrechtelijk spoor bij milieucriminaliteit, in samenhang met bestuursrechtelijk toezicht. Voor Dronten lag de focus op illegale afvalstromen, ondermijning en ernstige milieudelicten in het buitengebied. In de eerste helft van 2025 zijn met ketenpartners meerdere integrale controles uitgevoerd, waarbij onder meer afvaldumpingen met daderindicatie zijn aangetroffen. Waar nodig is zowel bestuurlijk als strafrechtelijk opgetreden. Daarnaast zijn strafrechtelijke trajecten gestart naar aanleiding van bedrijfsmatige afvalverbrandingen.

Ontwikkelingen OFGV
In het bestuurlijk vastgestelde Ontwikkelplan OFGV zijn de noodzakelijke ontwikkelingen opgenomen om, in samenhang met de toevoeging van basistaken uit de Kadernota 2025, te komen tot een toekomstbestendige omgevingsdienst die voldoet aan de eisen van het Rijk en de wensen van de deelnemers.

De uitvoering van het Ontwikkelplan verloopt conform planning. In dit kader zijn onder meer een reorganisatie doorgevoerd, de missie en visie herijkt, het managementteam versterkt en de samenwerking met de deelnemers geïntensiveerd, onder andere door het formaliseren van het ambtelijk Deelnemersoverleg OFGV.

Met ingang van 2025 voert de OFGV de resterende individuele basistaken voor gemeenten uit, evenals de collectieve basistaken op het gebied van circulaire economie, het actualiseren van vergunningen en strafrechtelijke handhaving. De tweede set collectieve basistaken (casemanagement, ketentoezicht en zeer zorgwekkende stoffen) is ingebracht voor 2026; de uitvoering vindt plaats in 2026 en de voorbereidingen hiervoor zijn reeds getroffen.

We verbeteren de circulaire economie en de opwekking en het gebruik van duurzame energie

2) Wij brengen de CO^2-uitstoot met jaarlijks 8,6 kton omlaag.
3) Wij werken toe naar het opwekken van duurzame energie via ca. 50 hectares zon bij de IJsselmeerdijk en het IJsseloog.

Hoe hebben we dit gemeten?

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Co_2-uitstoot*	267	249	251	242	226	Nb	**Nb**

**De cijfers zijn afkomstig uit de Klimaatmonitor. Over 2024 en 2025 zijn de cijfers nog niet bekend*

Toelichting
De CO2-cijfers zijn tot en met 2023 beschikbaar (Klimaatmonitor). Gelet op het laatste gemeten jaar (2023) is een vermindering van 16 kton ten opzichte van 2022 gerealiseerd. Hiermee hebben we de doelstelling ruim gehaald.

De projecten zon op IJsselmeerdijk (financieel niet haalbaar mede gelet op veiligheidseisen) en IJsseloog (financieel niet haalbaar) zijn door het Waterschap en het Rijk stopgezet. Beide projecten vinden vooralsnog géén doorgang.

Wat hebben we bereikt?
De afgelopen jaren (in ieder geval tot en met 2023) is een verdere afname van de CO2-uitstoot zichtbaar geworden, wat bijdraagt aan het versterken van een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier. Binnen de beleidsontwikkeling is verder gewerkt aan richtinggevende kaders voor toekomstige keuzes op het gebied van duurzame energie en circulariteit. Hiermee is een basis gelegd voor vervolgstappen die de kwaliteit van de leefomgeving kunnen ondersteunen en bijdragen aan een duurzamere ontwikkeling van de gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Via verschillende Rijks-maatregelen (SPUK-energiearmoede, -uitvoeringsmiddelen Klimaat&Energie en -isolatie) is vooral bijgedragen aan de bewustwording van inwoners, stimulering van energiesamenwerkingsverbanden, witgoedregeling, verstrekken van duurzaamheidsleningen, inzet van de energiecoaches en -klussers en het isolatieprogramma.

Naast deze maatregelen is begonnen met het opstellen van een Warmteprogramma en het Circulaire kader.

Verbonden partijen programma 7

Verbonden partijen

Verbonden partij	Type
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	Vennootschappen/Coöperaties
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	Gemeenschappelijke regelingen

Wat heeft programma 7 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € 1.183.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
7O Gezonde leefstijl	**-1.330**	**-1.521**	**-2.531**	**-2.410**	**121**
7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen	**-9.573**	**-9.676**	**-9.824**	**-9.557**	**267**
7R (Milieu)omgevingsveiligheid	**-1.632**	**-1.506**	**-1.581**	**-1.535**	**46**
Totaal Lasten	**-12.535**	**-12.703**	**-13.936**	**-13.502**	**434**
Baten					
7O Gezonde leefstijl	**105**	**120**	**120**	**142**	**22**
7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen	**11.805**	**12.085**	**12.292**	**12.363**	**72**
7R (Milieu)omgevingsveiligheid	**164**	**49**	**49**	**704**	**655**
Totaal Baten	**12.074**	**12.254**	**12.460**	**13.210**	**749**
Saldo Lasten en Baten programma 7	**-461**	**-450**	**-1.476**	**-292**	**1.183**
Onttrekkingen					
7Z Niet in pakketjes opgenomen	**305**	**0**	**0**	**0**	**0**
Resultaat programma 7	**-156**	**-450**	**-1.476**	**-292**	**1.183**

Afwijkingen

Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger. Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel.

7O Gezonde leefstijl

Toelichting	Lasten	Baten
Overige openbare gezondheidszorg: Onderbesteding als gevolg van minder aanvragen.	79	
Overige diverse posten < € 50.000	42	22
Totaal	**121**	**22**

7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen

Toelichting	Lasten	Baten
Overhead en BCF in combinatie met kostendekkende rioolrechten.	305	-133
Maximaal kostendekkende rioolaansluitingen nieuwe locaties.	77	-73
Overhead en BCF in combinatie met kostendekkende afvalstoffenheffingen.	-102	222
Maximaal kostendekkende begraafrechten.	-13	56
Totaal	**267**	**72**

7R (Milieu)omgevingsveiligheid

Toelichting	Lasten	Baten
Door de komst van de Omgevingswet zijn de milieuleges ingeschat o.b.v. kostprijssystematiek OFGV 2022-2026. De realisatie is veel lager, waardoor wij in 2026 en verder deze structurele prognose naar beneden moeten bijstellen. Tegelijkertijd zal dit ook invloed hebben op de volgende kostprijssystematiek OFGV 2027-2030.		-41
Afwaardering anterieure overeenkomst Regioplan Wind in relatie tot de lasten die in voorgaande jaren zijn gerealiseerd.		696
Overige diverse posten < € 50.000	46	
Totaal	**46**	**655**

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Programma inleiding

Het maatschappelijke effect wat we nastreven is dat onze inwoners leven in een veilige en toegankelijke leefomgeving, verbonden zijn met hun leefomgeving, bestaanszekerheid ervaren, leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier en een betrouwbare en dienstbare overheid ervaren.

Dit programma richt zich op het verbeteren en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving. Om te voldoen aan de groeiambitie, staat de gemeente voor de opgave om 9.000 woningen te bouwen. Hierbij wordt gestreefd naar duurzame en inclusieve groei, zodat de voordelen van deze groei alle inwoners ten goede komen en bijdragen aan een betere kwaliteit van leven. De Omgevingswet biedt hiervoor een belangrijk kader. Door de groei te benaderen in samenhang met sociale thema's zorgen we ervoor dat onze gemeenschap niet alleen groter, maar ook sterker en veerkrachtiger wordt.

Pakket 8S Fysieke leefomgeving/ Omgevingswet

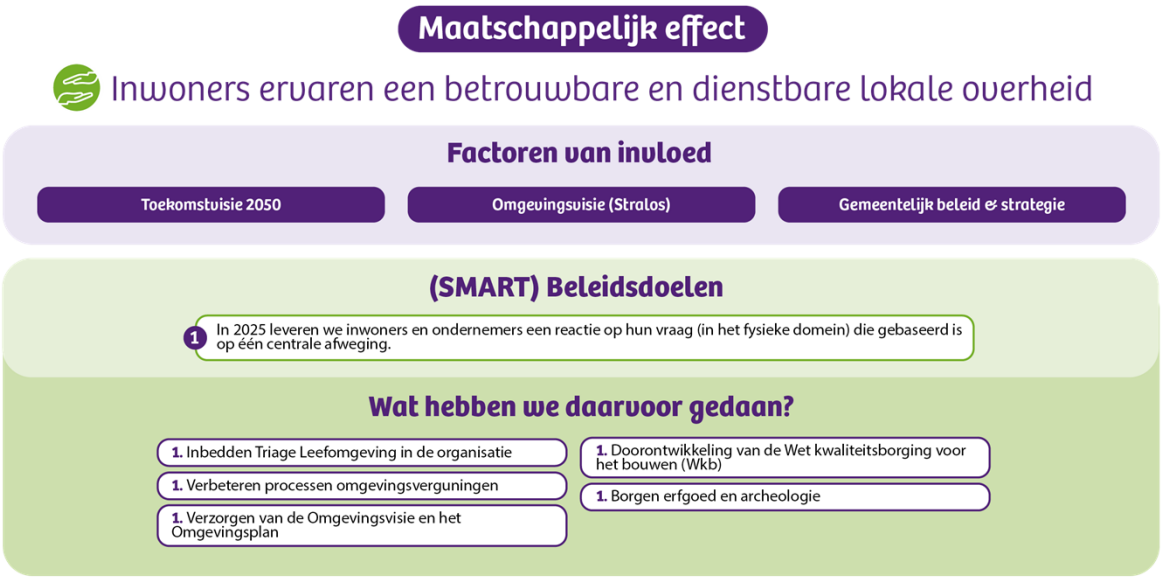

Inhoud

We streven ernaar dat inwoners een betrouwbare en dienstbare lokale overheid ervaren. De Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden, is hierbij belangrijk. Het verplicht elke gemeente om een Omgevingsvisie op te stellen. Deze visie vormt het strategische kader voor de ontwikkeling en inrichting van de fysieke leefomgeving.

Naast de Omgevingsvisie stelt de gemeente ook een Omgevingsplan op, waarin de regels en voorwaarden worden vastgelegd die nodig zijn om de ambities uit de visie concreet te maken. Samen zorgen de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan voor ruimtelijke samenhang, kwaliteit en veiligheid in de leefomgeving van Dronten.

Beleidsuitgangspunten

De gemeente Dronten staat voor een omvangrijke groeiopgave. Om deze op een duurzame en inclusieve manier te realiseren, werken we op basis van de Toekomstvisie Dronten 2050 aan een integrale Omgevingsvisie. Deze visie vormt het strategisch kader voor de ontwikkeling vanuit het principe 'fysiek volgt sociaal'. Brede welvaart vormt hierbij de kern van ons handelen.

In het Omgevingsplan worden de strategische uitgangspunten vertaald naar concrete, juridische regels. Zo ontstaat een samenhangend stelsel waarin beleid, uitvoering en regelgeving elkaar versterken

Wat wilden we bereiken?

Eenvoudige, duidelijke en integrale besluitvorming

1) In 2025 leveren we inwoners en ondernemers een reactie op hun vraag (in het fysieke domein) die gebaseerd is op één centrale afweging.

Toelichting

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De implementatie van de Omgevingswet moet invulling geven aan de vier verbeterdoelen van de wetgever:

1. Inzichtelijk omgevingsrecht
2. De leefomgeving staat centraal
3. Ruimte voor lokaal maatwerk
4. Snellere besluitvorming

Deze verbeterdoelen moeten volgens de wetgever samen zorgen voor eenvoudigere, duidelijkere en integralere besluitvorming. Daarom is het ons doel om onze inwoners en ondernemers een reactie op hun vraag te geven die is gebaseerd op één centrale afweging.

Ook in 2025 zijn binnen het fysiek domein acties ondernomen om deze vier verbeterdoelen in de praktijk te integreren en tot uitvoering te brengen.

Wat hebben we bereikt?

In 2025 is verder toegewerkt naar eenvoudige, duidelijke en integrale besluitvorming, zodat inwoners en ondernemers kunnen rekenen op één samenhangende en transparante afweging bij vragen over de leefomgeving. De uitgangspunten van de Omgevingswet vormen daarbij de basis. Door deze manier van werken te blijven versterken, dragen we eraan bij dat gemeentelijke besluiten begrijpelijker, toegankelijker en consistenter worden, wat bijdraagt aan het vertrouwen in een betrouwbare en dienstbare overheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Inbedden Triage Leefomgeving in de organisatie

Triage Leefomgeving vormt één centrale ingang voor alle (aan)vragen binnen het fysieke domein. Triage Leefomgeving is gericht op een snelle afhandeling van vragen van inwoners en ondernemers en zorgt voor de juiste interne routering van vraagstukken. Op deze manier worden inwoners en ondernemers sneller geholpen en van één integraal afgestemd antwoord voorzien. In 2025 heeft Triage Leefomgeving 75% van de vragen die zijn binnengekomen over het fysieke domein afgehandeld. Daarmee heeft Triage Leefomgeving een duidelijk meerwaarde voor onze dienstverlening.

Aanvragers ontvangen sneller een besluit op hun omgevingsvergunning

In 2025 is sterk ingezet op het verbeteren van de interne processen rond de besluitvormingsprocedure voor omgevingsvergunningen, het op orde brengen van de capaciteit en het zelf opleiden van medewerkers.

Dit heeft geleid tot een sterke daling van het aantal omgevingsvergunningen waarop buiten de wettelijke termijn werd besloten: in 2024 werd 33% van de besluiten op een omgevingsvergunning buiten de wettelijke termijn verleend. In 2025 werd nog maar 15% van de omgevingsvergunningen buiten de wettelijke termijn verleend.

Omgevingsvisie
In het najaar van 2024 is de Toekomstvisie Dronten 2050 als 'dynamisch en wenkend perspectief voor 2050' vastgesteld door de gemeenteraad van Dronten. De visie is gemaakt door het Toekomstberaad Dronten 2050, een burgerberaad dat het gemeentebestuur een zwaarwegend advies heeft meegegeven over de hoe inwoners de toekomst van Dronten zien. In 2025 is de toekomstvisie van inwoners getoetst aan de eisen die de Omgevingswet stelt aan een Omgevingsvisie. Er zijn onder meer themasessies geweest, waarin de volle breedte van het beleid van de gemeente Dronten is gelegd naast de adviezen van inwoners in de Toekomstvisie. Zo is verder gewerkt aan een integrale Omgevingsvisie onder de Omgevingswet, met zowel draagvlak onder inwoners als een gedegen borging in beleid. Voorts zijn inmiddels koersdocumenten vastgesteld voor de sleutelprojecten Biddinghuizen en Swifterbant en voor uitleglocatie Dronten Zuid. Ook heeft het college een eerste verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor transformatie van het bedrijventerrein ten noorden van station Dronten. En verder heeft de gemeenteraad inmiddels strategische beleidskaders vastgesteld voor wonen, sociaal beleid en economisch beleid. Al deze kaders, tezamen met de motie landelijk gebied, bevatten belangrijke bouwstenen voor de Omgevingsvisie.

Eind 2025 is een kernteam Omgevingsvisie ingesteld dat de Toekomstvisie en de bestaande beleidskaders en -visies gaat integreren tot de Omgevingsvisie Dronten 2050, inclusief het laten uitvoeren van een wettelijk verplichte milieueffectrapportage.

Omgevingsplan
In 2025 is gestart met het schrijven van de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie vormt het strategische beleidsdocument dat de basis vormt voor het Omgevingsplan. In 2025 is ook begonnen met het schrijven van het Omgevingsplan om de samenhang tussen de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan te waarborgen en tegelijkertijd om het Omgevingsplan voor de wettelijke termijn van 1 januari 2032 vast te hebben gesteld.

Doorontwikkeling van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)
2025 was een jaar van borging en doorontwikkeling voor de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). In tegenstelling tot eerdere berichtgeving en hetgeen was opgenomen in de Programmabegroting 2025, zijn verbouwingen per 1 januari 2025 niet onder de werking van de Wkb komen te vallen. Ook bouwwerken in hogere gevolgklassen zijn nog niet onder de Wkb gebracht. Uitbreiding van de Wkb is landelijk uitgesteld in afwachting van een evaluatie in 2026. Voor inwoners is de situatie in 2025 dus niet veranderd ten opzichte van 2024.

Door de invoering van de Wkb zijn de legesinkomsten van de gemeente op het gebied van handhaving en omgevingsvergunningen sterk afgenomen. De Wkb legt de verantwoordelijkheid voor het aantonen van de naleving van bouwvoorschriften namelijk bij de bouwende partij, die hiervoor een kwaliteitsborger in moet schakelen. Dit vervangt deels het gemeentelijke bouwtoezicht. Daarnaast is voor nieuwbouw onder gevolgklasse 1 sinds de invoering van de Wkb geen vergunning voor een technische bouwactiviteit meer nodig, dit is enkel nog meldingsplichtig. Over deze meldingen worden geen leges geheven, terwijl vroeger wel inkomsten verkregen werden over de vergunning voor de technische bouwactiviteit.

Specifiek bedroegen de inkomsten van de gemeente uit leges in 2022 € 1.384.514 en in 2023 € 3.355.683. In 2024, het eerste jaar onder de Wkb, bedroegen de legesopbrengsten nog maar € 290.511 en in 2025 € 318.291.

Borgen erfgoed en archeologie
In 2024 is de provincie Flevoland een onderzoek gestart naar de verbetering van het Interbestuurlijk Toezicht Erfgoed naar aanleiding van geconstateerde onvolkomenheden in de uitoefening van die taak. Daarom heeft de gemeente in oktober 2024 een bestuursovereenkomst Interbestuurlijk Toezicht (IBT) Erfgoed gesloten met de provincie Flevoland. De nulmeting IBT Erfgoed stond voor 2025 gepland, maar deze nulmeting is doorgeschoven naar 2026. Omdat de nulmeting nog niet is uitgevoerd, is het nog onduidelijk op welke verbeterpunten actie ondernomen moet worden en zijn er geen acties uitgevoerd.

Momenteel wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een integraal kunst-, cultuur- en erfgoedbeleid, waarin erfgoed, bestaande uit roerend, onroerend en immaterieel erfgoed, een centrale plek inneemt. In dit proces wordt onderzocht en meegenomen hoe ons onroerende erfgoed kan bijdragen aan positieve opvattingen over en verbinding met de fysieke leefomgeving.

Een gedragen kunst- en cultuurbeleid versterkt onze gemeente als levendige gemeenschap. Het is een essentiële pijler voor het bevorderen van brede welvaart: door de inzet van cultuur en erfgoed verbeteren we de kwaliteit van leven, stimuleren we sociale cohesie en vergroten we de economische veerkracht van onze inwoners.

Pakket 8T Wonen en bouwen

Inhoud

We streven er vanuit dit pakket naar dat inwoners bestaanszekerheid ervaren, leven in een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier, zich verbonden voelen met elkaar en hun omgeving en leven in een veilige en toegankelijke leefomgeving. Dit pakket is gericht op activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling/ordening, volkshuisvesting, verduurzaming van de woningvoorraad, warmte transitie en bouwgrondexploitaties. Zo zorgen we ervoor dat inwoners worden voorzien in hun bestaanszekerheid door het hebben van een woning en dat Dronten een aantrekkelijke woongemeente is.

Beleidsuitgangspunten

In 2023 is de visie ‘Richting aan groei’ vastgesteld. Hierin heeft het gemeentebestuur de ambitie uitgesproken om in de komende decennia een belangrijke bijdrage te willen blijven leveren in het oplossen van het tekort aan woningen in Dronten én Nederland. Gemeentebestuur, inwoners en ondernemers zijn het erover eens dat in 2050 de dan 60.000 inwoners van Dronten, Biddinghuizen en Swifterbant wonen in een hechte, zorgzame gemeenschap, waar groen en ruimte ervaren worden. Deze ambitie hebben we vastgelegd in onze Toekomstvisie Dronten 2050.

De groeiambitie is vertaald in het Woonperspectief en daar zijn de volgende woonwaarden bepaald die bijdragen aan 'een sterke dorpse samenleving die ruimte biedt aan de woonbehoefte van elk individu in de samenleving':

1. Groen en ruimtelijk
2. Dorps leven: voor mensen die elkaar kennen en naar elkaar willen omzien
3. Diversiteit: gemengde samenleving
4. Compleet: van de wieg tot het graf
5. Duurzaam: de aarde in balans
6. Gedoseerde groei met oog voor kleinschaligheid
7. Gevarieerder en onderscheidend wonen

Deze woonwaarden zijn de basis voor het woonbeleid.

In het Strategisch kader Woonperspectief zijn op basis van de woonwaarden drie strategieën vastgesteld:

1. Behoud van het dorpse karakter door gedoseerde groei met kleinschalige groene buurten waarin mensen elkaar ontmoeten.
2. Gemengde bevolkingsopbouw door wijken met een gevarieerd woningaanbod naar prijs, type en uitstraling, zowel in de koop- als huursector.
3. Zorgen dat starters en ouderen die in gemeente Dronten willen blijven wonen dat kunnen doen door een passend aanbod van woningen, woonomgeving en voorzieningen.

Vervolgens zijn tien uitgangspunten voor de woonagenda voor de komende jaren bepaald. Van hieruit stellen we jaarlijks een woonagenda op. Hierin staan de activiteiten die nodig zijn om deze doelen te bereiken.

Wat wilden we bereiken?

Een gedoseerde en passende groei van de woningvoorraad

1) De bouwproductie ligt in 2025 op 250 woningen.

Hoe hebben we dit gemeten?

Aantal woningen opgeleverd (peildatum 06-01-2026)					
	2021	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Dronten	212	219	185	79	313
Biddinghuizen	66	44	42	17	4
Swifterbant	2	10	36	1	5
Totaal	**280**	**273**	**263**	**97**	**322**

Toelichting

In 2025 zijn er in totaal 322 woningen opgeleverd binnen de gemeente Dronten. Daarmee ligt de woningbouwproductie in de lijn van de gemeentelijke groeiambitie van gemiddeld circa 333 woningen per jaar (tot en met 2050). De toenemende productie sluit ook aan bij de afspraken zoals die werden gemaakt in de ZUND woondeal. Hoewel over de periode 2022–2025 nog sprake is van een achterblijvende realisatie ten opzichte van de regionale afspraken, is in 2025 een duidelijke stijging zichtbaar dat in 2026 wordt doorgezet.

De toevoegingen in 2025 bestaan uit diverse projecten, waaronder: 62 flexwoningen aan de Educalaan, 142 woningen in het Hanzekwartier, 19 woningen Aan de Zuid (voormalig tuincentrum De Boeg), 44 woningen Zuiderweide (voormalig Flevomanege) en de overige aantallen zijn kleinere toevoegingen verspreid over de kernen.

Wat hebben we bereikt?
In 2025 is de woningvoorraad gedoseerd en passend gegroeid. De woningbouwproductie ligt in de lijn van de gemeentelijke groeiambitie, wat heeft geleid tot een uitbreiding van de woningvoorraad. Er wordt richting gegeven aan de woonbehoeften en toekomstige gebiedsontwikkeling. Gezamenlijk vormen deze stappen een fundament voor de verdere groei van Dronten en voor de ontwikkeling van de leefomgeving.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Uitvoeren woonbeleid
In 2025 is de Uitvoeringsagenda Wonen 2025-2028 opgesteld. Een belangrijk onderdeel hieruit is het woningbehoefteonderzoek. De uitkomst hiervan onderbouwt de groeiambitie van de gemeente:

- 3.200 woningen zijn nodig voor de groei vanuit de eigen bevolking, en
- 5.800 woningen zijn nodig voor instroom van buitenaf

Verder is gewerkt aan:

- De Drontense buurt
- Het opstellen van nieuwe meerjarige prestatieafspraken met OFW-HBV
- Het veerkrachtonderzoek
- De monitoring studentenhuisvesting
- De start van de pilot woningdelen
- Een integraal onderzoek naar nieuwe standplaatsen voor woonwagens

Koersdocumenten sleutelprojecten en uitleggebied Zuid
In 2025 zijn verschillende koersdocumenten vastgesteld. Deze documenten vormen de basis voor integrale gebiedsontwikkeling en bieden richting voor verdere planvorming.

Het gaat om:

- Koersdocument Biddinghuizen
- Koersdocument Swifterbant
- Koersdocument Dronten Zuid / Uitleggebied Zuid in Dronten

Met de vaststelling van deze koersdocumenten is een belangrijke stap gezet in het voorbereiden van toekomstige woningbouwlocaties en gebiedsvisies, passend bij de lange-termijn groeiopgave van Dronten.

Het omlaag brengen van het aardgasverbruik

2) Wij brengen het jaarlijks aardgasverbruik bij bedrijven met gemiddeld bijna 0,5 mln m3 omlaag.

3) Wij brengen het jaarlijks aardgasverbruik bij woningen met gemiddeld bijna 0,7 mln m3 omlaag.

Hoe hebben we dit gemeten?

	2022	2023	2024	2025
Verlaging aardgasverbruik bedrijven in m3	11,4 mln	10,2 mln	9,0 mln	Nb
Verlaging aardgasverbruik woningen in m3	18,8 mln	16,3 mln	16,7 mln	Nb

**De cijfers komen uit de Klimaatmonitor. 2024 is het laatst beschikbare jaar*

Toelichting
Uit de cijfers van de klimaatmonitor blijkt dat op het laatste gemeten jaar (2024) het aardgasverbruik bij bedrijven is gedaald met 1,2 mln m3. Daarmee zitten we ruim boven ons beleidsdoel.

Daarnaast blijkt dat gelet op het laatste gemeten jaar (2024) het aardgasverbruik bij woningen iets is gestegen. Dit komt vooral door het stookgedrag. De extreme prijsstijgingen in 2022 en de daaropvolgende besparingen zijn huishoudens in 2024 minder extreem gaan stoken met als gevolg een iets hoger verbruik. Over de afgelopen 2 jaar is de doelstelling wel ruim gehaald.

Wat hebben we bereikt?
In de meest recente ontwikkelingen rondom aardgasverbruik is zichtbaar dat bedrijven hun verbruik verder hebben teruggebracht, wat bijdraagt aan een lagere uitstoot en daarmee aan een gezondere leefomgeving. Bij woningen is het verbruik in het meest recente jaar iets toegenomen. Over een langere periode is echter sprake van een dalende trend, waarbij inwoners dus bewuster omgaan met hun energiegebruik. Deze beweging draagt eraan bij dat de belasting op de leefomgeving afneemt en dat de gemeente toewerkt naar een duurzamere en toekomstbestendige situatie voor mens, plant en dier.

Wat hebben we daarvoor gedaan?
Verduurzamen woningen en andere gebouwen
We hebben vooral ingezet op bewustwording (bijvoorbeeld Event Warmte en Energie), coaching van inwoners door energiecoaches en -klusser en het isolatieprogramma.

Wat heeft programma 8 gekost?

Financieel sluit dit programma het jaar 2025 af met een resultaat van: € 1.878.000. Dit is het totaalsaldo van baten en lasten voor dit programma ten opzichte van de begroting na wijzigingen (-/- is een nadelig resultaat).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
8S Fysieke leefomgeving/implementatie Omgevingswet	**-4.056**	**-1.993**	**-2.685**	**-2.420**	**265**
8T Wonen en bouwen	**-9.522**	**-6.780**	**-7.946**	**-8.503**	**-557**
Totaal Lasten	**-13.577**	**-8.773**	**-10.631**	**-10.923**	**-292**
Baten					
8S Fysieke leefomgeving/implementatie Omgevingswet	**242**	**239**	**0**	**287**	**287**
8T Wonen en bouwen	**4.783**	**4.318**	**7.066**	**9.941**	**2.875**
Totaal Baten	**5.024**	**4.557**	**7.066**	**10.228**	**3.162**
Saldo Lasten en Baten programma 8	**-8.553**	**-4.216**	**-3.564**	**-695**	**2.870**
Stortingen					
8Z Niet in pakketjes opgenomen	**2.332**	**15**	**2.206**	**2.389**	**183**
Onttrekkingen					
8Z Niet in pakketjes opgenomen	**7.666**	**0**	**2.311**	**1.503**	**-808**
Saldo Reserves programma 8	**5.334**	**-15**	**105**	**-886**	**-992**
Resultaat programma 8	**-3.219**	**-4.231**	**-3.459**	**-1.581**	**1.878**

Afwijkingen

Hierna verklaren we per pakket de afwijkingen tussen begroting na wijziging 2025 en de werkelijkheid 2025. De belangrijkste afwijkingen (lasten en baten) worden toegelicht. We lichten afwijkingen op pakketniveau toe vanaf € 75.000. Bij individuele afwijkingen binnen het pakket hanteren we voor de toelichting als richtlijn een grensbedrag van € 50.000 euro en hoger. Een ‘min’ betekent een financieel nadeel voor de gemeente en een ‘plus’ een financieel voordeel.

8S Fysieke leefomgeving/implementatie Omgevingswet

Toelichting	Lasten	Baten
Budgetoverheveling: Projectgelden Omgevingsplan.	77	
Budgetoverheveling: Projectgelden Omgevingsvisie.	150	
Budgetoverheveling: Projectgelden implementatiekosten Omgevingswet.	275	
Salarislasten.	-97	
Afwikkeling voorbereidingskosten Hanzekwartier 2020.	-183	
Interne toerekening uren en overhead naar anterieure overeenkomsten.		266
Overige diverse posten < € 50.000	43	21
Totaal	**265**	**287**

8T Wonen en bouwen

Toelichting	Lasten	Baten
(POC-)mutaties grondexploitatie woningen en bijzondere bebouwing (zie paragraaf grondbeleid).	-1.233	1.268
Salarislasten exclusief de vertraagde mondeling toegezegde subsidiebeschikking flexpools 2025 (± € 5 ton).	88	
Interne toerekening uren en overhead naar voorbereidingskredieten.		36
De Rijkscompensatie voor uitvoeringskosten van Toezicht Wet betaalbare huur is gerealiseerd via personeelslasten.	59	
Uitvoeringsmiddelen vier Sisa-regelingen programma duurzaamheid.	608	23
GEO-visie multisignalering, luchtfotografie en landmeten.	114	
Minder omgevingsvergunningen en meer meldingen als gevolg van de Wet Kwaliteitsborging Bouwen. Een aanpassing van de structurele legesinkomsten zal vanaf 2026 nodig zijn, ondanks de groeiopgave.		-212
Beheers- en onderhoudsvergoeding inclusief aanvullende afschrijvingslasten woonwagencentrum, waarvoor in 2026 een herijking volgt.	-52	
Specifieke uitkering realisatiestimulans 2025. Het doel van het kabinet is dat 100.000 nieuwe woningen per jaar worden gerealiseerd, waarvan twee derde betaalbaar. Om gemeenten beter in staat te stellen deze opgave te verwezenlijken, is de Realisatiestimulans geïntroduceerd: een jaarlijkse, voorspelbare bijdrage aan gemeenten, gebaseerd op het totaal aantal betaalbare woningen dat in een gemeente naar start bouw wordt gebracht van 2025 t/m 2029. Na accountantscontrole is duidelijk dat wij 245 woningen voor de regeling kunnen verantwoorden.		1.715
Overige diverse posten < € 50.000	-141	45
Totaal	**-557**	**2.875**

Verplichte indicatoren

Verplichte indicatoren
Gemeenten nemen een basisset BBV beleidsindicatoren op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar.

Hieronder worden de beleidsindicatoren per programma weergegeven met peildatum 12-03-2026. De groen gemarkeerde indicatoren zijn tevens terug te vinden in de programmaverantwoording. Deze indicatoren kunnen in de programmaverantwoording soms op een andere manier worden gepresenteerd, afhankelijk van de verhaallijn, waarbij kleine afwijkingen mogelijk zijn door verschillen in het rapportagemoment.

Programma 0

Indicator	Eenheid	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
Apparaatskosten	Kosten per 1.000 inwoners	867	860	1.011	1.113	1.197	NB	Eigen begroting
Omschrijving	*Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.*							
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,8	8,2	9,1	10,1	10,6	NB	Eigen gegevens
Omschrijving	*Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Let op: ook boventallige medewerkers moeten hier meegeteld worden.*							
Externe inhuur	Kosten als % van de loonkosten formatie	16	22	22	20	15	NB	Eigen begroting
Omschrijving	*Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen de organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.*							
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	8,4	8,7	10,1	11,2	11,1	NB	Eigen gegevens
Omschrijving	*Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van uw organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen, ongeacht of die worden ingevuld door iemand met een vaste aanstelling, een tijdelijke aanstelling of nog openstaan in de vorm van een vacature. Fte is het equivalent van een 36-urige werkweek.*							
Formatie - Overhead	Overhead kosten als % van de totale lasten	12	12	13	13	13	NB	Eigen begroting
Omschrijving	*Overhead: alle salariskosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces als percentage van de totale lasten.*							

Programma 0

Programma 1

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	0,8	1,5	1	1	1	1,1	CBS-Diefstallen
Omschrijving	*Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.*						
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,6	4,1	3,9	3,8	3,9	3,3	CBS-Criminaliteit
Omschrijving	*Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).*						
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	4,9	4,5	4,9	5	3,9	4,1	CBS-Criminaliteit
Omschrijving	*Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.*						
Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	9	11	8	7	5	9	Stichting Halt
Omschrijving	*Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.*						
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1,1	2	2,3	2,8	1,9	1,2	CBS-Diefstallen
Omschrijving	*Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.*						

Programma 3

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Functiemenging; de verhouding tussen banen en woningen	50,1	50,2	50,9	51,4	NB	50,8*	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research
Omschrijving	*De Functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.*						
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar	165,7	173,8	181,4	187,1	NB	182,5*	LISA
Omschrijving	*Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.*						
**Cijfers op basis van 2024*							

Programma 4

Programma 0

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	0,9	1,7	3,9	7,1	NB	5,6*	DUO/Ingrado
Omschrijving	*Met betrekking tot de ontwikkeling van het absoluut verzuim (kinderen die niet ingeschreven staan op een school en geen vrijstelling hebben) zien we het aantal sinds de coronamaatregelen weer stijgen. De stijgende trend zien we ook terug in de landelijke cijfers.* *Ter verduidelijking: dit cijfer betekent dat er per 1.000 leerlingen 3,9 op enig moment in het schooljaar niet ingeschreven stonden op een school. Dit kan voor kortere of langere tijd geweest zijn, en een aantal van deze leerlingen heeft zich daarna alsnog weer ingeschreven op een school.*						
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	25	23	23	28	NB	25*	DUO/Ingrado
Omschrijving	*Het relatief verzuim lijkt zich te stabiliseren en is gelijk aan het cijfer van gemeenten met vergelijkbare omvang.* *In 2024 zijn overleggen met onze netwerkpartners opgestart om te komen tot een aanpak van de thuiszittersproblematiek en om werkende afspraken te maken met het onderwijsveld over de verantwoordelijkheden rondom onderwijs-zorgarrangementen.*						
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	2,4	2,5	2,4	3	NB	2*	DUO/Ingrado
Omschrijving	*Het percentage voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers) omvat alle jongeren die geen onderwijs volgen en geen startkwalificatie hebben. Hierin zijn ook de jongeren die op het AZC verblijven meegenomen. Mede gezien de doorstroom van die jongeren, door bijvoorbeeld verhuizingen of herplaatsingen, valt het percentage in Dronten hoger uit dan in andere gemeenten met vergelijkbare omvang. Deze cijfers lopen altijd een jaar achter, dus 2023 is het meest recente cijfer.*						
**Cijfers op basis van 2024*							

Programma 5

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
% Niet-sporters	NB	53,5	NB	44,9	NB	44,7*	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Omschrijving	*Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Deze indicator wordt eens in de vier jaar gemeten.*						
**Cijfers op basis van 2024*							

Programma 6

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
% Jongeren met delict voor rechter	1	1	1	NB	NB	1**	CBS - Jeugd
Omschrijving	*Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.*						

% Jongeren met jeugdbescherming	1,5	1,5	1,5	1,6	NB	1*	CBS - Jeugd
Omschrijving	*Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.*						
% Jongeren met jeugdhulp	12,6	11,6	12,1	12,8	NB	14,2*	CBS - Jeugd
Omschrijving	*Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014), en in natura door de zorgaanbieder is geleverd. PGB gefinancierde hulp en zorg valt hier dus buiten. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. Zorg in Natura wordt direct vergoed aan de zorgverlener zonder tussenkomst van de zorggebruiker. In het kader van de jeugdzorg betekent dit dat de hulp rechtstreeks door de gemeente wordt vergoed. Persoonsgebonden budget (PGB) is een geldbedrag waarmee de zorggebruiker zelf zorg, begeleiding, hulp, hulpmiddelen of voorzieningen in kan kopen. Deze wordt verstrekt via de Sociale verzekeringsbank (SVB) maar is ook afkomstig van de gemeente.*						
% Jongeren met jeugdreclassering	0,2	0,1	0,2	0,3	NB	0,3*	CBS - Jeugd
Omschrijving	*Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder de overtreding of het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 22 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.*						
% Kinderen in uitkeringsgezin	4	4	4	4	NB	4*	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
Omschrijving	*Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.*						
% Netto arbeidsparticipatie	73	74,1	74,6	74,7	NB	73,5*	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
Omschrijving	*Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.*						
% Werkloze jongeren	1	1	1	1	NB	2*	CBS - Jeugd
Omschrijving	*Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.*						
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	647,5	652,5	669,9	675,5	NB	750,5*	LISA
Omschrijving	*Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.*						
Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners	550	550	570	590	540	664	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

Programma 0

Omschrijving	*Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.*						
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners	182,1	154,1	151,2	134,6	NB	207,1*	CBS - Participatiewet
Omschrijving	*Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.*						
Personen met een bijstandsuitkering	221,4	182	171,7	164,6	167,2	190,8	CBS - Participatiewet
Omschrijving	*Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.*						
*Cijfers op basis van 2024							
**Cijfers of basisvan 2023							

Programma 7

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Hernieuwbare elektriciteit in %	134,9	299,5	NB	NB	NB	49,3**	Klimaatmonitor-Rijkswaterstaat
Omschrijving	*Hernieuwbare elektriciteit.*						
Omvang fijn huishoudelijk restafval in kg per inwoner	136	130	127	131	138	116*	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
Omschrijving	*Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.*						
*Cijfers op basis van 2024							
**Cijfers op basis van 2022							

Programma 8

Indicator	2021	2022	2023	2024	2025	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
% Demografische druk	70,6	70,4	69,9	70,1	70,7	80,1	CBS - Bevolkingsstatistiek
Omschrijving	*Het aantal personen van 0 tot 20 jaar én 65 jaar of ouder per honderd personen van 20 tot 65 jaar.*						
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	15,5	13,8	9,2	11,2	NB	7,3*	BAG - bewerking ABF Research
Omschrijving	*Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.*						
Woonlasten éénpersoonshuishouden in €	793	850	893	943	1.012	957	COELO, Groningen
Omschrijving	*Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.*						
Woonlasten meerpersoonshuishouden in €	793	920	964	1000	1.110	1.046	COELO, Groningen
Omschrijving	*Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.*						
WOZ-waarde woningen x € 1.000	260	284	337	354	371	396	CBS - Statistiek Waarde

Programma 0

							Onroerende Zaken
Omschrijving	*De gemiddelde WOZ-waarde van woningen. De cijfers die worden getoond door waarstaatjegemeente.nl worden gevoed door diverse bronnen. De cijfers worden vaak eerst als voorlopig aangehouden en kunnen hierdoor nog aangepast worden voor ze definitief worden. Afhankelijk van de peildatum dat de cijfers in het P&C document worden opgenomen, kunnen deze afwijken in de diverse documenten.*						
**Cijfers op basis van 2024*							

Paragrafen

Hierna worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de zogenoemde paragrafen. Aanvullend op de informatie in de programmabegroting is dit gedetailleerde informatie over een aantal specifieke onderwerpen met beheersmatige aspecten, zoals bijvoorbeeld de lokale heffingen de investeringen in wegen, riolering etc.

De onderwerpen in de paragrafen bieden een belangrijk inzicht in de financiële positie van de gemeente conform de vastgestelde beleidsuitgangspunten van deze beheersmatige activiteiten.

Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

Met lokale heffingen dragen inwoners en ondernemers in Dronten bij aan het welzijn, de leefbaarheid en voorzieningen in onze gemeente. Ook in 2026 ontvangen we een belangrijk deel van onze inkomsten uit lokale heffingen.

Er kan bij lokale heffingen onderscheid worden gemaakt tussen:

- Algemene heffingen zoals Onroerendezaakbelasting (OZB), Precariobelasting, Toeristenbelasting, Reclamebelasting en Parkeerbelasting.
- Bestemmingsheffingen zoals rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgelden, begraafplaatsrechten en leges omgevingsvergunningen.

De opbrengsten van algemene heffingen zijn vrij besteedbaar. Voor bestemmingsheffingen geldt dat de vast te stellen tarieven niet mogen leiden tot geraamde opbrengsten die hoger zijn dan de geraamde kosten (maximaal kostendekkende tarieven).

Beleid

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht. Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- Diverse belastingverordeningen;
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

Gerealiseerde inkomsten

In 2025 genereren de lokale heffingen de volgende inkomsten:

Opbrengsten lokale heffingen (x € 1.000)	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Baten					
Onroerende zaakbelasting	14.918	14.631	16.707	16.862	155
Afvalstoffenheffing	6.083	6.829	6.992	7.015	23
Rioolrechten	3.517	3.716	3.716	3.768	52
Burgerzaken	511	459	549	539	-10
Omgevingsvergunningen	291	799	799	587	-212
Kabels en leidingen	298	365	365	314	-51
(Water)toeristenbelasting	2.244	2.258	2.258	2.346	88
Forensenbelasting	365	276	377	377	0
Marktgelden	1	0	1	0	-1
Grafrechten	483	401	401	458	57
Openbare orde en veiligheid	71	44	0	0	0
Parkeerbelasting*	23	77	34	28	-6
Reclamebelasting	171	180	180	190	10
Totaal lokale heffingen	**28.849**	**30.035**	**32.379**	**32.484**	**105**
* inclusief leges (invaliden)parkeervoorzieningen					

Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Onroerende zaakbelasting

Bij de Programmabegroting 2025 is gebruik gemaakt van het door de raad vastgestelde OZB-tarief van 2024 voor woningen en niet-woningen met een bijstelling van 6,5% indexatie zoals opgenomen in de Perspectiefnota 2025. Door het vaststellen van de OZB-verordening door de raad in december 2024 zijn de tarieven definitief geworden. Op basis van deze tarieven heeft GBLT de aanslagen OZB in 2025 opgelegd.

De WOZ-waarden van 2025 (peildatum 1 januari 2024) afgezet tegen de vastgestelde OZB-tarieven heeft geleid tot een werkelijke opbrengst.

De totale lastendruk voor een huishouden, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen eenpersoonshuishoudens en meerpersoonshuishoudens zonder en met een eigen woning, is in onderstaande tabel weergegeven. Hierbij is uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde van 2025 (peildatum 1 januari 2024):

Lastendruk per huishouden	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2026*
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	300,46	319,99	327,03
Rioolheffing	169,02	180,00	183,96
Totaal lastendruk (zonder eigen woning) eenpersoonshuishouden	**469,48**	**499,99**	**510,99**
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	375,57	399,98	408,78
Rioolheffing	169,02	180,00	183,96
Totaal lastendruk (zonder eigen woning) meerpersoonshuishouden	**544,59**	**579,98**	**592,74**
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	300,46	319,99	327,03
Rioolheffing	169,02	180,00	183,96
Onroerendezaakbelasting - Eigenaar woning 2024 (waarde € 371.000) **	400,02	444,83	454,62
Totaal lastendruk (met eigen woning) eenpersoonshuishouden	**869,50**	**944,82**	**965,61**
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	375,57	399,98	408,78
Rioolheffing	169,02	180,00	183,96
Onroerendezaakbelasting - Eigenaar woning 2024 (waarde € 371.000) **	400,02	444,83	454,62
Totaal lastendruk (met eigen woning) meerpersoonshuishouden	**944,61**	**1.024,81**	**1.047,36**
**Op basis van de verordeningen 2026*			
***Voor 2026 is rekening gehouden met indexatie van 2,2% t.o.v. 2025*			

Afvalstoffenheffing

Voor de berekening van de afvalstoffenheffing wordt een maximale kostendekkendheid van 100% nagestreefd. Het tarief voor het jaar 2025 is aangepast met een stijging van 6,5% voor loon- en prijscompensatie, zoals vastgelegd in de Perspectiefnota 2025. Door het vaststellen van de verordening afvalheffing door de raad in december 2024 zijn de tarieven definitief geworden. Voor het jaar 2025 bedroeg de afvalstoffenheffing € 319,99 voor eenpersoonshuishoudens en € 399,98 voor meerpersoonshuishoudens zoals vastgesteld in de Programmabegroting 2025. Voor meerpersoonshuishoudens is daarnaast € 18 per huishouden in rekening gebracht in verband met het foutieve tarief dat in 2024 in rekening was gebracht.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	Percentage 2025	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		5.461	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)	-/-	915	
Netto kosten taakveld			**4.546**
Overhead (incl. omslagrente)	69%	1.279	
BTW	21%	687	
Dotatie aan voorziening		502	
Totaal toe te rekenen kosten			**2.468**
Totale kosten			**7.015**
Opbrengst heffingen			**7.015**
Dekkingspercentage			**100%**

Rioolheffing

De rioolheffing wordt vastgesteld binnen het kader van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Voor de berekening van de rioolheffing wordt een maximale kostendekkendheid van 100% nagestreefd. Het tarief voor het jaar 2025 is aangepast met een stijging van 6,5% voor loon- en prijscompensatie, zoals vastgelegd in de Perspectiefnota 2025. Door het vaststellen van de verordening rioolheffing door de raad in december 2024 zijn de tarieven definitief geworden. Voor het jaar 2025 bedroeg het tarief € 180.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid van de rioolheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Percentage 2025	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		2.749	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)	-/-	15	
Netto kosten taakveld			**2.734**
Overhead (incl. omslagrente)	69%	197	
BTW	21%	515	
Onttrekking aan voorziening		322	
Totaal toe te rekenen kosten			**1.034**
Totale kosten			**3.768**
Opbrengst heffingen			**3.768**
Dekkingspercentage			**100%**

(Water)Toeristenbelasting

Het tarief voor de (water)toeristenbelasting is voor het jaar 2025 vastgesteld op € 1,64 per persoon per overnachting.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. Voor 2025 is het tarief trendmatig verhoogd met 6,5% ten opzichte van het tarief van 2024. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2025 te betalen belasting tussen € 156 en € 809.

Marktgelden

Om een plaats op de weekmarkt in te nemen, is een marktvergunning nodig. Hiervoor worden legeskosten in rekening gebracht. Naast deze leges worden marktgelden betaald en deze worden opgelegd door GBLT. In de begroting 2025 is voor deze heffing rekening gehouden met een stijging van de tarieven 6,5% ten opzichte van 2024.

Grafrechten

Uitgaande van een stabilisatie van de opbrengsten bij gelijkblijvende mate van kostendekkendheid is voor de begraafrechten uitgegaan van de trendmatige tariefstijging van 6,5%. Voor 2025 waren de meest voorkomende tarieven:

- Begraafrecht € 1.093;
- Begraafplaatsrecht € 1.806;
- Grafrecht voor 20 jaar € 1.191;
- Gedenktekenrecht wordt € 450;
- Recht aanleg grafkelder € 1.320.

Precario-, reclamebelasting en overige leges en tarieven

Vanaf 1 januari 2022 kan geen precariobelasting op nutsleidingen meer worden geheven. Tot 1 januari 2022 was een overgangsregeling van toepassing om inkomstenderving te voorkomen. In 2017 is een bestemmingsreserve gevormd waarin

tot het jaar 2022 jaarlijks € 100.000 werd gedoteerd. Van 2022 tot en met 2025 wordt jaarlijks een bedrag onttrokken om gelijkmatig naar 0 te komen. Voor het jaar 2025 is derhalve een bedrag van € 100.000 onttrokken uit deze bestemmingsreserve. Dit is de laatste onttrekking uit de reserve waarmee de reserve volledig is benut.

Kwijtscheldingsbeleid
Als een belastingplichtige niet voldoende financiële middelen heeft om de belastingaanslag te betalen, kan onder bepaalde voorwaarden kwijtschelding worden verleend. Deze kwijtschelding geldt specifiek voor de riool- en afvalstoffenheffing. Vanwege strengere richtlijnen in het nationale beleid omtrent kwijtschelding ervaren mensen met een laag inkomen, ook wel aangeduid als minima, een toenemende impact op hun financiën.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de financiële positie van de gemeente beschreven en middels kengetallen wordt aangegeven hoe solide de financiële positie van de gemeente is.

Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Hieronder verstaan we het geheel aan beschikbare en vrij aanwendbare financiële middelen om mogelijke risico's met financieel gevolg op te kunnen vangen. Dit zijn onder andere het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de in de begroting opgenomen post onvoorzien.

Bij risico's kan een onderscheid worden gemaakt in reguliere risico's en overige risico's. Reguliere risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, worden in de regel niet gefinancierd uit de weerstandscapaciteit. Voor deze risico's kan een voorziening worden gevormd of een verzekering worden afgesloten. De overige risico's zijn de risico's die niet op een andere manier zijn te ondervangen. Deze risico's behoren tot het benodigd weerstandsvermogen en de belangrijkste risico's zijn in deze paragraaf toegelicht. Halfjaarlijks vindt een actualisatie plaats bij de begroting en de jaarstukken.

Om te voldoen aan de vereisten van het BBV zijn de volgende onderdelen in deze paragraaf opgenomen:

- Beleid
- Risico-inventarisatie
- Weerstandscapaciteit
- Kengetallen BBV

Conclusie
De gemeente heeft een uitstekende weerstandscapaciteit. Daarbij dient wel de kanttekening geplaatst te worden dat dit voornamelijk incidentele capaciteit betreft. De structurele capaciteit is gering (zie toelichting onderdeel 'weerstandscapaciteit'). Het Rijk heeft aan de verplichte financiële kengetallen geen normen verbonden. Op advies van de VNG worden de kengetallen gerelateerd die voor stresstesten gelden. Hieruit geldt voor alle kengetallen, met uitzondering van de belastingcapaciteit, dat de gemeente in de categorie minste risico valt (zie toelichting onderdeel 'financiële kengetallen'). De belastingcapaciteit eenpersoonshuishoudens is 98% en meerpersoonshuishoudens is 97%. Hiermee zijn de woonlasten onder het landelijke gemiddelde gebleven in 2025.

Beleid

De Nota Risicomanagement bevat het beleid omtrent het benodigde weerstandsvermogen, de aanwezige weerstandscapaciteit en de werkwijze omtrent het omgaan met en beheersen van onzekerheden.

De gemeente Dronten wil met risicomanagement onder andere het volgende bereiken:

- Toevoegen van bewustzijn over de mate waarin we de doelstellingen en resultaten kunnen halen.
- Dwingen tot het expliciet maken van kansen en risico's en het beheersen daarvan.
- Betere besluitvorming door bewuster kansen te benutten en risico's te nemen en maatregelen in te zetten.
- De organisatie de mogelijkheid te bieden proactief om te gaan met risico's en kansen in plaats van reactief.
- Bijdragen aan een betere beheersing en kwaliteit in processen, programma's en projecten.
- Bijdragen aan het behouden van een goede financiële positie (blijven voldoen aan de wettelijke eisen voor het weerstandsvermogen in het Besluit begroting en verantwoording).

Risico-inventarisatie

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald (negatief) gevolg. Het kan daarbij gaan om diverse typen risico's:

- Risico's afkomstig buiten de eigen organisatie (exogeen) respectievelijk risico's binnen de eigen organisatie (endogeen).
- Niet beïnvloedbare respectievelijk te beïnvloeden risico's.
- Risico's met een structureel respectievelijk incidenteel gevolg.
- In geld te kwantificeren respectievelijk niet in geld te kwantificeren risico's.

Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie, de weerstandsratio van 7,9 (zie deze paragraaf onder het kopje benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit) en het beeld van onze meerjarenbegroting, is het college van burgemeester en wethouders van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

Risicokaart

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande tabel vermeld:

			IMPACT				
			< € 50.000	€ 50.000 tot € 100.000	€ 100.000 tot € 250.000	€ 250.000 tot € 500.000	> € 500.000
			Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
KANS	Zeer groot (81-100%)	Score 5					
	Groot (61-80%)	Score 4			1		1
	Gemiddeld (41-60%)	Score 3			1	1	1
	Klein (21-40%)	Score 2					2
	Zeer klein (1-20%)	Score 1			2	2	2

Leeswijzer: het getal 2 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er twee risico's zijn geformuleerd met kans-score 1 en impactscore 5. Deze twee risico's hebben een risicoscore van 1 x 5 = 5.

Risicoscores

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De toelichting op de risico's bij verbonden partijen worden benoemd in de paragraaf verbonden partijen. De risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht:

Omschrijving risico's:	Programma	Verwachte kans	Verwachte impact	Incidenteel of structureel	Risicoscore
Endogene risico's:					
Aansprakelijkheidsclaim	0	50	500.000	Incidenteel	15
Personeel, krapte arbeidsmarkt	0	50	400.000	Structureel	12
ICT - Informatieveiligheid	0	25	500.000	Incidenteel	10
Garantstellingen NHG (WEW)	0	1	325.000	Incidenteel	4
Overige garantstellingen	0	5	110.000	Incidenteel	3
Schade straatmeubilair en openbare verlichting	2	70	200.000	Structureel	12
Schade openbare ruimte door extreem weer	5	60	225.000	Structureel	9
Garantstellingen MFG2	5	25	2.000.000	Incidenteel	10
Garantstelling Impact	6	10	240.000	Incidenteel	3
Garantstelling HVC	7	10	1.050.000	Incidenteel	5
Toereikendheid VZ Afvalstoffenheffing	7	1	250.000	Incidenteel	4
Bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties	8	75	3.000.000	Incidenteel	20
Garantstellingen OFW (WSW)	8	1	1.060.000	Incidenteel	5
Totaal			**9.860.000**		
Waarvan structureel			825.000		
Waarvan incidenteel			9.035.000		

Toelichting omvangrijkste risico's

Risico aansprakelijkheidsclaim

Toelichting

De schadeclaims die door inwoners en bedrijven worden ingediend bij de gemeente zijn complexer en omvangrijker van aard geworden. Hierdoor is de verwachte kans en impact in euro's van aansprakelijkheidsclaims toegenomen.

Beheersmaatregel
De gemeente heeft een aansprakelijkheidsverzekering, maar er gelden in bepaalde gevallen uitsluitingen van dekking op deze verzekering.

Risico personeel, krapte arbeidsmarkt
Toelichting

De krapte op de arbeidsmarkt blijft groot en zal de komende jaren naar verwachting verder groeien. Tegelijkertijd vergrijzen wij als organisatie, met verwachte uitstroom de komende jaren tot gevolg. Het vinden, binden en boeien van vast personeel blijft daarmee onder druk staan. Dit kan gevolgen hebben voor de kwaliteit van het werk en de mate waarin de gemeente haar taken kan uitvoeren, en bovendien leiden tot een verhoging van de werkdruk. De aanscherping wet DBA heeft effect op de mogelijkheden tot inhuur van tijdelijke capaciteit in de vorm van ZZP. De financiële gevolgen hebben betrekking op hogere kosten voor inhuur van personeel wanneer vacatures niet ingevuld kunnen worden, kosten voor recruitment, het inwerken van nieuwe collega's en ontwikkeling van trainee- en juniorentrajecten, in lijn met de bewegingen op de arbeidsmarkt. Het gaat om een risico dat afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt een aantal jaar kan voortduren.

Beheersmaatregel
Onze werkgeversbelofte is gerealiseerd en vertaald naar een passende arbeidsmarktcommunicatie strategie en campagne. Dit wordt ingezet om de gemeente Dronten als een aantrekkelijk werkgever te laten zien en talent aan te trekken. Om talent ook voor lange termijn te verbinden aan de organisatie, is er aandacht voor modern werkgeverschap vanuit vakmanschap en eigenaarschap. Daarnaast wordt blijvend ingezet op het aantrekken van jonge potentials met traineetrajecten, op alle opleidingsniveaus. Tevens wordt dit ingebracht in de Talentenregio met als doel een bredere blik op gezamenlijke oplossingen.

Risico ICT-informatieveiligheid
Toelichting
Informatieveiligheid is een randvoorwaarde voor een betrouwbare informatievoorziening. Informatie dient op het juiste moment beschikbaar te zijn, werkzaamheden en beslissingen dienen plaats te vinden op integere informatie (juist, volledig en actueel) en informatie behoort enkel voor bevoegden beschikbaar te zijn. Het levert een bijdrage aan de te realiseren maatschappelijke en organisatiedoelen van onze gemeente door risico's die een negatieve impact hebben op de beschikbaarheid, integriteit en/of vertrouwelijkheid te beheersen.

Beheersmaatregel
Ingegeven door risicoanalyse en bepaling van de te beschermen waarde zet de gemeente in op passende beheersmaatregelen om de informatievoorziening adequaat te beschermen. Beheer en controle wordt ingezet via een gedegen managementstructuur gebaseerd op de 'Deming circle' met als realisatie van de doelen:

1. Continu verbeteren van de beheersmaatregelen en het beveiligingsniveau.
2. Realisatie van de overeenstemming met wet- en regelgeving.
3. Adequate bescherming van privacy en informatie ten behoeve van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid.

Ultimo te voorzien in een betrouwbare informatievoorziening.

Risico differentiatie
Investeringen, beheersmaatregelen en inspanningen voor beheer en controle zijn gericht op grofweg drie categorieën:

1. Beveiligen van onze ICT-middelen en infrastructuur (techniek);
2. Waarborgen van de juistheid, volledigheid en actualiteit van onze informatie (proces);
3. Beschermen van en omgang met onze gegevens (houding & gedrag).

Het risico, benoemd als ICT-informatieveiligheid, is ook als zodanig te differentiëren alsmede de kans en impact. De kans en impact van een ICT-incident kent een dusdanige risicoscore (hoger dan 8) dat deze alleen is meegenomen als risico en hieronder toegelicht wordt. De inschatting van het risico van imagoschade of gevolgschade bij gecompromitteerde informatie (categorie 2) of een gegevens incident (categorie 3) wordt qua risicoscore lager ingeschat (lager dan 8).

Risico ICT-incident
Impact kan betrekking hebben op directe gevolgschade. Daarbij is de impact te verminderen door het treffen van maatregelen waardoor uitwijk en/of heropbouwen mogelijk wordt gemaakt. De kans dat een problematische situatie zich voordoet is niet zo groot, maar de impact op het weerstandsvermogen kan groot zijn.

Risico schade straatmeubilair en openbare verlichting
Toelichting
De schades aan straatmeubilair en openbare verlichting nemen jaarlijks toe. Een groot deel van de schades wordt verhaald op de veroorzaker of wordt vergoed door het Waarborgfonds Motorverkeer. Overige schades zijn nauwelijks verhaalbaar.

Beheersmaatregel
Schades worden zoveel als mogelijk verhaald op de veroorzaker. Hiervoor wordt ook gebruik gemaakt van diensten door een gespecialiseerd expertisebureau.

Risico schade openbare ruimte door extreem weer
Toelichting
Extreem weer, zoals een zware storm, heftige regenval of langdurige droogte, kan leiden tot forse schade aan de openbare ruimte. Vooral het openbaar groen is gevoelig en vatbaar voor extreme weersomstandigheden. Daarnaast zorgen heftige regenval en hagelbuien steeds vaker voor schades aan onder andere gemeentelijke gebouwen.

Beheersmaatregel
Storm- en waterschade aan gebouwen en voertuigen is verzekerd. Schade in de openbare ruimte (bomen, straatmeubilair etc.) is echter niet verzekerd en nauwelijks verzekerbaar.

Risico Garantstelling MFG2
Toelichting
In januari 2018 is in de realisatieovereenkomst tussen gemeente Dronten en de Stichting MFG2 door de gemeente Dronten een garantie afgegeven van maximaal € 4.400.000 voor de lening van de Stichting MFG van de BNG voor de realisatie van het MFG met bijbehorende gebouwen. De grond is van de gemeente en er is recht van opstal verleend voor een periode van 40 jaar. Als het recht van opstal wordt beëindigd omdat de Stichting ophoudt te bestaan of er geen bestuur meer is, dan wordt de gemeente eigenaar van de opstallen en daarmee van het MFG met bijbehorende gebouwen.

Sinds De Meerpaal (september 2024) de exploitatie namens Stichting MFG2 onder haar hoede heeft, is in korte tijd een breed en toegankelijk activiteitenaanbod opgebouwd. In de zomer van 2025 is onderzoek gedaan naar de werking van de exploitatie. Daarbij is bekeken of een verdere structurele verankering binnen de bredere welzijnsopdracht wenselijk is, en hoe de rolverdeling tussen gemeente, De Meerpaal en lokale verenigingen zich verder kan ontwikkelen. Dit onderzoek vindt plaats binnen het sleutelproject, waarin specifiek wordt gekeken naar het eigenaarschap van De Binding en naar de meest passende manier van exploiteren voor de toekomst.

De exploitatie door De Meerpaal verloopt sinds september 2024 naar tevredenheid. De Meerpaal beheert De Binding zonder winstoogmerk, in nauwe samenwerking met lokale gebruikers en vrijwilligers.

Beheersmaatregel
Met regelmaat vinden gesprekken plaats met de Stichting MFG2 en De Meerpaal over de ontwikkeling van de exploitatie, over de voortgang op verdere optimalisatie van ruimtegebruik en het uitbreiden van samenwerking tussen dorpsverenigingen, jongerenwerk en welzijnsprojecten.

Risico bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties
Toelichting
In deze tabel wordt enkel het risico kenbaar gemaakt zoals deze is opgenomen en toegelicht in de paragraaf grondbeleid.

Weerstandscapaciteit
Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in:

- Een incidentele component die als buffer dient voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorzienbare externe ontwikkelingen.
- Een structurele component die kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, indien de financiële planning- en control instrumenten onvoldoende soelaas bieden om structurele tegenvallers op te lossen.

Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

1. De algemene reserve
2. Bestemmingsreserves
3. De post onvoorzien eenmalig
4. De stille reserves

1. Algemene reserve
De algemene reserve is per 31-12-2025 € 59,7 miljoen voor resultaatverdeling.

2. Bestemmingsreserves
Bij de berekening van de weerstandscapaciteit wordt daarnaast rekening gehouden met de ruimte van reserves waar de raad een bestemming aan heeft gegeven die kan worden gewijzigd. Uitzondering hierop betreft de bestemmingsreserves gekoppeld aan de grondexploitaties en bestemmingsreserves afschrijvingslasten. Een andere bestemming van deze middelen heeft direct nadelig effect (structureel en incidenteel) op de exploitatiebegroting.

3. Post onvoorzien eenmalig
Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene incidentele uitgaven. Voor 2025 was de post eenmalig onvoorzien € 84.000. In 2025 is geen gebruik gemaakt van de post eenmalig onvoorzien.

4. Stille reserves
Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn stille activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Tabel incidentele componenten
In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Incidentele weerstandscapaciteit (algemene dienst)	31/12/2024	31/12/2025
Algemene reserves*	41.168.515	59.666.679
Bestemmingsreserves**	19.154.040	10.310.403
Onvoorzien (opgenomen in begroting)	81.000	84.000
Stille reserves	p.m.	p.m.
Totaal	**60.403.555**	**70.061.082**

**De stand van de algemene reserve op 31-12 is exclusief nog te bestemmen resultaat*

***De stand Bestemmingsreserves is exclusief de bestemmingsreserves afschrijvinslasten en bestemmingsreserves grondexploitaties*

Structurele componenten
Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

1. De onbenutte belastingcapaciteit
2. De post onvoorzien structureel
3. Overschot structurele baten t.o.v. structurele lasten

1. Onbenutte belastingcapaciteit
De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

- Onroerende Zaakbelastingen (OZB)
- Riool- en afvalstoffenheffing
- Leges en andere heffingen

Onroerende Zaakbelasting (OZB)
Om te beoordelen of er onbenutte belastingcapaciteit is, maken wij gebruik van de ruimte tussen de eigen OZB-tarieven en het redelijk peil van de OZB dat wordt vastgesteld in het kader van artikel 12 Financiële verhoudingswet (de artikel 12-norm). De door het Rijk vastgestelde artikel 12-norm is 0,1595%. De totale ontvangsten in 2025 zijn € 365.789 meer dan het redelijk peil. Voor 2025 geldt dan ook dat er geen onbenutte belastingcapaciteit is.

Rioolheffing en afvalstoffenheffing
De riool- en afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2022-2028 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het GRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt afgerond € 1.070.000 per ultimo 2025. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het GRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening kan worden gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 500.000 per ultimo 2025.

Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid, is er geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit in de riool- en afvalstoffenheffing.

Leges en andere heffingen
Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

2. Post onvoorzien structureel
De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken.

3. Overschot structurele baten t.o.v. structurele lasten
In de jaarstukken 2025 wordt een structureel resultaat behaald van afgerond € 3 miljoen na reserves. Vanuit de begroting (stand begroting na wijzigingen) is het resultaat (begroot) € 786.000 na reserves. Dit is in beginsel positief. De structurele onttrekkingen van de reserves (bate voor de exploitatie) zijn jaarlijks € 1,8 miljoen. Deze baten dekken specifieke afschrijvingslaten. Begrotingstechnisch loopt het eigen vermogen hiermee achteruit. De lasten zijn namelijk hoger dan het begrote structurele resultaat voor reserves. Kijkend naar het resultaat in 2025 dan is er wel een positief structureel resultaat. Dit heeft echter diverse oorzaken, waaronder incidentele gebeurtenissen. De begroting 2026 is structureel sluitend door de onttrekking van de structurele mutaties op de reserves. Omdat het resultaat structureel minder is dan de
€ 1,8 miljoen kan niet worden gesproken over een structureel overschot waar de weerstand structureel mee rekening kan houden.

Conclusie
Dronten heeft geen structurele weerstandscapaciteit.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel voor 2025 berekend op € 9,9 miljoen. Om dat op te vangen, is incidentele weerstandscapaciteit benodigd. Er is € 70 miljoen aan incidentele weerstandscapaciteit beschikbaar (voor resultaat verdeling). Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen.
De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven:

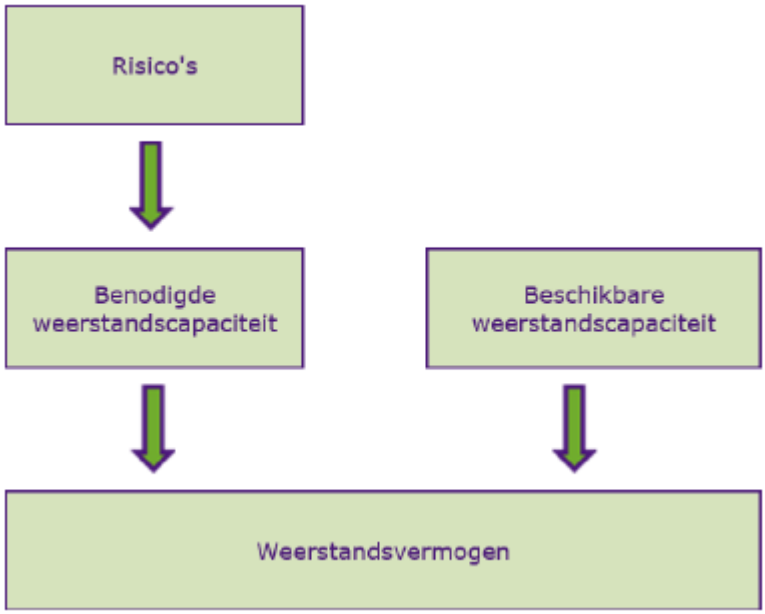

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt 'ratio weerstandsvermogen' genoemd. De benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend op basis van het gekwantificeerde (kans x impact) risicoprofiel. Uitgangspunt hierbij is een statistische benadering die er vanuit gaat dat nooit alle risico's zich én tegelijk, én in hun maximale omvang voordoen. Het zekerheidspercentage dat wordt gehanteerd is 90%. Dit is een landelijk gehanteerde richtlijn.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de 'ratio weerstandsvermogen' berekend:

Ratio weerstandsvermogen	Realisatie 2024	Realisatie 2025
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)**	8.982.000	8.874.000
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	60.403.555	70.061.082
Ratio weerstandsvermogen*	**6,7**	**7,9**
Waardering ratio weerstandscapaciteit	Uitstekend	Uitstekend
** Ratio Weerstandsvermogen = weerstand gedeeld door risicoprofiel in %*		
*** Risicoprofiel is 90% verwachte impact*		

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten ruim boven de 2. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
>2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0.6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

1. Er is een uitstekende buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers.
2. Er is, evenals voorgaande jaren, onvoldoende buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen drie jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen.

Financiële kengetallen

Onderstaand treft u de kengetallen aan die wij in het kader van het BBV (artikel 11) opnemen.

Verloop van de kengetallen				
Jaarstukken 2025	**Realisatie 2024**	**Begroting 2025**	**Realisatie 2025**	**Norm**
Netto schuldquote	-29%	2%	-26%	A
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-39%	-4%	-35%	A
Solvabiliteitsratio	50%	50%	53%	A
Structurele exploitatieruimte	5,7%	0,03%	1,5%	A
Grondexploitatie	0%	10%	1%	A
Belastingcapaciteit eenpersoonshuishoudens	92%	97%	98%	B
Belastingcapaciteit meerpersoonshuishoudens	95%	102%	97%	B

Normering kengetallen

Het belang van financiële kengetallen is drieledig: naast inzicht in de financiële positie en vergelijkbaarheid hebben kengetallen een signaalfunctie. Het Rijk heeft aan de verplichte

financiële kengetallen geen normen verbonden. De VNG adviseert de kengetallen te relateren aan signaleringswaarden die voor stresstesten gelden. Deze testen geven ook informatie over de financiële positie. Onderstaand de signaleringswaarden per kengetal:

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie	Categorie	Categorie
	A. Minste risico	B. Gemiddeld risico	C. Meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

1. *Netto schuldquote/Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen*
   De netto schuldquote geeft de hoogte van de schuld aan ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken. De norm ligt op 80% met een door de VNG geadviseerd maximum van 130%. Dronten heeft netto geen schuld. We zijn dus nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven. Dit kengetal kent twee ratio's: zowel in- als exclusief verstrekte leningen.
2. *Solvabiliteitsratio*
   De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen. Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen. De verhouding is beter geworden als gevolg van een toename van het eigen vermogen.
3. *De structurele exploitatieruimte*
   De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.
4. *Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde*
   De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld, waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%. Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen.
5. *De belastingcapaciteit*
   De belastingcapaciteit geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf lokale heffingen is aangegeven dat de woonlasten in 2024 € 945 voor een eenpersoons en € 1.025 voor een meerpersoonshuishouden bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een gemiddelde woningwaarde van € 371.000.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn goederen/zaken die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren; grote zaken die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig in de vorm van onder andere:

- Verhardingen
- Riolering
- Groenvoorzieningen
- Speelvoorzieningen
- Verlichting
- (Civiel)technische kunstwerken zoals bruggen, steigers en vlonders
- Accommodatiebeleid, -beheer, renovatie en vervanging
- Stranden en voorlanden

Van deze kapitaalgoederen is het beleidskader, de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien en een vertaling van de financiële consequenties in de begroting opgenomen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Beleid

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende beleids- en beheerplannen:

- Beleids- en beheerplan wegen 2021-2025
- Beheerplan technische kunstwerken en overige objecten 2023-2027
- Beleidsplan verlichting in de openbare ruimte 2018-2027
- Beheerplan openbare verlichting 2023-2027
- Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2017
- Groenbeheerplan Dronten 2020-2024
- Bosbeheerplan Dronten 2020-2024
- Boombeheerplan Dronten 2020-2024
- Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2022-2026
- Beheerplan Voorlanden 2021
- Speelruimteplan 2018
- Gemeentelijk Rioleringsplan Dronten 2022 t/m 2026
- Accommodatiebeheerplan
- Grondstoffenbeleidsplan

Wegenbeheer en verhardingen

De gemeente Dronten heeft momenteel ruim 4 miljoen m^2 verhardingen in beheer. Ongeveer de helft hiervan ligt buiten de woonkernen in het buitengebied van Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen (buiten de bebouwde kom). Het beheer ligt bij het team Civieltechnisch Beheer van de gemeente Dronten. Dit wordt met name door medewerkers van de discipline Wegen verzorgt met ondersteuning van medewerkers uit het complete team Civieltechnisch Beheer.

Het beheer van de wegen is in het Beheerplan wegen van 2021-2024 vastgelegd. (in 2026 wordt een nieuw beheerplan opgesteld voor de komende jaren). Voor de verhardingen geldt het CROW kwaliteitsniveau ‘laag’ (C) met uitzondering voor de centra, voetpaden en vrijliggende fietspaden, die op het basisniveau (B) blijven. Dit kwaliteitsniveau is het uitgangspunt voor het beheer en vormt de basis om bereikbaarheid, verkeersveiligheid, schoon, heel en veilig op de gemeentelijke wegen voldoende te kunnen bewerkstelligen. Het beheersysteem (GBI) wordt jaarlijks gevoed met gegevens/kwaliteitskenmerken, die de status weergegeven van de kwaliteit van de wegen, fiets- en voetpaden (vlakheid, spoorvorming, stroefheid en dergelijke).

Het onderhoud aan gesloten verhardingen en elementenverhardingen wordt uitgevoerd op basis van een RAW - raamovereenkomst. De overeenkomsten gelden vanaf 2025 voor een periode van twee jaar met de mogelijkheid om tweemaal met één jaar te verlengen. De overeenkomsten zijn aangegaan met aannemersbedrijf gebr. Van der Lee te Hagestein voor de gesloten verhardingen en aannemersbedrijf Klink-Nijland GWW Raalte B.V. te Raalte voor de open verhardingen.

De werkzaamheden die we vanuit het wegbeheerprogramma voor 2025 hebben uitgevoerd zijn (in grote lijnen):

- Bermverstevigingen
  - Olsterweg
- Elementen onderhoud
  - Jupiterweg
  - Saturnusweg
  - Kapteijnlaan
  - Kamille
  - De Oeverloper
  - Takelaarstraat
  - Touwslagerstraat
  - Klaversingel
  - Uitloper
  - Wendakker
- Asfalt onderhoud
  - Handelsweg Noord asfalt
  - Installatieweg
  - Olsterweg
  - Visvijverweg (gedeeltelijk)
- Reinigen Waterdoorlatende Verhardingen
  - 1e fase van De Gilden
  - Wisentzone

Swifterringweg is niet uitgevoerd in verband met het niet kunnen vervangen van de waterleiding door Vitens.

Riolering
Naast de reguliere beheer- en onderhoudswerkzaamheden is in 2025 verder gewerkt aan de uitvoering van maatregelen uit het Gemeentelijk Rioleringsprogramma (GRP) 2022-2028.

- Aan de Bosanemoon is een wadi aangelegd. Hiermee is de laatste klimaatadaptieve maatregel in Swifterbant afgerond waarvoor een impulssubsidie is ontvangen.
- Na inspecties zijn meerdere pompinstallaties in het buitengebied, aan de Rendierweg en Bremerbergweg, vervangen. Een aantal vervangingen is doorgeschoven naar 2026 en 2027, omdat vanuit beheer bleek dat volledige vervanging op dit moment nog niet noodzakelijk is.
- De renovatie van gemaal Noorderlicht is in 2025 nog niet uitgevoerd. Uit inspecties bleek dat directe renovatie niet nodig was. De renovatie staat gepland om binnen een termijn van vijf jaar te worden opgepakt.
- Voor het beter omgaan met calamiteiten is binnen Dronten Maps een hulpmiddel ontwikkeld. Hierin zijn de bemalingsgebieden van de gemeente opgenomen, inclusief stroomrichtingen, afsluitpunten van de riolering en lozingspunten voor vrachtauto’s. Bij gescheiden rioolstelsels is het te transporteren vuilwaterdebiet (DWA) en de vullingstijd weergegeven. Deze informatie ondersteunt snelle en gerichte besluitvorming bij incidenten.

- Samen met de gemeente Noordoostpolder is het monitoren van het grondwatermeetnet (peilbuizennetwerk) opnieuw aanbesteed. De gunning van deze aanbesteding vindt in 2026 plaats.
- In samenwerking met waterschap Zuiderzeeland is in 2025 de maatwerkovereenkomst stedelijk water (2010) geactualiseerd. Daarnaast is het afvalwaterakkoord tussen de gemeente en het waterschap vrijwel afgerond.
- Eind 2025 is een financiële analyse uitgevoerd op de uitvoering van het GRP. Hierbij zijn de onderhoudsopgaven geactualiseerd en zijn de uitgangspunten van de voorziening opnieuw beoordeeld. De nieuwe inzichten en aanbevelingen geven aanleiding om de financiële paragraaf van het beleidsplan eerder te herijken. In de eerste helft van 2026 wordt hierover een voorstel aan de raad voorgelegd.

Openbaar groen
Voor een goed groenbeheer is in 2017 een nieuw groenbeleidsplan voor al het groen in de dorpskernen van de gemeente gemaakt en vastgesteld. In dit groenbeleidsplan is tevens het beleid op de dorpsbossen en het bomenbeleidsplan geïntegreerd. In aansluiting op dit beleidsplan zijn het groenbeheerplan, bomenbeheerplan en bosbeheerplan geactualiseerd en vastgesteld. Conform de kaders zoals vastgelegd in dit beleidsplan en het afgesproken kwaliteitsbeeld is het openbaar groen in 2025 onderhouden.

Speelvoorzieningen
In 2025 zijn de speelvoorzieningen in de gemeente Dronten vervangen en onderhouden conform het Speelruimteplan 2018-2027. In dit plan wordt vooral ingestoken op het omvormen van formele speelruimte naar meer informele speelruimte, waarbij gebruik wordt gemaakt van de gehele openbare ruimte.

Openbare verlichting
In het afgelopen jaar is het eerste jaar van het nieuwe raamcontract (tot 2029) succesvol uitgevoerd. Daarnaast is het onderhoudsprogramma voor 2026 geactualiseerd, waarmee een duidelijk plan is gemaakt voor het komend jaar. Verder zijn er door de verdere toepassing van led-armaturen nieuwe stappen gezet in de verduurzaming en energiebesparing op openbare verlichting.

Als laatst is er opdracht gegeven voor het vervangen van twee verouderde OV-kasten en is het vervangingsplan voor de kasten geactualiseerd.

Qua vervangingsinvesteringen is ervoor gekozen om het beschikbare budget mee te nemen naar 2026 in verband met een betere uitvoerbaarheid van de aannemer en samenwerking met civieltechnisch werk (reconstructie de Boeg).

Bruggen en kunstwerken (waaronder ook steigers en vlonders, fonteinen, stranden en voorlanden)
De volgende werkzaamheden zijn in 2025 aan de civieltechnische kunstwerken (waaronder bruggen) uitgevoerd:

1. Voorbereiding vervangen duiker Swifterringweg;
2. Voorbereiding voor de vervanging van de voetgangersbrug Vendelier die in het voorjaar van 2026 wordt vervangen;
3. Bebording brug de Knip is vervangen, tevens is aan de brug de onder doorvaart detectie vervangen;
4. De bruggen in de Elandweg en Beverweg hebben onderhoud gehad voor wat betreft: betonreparatie en conserveren stalen onderdelen.

Verder is er onderhoud uitgevoerd aan diverse houten steigers en bruggen, waaronder de Kleine Zwaan en de loopvlonder in de Graafschap.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

In 2025 is het volledige onderhoud aan het gemeentelijk vastgoed in overeenstemming met het Meerjarenonderhoudsplan uitgevoerd. Daarbij zijn diverse panden verduurzaamd en functioneel verbeterd. Zo is in alle brandweerkazernes de verlichting volledig vervangen door energiezuinige alternatieven, zijn de kantine en keuken van de gemeentewerf volledig vernieuwd en gerenoveerd, en is in zowel Sporthal De Stal als Sporthal De Beurs de verlichting verduurzaamd. Met deze gerichte investeringen is de technische kwaliteit op peil gehouden én is een belangrijke stap gezet in het verder verduurzamen van de gemeentelijke vastgoedportefeuille.

Beleid stranden

In 2020 is de Visie Stranden vastgesteld. Op basis van deze visie worden de komende jaren diverse ontwikkelingen en activiteiten uitgevoerd. Het beheer van de Voorlanden is uitgevoerd conform het in 2021 geactualiseerde beheerplan.

Grondstoffenbeleidsplan 2021-2025

Zie hiervoor de toelichting onder pakket 7Q - Gemeentelijke basisvoorzieningen.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Financieel overzicht Kapitaalgoederen				
Beheerplannen	**Kostensoort**	**Begroot 2025**	**Begroting na wijziging**	**Realisatie 2025**
Wegen	Onderhoudsbudget	455	465	476
	Voorziening	2.469	2.469	2.469
	Kapitaallast	840	833	664
Subtotaal wegen		3.764	3.767	3.609
Civieltechnische kunstwerken	Onderhoudsbudget	37	37	36
	Voorziening	377	368	368
	Kapitaallast	27	3	2
Subtotaal civieltechnische kunstwerken		441	408	406
Openbare verlichting	Onderhoudsbudget	76	76	73
	Kapitaallast	204	197	177
Subtotaal openbare verlichting		280	273	250
Groen	Onderhoudsbudget	519	604	549
	Kapitaallast	11	11	11
Subtotaal groen		530	615	560
Spelen	Onderhoudsbudget	375	375	246
Subtotaal spelen		375	375	246
Riolering	Onderhoudsbudget	1.184	1.184	915
	Voorziening	1.404	1.404	1.747
Subtotaal riolering		2.588	2.588	2.662
Accommodaties	Onderhoudsbudget	417	579	558
	Voorziening	880	884	887
	Kapitaallast	5.077	3.882	3.674
Subtotaal accommodaties		6.374	5.345	5.119
Totale onderhouds- en beheerkosten		**14.352**	**13.371**	**12.852**

Paragraaf financiering

Algemeen

De behoefte aan geld voor de gemeente ontstaat voornamelijk door investeringen. Enerzijds in materiële vaste activa zoals accommodaties. Anderzijds in ruimtelijke ontwikkelingsplannen (grondexploitaties). Daarnaast verstrekken we bij uitzondering leningen aan derden. De gemeente kan in haar geldbehoefte voorzien door leningen aan te trekken, naast het gebruik van eigen reserves en voorzieningen. Omdat de gemeente beschikt over eigen geldmiddelen, hebben we in 2025 geen nieuwe leningen hoeven af te sluiten.

Beleid

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid van de gemeente zijn vastgelegd in het treasurystatuut van de gemeente. De doelstellingen zijn als volgt:

- Het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het beschermen van het gemeentelijke vermogen tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.
- Het minimaliseren van interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido en Ruddo en de richtlijnen van het treasurystatuut.

De beheersing van de financieringsportefeuille wordt vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Eén van de uitgangspunten van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald op een percentage (8,5%) van het totaal van de primitieve begroting.

De kasgeldlimiet 2025 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 156,3 miljoen (Programmabegroting 2025) = € 13,29 miljoen. Uit de onderstaande tabel is af te leiden dat gemeente Dronten in 2025 de kasgeldlimiet niet heeft overschreden.

Berekening Kasgeldlimiet (bedragen x € 1000)					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(1)	Saldo vlottende schuld	-	-	-	-
(2)	Saldo vlottende middelen	78.614	83.554	86.716	82.292
(3)	**Saldo vlottende schulden - vlottende middelen**	**-78.614**	**-83.554**	**-86.716**	**-82.292**
Resultaat onderzoek Kasgeldlimiet					
(5)	Kasgeldlimiet	13.289	13.289	13.289	13.289
(3)	Saldo vlottende schulden - vlottende middelen	-78.614	-83.554	-86.716	-82.292
(6)	**Ruimte onder de kasgeldlimiet**	**91.903**	**96.843**	**100.005**	**95.581**
Kasgeldlimiet					
(7)	Begrotingstotaal	156.342			
(8)	Percentage regeling	8,50%			
(5) = (7) x (8)	**Kasgeldlimiet**	**13.289**			

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Uit de onderstaande tabel is af te leiden dat de gemeente Dronten voor 2025 ruim onder deze gestelde renterisiconorm is gebleven.

Berekening renterisiconorm	2025	2026	2027	2028
De norm is gesteld op een percentage van het begrotingstotaal	20%	20%	20%	20%
Begrotingstotalen*	156.342	171.700	165.305	161.944
Renterisiconorm	31.268	34.340	33.061	32.389
Rente herziening op vaste schuld				
Aflossing op vaste schuld	1.982	1.800	1.800	1.400
Renterisico	1.982	1.800	1.800	1.400
Ruimte onder de renterisiconorm (voordeel, ruimte)	**29.287**	**32.540**	**31.261**	**30.989**

**Betreft saldo lasten exclusief reserves primitieve begroting*

Renteschema 2025				
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		+/+	319.849
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering		-/-	2.621.315
	Saldo rentelasten en rentebaten			-2.301.466
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	395.421	
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-		
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			-2.696.887
d1.	Rentelasten over eigen vermogen		+/+	3.937.661
d2.	Rentelasten over voorzieningen		+/+	1.513.775
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			2.754.550
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-/-	2.656.755
f.	**Renteresultaat op het taakveld treasury**			**97.795**

Bovenstaande tabel geeft inzicht in de rentelasten en rentebaten van de gemeente Dronten. Het saldo van rentelasten en rentebaten betreft onder andere de rentebaten die worden ontvangen over de uitstaande geldleningen (verstrekte leningen aan de Meerpaal en Alliander). De aan de taakvelden toe te rekenen externe rente bestaat uit het saldo van rentelasten en rentebaten vermeerderd met het verplicht aan de grondexploitatie toe te rekenen rente. Deze rente is gebaseerd op de voorschriften zoals opgenomen in de notitie Grondexploitatie 2016 van de commissie BBV.

Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Ter realisatie van de programma's is een goede en kwalitatief hoogwaardige bedrijfsvoering noodzakelijk. Deze paragraaf informeert de gemeenteraad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering. Vanuit de bedrijfsvoering worden de beleids- en uitvoeringseenheden van de organisatie zo goed als mogelijk gefaciliteerd.

Ontwikkelingen

In 2025 heeft de gemeente Dronten belangrijke stappen gezet richting passende bedrijfsvoering. De groei van onze gemeente vraagt om een bedrijfsvoering die zowel robuust als flexibel is: betrouwbaar in de basis, en vernieuwend waar de opgaven daarom vragen. Vanuit die visie is in 2025 gewerkt aan een bedrijfsvoering die inwoners ervaren als betrouwbaar, dienstbaar en toekomstbestendig. Het jaar stond in het teken van het versterken van strategische sturing, het verbeteren van de besluitvormingskwaliteit en het professionaliseren van de ondersteuning van bestuur en organisatie.

Het sturingsmodel – gebaseerd op meervoudig kijken, denken en doen – heeft in 2025 geleid tot een organisatie die duidelijker in structuur en richting opereert. De inrichting in drie domeinen en de aansturing door een directie hebben de strategische samenhang verhoogd en de verbinding tussen beleid, uitvoering en bestuur versterkt. Daarmee is een fundament gelegd voor een sturingsfilosofie waarin strategische prioritering, bestuurlijke advisering en brede welvaart steeds meer centraal staan. Deze beweging ondersteunt de rol van Strategie & Bedrijfsvoering als partner, adviseur en eigenaar in het realiseren van gemeentelijke opgaven.

De drie ontwikkelthema's uit het domeinplan — balans tussen beheer en ontwikkeling, focus van buiten naar binnen en slim inrichten van processen en uitvoeringskracht — vormen de strategische kern van de bedrijfsvoering. Ze geven richting aan de doorontwikkeling van portfoliosturing, procesgericht werken, organisatieontwikkeling en effectgericht sturen. Daarnaast is verder invulling gegeven aan een toekomstbestendige informatiehuishouding, gericht op digitale samenwerking, informatieveiligheid en datagedreven werken. Daarmee zet bedrijfsvoering in op kwaliteit, doelmatigheid en maatschappelijke waarde en wordt een bijdrage geleverd aan de verdere verbetering van de besluitvorming door college en raad doordat tijdige, goed onderbouwde en betrouwbare informatie beschikbaar is.

Ook op het gebied van mensen en organisatie werd in 2025 verder gewerkt aan een wendbare, lerende en aantrekkelijke organisatie. De koers voor 2026 en verder, gericht op verdere professionalisering en het versterken van het strategisch vermogen van de gemeentelijke organisatie, sluit hier op aan.

Inhoudelijk worden bovenstaande onderwerpen verder toegelicht in pakket 0C Overhead en de paragraaf informatisering.

Met deze ontwikkelingen is in 2025 een verdere invulling gegeven aan de doorontwikkeling van de organisatie. Zo blijft Dronten werken aan een betrouwbare, dienstbare én vooruitstrevende lokale overheid.

IBT

Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is, met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is. Provincie en gemeenten zullen zich inspannen om op basis van transparantie, begrip en vertrouwen te komen tot een effectieve en efficiënte wijze van interbestuurlijk toezicht. Door het optimaliseren van het zelfregulerend vermogen van de gemeente en de versterking van controle door de gemeenteraden, kan de provincie terughoudend met het toezicht omgaan.

In Flevoland wordt er voor het interbestuurlijk toezicht (IBT) gebruik gemaakt van een tussen provincie en gemeenten overeengekomen bestuursovereenkomst. Hierin staan de

rollen, verantwoordelijkheden en procesafspraken beschreven van de provincie en de gemeenten. De colleges van provincie en gemeenten vinden dit een prettige werkwijze waarmee de samenwerking op het gebied van IBT onderstreept wordt. De huidige bestuursovereenkomst kent een looptijd van vier jaar en loopt tot 1 oktober 2028.

Rekenkameronderzoek
Jaarlijks voert de Rekenkamer Dronten één of meer onderzoeken uit naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gemeentebestuur. In het kader van de wet versterking decentrale rekenkamers informeren wij u over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkameronderzoeken die recent zijn uitgevoerd.

Rekenkameronderzoek Participatie woningbouwopgave in Dronten via Dronten ontwikkelt
In 2017-2018 heeft de Rekenkamer Dronten een onderzoek uitgevoerd naar het participatiebeleid van de gemeente Dronten. Middels het in maart 2023 nieuw gestarte onderzoek inzake participatie bij woningbouwopgave in Dronten via Dronten Ontwikkelt, heeft de Rekenkamer Dronten in kaart gebracht op welke wijze de aanbevelingen uit het eerdere onderzoek zijn opgevolgd. Aangezien de gemeente Dronten een grote opgave heeft als het gaat om de woningbouw, heeft de Rekenkamer in dit onderzoek specifiek gekeken naar de uitwerking van de aanbevelingen bij het participatietraject van de woningbouwopgave.

Daarbij is ook gekeken naar hoe de gemeenteraad zijn rol daarin heeft gepakt. Op 4 juli 2024 heeft uw raad het college opgedragen de aanbevelingen van het rekenkamerrapport inzake ‘Participatie bij woningbouwopgave in Dronten via Dronten Ontwikkelt’ over te nemen.

In 2025 zijn participatiebijeenkomsten gehouden met inwoners, ondernemers en andere betrokkenen voor de koersdocumenten van de sleutelprojecten Biddinghuizen, Swifterbant en het Uitleggebied Dronten Zuid. Door middel van beeldvormende vergaderingen over de koersdocumenten is uw raad geïnformeerd over de inzet die wordt gepleegd in deze sleutelprojecten. In de koersdocumenten is toegelicht hoe de participatie is uitgevoerd en welke opbrengsten konden worden verwerkt. De koersdocumenten zijn in 2025 voor de drie genoemde projecten vastgesteld door de raad: Uitleggebied Dronten Zuid in maart 2025, Sleutelproject Biddinghuizen in juli 2025 en Sleutelproject Swifterbant in december 2025. In september 2025 is een raamovereenkomst afgesloten met een participatiebureau dat het participatieproces voor projecten begeleidt en daarvoor onder andere bewonerssessies, straatgesprekken en online meedenksessies organiseert.

Kenmerkend voor de aanpak is een transparant en open proces met scherpe doelstellingen die zich laten leiden door participatie verkregen algemene visie en principes voor de toekomst van Dronten. Door een brede integrale aanpak kunnen de wensen en zorgen van alle belanghebbenden zorgvuldig worden afgewogen. Het creëren van een klankbordgroep is per sleutelproject als een vereiste meegenomen. Deze klankbordgroep komt gedurende het traject bij elkaar. Een klankbordgroep vertegenwoordigt diverse gemeenschapsbelangen en biedt advies en feedback voor beleidsontwikkeling. Dit bevordert transparantie, vertrouwen en betrokkenheid in het besluitvormingsproces. Voorafgaand aan een bijeenkomst wordt informatie gedeeld met de klankbordgroep. Vervolgens wordt de input van de klankbordgroep verwerkt in het (eind)product.

Bij de aanpak wordt uw raad actief betrokken, zodat u weet wat er speelt bij de inwoners en hoe de gemeente daarop acteert. Indien nodig krijgt u de mogelijkheid om te consulteren waarbij u uw mening kan geven of vragen kan stellen. Bij tussentijdse wijzigingen in de participatieaanpak wordt u op tijd meegenomen en krijgt u een terugkoppeling van de aanpak. U wordt in positie gebracht om keuzes te maken in het ontwikkelperspectief van de sleutelprojecten. Aan het eind van het traject wordt u gevraagd een toekomstperspectief vast te stellen met bijbehorend uitvoeringsagenda en budget. Hiermee worden kaders vastgelegd voor de uitvoering van sleutelprojecten en kunt u uw controlerende taak uitoefenen tijdens de verwezenlijking van het toekomstperspectief.

Rekenkameronderzoek Samenwerking in Flevoland onder de nieuwe omgevingswet
De rekenkamers van de gemeenten Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Dronten, Rekenkamercommissie Waterschap Zuiderzeeland en de Randstedelijke Rekenkamer hebben een onderzoek laten uitvoeren naar de samenwerking in Flevoland onder de nieuwe Omgevingswet. Met de nieuwe Omgevingswet die per 1 januari 2024 is ingegaan, is het nodige veranderd in de wetgeving, beleid, taken, bevoegdheden en beslistermijnen op het gebied van de fysieke leefomgeving. Vanwege deze veranderingen voor de samenwerking tussen de decentrale bestuursorganen gemeente, provincie en waterschap hebben de rekenkamers samengewerkt in dit onderzoek. De doelstelling van dit onderzoek was om inzicht te krijgen in en hoe de deelnemende overheden tot de één loket/overheid-gedachte zijn gekomen (naar aanleiding van de invoering van de Omgevingswet). Op 30 november 2023 heeft uw raad het college opgedragen de aanbevelingen van het rekenkamerrapport inzake 'Samenwerking in Flevoland onder de nieuwe omgevingswet' over te nemen.

De aanbevelingen zijn regionaal van aard. Omdat er een goede samenwerking is tussen alle gemeenten en ketenpartners betrokken bij het Platform Omgevingswet Flevoland, is afgesproken dat implementatie van de aanbevelingen ook regionaal worden opgepakt. Via bestuurlijk overleg tussen provincie, waterschap en gemeenten en de Strategische Agenda Flevoland wordt samengewerkt aan een nieuwe omgevingsvisie. Managers komen tweemaal per jaar bijeen in managementoverleg; bestuurders komen daarnaast bijeen wanneer de situatie daarom vraagt.

Er zijn regionale samenwerkingsafspraken gemaakt met alle betrokken gemeenten en samenwerkingspartners. De regie hierop is nu duidelijk belegd bij het managersoverleg. In werkgroepen wordt actief op de afspraken gestuurd en geëvalueerd. Bij de totstandkoming van de afspraken is breder gekeken in de keten. Het platformoverleg waar alle werkgroeptrekkers en programmamanagers samenkomen houdt regie hierop. De uitwerking van afspraken over crisisbeheersing rond interbestuurlijke vraagstukken maakt onderdeel uit van de verdere regionale samenwerking. De provincie neemt hierin het voortouw en werkt samen met de betrokken gemeenten toe naar heldere afspraken over hoe te handelen wanneer spanningen ontstaan tussen overheden met uiteenlopende rollen, taken of bevoegdheden.

Rekenkamerbrief Doe mee onderzoek Energiebesparingsplicht
Op 27 februari 2025 heeft de Rekenkamer uw raad geïnformeerd over de uitkomsten van het Doe mee onderzoek Energiebesparingsplicht.

Bedrijven hebben van de Rijksoverheid in 1993 wettelijke verplichtingen opgelegd gekregen voor het uitvoeren van energiebesparende maatregelen. Er gelden regels op het gebied van de uitvoering van deze maatregelen, maar ook met betrekking tot de onderzoekplicht en de informatieverstrekking hierover. De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de handhaving van deze verplichtingen.

In 2024 heeft de Rekenkamer onderzocht hoe de gemeente Dronten invulling geeft aan deze verantwoordelijkheid. Geconcludeerd is dat gemeente Dronten:

- Voert toezicht en handhaving op de energiebesparingsverplichtingen bij bedrijven niet zelf uit;
- Heeft de deskundigheid en capaciteit voor de uitvoering van deze taken niet zelf in huis;
- Heeft deze taken niet opgedragen aan de omgevingsdienst en daar ook geen budget voor begroot;
- Met mandaat en financiering van de gemeente stimulerend toezicht uitgevoerd door de omgevingsdienst, maar hiermee wordt slechts gedeeltelijk voldaan aan de wettelijke verplichtingen van de gemeente.

Er is opvolging aan de aanbevelingen door de rekenkamer gegeven om aan de wettelijke eisen te voldoen aan het toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht voor bedrijven door dit te beleggen bij de omgevingsdienst en hiervoor structureel budget beschikbaar te stellen.

Rechtmatigheid

De (geactualiseerde) kadernota Rechtmatigheid is op 29 september 2025 door de commissie BBV gepubliceerd. De belangrijkste wijzigingen van de geactualiseerde kadernota zijn:

1. De verantwoordingsgrens valt vanaf 2025 binnen de bandbreedte van 0% tot 2% van de totale lasten van de gemeente. Dit was tot en met 2024 binnen de bandbreedte van 0% tot 3%.
2. Het percentage voor de verantwoordingsgrens geldt vanaf 2025 voor de rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden samen. Tot en met 2024 gold het percentage van de verantwoordingsgrens afzonderlijk voor rechtmatigheidsfouten en voor onduidelijkheden.
3. Vanaf 2025 geldt dat de omvangbasis voor het percentage van de verantwoordingsgrens de lasten van de gemeente exclusief toevoegingen aan de reserves is. Tot en met 2024 was dit inclusief toevoegingen aan de reserves.

Op 25 september 2025 resp. 17 december 2025 heeft uw raad het hierop aangepaste controleprotocol 2025-2026 en normenkader 2025 resp. financiële verordening vastgesteld.

Met vaststelling door uw raad van de aangepaste financiële verordening (17 december 2025) zijn in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording twee belangrijke wijzigingen vastgesteld:

- Het uitgangspunt voor (lasten) overschrijdingen is de begroting na wijzigingen. Dit was primitieve begroting.
- In de paragraaf bedrijfsvoering worden onrechtmatigheden boven de € 150.000 toegelicht. Dit was boven de € 75.000.

Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen van de onrechtmatigheden.

A	Begrotingscriterium (x €1.000)	
1a	Overschrijding lasten programma's	2.583
1b	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	131
2	Niet geautoriseerde mutaties reserves	0
	Subtotaal Bruto begrotingsonrechtmatigheden	2.714
	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid	2.354
	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	
	Totaal begrotingsonrechtmatigheden (na correctie acceptabele overschrijdingen)	**360**
B	**Voorwaardencriterium**	**Bruto**
1	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	1.413
2	Overige onrechtmatigheden	0
	Totaal voorwaardencriterium	**1.413**
C	**Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium**	
	Geen bevindingen	0
	Totaal rechtmatigheidsfouten = A+B+C	**4.127**
	Waarvan acceptabel	2.354
	Waarvan niet-acceptabel	1.773
	Verantwoordingsgrens	2%
	Totaal lasten exclusief toevoegingen aan de reserves	168.921
	Verantwoordingsgrens in euro	**3.378**

Begrotingsonrechtmatigheid (A)
Hieronder lichten we de begrotingsrechtmatigheid in details toe.

1a Overschrijding lasten programma's
De lasten zijn bij de programma's 0 Bestuur en ondersteuning (1.510k), programma 3 Economie (781k) en programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (292k) overschreden. De verklaring voor deze overschrijdingen zijn in de afwijkingen bij de programma's te vinden.

1b Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)
Voor een totaal van € 131.289 worden de investeringskredieten overschreden. Dit betreft de volgende kredieten.

Omschrijving	Bedrag Begroot	Bedrag Werkelijk	Overschrijding
Auto 25 code FO-11-11, kenteken 3-VPJ-8(K)	0	44.719	-44.719
Auto 45 RE-15-10, kenteken VR-949-J (VVI 2023) (K)	45.980	58.030	-12.050
Auto 47 Renault Pick-up, kenteken VL-681-G (K)	50.000	50.111	-111
Auto 49 Nissan e-NV 200, kenteken VL-986-I (K)	50.000	54.631	-4.631
Auto 51 Nissan e-NV 200, kenteken VL-237-D (K)	50.000	54.027	-4.027
Flexwonen Gangboord (bouw- en woonrijp maken) (K)	313.082	361.111	-48.029
Ondergrondse containers (binnenbak) (K)	90.000	107.722	-17.722
Totaal overschrijding	**599.062**	**730.351**	**-131.289**

In de financiële verordening is opgenomen dat alleen wordt toegelicht als er sprake is van een overschrijding van de kredieten bij een bedrag van € 150.000.

2 Niet geautoriseerde mutaties reserves
Alle mutaties op de reserves zijn rechtmatig uitgevoerd.

Acceptabele begrotingsonrechtmatigheden (passend binnen vooraf vastgesteld beleid)	Bruto
Reeds besloten of te besluiten in Raadsvoorstel jaarrekening 2025	1.757
Acceptabel conform financiële verordening 'Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren'	597
Acceptabel conform financiële verordening 'Er is sprake van een open-einde regeling'	0
Totaal Begrotingsonrechtmatigheden baten en lasten (passend binnen vooraf vastgesteld beleid)	**2.354**

In de financiële verordening is opgenomen dat het uitgangspunt is dat iedere lasten overschrijding van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Overschrijdingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

1. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren;
2. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling;
3. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage;
4. Een overschrijding van het jaarbudget passend binnen het totaalbedrag van het krediet;
5. De gemeenteraad wel geïnformeerd is, maar er is geen begrotingswijziging vastgesteld.

Reeds besloten of te besluiten jaarrekening 2025
Onder deze categorie vallen de reeds goedgekeurde budgetoverhevelingen en de lasten overschrijdingen waarvan de omvang pas aan het einde van het jaar bepaald kan worden die gedekt wordt uit voorzieningen (1.757k).

Compensatie direct gerelateerde inkomsten
Tegenover de lasten overschrijding staat een direct gerelateerde inkomsten (597k).

Voorwaardencriterium (B)
(B1) Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed: Er zijn 15 inkoopdossiers niet rechtmatig en volgens de inkoopprocedures uitgevoerd.

Diensten en leveringen
De maatregelen die ingezet zijn om het aantal dossiers te verminderen hebben effect gehad. Voor een aantal dossiers geldt dat de onrechtmatigheid gedurende 2025 en in 2026 zijn opgelost maar dat er nog uitgaven zijn gedaan in 2025 en daarmee meetellen in de onrechtmatigheid van 2025.

Bij afwijkingen onder de Europese grens is ons intern inkoopbeleid van toepassing. Volgens ons controleprotocol zijn afwijkingen op onze interne inkoopregels niet onrechtmatig en tellen ze niet mee als onrechtmatigheidsfout. Echter in de kadernota Rechtmatigheid is opgenomen dat het niet naleven van interne regels toegelicht dient te worden. Met de maatregelen die genomen zijn, is het aantal dossiers die niet volgens ons intern inkoopbeleid zijn aanbesteed verminderd naar 39 inkoopdossiers en deze lijn zal doorgezet worden in 2026.

Door inzet op control, opnieuw aanbesteden en beëindigen van opdrachten zal het aantal dossiers die onrechtmatig en in strijd met ons inkoopbeleid verder worden teruggedrongen.

Maatregelen
Om de onrechtmatigheid te verminderen zijn in de bedrijfsvoering processen verbeterd. Daardoor is onze concern brede bedrijfsvoering verbeterd en versterkt. Hieronder zijn een aantal maatregelen uiteengezet die zijn geïmplementeerd:

1. De verantwoordelijkheid voor de dossiers ligt ten alle tijden bij de teammanagers;
2. De afdeling inkoop fungeert als centraal onderdeel van het inkoopproces;
3. Bij onduidelijkheden of problemen tussen inkoop en de verantwoordelijke manager is er de mogelijkheid tot het gebruik van een escalatieladder (inkoopadviseur, teammanager Services, directie/gemeentesecretaris);
4. We zijn voortdurend alert door middel van diverse momenten tot signalering;
5. Er wordt gestuurd op lerend vermogen en handhaving;
6. Door middel van een softwarebroker is/wordt een aantal ICT onrechtmatigheden opgelost;
7. Door bij dossiers voortijdig om tafel te gaan met de leverancier wanneer een contract onrechtmatig lijkt te worden, zoeken we proactief naar een oplossing en wachten we niet af / of bewust wel na overleg met inkoop totdat een contract afloopt.

Door de bovenstaande maatregelen hebben we een volgende stap gezet in passende bedrijfsvoering. We krijgen zo meer grip op onze processen en de uitvoeringskracht. We willen een omgeving creëren waarin onrechtmatigheid actief wordt voorkomen, aangepakt, risicofactoren vroegtijdig worden gesignaleerd en casuïstiek ons leert om het proces verder te verbeteren. Dit alles draagt bij aan een transparante, rechtmatige en passende bedrijfsvoering.

Frauderisico's en -analyse
Het college is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken. In 2025 is de frauderisico analyse uitgevoerd. Daarbij zijn tijdens de interne controle geen gevallen van fraude vastgesteld. Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens worden de relevante geldstromen/processen betrokken in de interne controles die gedurende het jaar worden uitgevoerd.

Stakeholders van de gemeente moeten erop kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zakendoen. De gemeente beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls.

Iedere medewerker van de gemeente legt bij indiensttreding een ambtseed of ambtsbelofte af en overlegt een verklaring omtrent gedrag. Daarnaast beschikt de gemeente Dronten over een vastgestelde gedragscode, gebaseerd op wetgeving, Dronten op Koers (de vier V's), kernbegrippen voor integriteit, uitgangspunten en vuistregels, welke openbaar beschikbaar is. De gemeente beschikt daarnaast over een regeling 'melden vermoeden misstanden' en in de organisatie is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheidingen, zogenaamde hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwikkelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa. Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat management of directie maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen dragen ertoe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy heeft een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security- en privacy officers de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging getoetst, zowel intern, maar ook extern. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie
Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze aandacht krijgen.

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen
Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente is gelieerd, hebben veelal een historische bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van desbetreffende verbonden partij uit te oefenen.

Visie op verbonden partijen
Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie. Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd:

1. De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd.

2. Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak.
3. Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzichtstabel

Naam verbonden partij	Taakveld	Vertegenwoordiger gemeente	Financieel belang 2025
Gemeenschappelijke regelingen			
Het Flevolands Archief (HFA)	0.4	S.J. Lap	€ 165.556
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	0.62	S.J. Lap	€ 639.552
Veiligheidsregio Flevoland (VRF)	1.1	J.P. Gebben	€ 2.893.598
Regionale Sociale Recherche	6.3	P. Duvekot	€ 63.998
IMpact	6.4	P. Duvekot	€ 2.218.333
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	6.71, 6.72 en 6.82	P. Duvekot	€ 254.045
GGD Flevoland	7.1	L. Hillebregt	€ 1.263.748
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	7.4	L. Hillebregt	€ 1.334.678
Vennootschappen/Coöperaties			
Alliander N.V.	0.5	S.J. Lap	€ 339.719
Vitens N.V.	0.5	S.J. Lap	-
Technofonds Flevoland	3.1	S.J. Lap	€ 0
Coöperatie Gastvrije Randmeren	5.7	S.J. Lap	€ 31.122
Huisvuilcentrale Alkmaar (garantstellingsprovisie HVC)	7.3	L. Hillebregt	€ 67.992
Verenigingen			
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	0.1	J.P. Gebben	€ 202.875

Detailoverzicht verbonden partijen

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad	
Algemeen	
Onderdeel van	Pakket 7R (Milieu)omgevingsveiligheid
Draagt bij aan	Het behouden dan wel verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en duurzaamheid) in Flevoland en de regio Gooi en Vechtstreek.
Gemeentelijk belang	Bescherming van mens en natuur tegen schade; uitvoering van vergunningsverlening, toezicht en handhaving milieu. De OFGV is verantwoordelijk voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving op milieugebied en specialistische advisering op het gebied van milieu en ruimtelijke ordening, o.a. binnen de gemeente Dronten.
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is in 2017 in werking getreden en voor het laatst in 2024 gewijzigd op grond van evaluatie van de regeling en wijziging van de Wet gemeenschappelijke

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad					
	regelingen. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag. Bevoegdheden zijn niet gedelegeerd, maar in mandaat overgedragen.				
Partijen	Deelnemers in de OFGV zijn de Provincies Flevoland en Noord-Holland en 12 gemeenten die zich in Flevoland en de Gooi en Vechtstreek bevinden: Lelystad, Almere, Dronten, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde, Blaricum, Hilversum, Huizen, Laren, Wijdemeren, Gooise Meren. Het aandeel van de gemeente Dronten in de Jaarstukken 2025 is 7,52%.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 1.216.618	€ 1.334.678	€ 1.334.678
Resultaat			€ 144.368	-	€ 14.882
Eigen vermogen	*01/01/2025*	€ 2.781.502			
	31/12/2025	€ 2.014.194			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	€ 3.695.465			
	31/12/2025	€ 3.077.893			
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen bestuur: wethouder Lazise Hillebregt				
Financieel belang	OFGV heeft voor 2025 een begroting na mutatie opgesteld van in totaal € 17.750.692. De bijdrage van de gemeente Dronten aan de OFGV bedraagt € 1.334.678, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van de OFGV, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag de OFGV een benodigde weerstandscapaciteit opbouwen om tegenvallers op te vangen. Voor 2025 heeft het Algemeen Bestuur deze weerstandscapaciteit vastgesteld op maximaal € 897.563. De verhouding tussen de vrije en benodigde weerstandscapaciteit is 0,9.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De landelijke opgave voor robuuste omgevingsdiensten heeft zich voor de OFGV vertaald in een ambiteus Ontwikkelplan en Innovatieagenda. Flinke stappen zijn in 2025 gezet: reorganisatie, nieuwe missie en visie. De verwachting is dat het ontwikkelplan voor 1 april 2026 wordt afgerond.				
Risico's	De context waarin de OFGV haar werkzaamheden verricht, was ook in 2025 volop in beweging. Landelijke dossiers, zoals zeer zorgwekkende stoffen (bijv. PFAS), staalslakken en stikstof kregen veel media-aandacht. De maatschappelijke tolerantie voor gezondheids- en milieuschade neemt af. Het VTH-stelsel wordt daardoor met dilemma's geconfronteerd.				
Meer informatie	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek				

Het Flevolands Archief (HFA) - Lelystad					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 0C Overhead				
Draagt bij aan	Het zorgdragen voor goed beheer en behoud van de archieven en het bevorderen van de toegankelijkheid van deze archieven voor publiek, overheid en wetenschap.				
Gemeentelijk belang	Uitvoering van de wettelijke archieftaken.				
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is in 2017 in werking getreden en voor het laatst in 2024 gewijzigd op grond van evaluatie van de regeling en wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag. Bevoegdheden zijn gedelegeerd.				
Partijen	Het Flevolands Archief werkt in opdracht voor de samenwerkingspartners het Rijk, de provincie Flevoland, de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde en het waterschap Zuiderzeeland.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 160.611	€ 165.102	€ 165.556
Resultaat			-	-	-€ 19.401
Eigen vermogen	*01/01/2025*	€ 299.144			
	31/12/2025	€ 148.607			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	€ 329.150			
	31/12/2025	€ 253.585			
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen bestuur: wethouder Siert Jan Lap				

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad	
Financieel belang	HFA heeft voor 2025 een begroting opgesteld van in totaal € 1.756.996. De bijdrage van de gemeente Dronten aan HFA bedraagt € 165.102, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van HFA, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag de HFA een eigen weerstandscapaciteit opbouwen om tegenvallers op te vangen. Voor 2025 is deze weerstandscapaciteit vastgesteld op € 86.917 (exclusief het nog te bestemmen resultaat 2025 van - € 19.401).
Bijzonderheden	
Ontwikkelingen	De ontwikkelingen rond de nieuwe Archiefwet, voorzieningen voor digitaal gevormd archief en de zoektocht naar passenden en nieuwe samenwerkingsvormen met het Rijk en stakeholders in de regio beïnvloeden in sterke mate de agenda van HFA en inzet van (financiële) middelen voor de komende jaren.
Risico's	Aandachtspunt in de komende periode is dat het voor HFA onhaalbaar is om het niveau van advisering, de digitaliseringstaken en de benodigde inzet op vernieuwing in hardware en software op het thema digitale veiligheid te waarborgen zonder extra financiële middelen voor uitbreiding van de formatie voor ICT-deskundigen, archivarissen en het managementteam.
Meer informatie	HFA
	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum HFA

Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT) - Zwolle					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 0D Gemeentelijke belastingen				
Draagt bij aan	De wettelijke bevoegdheid om belastingen en rechten te heffen ter financiering van taken waarbij op een transparante, rechtvaardige en doelmatige manier inkomsten gegenereerd worden om de publieke taken te kunnen uitvoeren.				
Gemeentelijk belang	Effectieve, efficiënte en rechtmatige inning en beheersing van belastingen en heffingen.				
Juridische vorm	Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, Wet gemeenschappelijke regelingen). De gemeenschappelijke regeling is in 2016 in werking getreden en voor het laatst in 2024 gewijzigd op grond van evaluatie van de regeling en wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen. De deelnemers zijn en blijven bevoegd gezag. Bevoegdheden zijn gedelegeerd.				
Partijen	10 gemeenten: Zwolle, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, Dronten, Dalfsen, Ommen, Veenendaal, Renswoude en Woudenberg.				
	5 waterschappen: Drents Overijsselse Delta, Rijn en IJssel, Vechtstromen, Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 712.289	€ 720.000	€ 639.552
Resultaat			€ 2.281.000	-	€ 3.448.000
Eigen vermogen	*01/01/2025*	€ 2.281.000			
	31/12/2025	€ 3.448.000			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	€ 6.110.000			
	31/12/2025	€ 4.178.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen bestuur: wethouder Siert Jan Lap				
Financieel belang	GBLT heeft voor 2025 een begroting opgesteld van in totaal € 30 miljoen. De bijdrage van de gemeente Dronten aan GBLT bedraagt € 634.534, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. GBLT heeft geen weerstandscapaciteit. De deelnemers zijn verplicht zorg te dragen dat GBLT te allen tijden beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoend. Dit betekent dat deelnemers zelf maatregelen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De aankomende jaren zijn er een aantal ontwikkelingen die de uitvoering van GBLT raken zoals innovaties (robotisering en AI), externe wetten en regels over belastingen, de uitvoering van de wet WOZ en veranderende verhoudingen tussen overheid en burgers. Deze ontwikkelingen raken maatschappelijke vragen zoals participatie, gemeenschappelijke ICT-architecturen, menselijke maat, transparantie, rechtsbescherming en informatieveiligheid bij het gebruik van gegevens. Daarnaast wordt nagedacht over mogelijkheden van verruiming van het gemeentelijk belastinggebied.				
Risico's	De ontwikkeling van de proceskosten is onzeker. Door de aanpassingen van de proceskostenvergoedingen voor WOZ-zaken, onder andere vanwege uitspraken van de Hoge Raad en een aangepaste WOZ-factor per 1 januari 2025, blijft de hoogte van de proceskosten				

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad					
	(NCNP-kosten) een risico. Daarnaast is de hoogte van de totale proceskostenvergoeding sterk afhankelijk van het aantal bezwaren en beroepen dat wordt ingediend en het toekenningspercentage daarvan.				
Meer informatie	Gemeente- en waterschapsbelastingen				
Veiligheidsregio Flevoland (VRF) - Lelystad					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 1E Rampenbestrijding en crisisorganisatie				
Draagt bij aan	Een redzame samenleving				
Gemeentelijk belang	Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en gevaar voor mensen en dieren. Het bevorderen van goede samenwerking tussen de hulpdiensten, gemeenten en andere partners in de regio op het gebied van crisisbeheersing.				
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling				
Partijen	In Veiligheidsregio Flevoland werken de zes gemeenten in Flevoland (Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde) samen met Brandweer Flevoland, politie en de geneeskundige zorg (GHOR Flevoland). Daarnaast wordt samengewerkt met een groot aantal andere partners.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 2.922.781	€ 2.893.598	€ 2.893.598
Resultaat			-€ 2.320.068	-€ 339.500	€ 718.155
Eigen vermogen	*01/01/2024*	€ 8.606.681			
	31/12/2024	€ 10.031.487			
Vreemd vermogen	*01/01/2024*	€ 12.595.019			
	31/12/2024	€ 13.063.563			
Bestuurlijke betrokkenheid	Algemeen en dagelijks bestuur: burgemeester Jean Paul Gebben				
Financieel belang	Op 15 april is het bericht ontvangen dat het verwachte jaarrekeningresultaat 2025 van Veiligheidsregio Flevoland € 718.155 begraagt. Dit verwachte jaarrekeningresultaat is nadrukkelijk enkel bedoeld ter indicatie bij het opstellen van de jaarrekening van onze gemeente. Het jaarrekeningresultaat wordt namelijk pas definitief na vaststelling door het algemeen bestuur (AB) op 1 juli 2026. Het AB besluit dan ook over de bestemming van het resultaat. Conform eerder besluit wordt het AB voorgesteld om middelen vanuit het resultaat te storten in de algemene reserve ter dekking van de kosten van verplichtend karakter in 2028.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De specifieke beleidsthema's die in 2025 centraal stonden, waren 'weerbaarheid en veerkracht', 'netwerksamenwerking', risicocoummicatie' en 'noodsteunpunten'. De maatschappij waarin we ons bevinden is continu aan verandering onderhevig. We verkeren in een tijdperk van veel onzekerheid en (internationaal) 'gevoelde dreiging'. Dat vraagt van veiligheidsregio's om alert te blijven, zich flexibel op te stellen, te anticiperen op ontwikkelingen waar dat kan en mee te gaan met veranderingen waar dat nodig is, om zodoende de veiligheid van de omgeving te kunnen blijven waarborgen.				
Risico's	Door de extra kosten van het verplichtend karakter te dekken uit de reserves, zijn deze reserves ultimo 2027 leeg. Dat heeft de volgende mogelijke consequenties: • Vanaf 2028 zal extra structurele gemeentelijke bijdrage gevraagd worden om de kapitaallasten te kunnen deken. Hoogte van deze extra bijdrage is nog niet bekend; • De onttrekking uit de reserve beïnvloedt ook de liquiditeitspositie van VRF. VRF zal waarschijnlijke een lening moeten aangaan om de liquiditeit te garanderen; • Het is nog onzeker of er vanaf 2028 wél rijksfinanciering beschikbaar is voor het verplichtend karakter. Uitblijven van landelijke besluitvorming betekent dat deze extra kosten vanaf 2028 wederom gedragen moeten worden door de gemeenten.				
Meer informatie	Website Veiligheidsregio Flevoland				
Regionale Sociale Recherche - Zwolle					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen				

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad					
Draagt bij aan	De gemeenschappelijke regeling Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek, waarin acht gemeenten samenwerken onder leiding van Zwolle, is verantwoordelijk voor het voorkomen en opsporen van fraude binnen sociale zekerheidsregelingen zoals de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Door deze taak regionaal te organiseren, wordt specialistische kennis gebundeld en de kwaliteit van handhaving verhoogd. De gemeente Zwolle voert de uitvoering uit namens de deelnemende gemeenten. Dit draagt bij aan een rechtvaardige en betrouwbare inkomensondersteuning, waarmee het doel van een stabiel en voorspelbaar (basis)inkomen voor inwoners wordt ondersteund				
Gemeentelijk belang	De deelnemende gemeente hebben er belang bij om fraude met sociale zekerheidsregelingen zoals de Participatiewet, IOAE en IOAZ effectief te voorkomen en op te sporen. Door deze taak gezamenlijk onder te brengen bij de gemeente Zwolle wordt kennis en capaciteit gebundeld. Is er sprake van efficiëntie, schaalvoordelen en een eenduidige uitvoering. Door misbruik tegen te gaan, blijft er meer ruimte voor ondersteuning van inwoners die het echt nodig hebben, wat bijdraagt aan bestaanszekerheid en vertrouwen in de overheid.				
Juridische vorm	Gemeenteschappelijke regeling				
Partijen	De sociale recherche werkt in opdracht van de gemeenten Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hattem, Kampen, Ommen, Zwartewaterland en Zwolle.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 62.410	€ 96.314	€ 63.998
Resultaat			-	-	-
Eigen vermogen	*01/01/2025*	-			
	31/12/2025	-			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	-			
	31/12/2025	-			
Bestuurlijke betrokkenheid	De wethouder met de portefeuille Toezicht en Handhaving sluit aan bij de bestuurlijke overleggen van deze GR.				
Financieel belang	Betreft een bijdrage in de uitvoeringskosten van de Sociale Recherche aan gemeente Zwolle. Er is geen sprake van eigen vermogen of resultaat.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De eerste set maatregelen in het kader van de Participatiewet in Balans is op 1 januari 2026 in werking getreden. Onderzoek naar levensvatbaarheids- en vermogenstoets in het kader van deze wijziging wordt pas per 1 januari 2027 verwacht. In dit wetsvoorstel staan vele maatregelen om de Participatiewet te verbeteren en de balans te brengen tussen rechten en plichten van bijstandsgerechtigden. Gemeenten krijgen meer ruimte voor maatwerk, waarbij de menselijke maat en vertrouwen centraal staan. Met het wetsvoorstel handhaving sociale zekerheid wordt beoogd om een evenwichtig handhavingsstelsel te creëren. Dat betekent dat er naast aandacht voor fouten, ook voldoende aandacht moet zijn voor daadwerkelijk misbruik. Het accent wordt verlegd van rechtmatigheid naar rechtvaardigheid. Er komt meer aandacht voor voorlichting en preventie.				
Risico's	De gemeenschappelijke regeling Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek kent voor deelnemende gemeenten enkele risico's. Zo is er sprake van beperkte directe invloed op de uitvoering, aangezien deze centraal wordt aangestuurd door de gemeente Zwolle. Daarnaast bestaat het risico op een ongelijke verdeling van inzet en capaciteit, wat kan leiden tot verschillen in dienstverlening. Financieel kunnen onvoorziene kosten ontstaan, terwijl de grip op de begroting beperkt is.				
Meer informatie	Werkgebied Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek				

Impact - Dronten	
Algemeen	
Onderdeel van	Pakket 6M3 Arbeidsparticipatie en minima ondersteunende regelingen
Draagt bij aan	Het realiseren van bestaanszekerheid, gelijke kansen en participatie naar vermogen voor inwoners.
Gemeentelijk belang	Impact streeft naar een toename van het aantal inwoners met een uitkering dat deelneemt aan de samenleving, hetzij via werk, hetzij via andere vormen van maatschappelijke participatie. Daarnaast richt Impact zich op het vergroten van het aantal inwoners met een indicatie voor de 'banenafspraak' of 'beschut werk' dat een betaalde werkplek heeft. Door deze inzet draagt Impact bij aan het versterken van bestaanszekerheid, het bevorderen van gelijke kansen en het ondersteunen van participatie naar vermogen voor alle inwoners.
Juridische vorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie, Wet gemeenschappelijke regelingen
Partijen	Gemeente Dronten, gemeente Kampen en bedrijfsvoeringsorganisatie Impact
Belangen	

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 1.926.403	€ 2.265.872	€ 2.218.333
Resultaat			-	-	€ 47.539
Eigen vermogen	*01/01/2025*	€ 436.000			
	31/12/2025	€ 157.000	Er is € 279.000 aan eigen vermogen Stichting IMpact overgeboekt naar eigen vermogen GR IMpact. Met de vaststelling van de nieuwe financiële verordening per 10 december 2025 dient de algemene reserve van de GR Impact 3% van de exploitatielaste te bedragen.		
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	€ 9.695			
	31/12/2025	€ 9.343			
Bestuurlijke betrokkenheid	Wethouder P. Duvekot is namens het college van Dronten bestuurslid van Impact.				
Financieel belang	De gemeenten Kampen en Dronten dragen hun ontvangen integratie-uitkering WSW af aan de GR Impact. Daarnaast financieren zij het negatieve resultaat van de stichting IMPpact in de verhouding 75% Kampen en 25% Dronten. Het negatieve resultaat Impact wordt veroorzaakt door het negatieve subsidieresultaat WSW verminderd met de positieve resultaten uit bedrijfsactiviteiten van IMpact zoals contracten groenvoorziening, cateringsactiviteiten, post en contracten met werrkgevers.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	Impact staat voor een belangrijke transitie: van het uitsluitend bieden van werkplekken naar het bevorderen van een integrale aanpak waarin werken én maatschappelijke participatie centraal staan als volwaardige vormen van meedoen en ontwikkeling. Dit vraagt om een flexibele organisatie die inspeelt op de veranderende arbeidsmarkt, samenwerkt met onderwijs en werkgevers en maatwerk biedt aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De uitdagingen zijn groot: de vraag naar ondersteuning groeit, terwijl de arbeidsmarkt krap blijft en de doelgroep complexer wordt. Denk aan jongeren zonder startkwalificatie, statushouders of mensen met psychische kwetsbaarheid. Een sterke sociale infrastructuur is nodig om deze groepen effectief te bereiken en activeren. De ontwikkeling van Impact is niet alleen organisatorisch, maar ook een maatschappelijke investering in een inclusieve arbeidsmarkt. Ook vrijwilligerswerk, mantelzorg en participatieplekken worden gezien als waardevolle vormen van participatie die bijdragen aan verbondenheid, eigenwaarde en sociale gelijkheid.				
Risico's	Met het bedrijfsresultaat dat IMpact realiseert wordt gedeeltelijk het negatieve subsidieresultaat gecompenseerd. Voor het resterende deel geldt dat de deelnemende gemeenten Kampen en Dronten naar rato bijdragen aan een exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van IMpact. Deze bijdrage is de afgelopen jaren gedaald door een groei in het bedrijfsresultaat.				
Meer informatie	Impact				

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland - Gemeente Almere (centrumgemeente)					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 6P Opgroeien en opvoeden				
Draagt bij aan	Kinderen en jeugdigen groeien zoveel mogelijk thuis op en Geïndiceerde jeugdhulp is vooral beschikbaar voor kinderen met een complexe zorgbehoefte.				
Gemeentelijk belang	Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.				
Juridische vorm	Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland				
Partijen	Gemeente Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Dronten				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 294.995	€ 300.000	€ 254.045
Resultaat			-	-	-
Eigen vermogen	*01/01/2025*	-			
	31/12/2025	-			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	-			
	31/12/2025	-			
Bestuurlijke betrokkenheid	De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft.				
Financieel belang	Betreft een bijdrage in de uitvoeringskosten van de Centrumregeling aan de gemeente Almere. Er is geen sprake van eigen vermogen of resultaat.				

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad	
Bijzonderheden	
Ontwikkelingen	Er loopt een governance traject waarbij er gewerkt wordt aan een nieuwe governance. Vanuit de hervormingsagenda is er wetgeving in de maak waarbij er verplicht wordt gesteld meer vormen van jeugdhulp regionaal in te kopen. Dit wordt op dit moment voorbereid. Er wordt gekoerst op de ingangsdatum 01-01-2027.
Risico's	De regionale organisatie wordt groter waardoor deze mogelijk op termijn meer middelen nodig zal hebben.
Meer informatie	Dienstverleningshandvest behorende bij centrumregeling sociaal domein Flevoland
	Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland

GGD Flevoland - De hoofdvestiging van GGD Flevoland bevindt zich in Lelystad					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 7O Gezonde leefstijl				
Draagt bij aan	Het versterken van gezonde leefstijl en mentaal welbevinden.				
Gemeentelijk belang	Bijdragen aan doelstellingen van Volksgezondheid met uitgangspunt preventie en gezondheidsbevordering. Deze doelstellingen komen voort uit de verplichtingen vanuit de wet Publieke Gezondheid.				
Juridische vorm	GGD Flevoland is een gemeenschappelijke regeling onder de noemer 'Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Flevoland 2023'. Het gaat om een Publiekrechtelijke rechtspersoon (Openbaar Lichaam, wet Gemeenschappelijke regelingen).				
Partijen	GGD Flevoland werkt in opdracht van de zes gemeenten (Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde) in Flevoland. Iedere gemeente wordt door een lid vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van de GGD Flevoland.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 1.172.000	€ 1.264.000	€ 1.263.748
Resultaat			€ 11.000	-€ 119.000	-€ 1.173.853
Eigen vermogen	*01/01/2025*	€ 7.074.000			
	31/12/2025	€ 5.900.000			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	€ 22.034.000			
	31/12/2025	€ 26.518.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	De wethouder Volksgezondheid/Publieke Gezondheid vertegenwoordigt de gemeente Dronten in het Algemeen Bestuur van de GGD Flevoland.				
Financieel belang	GGD Flevoland heeft voor 2025 in totaal € 12.868.000 aan inwonersbijdrage in rekening gebracht. De bijdrage van de gemeente Dronten aan de GGD Flevoland bedraagt € 1.264.000, welke gedekt is in de gemeentelijke begroting. De deelnemers zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor eventuele financiële risico's/tekorten van de GGD Flevoland, naar rato van hun inbreng. Uit de resultaten die jaarlijks behaald worden, mag de GGD Flevoland een eigen weerstandsvermogen opbouwen om tegenvallers op te vangen. Voor 2025 komt de reserve GGD algemeen uit op € 3.465.000.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	GGD Flevoland zet in op haar huisvestingsbeleid en haar visie op bedrijfsvoering om een robuuste en toekomstbestendige GGD te blijven.				
Risico's	GGD Flevoland heeft een winstwaarschuwing afgegeven omdat de kosten (fors) aan het toenemen zijn. De actie die hierop genomen wordt, is een visie te ontwikkelen op bedrijfsvoering. Deze visie leidt tot een stijging in de inwonersbijdrage zoals verwerkt in de begroting 2026.				
Meer informatie	GGD Flevoland				

Alliander N.V. - Arnhem	
Algemeen	
Onderdeel van	Pakket 0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten
Draagt bij aan	Autonomie. Beslissingen komen binnen wet- en regelgeving op de juiste niveaus tot stand en dragen bij aan het behouden van autonomie. Hierbij worden financiële risico's geïnventariseerd en op een adequate manier beheerst, zodat nu en in de toekomst de gemeente financieel gezond is en blijft.
Gemeentelijk belang	Een betrouwbare energievoorziening wat essentieel is voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen.
Juridische vorm	Naamloze vennootschap (NV)

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad					
Partijen	De aandeelhouders van Alliander zijn de provincie Gliederland, Friesland, Noord-Holland, gemeente Amsterdam en andere gemeenten en provincies.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 618.571	€ 250.000	€ 339.719
Resultaat			€ 976.000.000	-	€ 289.000.000
Eigen vermogen	*01/01/2025*	€ 6.038.000			
	31/12/2025	€ 6.203.000			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	€ 6.908.000			
	31/12/2025	€ 7.960.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen (beperkt i.v.m. kleine aandelenbelang).				
Financieel belang	Dronten ontvangt dividend op basis van haar aandelen en een rentevergoeding op de verstrekte obligatielening.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De energietransitie vereist dat de gehele energie-infrastructuur in Nederland de komende jaren verzwaard wordt omdat de elektriciteitsvraag in 2050 is verdubbeld. De energietransitie versnelt en leidt tot meer duurzame lokale opwek en een groeiende vraag naar elektrisch vermogen. Dit vraagt om grote aanpassingen van het energiesysteem. De capaciteit van de elektriciteitsnetten van Alliander moet hierdoor de komende jaren op veel plekken worden verdubbeld. Dit maakt grootschalige investeringen door Alliander noodzakelijk. Alliander verwacht op korte termijn een meer dan verdubbeling van de totale investeringen ten opzichte van afgelopen jaren. Alliander heeft op 31 mei 2021 aan alle aandeelhouders een verzoek tot kapitaalversterking gedaan. Bij uitgifte telt de bedoelde lening al voor 50% mee als eigen vermogen. Op deze wijze kan de financiële soliditeit van Alliander worden geborgd en kan Alliander de publieke taak als netbeheerder blijven realiseren. De hoogte van de obligatielening wordt bepaald naar rato van het aandelenbezit van Dronten. Volgens het aandeelhoudersregister heeft Dronten 488.271 aandelen in Alliander. Dit is 0,357% waardoor het concrete verzoek van Alliander een bedrag van € 2.141.618 bedraagt. Dit bedrag is medio december 2021 aan Alliander in de vorm van een reverse converteerbare hybride obligatielening uitgekeerd waarvan de rente bij uitgifte van de lening 2,075% bedraagt.				
Risico's	Een belangrijk risico is het risico op netcongestie en investeringsachterstand.				
Meer informatie	Alliander				

Vitens N.V. - Zwolle					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 0Z Algemene uitkering, treasury en overige baten en lasten				
Draagt bij aan	Autonomie. Beslissingen komen binnen wet- en regelgeving op de juiste niveaus tot stand en dragen bij aan het behouden van autonomie. Hierbij worden financiële risico's geïnventariseerd en op een adequate manier beheerst, zodat nu en in de toekomst de gemeente financieel gezond is en blijft.				
Gemeentelijk belang	Een goede en veilige drinkwatervoorziening in de gemeente Dronten. Dit belang is verankerd in de statuten van Vitens waar het doel van de vennootschap omschreven is als: 'De uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen: de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water, alsmede het verrichten van alles wat met de publieke watervoorziening verband houdt.' Wettelijk is vastgesteld dat de aandelen van de drinkwaterbedrijven in publieke handen blijven.				
Juridische vorm	Naamloze vennootschap (NV)				
Partijen	De aandelen van Vitens N.V. zijn in handen van 97 aandeelhouders waaronder de provincie Flevoland, provincie Gelderland, provincie Overijssel, provincie Friesland en provincie Utrecht en 92 van de in deze provincies liggende gemeenten.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Dividendopbrengst			-	-	-
Resultaat			€ 34.500.000	-	€ 90.600.000
Eigen vermogen	*01/01/2025*	€ 713.600.000			
	31/12/2025	€ 809.100.000			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	€ 1.684.800.000			
	31/12/2025	€ 1.846.000.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	Stemrecht op aandeelhoudersvergaderingen (beperkt i.v.m. kleine aandelenbelang).				

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad	
Financieel belang	Dronten ontvangt geen dividend op basis van haar aandelen omdat de financiële positie van Vitens onder druk staat als gevolg van de investeringsopgave en het WACC-beleid.
Bijzonderheden	
Ontwikkelingen	De stijgende vraag naar water, door onder andere klimaatverandering en bevolkingsgroei, maakt dat water een steeds schaarser goed wordt. Bovendien is Nederland van oudsher ingericht op het zo snel mogelijk afvoeren van water. Dit is nadelig voor het grondwaterpeil en daarmee voor de natuur, landbouw en drinkwaterbedrijven zoals Vitens. Kortom: het watersysteem staat steeds meer onder druk. Het is daarom noodzakelijk dat we hier anders naar gaan kijken. Door de toenemende vraag heeft Vitens op de korte termijn meer vergunningen nodig om (grond)water te kunnen winnen om drinkwater van te maken. Alleen door samenwerking met de waterpartners van Vitens kunnen die vergunningen gerealiseerd worden. Complexe, langdurige vergunningprocedures en concurrerende belangen in de leefomgeving zijn grote knelpunten in het tijdig beschikbaar hebben van vergunningen. Lastige inpassing in de leefomgeving is daarvan vaak de oorzaak. De precieze knelpunten verschillen echter per regio. Andere, regio-overstijgende, belemmeringen zijn de toenemende schaarste in menskracht en middelen, de stikstofregels en netcongestie. Voor de lange(re) termijn, na 2030, werkt Vitens samen met stakeholders aan een robuust systeem met drinkwaterwinningen die zo weinig mogelijk impact hebben op natuur en omgeving (de strategische harten). Hiervoor kijken we ook naar alternatieve bronnen om drinkwater van te maken. Door naast diep grondwater ook in te zetten op het innemen van oppervlaktewater, oevergrondwater en ondiep grondwater maken we onze beschikbare broncapaciteit groter en daarmee beter bestand tegen kwetsbaarheden als gevolg van weersextremen (zoals langdurige droogte). Zo ontwikkelen we een toekomstbestendig en duurzaam watersysteem. Dit is een proces van tientallen jaren. Daarom zetten we de komende jaren nog steeds in op het winnen van extra grondwater, maar wel op een zo duurzaam mogelijke manier.
Risico's	Door het kleine belang heeft Dronten weinig invloed op de strategische beslissingen. Er wordt al jaren geen dividend uitgekeerd.
Meer informatie	Vitens

Technofonds Flevoland - Lelystad					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 3H Economische ontwikkelingen				
Draagt bij aan	Een toekomstbestendige economie in Flevoland.				
Gemeentelijk belang	Het versnellen van de technisch innovatieve en digitale transities.				
Juridische vorm	Technofonds Flevoland B.V. managed by Horizon.				
Partijen	Aandeelhouders en vijf bedrijfsonderdelen van Horizon Flevoland (RvC).				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			-	€ 1	€ 0
Resultaat			-€ 1.014.880	-	-
Eigen vermogen	*01/01/2024*	€ 6.711.756			
	31/12/2024	€ 5.696.877			
Vreemd vermogen	*01/01/2024*	€ 10.801			
	31/12/2024	€ 21.467			
Bestuurlijke betrokkenheid	De heer S.J. Lap (SL), namens gemeente Dronten, houder van 611 aandelen.				
Financieel belang	611 aandelen C, totaal € 277.260 = 3% aandeelhouder bij Technofonds Flevoland, onderdeel van Horizon Flevoland.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	Tijdens de AvA Technofonds Flevoland d.d. 11 december 2025 is de stroomlijning van de fondsstructuur besproken. Provincie Flevoland en EZK voeren overleg over het delen van het aandeelhouderschap van Horizon en bepalen het voorkeursscenario op 4 maart 2026. De aandeelhouders Technofonds Flevoland staan in de wacht met de notie dat het belangrijk is om alle Flevolandse gemeenten te blijven informeren. Meerdere scenario's zijn denkbaar. Het voorkeursscenario bepaalt wanneer en hoe Horizon onderstaande openstaande informatievragen beantwoorden: 1. Wat betekent het voor de gemeenten als zij aandeelhouder blijven? 2. Waar worden we aandeelhouder van?				

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad	
	3. Wat is die nieuwe entiteit? 4. Wat zijn de nieuwe stemverhoudingen? 5. Wat is de relevantie van de nieuwe entiteit? 6. Welk risico is hieraan verbonden? 7. Wat zijn de financiële consequenties? 8. Jaarrekeningen en informatie m.b.t. de financiële gezondheid van de andere entiteiten 9. Meerjarenbegroting van de nieuwe entiteit.
Risico's	Provincie Flevoland en EZK voeren overleg over het delen van het aandeelhouderschap van Horizon. Zoals bekend zijn er meerdere scenario's denkbaar. Het voorkeursscenario bepaalt wanneer en hoe zij bovengenoemde informatievragen beantwoorden. Op dit moment is nog niet bekend welk scenario de voorkeur krijgt van Provincie Flevoland.
Meer informatie	MKB & Technofonds Flevoland

Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A. - Harderwijk					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 5J (Openlucht)recreatie				
Draagt bij aan	Het beschermen van de routenetwerken en kansen benutten, waarbij keuzes over natuur, recreatie, landschap en watersport gemaakt moeten worden en prioritering nodig is.				
Gemeentelijk belang	Het baggeren van De Kleine Zwaan en maaien van waterplanten.				
Juridische vorm	Gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren is als zelfstandige rechtspersoon voor alle zestien gemeenten rond de Randmeren een verbonden partij.				
Partijen	Gastvrije Randmeren werkt bij de uitvoering van haar taken nauw samen met de adviserende leden Rijkswaterstaat Midden-Nederland, de waterschappen in de regio, toeristische organisaties, ondernemers en terreinbeheerders in het Randmerengebied.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 30.275	€ 32.000	€ 31.122
Resultaat			-	€ 305.908	nb
Eigen vermogen	*01/01/2024*	€ 11.024.021			
	31/12/2024	€ 10.961.477			
Vreemd vermogen	*01/01/2024*	€ 793.115			
	31/12/2024	€ 1.016.385			
Bestuurlijke betrokkenheid	De heer S.J. Lap (SL), namens gemeente Dronten, algemeen lid met een adviserende rol.				
Financieel belang	De coöperatie heeft geen leningen, dus er is geen risico op rentestijgingen. Wel heeft de coöperatie spaargeld en beleggingen om wat extra rendement te behalen. Een daling van de rente bracht risico's met zich mee. Daarom is in de ledenvergadering besloten om de beleggingsstrategie aan te passen naar een defensief beleid met 60% obligaties en maximaal 40% beleggingen.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De Algemene Vergadering is in oktober 2025 in meerderheid akkoord gegaan met de voorbereiding van de omvorming van het huidige bestuursmodel naar een Raad van Toezichtmodel en heeft het bestuur mandaat gegeven om een definitief principevoorstel voor te bereiden voor de AV van 13 februari 2026.				
Risico's	Met betrekking tot de financiële positie van CGR kan kort samengevat worden gesteld: er wordt ingeteerd op de reserve, er is geen sluitende begroting, het vermogen neemt in de jaren af met als gevolg dat er een minimaal weerstandsvermogen is. Met het rendement op vermogen wordt de begroting gedekt. Wanneer het rendement minder is dan voorzien heeft dit gevolgen voor de dekking. Het tekort komt dan ten laste van de algemene reserve. Er wordt al een aantal jaar ingeteerd op de algemene reserve. CGR zou moeten nadenken over een minimaal weerstandsvermogen van bijvoorbeeld 10% van de begrotingsomvang. Ook zou zij een visie moeten vormen op de ondergrens. Hiervoor is meermaals, zowel ambtelijk als bestuurlijk, aandacht gevraagd. De algemene reserve van de coöperatie is nog voldoende, mits				

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad					
	de projectbijdrage vanaf 2026 voor uitvoeringsbudget Toekomstvisie 2030-2035 gekaderd wordt.				
Meer informatie	Gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren				

Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) - Alkmaar					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 7Q Gemeentelijke basisvoorzieningen				
Draagt bij aan	De vermindering van uitstoot van broeikasgassen.				
Gemeentelijk belang	Afval te verminderen en grondstoffen te hergebruiken.				
Juridische vorm	N.V. HVC is een toonaangevend publiek bedrijf dat samen met gemeenten, waterschappen en inwoners actief is om broeikasgasuitstoot te verlagen door de energiehuishouding te verduurzamen, afval te verminderen en grondstoffen te hergebruiken.				
Partijen	Zie hierboven.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 73.254	€ 73.253	€ 67.992
Resultaat			€ 24.418.000	-	€ 20.318.000
Groepsvermogen	*01/01/2025*	€ 255.574.000			
	31/12/2025	€ 275.892.000			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	€ 828.473.000			
	31/12/2025	€ 901.552.000			
Bestuurlijke betrokkenheid	De heer S.J. Lap (SL), namens gemeente Dronten, houder van 48 aandelen A elk € 45,45				
Financieel belang	Overeenkomstig de Ballotageovereenkomst staan de aandeelhouders voor de leningen garant voor de betaling van rente en aflossing. Aan de aandeelhouders A wordt een bedrag van € 576.543 aan garantstelling betaald.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	HVC gaat maximaal bijdragen aan de vermindering van uitstoot van broeikasgassen. Dit doen zij door impactvolle, afrekenbare en zichtbare groei van activiteiten in de energietransitie en de circulaire economie. HVC vermindert en/of hergebruikt uitstoot van CO2 en minderen ons energiegebruik. Zij meten en monitoren de CO2-prestaties met een rekenmodel en met behulp van een zevental strategieën.				
Risico's	HVC is zich zeer bewust van de eigen rol in verduurzaming en klimaatverandering. In relatie tot de eigen doelen en ambities op die vlakken wordt vooral het element tijd als een bedreiging gezien. Het gaat bijvoorbeeld om de tijdige adoptie van en sturing op verdergaande klimaatambities door aandeelhouders en centrale overheid of om de snelheid van klimaatverandering die zich uit in extreem weer.				
Meer informatie	HVC				

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) - Den Haag					
Algemeen					
Onderdeel van	Pakket 0A Bestuur				
Draagt bij aan	Het bepalen in welke samenwerkingsverbanden de gemeenten de komende jaren moet investeren en op welke wijze de samenwerking met Rijk en Regio, die op lange termijn noodzakelijk is voor middelen, ruimtelijke ordening en mogelijke versoepeling van wet- en regelgeving, moet worden opgetuigd.				
Gemeentelijk belang	Vertegenwoordiging van gemeenten richting het Rijk en andere overheden. Ondersteuning en kennisdeling zoals handreikingen, modelverordeningen en trainingen.				
Juridische vorm	Vereniging.				
Partijen	Alle Nederlandse gemeenten zijn lid van VNG.				
Belangen					
Financieel			Realisatie 2024	Begroot 2025	Realisatie 2025
Jaarlijkse bijdrage			€ 89.371	€ 85.000	€ 202.875
Resultaat			-€ 26.000	-	Nb
Eigen vermogen	*01/01/2025*	Nb			
	31/12/2025	Nb			
Vreemd vermogen	*01/01/2025*	Nb			

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) - Lelystad					
	31/12/2025	Nb			
Bestuurlijke betrokkenheid	Burgemeester J.P. Gebben is voorzitter van het dagelijks bestuur van VNG Flevoland.				
Financieel belang	Contributie op basis van het aantal inwoners.				
Bijzonderheden					
Ontwikkelingen	De VNG biedt haar leden een platform via commissies, provinciale afdelingen, congressen, studiedagen en op vng.nl. Uitwisseling van ervaringen en leren van elkaar staan voorop.				
Risico's	Niet van toepassing.				
Meer informatie	VNG				

Paragraaf grondbeleid

Algemeen

Het grondbeleid vormt een belangrijk instrument om ruimtelijke en maatschappelijke doelstellingen te realiseren, zoals woningbouw, economische ontwikkeling, vergroening, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen.
In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- Een omschrijving van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- De beleidsuitgangspunten voor de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Voor de paragraaf in de jaarrekening wordt met name ingegaan op de laatste drie onderwerpen. Er wordt daarom verwezen naar de paragraaf Grondbeleid bij de Programmabegroting 2025 en de toelichtingen in de jaarrekening bij de onderdelen in programma 3 en 8 voor de eerste twee onderwerpen.

Uitvoering grondbeleid

De gemeente Dronten hanteert marktconforme grondprijzen, rekening houdend met de economische draagkracht van functies en gebruikers. Jaarlijks stelt het college in december voorafgaand aan het jaar een geactualiseerde Nota Grondprijsbeleid of aanvulling op de dan vigerende nota vast.

Grondexploitaties

Jaarlijks worden per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt inzage gegeven in het jaarresultaat en het weerstandsvermogen van de grondexploitaties.

In 2025 heeft de raad voor de Uitleglocatie Dronten Zuid Kwadrant Noordoost (complex 180) de globale grondexploitatie met toepassing van een amendement, met startdatum 1 januari 2026, vastgesteld. De grondexploitatie wordt met aanpassing amendement verwerkt in het boekjaar 2026 en verantwoord bij de jaarrekening 2026.

31 december 2025 is de grondexploitatie Bloemenzoom afgewikkeld. De grondexploitaties die de afgelopen jaren in ontwikkeling zijn genomen, zijn volop in uitvoering. Kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd, nog te maken kosten en opbrengsten zijn geraamd en financiële resultaten zijn berekend.

Door recente economische en maatschappelijke ontwikkelingen zoals stijgende civieltechnische kosten, hogere woningbouwkosten, opgaven uit de energietransitie, netcongestie en wisselende hypotheekrentes – zijn de financiële uitgangspunten van veel grondexploitaties gewijzigd.

Ook wijzigingen van de financiële kaders in het BBV spelen hierin een rol. In de laatste notitie is onder andere een andere manier van het te hanteren rentepercentage opgenomen. Vanaf 2025 geldt nu de in de begroting gehanteerde omslagrente. Voor 2025 is in de begroting gerekend met een percentage van 3,5%. Voor het perspectief 2026 en verder geldt een percentage van 3%.

De ramingen van de kosten voor het bouw- en woonrijp maken in de voornoemde grondexploitaties zijn per 1 januari 2026 geactualiseerd. De actualisatie van de kosten zorgt voor een wijziging in het (eind)resultaat. Dit eindresultaat is negatiever door tegenvallers in met name de grondexploitaties Havenkade 2e fase (129), Spoorzone (124) en Scholenzone (123). Het betreft hier extra kosten voor het aanbrengen van een damwand en onverwachte kosten voor bodemsanering en daarmee gepaarde schadeloosstelling. Hiertegenover staat een hogere grondopbrengst in verband met de huidige woningmarkt.

Wat hebben we bereikt?

Grondopbrengsten

Woningbouw

In 2025 zijn voor de realisatie van 155 woningen gronden verkocht binnen de lopende grondexploitaties. Oplevering van deze woningen is gemiddeld 1-2 jaar na verkoop van deze gronden. Het betreft grondverkoop binnen Het Hanzekwartier: 61 (sociale huurappartementen) in De Scholenzone, 19 Havenkade fase 1, 2 in De Graafschap 1e fase, 36 in De Graafschap 2e fase, 36 (sociale huurappartementen) Dronten West Centrum en 1 laatste kavel in Bloemenzoom.

Voor verantwoording van het gehele woningbouwprogramma wordt verwezen naar de toelichting binnen programma 8.

Bedrijventerreinen

Er is één kavel verkocht in de Poort van Dronten 1e fase en na een succesvolle openbare inschrijving vijf kavels onder optie genomen. Binnen deze categorie resteert 2,6 hectare voor de uitgifte van kantoorkavels in complex Business Zone Delta (155) en drie woonwerkkavels binnen het complex Oldebroekerweg (285).

Voorbereidingskredieten

Voor de ontwikkeling van

- Het Hanzekwartier
- De verplaatsing binnen De Graafschap van volkstuinen/paardenweide
- Realisatie Poort van Dronten fase 3 en 4
- Dronten Zuid hoofdproject
- Dronten Zuid kwadrant Noordoost
- Sleutelproject Biddinghuizen

zijn voorbereidingskredieten door de raad vastgesteld.

Wat is hiermee bereikt
Inzake het voorbereidingskrediet Hanzekwartier zijn in 2025 de volgende zaken uitgevoerd:

- Advies is ingewonnen ten behoeve van Binnenhaven en Havenweg.
- Het voorkeursrecht is verlengd.
- Er heeft stedenbouwkundige planvorming plaats gevonden.
- Er heeft begeleiding plaatsgevonden in de beoordeling van bouwplannen langs De Noord.

Naar verwachting wordt in 2026 de grondexploitatie vastgesteld voor het deelgebied Binnenhaven. Gemeente Dronten ligt op koers om uiterlijk 2031 de laatste woningen in aanbouw te hebben in deze plangebieden.

Inzake het voorbereidingskrediet verplaatsing volkstuinen/paardenweide zijn in 2025 de volgende zaken uitgevoerd:

- Alle voorbereidingsactiviteiten zijn afgerond en het inrichtingsplan is gereed. De Raad besluit op 5 maart 2026 over het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet waarna de concrete uitvoering kan starten. De raming is dat de verplaatsing eind 2028 is afgerond.

Inzake het voorbereidingskrediet Poort van Dronten zijn in 2025 de volgende zaken uitgevoerd:

- Fase 3 is nu concreet in voorbereiding.
- Er is een ambitiedocument en een ruimtelijk raamwerk opgesteld.
- Er heeft overleg plaatsgevonden met het Rijksvastgoedbedrijf over de aankoop van gronden.

Naar verwachting start de kaveluitgifte in het 3e kwartaal 2027.

Inzake het voorbereidingskrediet Dronten Zuid hoofdproject kan het volgende gemeld worden:

- In 2025 is het koersdocument opgesteld door de interne organisatie, aangevuld met extern ingehuurde kennis.
- In het koersdocument is beschreven welke waarden de gemeente Dronten nastreeft bij het ontwikkelen van Dronten Uitleggebied Zuid waarin ook de financiële ruimte gegeven is voor de aankoop van gronden.
- Daarna is mede met hulp van externe inhuur de kadernota voor Dronten Uitleggebied Zuid opgesteld en in december door de gemeenteraad vastgesteld. Daarmee zijn de kaders, zoals het vormen van een samenleving in een wijk waar 3.200 woningen worden gebouwd, vastgesteld.

Inzake het voorbereidingskrediet kwadrant 1 Noordoost zijn in 2025 de volgende zaken uitgevoerd:

- Parallel met de ontwikkeling van documenten voor geheel Uitleggebied Zuid zijn onderzoeken en studies gedaan ten behoeve van kwadrant 1 Noordoost. Gelijktijdig met de kadernota voor geheel Uitleggebied Zuid is eind december 2025 de grondexploitatie vastgesteld voor Kwadrant 1 Noordoost.

Inzake het voorbereidingskrediet Sleutelproject Biddinghuizen zijn in 2025 verkennende werkzaamheden gestart waar nog geen lasten mee gemoeid waren. De feitelijke werkzaamheden zijn in 2026 gestart.

Ontwikkelingen Derden
Binnen Dronten vinden diverse ontwikkelingen plaats voor de realisatie van woningbouw en/of bedrijventerreinen. Met deze ontwikkelaars zijn middels het sluiten van een anterieure overeenkomst afspraken gemaakt onder welke voorwaarden zij deze ontwikkelingen kunnen uitvoeren. Met het sluiten van deze overeenkomsten is ook het gemeentelijk kostenverhaal verzekerd.

In 2025 zijn 2 nieuwe overeenkomsten gesloten. Voor de ontwikkeling van de Dienst Roerende Zaken binnen de nog te vormen grondexploitatie Poort van Dronten 3e fase en binnen Het Hanzekwartier de voormalige locatie Huijgen aan de Noord ten behoeve van de realisatie van 17 rijwoningen en 50 appartementen.

De afdrachten worden ingezet ter dekking van de gemeentelijke kosten voor de planontwikkeling (voorbereiding en toezicht gemeente) en de afdracht aan de bestemmingsreserves Fonds Bovenwijks, Bovenplanse Verevening en Bijdrage Ruimtelijke Ordening voor de projecten/investeringen benoemd in de Nota Kostenverhaal 2022 (raad september 2022).

In onderstaande tabel zijn deze anterieure overeenkomsten opgenomen:

Naam overeenkomst	Datum/Versie	Totale bijdrage
BPD - Swifterbant Zuid	10/03/2022	9.847.621
De Boeg Van der Steeg	07/01/2020	262.000
Ispa - Van Pijkeren Rikken aan de Noord	03/03/2021	383.727
Landgoed Artemis S'bant	19/07/2022	27.189
Parkresidentie	02/03/2021	471.000
Roelofs en Haase	02/05/2012	430.948
Trebbe Wonen B.V. - Flevomanege De Zuid	12/10/2021	Koopsom (1,4 mln.)
Windplan Blauw (NUON)	07/10/2016	1.426.906
Windplan Blauw (SwifterwinT)	07/10/2016	3.573.095
Windplan Groen	08/04/2019	4.700.000
Locatie Bol Mateboer	26/02/2024	819.000
Dronten Energieopslag	08/12/2023	127.872
Locatie Huijgen	10/03/2025	754.726
DRZ	11/12/2025	50.000 + werkelijk te maken kosten

Analyse resultaat GREX
Het jaarresultaat van de grondexploitatie wordt bepaald door mutaties in de voorzieningen, afwikkeling van complexen, het POC resultaat en dotatie in de bestemmingsreserves.

Het resultaat van de grondexploitatie inclusief resultaat POC en afwikkeling complexen over 2025 bedraagt € 2.061.055 positief, voor mutatie bestemmingsreserve Hanzekwartier. Na deze mutatie is het resultaat € 2.469.194.

Het resultaat is ontstaan door mutaties in de voorzieningen van de complexen in het Hanzekwartier: Havenkade 1e en 2e fase, Spoorzone, Scholenzone, Rikken De Noord, en De Graafschap 1e fase, en ECU plus het saldo van winstneming POC (€ 0.6 miljoen positief). Verder de afwikkeling van grondexploitatie Bloemenzoom (complex 371) (€ 0,7 miljoen).

Onderstaande tabel geeft het verloop van het resultaat weer:

Resultaat Grex 31-12-2025					
Rentetoevoeging 2024					**0,00%** **0**
	Stand voorz. 01/01/2025	Benodigd 31/12/2025	**Mutaties 2025**	**Resultaat 2025**	
Mutaties voorzieningen:					
012 ECU woon/ werk	-579.527	-826.839	247.313		
124 HZ-Spoorzone	-1.137.133	-1.273.726	136.593		
127 HZ-Havenkade fase 1	-1.579.803	-1.404.157	-175.646		
128 HZ-Rikken De Noord	-	-197.394	197.394		
129-HZ Havenkade fase 2	-4.938.156	-4.120.947	-817.208		
231 De Graafschap - 1e fase	-3.194.955	-2.712.231	-482.724		
Subtotaal	***-11.429.572***	***-10.535.294***	***-894.278***		
Disconto 2025 2%	-228.591		**-228.591**		
Totaal	**-11.658.164**	**-10.535.294**	**-1.122.870**	**1.122.870-**	
Mutaties exploitatie-resultaten:	Afwikkeling	POC	POC correctie reserve		
371 Bloemenzoom woon/werk	-724.006				
Woningbouw		-1.881.196			
Bedrijventerreinen		-110.449			
Bijzondere bebouwing	0				
Correctie POC voorgaande jaar tlv bestemmingsreserve			1.369.327		
Correctie resultaat bestemmingsresrve HZ (zie RB B11.002029)			408.139		
Dotatie resultaat Bestemmingsreserve HZ (zie RB B11.002029)		0			
Totaal	**-724.006**	**-1.991.645**	**1.777.466**	**-938.186**	
Voorziening nog te maken kosten afgesloten complexen				**-**	
Resultaat 2025 positief				**-2.061.055**	**-2.061.055**
Dotatie resultaat grondexploitatie aan reserve AD**				-2.469.194	2.469.194
Correctie onttrekking Bestemmingsreserve HZ				408.139	-408.139
Dotatie resultaat Bestemmingsreserve HZ				0	0

Resultaat Grex 31-12-2025		
Dotatie bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC)	-622.318	622.318
Onttrekking resultaat grondexploitatie aan bestemmingreserve Niet afgesloten exploitaties	622.318	-622.318
Correctie saldo bestemmingsreserve "Niet afgesloten exploitaties"	0	0
Algemene reserve (grex) 31-12-2025		**0**

Het verloop van de reserve grondexploitatie is het jaarresultaat en mogelijke afdracht/onttrekking aan de reserve algemene dienst. Het POC-resultaat van € 0,6 miljoen wordt in eerste instantie toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'Niet afgesloten Grondexploitaties', Maar omdat deze reserve al een saldo heeft van € 5 miljoen, wordt dit bedrag weer onttrokken en is het onderdeel van het resultaat.

Algemene inhoudelijke activiteiten gedurende het jaar

Activiteiten algemeen

In 2025 is de grondexploitatie Bloemenzoom (complex 371) afgesloten en de globale grondexploitatie Uitleglocatie Dronten Zuid Kwadrant Noordoost (complex 180) vastgesteld met verwerking in het boekjaar 2026.

Ten aanzien van de planontwikkeling heeft de focus in 2025 gelegen op de verdere uitwerking van de plannen Het Palet, De Graafschap 1e fase en 2e fase, Gezondheidscentrum Biddinghuizen, Het Hanzekwartier (Scholenzone, Spoorzone en Havenkade fase 1 en fase 2, Rikken De Noord) en de Poort van Dronten fase 1 en 2, ECU en Uitleglocatie Dronten Zuid.

De uitvoeringsactiviteiten (bouw- en woonrijp maken) zijn vooral gericht geweest op Het Palet, De Spoorzone, Havenkade 1e fase en 2e fase, Rikken De Noord, De Graafschap 1e fase en 2e fase, de Poort van Dronten 1e en 2e fase. Het verloop van alle uitgaven en opbrengsten is opgenomen in de 'Staat van boekwaarden grondexploitatie'. De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post *Immateriële activa (IMVA).* De strategische gronden inclusief opstallen zijn opgenomen als *Materiële vaste activa (MVA)* op de balans.

Per saldo is de boekwaarde van alle gronden in 2025 toegenomen met € 1.368.462 (inclusief de POC-winstneming/afwikkeling complexen).

Verloop boekwaarden 2025				
	Gronden in exploitatie			
	Woningbouw	Bedrijven-terreinen	Bijzondere bebouwing	Totaal
Boekwaarde 1-1-2025	6.320.895	1.080.933	3.895.903	11.297.731
Correctie beginbalans	0	0	0	0
Herschikking boekwaarden	0	0	0	0
Totaal	6.320.895	1.080.933	3.895.903	11.297.731
Uitgaven				
Verwervingen	0	0	0	0
Organisatiekosten	835.962	674.569	1.140.136	2.650.667
Beheerskosten	5.071	0	934	6.004
Uitvoeringskosten	3.059.945	43.686	1.104.697	4.208.328
Rente	158.022	27.023	97.398	282.443
Afdracht fonds bovenwijks	0	0	35.000	35.000
Totaal	4.059.000	745.279	2.378.164	7.182.443
Opbrengsten				
Bijdragen/overig	-92.301	0	-364.781	-457.082
Subsidies	0	0	0	0
Opbrengst grondverkopen	-4.338.427	-553.180	-1.403.477	-6.295.084
Totaal	-4.430.729	-553.180	-1.768.258	-6.752.166
Totaal uitgaven / opbrengsten	-371.728	192.099	609.906	430.276
Afboeking/afwaardering/afwikkeling				
Afboekingen tlv voorzieningen	0	0	0	0
Correctie POC eerdere jr tlv reserve POC	0	-1.016.953	-760.513	-1.777.466
POC winst	1.881.196	110.449	0	1.991.645
Afwikkelingen	0	0	724.006	724.006
Totaal	1.881.196	-906.504	-36.506	938.186
Totaal mutaties boekwaarde	1.509.468	-714.405	573.400	1.368.462
Boekwaarde 31-12-2025	**7.830.362**	**366.528**	**4.469.303**	**12.666.193**

POC
Gezien de aangescherpte regels inzake winstneming, zoals opgenomen in de eerdergenoemde notitie van de commissie BBV, is een tussentijdse winst berekend op basis van de POC-methode van € 0,6 miljoen. Dit is exclusief het saldo POC-correctie van grondexploitatie Scholenzone (complex 123) van € 0,4 miljoen ten laste van de reserve Hanzekwartier (reserve gevormd conform raadsbesluit B11.002029 d.d. 26-1-2012 vaststelling 123 Scholenzone HZ).

De POC-methode gaat uit van het procentuele gewogen gemiddelde van de gerealiseerde kosten en opbrengsten keer het geprognosticeerde resultaat op eindwaarde. Een deel van dit resultaat wordt bij bestemming gestort in de nieuwgevormde bestemmingsreserve *Niet afgesloten exploitaties*. Dit omdat er zich onzekerheden kunnen voordoen. Deze methode sluit aan bij de vigerende BBV regels (notitie Commissie BBV december 2023).

Onderstaande tabel geeft de berekening van de POC-winst per complex weer en ook de eerdergenoemde afwikkeling van de complexen.

Woningbouw	***POC<=2024 tw bw***	**Kosten %**	**Opbrengst %**	**POC**	**Eindwaarde**	**POC berekening 2025**	**saldo poc tov vg jr**	***correctie POC vgjr***	**POC winst 2025**	***POC<=2025 tw bw***	**Afwikkeling**	**VZ nog te maken kst**
034 De Gilden - Het Palet	*-2.030.988*	91%	99%	90%	-3.843.113	-3.464.777	-1.433.789	-	-1.433.789	-3.464.777		
127 HZ-Havenkade	-	79%	82%	65%	1.502.346	974.216	974.216	-	-	-		
128 HZ-Rikken De Noord	-68.130	34%	59%	20%	128.838	26.148	94.278	-	-	-68.130		
129 HZ Havenkade fase 2	-	61%	9%	6%	4.609.712	261.405	261.405	-	-	-		
180 UZ-Kwadrant Noordoost	-	0%	0%	0%	4.034.394	-	-	-	-	-		
231 De Graafschap 1e fase	-	95%	100%	95%	2.785.060	2.656.562	2.656.562	-	-	-		
232 De Graafschap 2e fase	-32.546	50%	32%	16%	-3.035.568	-479.953	-447.407	-	-447.407	-479.953		
Subtotaal	-2.131.664							-	-1.881.196	-4.012.860		
Bedrijventerreinen												
155 Delta 5e fase	-5.955.915	93%	77%	72%	-7.264.319	-5.201.106	754.809	754.809	-	-5.201.106		

Woningbouw	*POC<=2024 tw bw*	Kosten %	Opbrengst %	POC	Eindwaarde	POC berekening 2025	saldo poc tov vg jr	*correctie POC vgjr*	POC winst 2025	*POC<=2025 tw bw*	Afwikkeling	VZ nog te maken kst
161 Poort van Dronten fase 1	*-1.304.516*	77%	88%	68%	-1.746.999	-1.188.997	115.519	115.519	-	-1.188.997		
162 Poort van Dronten fase 2	-	88%	100%	88%	-6.570	-5.757	-5.757	-	-1.397	-1.397		
285 Oldebroekerweg 1e fase	*-2.872.414*	99%	93%	92%	-3.232.927	-2.981.466	-109.052	109.052	-109.052	-2.872.414		
382 Tarpan	*-4.773.041*	96%	96%	92%	-5.121.675	-4.735.468	37.573	37.573	-	-4.735.468		
Subtotaal	-14.905.886							1.016.953	-110.449	-13.999.382		
Bijzondere bebouwing												
012 ECU woon/ werk	-	72%	17%	12%	909.465	110.815	110.815	-	-	-		
015 Dronten west centrumgebied	*-761.366*	94%	100%	94%	-433.900	-409.815	351.551	352.374	-	-408.992		
123 HZ-Scholenzone	*-1.675.909*	87%	51%	44%	-2.877.348	-1.267.770	408.139	408.139	-	-1.267.770		
124 HZ-Spoorzone	-	92%	100%	92%	1.274.795	1.169.635	1.169.635	-	-	-		
241 GZH Biddinghuizen	-	39%	0%	0%	-228.236	-	-	-	-	-		
271 Driehoek Baan woon/werk	-	98%	0%	0%	4.086	-	-	-	-	-		
371 Bloemenzoom woon/werk	-1.258.038	100%	100%	100%	-2.047.975	-2.047.975	-789.937	-	-	-1.258.038	724.006	35.000
Subtotaal	-3.695.313							760.513	-	-2.934.800	724.006	35.000
Totaal	**-20.732.863**							**1.777.466**	**-1.991.645**	**-20.947.042**	**724.006**	**35.000**

Grondverwerving
In 2025 heeft er geen grondverwerving plaatsgevonden binnen de grondexploitaties. Voor de verplaatsing (in het kader van de ontwikkeling De Graafschap 3e fase) van de volkstuinen, paardenweiden en de tinyhouses is voor 71.122 m^2 grond verworven van het Rijksvastgoedbedrijf. Deze gronden zijn geactiveerd binnen de algemene dienst als Materiële Vaste Activa met economisch nut op de balans.

Uitvoeringswerkzaamheden
In 2025 met doorloop in 2026 waren/zijn onderstaande bestekken in uitvoering:

Werken 2025/2026			Gereed 2025	Lopend werk 2026
015 Dronten west	110	TAW / BRM oeverafwerking centrum Dronten-West	x	
015 Dronten West	118	BRM Lidl Beursstraat	x	
015 Dronten west		Wrm Lidl Beursstraat		x
015 Dronten west	169-01	BRM 36 appartementen OFW Beursstraat		x
015 Dronten west		WRM 36 appartementen OFW Beursstraat		x
031 De Gilden 1e fase	104-T03	Wijnkopersgilde		x
32 De Gilden 1e fase	104-T03g	Wijnkopersgilde	x	
33 De Gilden 1e fase	104-T02g	Bontwerkersgilde	x	
031 De Gilden 1e fase	137	137 TAW De Gilden 1e fase, Noordzijde Wateras	x	
032 De Gilden 2e fase	109	TAW 2e fase, deel 3, Smederij en Aambeeld	x	
034 De Gilden Het Palet	134 (122)	TAW Palet West Popart	x	
034 De Gilden Het Palet	T122-02	TAW palet west weids wonen	x	
034 De Gilden Het Palet	119	BRM palet oost 4e fase zuidelijk deel	x	
034 De Gilden Het Palet	91	TAW Het Palet - wisentzone	x	
034 De Gilden Het Palet		Ovl wisentzone 4 palet+deel ontsluitingsweg	x	
034 De Gilden Het Palet	100	Palet oost 2e fase		x
034 De Gilden Het Palet		Palet oost 3e fase (Jeroen bosch (erf maris)	x	
034 De Gilden Het Palet	100-T-02	Palet oost 4e fase		x
034 De Gilden Het Palet		Planaankleding		x
034 De Gilden Het Palet		Ondergrondse containers	x	
034 De Gilden Het Palet		Brug palet wisentzone	x	
034 De Gilden Het Palet		Depot Rendierweg		x
115 De West-kantoren	83	Parkeren Eskimolaan en Terminator		x
124 HZ-Spoorzone	153-08	Hanzekwartier KWAplein BRM WRM	x	
124 HZ-Spoorzone	153-13	Brm ofw -koopmans	x	
124 HZ-Spoorzone		Wrm ofw -koopmans		x
124 HZ-Spoorzone		Verleggen Ottodreef	x	
AD/Grex		Aanpassing Ottodreef door ontwikkeling Binnenhaven		x
127 HZ-Havenkade	145-03	WRM Hanzekwartier fase 1 (deel1)		x
128 HZ-Ispa Rikken		BRM Ispa Rikken		x
128 HZ-Ispa Rikken		WRM Ispa Rikken		x
123 HZ Schoolzone		Parkwachters BRM		x
129 HZ havenkade fase 2	153-15	BRM fase 2		x
231 De Graafschap 1e fase	136	TAW Graafschap fase 1		x
231 De Graafschap 1e fase	136	OVL graafschap fase 1		x
231 De Graafschap 1e fase	136-01	Graafschap groen		x
232 Graafschap fase 2		BRM fase 2		x
232 Graafschap fase 2		Aanleg kavelpad		x
AD/Grex	153-12	Sloop panden Hanzekewartier		x
AD	148	TAW Gravier dOrpad langs Lage Vaart (Aeres)	x	
AD	149	TAW hekwerk dierenweide	x	
AD	150	Herinrichting Spelwijk		x

Deze uitvoeringsbestekken zijn binnen de daarvoor bestemde onderdelen van de exploitatieopzetten/beschikbare kredieten uitgevoerd.

Grondprijzen
De grondprijzen voor 2026, opgenomen in de grondexploitaties, zijn conform de systematiek en uitgangspunten in het door het college op december 2025 vastgestelde Allonge Grondprijzen 2026 op de Nota Grondprijsbeleid 2025.

Grondverkoop
Binnen de categorie woningbouw en bijzondere bebouwing heeft in 2025 grondverkoop plaats gevonden in de plannen Het Hanzekwartier: Rikken De Noord, Havenkade 1e en 2e fase, Dronten West Centrumgebied, De Graafschap 1e en 2e fase en Bloemenzoom.

Grondexploitatie (complex)	2025
012 ECU	0
015 Dronten-west centrumgebied	36
034 De Gilden - 3e fase "Het Palet"	0
123 Scholenzone Hanzekwartier	61
124 HZ-Spoorzone	0
127 HZ-Havenkade fase 1	19
128 HZ Rikken De Noord	0
129 HZ Havenkade fase 2	0
180 UZ Dronten Zuid Kwadrant Noord-Oost	0
231 De Graafschap 1e fase	2
232 De Graafschap 2e fase	36
241 Gezondheidscentrum Biddinghuizen	0
371 Bloemenzoom	1
Totaal grondexploitatie	**155**

In de categorie bedrijventerreinen is in 2025 voor 5.540 m² aan grondverkoop binnen het complex De Poort van Dronten 1e fase gerealiseerd.

De verkopen (exclusief derden) van de afgelopen 6 jaar van de bedrijventerreinen laten het volgende beeld zien:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hectares	2,7	2	9,2	8,9	5,2	0,6
Verkoopopbrengst	2.028.619	1.605.793	7.000.036	8.106.601	5.451.930	553.180
Gem. prijs per m2	74	79	76	91	106	100

De in de tabel genoemde prijzen betreffen de gemiddelde verkoopprijzen.
Voor de bedrijventerreinen gelegen in Biddinghuizen en Swifterbant liggen de prijzen lager dan voor de bedrijventerreinen in Dronten.

Vennootschapsbelasting
Het grondbedrijf van de gemeente Dronten vormt een onderneming als bedoeld in de Wet Vennootschapsbelasting (VpB). In september 2019 is met de Belastingdienst een Vaststellingsovereenkomst (VSO) getekend in het kader van vooroverleg ten aanzien van het grondbedrijf. In deze VSO zijn met name de uitgangspunten voor de bepaling van de fiscale winst vastgelegd. De aangifte vennootschapsbelasting 2023 is in augustus 2024 ingediend. Deze aangifte sluit met een belastbaar verlies van € 437.249.
Dit verlies kan verrekend worden met toekomstige fiscale winsten. De aangifte vennootschapsbelasting wordt jaarlijks ingediend nadat de jaarrekening definitief is vastgesteld door de raad (bestendige gedragslijn).
De gemeente is in overleg met de Belastingdienst over het restant van de verliesverrekening van het verlies van 2022 met de winst over 2021. Wanneer hier duidelijkheid over is, zullen wij de aangiften vennootschapsbelasting over de jaren 2024 en 2025 indienen.

Ontwikkelingen per complex boekjaar 2025
Hieronder wordt een toelichting gegeven op de activiteiten van het afgelopen boekjaar 2025 en de stand van de boekwaarden per 31 december 2025 van de complexen per categorie en kern weergegeven, inclusief POC.

Complex	1-1-2026 Boekwaarde	1-1-2025 Boekwaarde	Mutaties t.o.v. 1-1-2025	Complex tlv/tgv reserve	Complex tlv/tgv resul/reserve	Complex tlv/tgv voorz.	Complex tlv/tgv resultaat
Woningbouw							
034 De Gilden 3e fase	-2.751.906	-5.168.994	2.417.088		1.433.789		
127 HZ-Havenkade	967.512	1.120.487	-152.975				
128 HZ-Rikken De Noord	-381.976	-400.788	18.812				
129 HZ Havenkade fase 2	6.726.351	5.162.975	1.563.376				
231 De Graafschap 1e fase	1.960.851	1.804.404	156.448				
232 De Graafschap 2e fase	1.309.529	3.802.811	-2.493.281		447.407		
Subtotaal	7.830.362	6.320.895	1.509.468	-	1.881.196	-	-
Bedrijventerreinen							
155 Delta 5e fase	2.340.219	2.569.376	-229.158	-754.809			
161 Poort van Dronten fase 1	-2.122.466	-1.554.527	-567.939	-115.519			
162 Poort van Dronten fase 2	-488.914	-498.184	9.270		1.397		
285 Oldebroekerweg 1e fase	502.260	418.153	84.107	-109.052	109.052		
382 Tarpan	135.429	146.115	-10.685	-37.573			
Subtotaal	366.528	1.080.933	-714.405	-1.016.953	110.449	-	-
Bijzondere bebouwing							
012 ECU woon/ werk	1.331.393	1.285.425	45.968				
015 Dronten west centrumgebied	-577.270	9.383	-586.654	-352.374			
123 HZ-Scholenzone	2.243.203	2.409.519	-166.316	-408.139			
124 HZ-Spoorzone	733.589	104.870	628.719				
241 GZH Biddinghuizen	350.760	340.889	9.872				
271 Driehoek Baan woon/werk	387.628	373.919	13.709				
371 Bloemenzoom woon/werk		-628.102	628.102			35.000	724.006
Subtotaal	4.469.303	3.895.903	573.400	-760.513	-	35.000	724.006
Totaal	**12.666.193**	**11.297.731**	**1.368.462**	**-1.777.466**	**1.991.645**	**35.000**	**724.006**

Woningbouw

Het Palet (complex 034)
In het oostelijk deel van Het Palet (complex 034) zijn de laatste delen woonrijp gemaakt en conform planning afgerond. Tegelijkertijd is gestart met de planvorming voor de nog openstaande woonbestemming in het westelijk deel, gelegen midden in een bosperceel. Deze planvorming wordt uitgewerkt binnen de vastgestelde ruimtelijke en financiële kaders, met als doel tijdige besluitvorming conform de projectplanning.

Havenkade fase 1 (complex 127)
In december 2017 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie het bestemmingsplan Havenkade vastgesteld en ingestemd met het ontwikkelplan van Van Wijnen Projectontwikkeling Noord BV voor circa 145 woningen. In 2025 zijn het appartementengebouw Cerus (18 appartementen) en de rijwoningen Tellus (21 woningen) gerealiseerd en grotendeels opgeleverd, en is voor de Hanzekade de omgevingsvergunning aangevraagd en verkregen. Het merendeel van de watervilla's is in 2025 verkocht, waarna de start van de bouw is aangekondigd. De uitvoering vindt plaats binnen de vastgestelde planning en projectkaders.

Havenkade fase 2 (complex 129)
In 2021 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie voor de 2e fase vastgesteld en deze per 1 januari 2023 herzien. In 2024/2025 zijn de damwanden aangebracht als start van het bouwrijp maken van de locatie; door slib en sterk fluctuerende waterdiepte is vertraging ontstaan en zijn extra kosten gemaakt. Liander heeft aangegeven de stroomvoorziening pas in het vierde kwartaal van 2026 te kunnen realiseren, waarna de planning voor het bouwrijp maken hierop is aangepast. Van Wijnen heeft in afstemming met het gemeentelijk kwaliteitsteam de woningontwerpen verder uitgewerkt, zodat tijdige start van de bouw na realisatie van de nutsvoorzieningen mogelijk is.

Rikken De Noord (complex 128)
In 2021 is overeenstemming bereikt met een projectontwikkelaar over de herontwikkeling van de locatie van woonwinkel Rikken, waarna het college een anterieure overeenkomst en een koop-realisatieovereenkomst heeft gesloten en de gemeenteraad de bijbehorende grondexploitatie heeft vastgesteld. In 2024 is gestart met de bouw van de appartementen. In 2025 zijn de eerste 20 appartementen gerealiseerd en opgeleverd. De verdere uitvoering vindt plaats conform de vastgestelde planning en financiële kaders.

De Graafschap 1e fase (complex 231)
In 2025 hebben de activiteiten zich gericht op de afronding van de terreininrichting. De afronding van de terreininrichting vindt plaats in het 1e kwartaal van 2026, waarna het complex per ultimo 2026 zal worden afgesloten.

De Graafschap 2e fase (complex 232)
In december 2021 heeft de raad de grondexploitatie vastgesteld voor de ontwikkeling van 211 woningen. In 2023 is deze grondexploitatie per 1 januari 2023 herzien als gevolg van kostenstijgingen voor de infrastructurele werken.

Het bouwrijp maken is afgerond. Twee particuliere bouwkavels zijn opgeleverd. Voor 5 particuliere kavels is een overeenkomst gesloten, waarvan er 2 reeds met de bouw zijn gestart. De bouw van 32 projectmatige woningen is definitief gegund. Start bouw daarvan is in januari 2026 voorzien. De bouw van 23 woningen zijn voorlopig gegund. Met het bouwrijp maken is een aanvang gemaakt en deels ook afgerond. Met OFW zijn gesprekken gevoerd over de bouw van 62 sociale huurwoningen. Verwacht wordt dat de koopovereenkomst met hen in het 2e kwartaal van 2026 kan worden gesloten.

Uitleglocatie Dronten Zuid Kwadrant Noord-Oost (complex 180)
Het koersdocument en de kadernotitie, inclusief de globale grondexploitatie voor kwadrant 1, zijn in 2025 door de raad met toepassing van een amendement voor wijziging van een deel van het woningbouwprogramma vastgesteld. De grondexploitatie zal worden opgenomen in de P&C cyclus 2026. Daarmee is een belangrijke basis gelegd voor de verdere ontwikkeling van het gebied.

Bedrijventerreinen

Business-zone Delta 5e fase (complex 155)
Binnen het complex 155 is een gedeelte van 2,7 ha beschikbaar voor de realisatie van kantoren. Gezien de behoefte aan reguliere bedrijfskavels, wordt overwogen deze deels hiervoor te bestemmen of deels voor woningbouw voor bijzondere doelgroepen.

Poort van Dronten 1e fase (complex 161)
In 2025 is er 1 kavel verkocht en zijn de overige 5 kavels in optie. Dit na een openbare inschrijving.

Poort van Dronten 2e fase (complex 162)
In 2025 zijn werkzaamheden uitgevoerd voor de aanleg van een vuilwater riool. Verwachting is dat deze grondexploitatie in 2026 kan worden afgewikkeld.

Oldebroekerweg (complex 285)
Per 31 december 2025 bedraagt de voorraad uit te geven grond 0,3 ha. Dit betreft 3 woon-werk kavels aan de Korenmaaier. Vanuit acquisitie heeft de verkoop van deze kavels de volle aandacht.

Tarpan (complex 382)
Dit complex is in 2000 in exploitatie genomen. Per 31 december 2025 is de laatste kavel van 4.667 m^2 onder optie. Dit na een pilot als proef voor een tenderprocedure.

Winkel- en bijzondere bebouwing

ECU (woon/werk) (complex 012)
In 2025 is een koop-realisatieovereenkomst gesloten met ontwikkelaar Sonneborgh ten behoeve van de realisatie van circa 40 zorgappartementen. Eind december 2025 heeft Sonneborgh de stukken aangeleverd voor het indienen van de BOPA.

Dronten west - centrumgebied (complex 015)
De bouw van het start van het laatste woningbouwproject nabij de entree van het centrumgebied is gestart. Het betreffen 36 huurappartementen van OFW ten behoeve van een sociale doelgroep met geplande oplevering eind 2026.

Scholenzone Hanzekwartier (complex 123)
In 2012 is door de raad de grondexploitatie en het bestemmingsplan vastgesteld.
In het voorjaar van 2025 is aan de oostzijde van het Koning Willem Alexander plein gestart met de bouw van de praktijkschool van het Almere college met de daarboven huurappartementen van OFW. Bij de grondwerkzaamheden werd, ondanks de aanwezigheid van een recent verkennend bodemonderzoek, een bodemverontreiniging geconstateerd. In opdracht en op kosten van de gemeente is de locatie gesaneerd. Daarnaast is de gemeente geconfronteerd met vertragingskosten. De bouw is na de bodemsanering voortvarend weer opgepakt.

Spoorzone Hanzekwartier (complex 124)
In december 2020 heeft de gemeenteraad de grondexploitatie Spoorzone vastgesteld en deze is per 1 januari 2023 herzien.
In 2025 zijn tussen de Energieweg en Ottodreef 83 woningen gebouwd en opgeleverd. Ruim de helft van het aantal zijn sociale huurwoningen van OFW. Het overige deel zijn koopwoningen.

De Driehoek Biddinghuizen (complex 271)
De tot nu toe gemaakte kosten betreffen voornamelijk planontwikkelingskosten en rente. In 2023 is gestart met de verdere ontwikkeling voor de uitgifte als regulier bedrijventerrein en het maakt inmiddels onderdeel uit van het sleutelproject Biddinghuizen.

Bloemenzoom (complex 371)
De grondexploitatie is per 31 december 2025 afgewikkeld. Voor nog te maken kosten is een bedrag van € 35.000 toegevoegd aan de voorziening 'nog te maken kosten afgesloten grondexploitaties'.

Gezondheidscentrum Biddinghuizen (complex 241)
De gesprekken met de ontwikkelaar en huisartsen/apotheek zijn in een vergevorderd stadium, er is nagenoeg overeenstemming over de koop-/realisatieovereenkomst.

Verloop boekwaarde
De totale boekwaarde is in 2025 toegenomen van € 11,3 miljoen tot € 12,7 miljoen. Dit komt mede door de afsluiting van grondexploitatie Bloemenzoom en het saldo van toepassing van de POC-methode.

	Boekwaarde per 31-12-2024	Boekwaarde per 31-12-2025	Vermindering = - Vermeerdering = + Verschil 2025 t.o.v. 2024	Afwikkeling / POC
Woningbouw	6.320.895	7.830.362	1.509.468	1.881.196
Bedrijventerreinen	1.080.933	366.528	-714.405	-906.504
Winkel- en bijzondere bebouwing	3.895.903	4.469.303	573.400	-36.506
Totaal	**11.297.731**	**12.666.193**	**1.368.462**	**938.186**

Verschillenanalyse
Doordat alle exploitaties in eenzelfde uniform rekenschema zijn opgenomen, kan eenvoudig een verschillenanalyse met de gegevens van 2025 worden gemaakt. Door de grondexploitaties te actualiseren, geeft de meerjarenprognose het perspectief dat als aanvulling op de jaarrekening een instrument is, waarmee jaarlijks de grondexploitaties nauwlettend kunnen worden geanalyseerd en aangestuurd.

Overzicht verschillenanalyse complexen Perspectiefnota 2025 met 2024
In onderstaande tabel is een verdeling gemaakt naar de functies van woningbouw, bedrijventerreinen en bijzondere bebouwing. Verder is per functie een overzicht gegeven van de exploitatieresultaten van de afzonderlijke complexen. Per complex wordt aangegeven wat de boekwaarde, de nog te realiseren kosten en opbrengsten, eindwaarde en startwaarde (01-01-2026) zijn. Behalve de boekwaarde betreft het hier geprognosticeerde waarden. Daarnaast wordt per complex aangegeven wat het verschil in resultaat op startwaarde tussen 01-01-2025 en 01-01-2026 geïndexeerd met 2% zijnde discontofactor is.

		Nominaal		- = voordeel		+ = nadeel	2% t/m 2025	+ 2,0% disconto	+ = verbetering - = verslechtering
Complex	01-01-2026 Boekwaarde	Nog te realiseren		Resultaat 01-01-2026			Res. 01-01-2025 Startwaarde ('25)	1,02 Startwaarde ('25)	Verschil 2025-2026
		Kosten	Opbrengsten	Eindwaarde	Jaar	Startwaarde ('26)			
Woningbouw									
034 De Gilden - Het Palet	-2.751.906	3.054.972	480.000	-221.152	2026	-216.816	-237.191	-241.935	-25.119
127 HZ-Havenkade	967.512	1.236.898	847.155	1.490.102	2028	1.404.157	1.579.803	1.611.399	207.242
128 HZ-Rikken De Noord	-381.976	1.419.976	835.851	205.369	2027	197.394	-200.286	-204.292	-401.686
129 HZ Havenkade fase 2	6.726.351	4.838.917	7.833.381	4.549.859	2030	4.120.947	4.938.156	5.036.919	915.972
231 De Graafschap 1e fase	1.960.851	735.842	-	2.766.475	2026	2.712.231	3.194.955	3.258.854	546.623
232 De Graafschap 2e fase	1.309.529	4.951.388	8.651.483	-2.538.178	2029	-2.344.884	-1.721.743	-1.756.178	588.707
Subtotaal	7.830.362	16.237.995	18.647.869	6.252.475		5.873.029	7.553.693	7.704.767	1.831.738
Bedrijventerreinen									
155 Delta 5e fase	2.340.219	658.061	4.716.158	-1.927.883	2035	-1.581.535	-1.321.026	-1.347.446	234.089
161 Poort van Dronten fase 1	-2.122.466	4.126.677	2.306.676	-350.604	2030	-317.553	-375.084	-382.586	-65.033
162 Poort van Dronten fase 2	-488.914	496.194	-	-	2026	-	-	-	-
285 Oldebroekerweg 1e fase	502.260	79.823	598.479	-4.706	2029	-4.348	-	-	4.348
382 Tarpan	135.429	224.863	457.366	-99.367	2027	-95.509	-54.842	-55.939	39.569
Subtotaal	366.528	5.585.617	8.078.679			-1.998.945	-1.750.953	-1.785.972	212.973
Bijzondere bebouwing									
012 ECU woon/ werk	1.331.393	618.329	1.168.463	894.998	2029	826.839	579.526	591.117	-235.722
015 Dronten west centrumgebied	-577.270	585.770	-	-100	2027	-96	-2.992	-3.052	-2.957
123 HZ-Scholenzone	2.243.203	787.440	4.240.052	-1.301.898	2033	-1.111.158	-2.587.392	-2.639.140	-1.527.982
124 HZ-Spoorzone	733.589	523.200	-	1.325.184	2027	1.273.726	1.137.133	1.159.875	-113.851
241 GZH Biddinghuizen	350.760	559.032	1.152.727	-231.961	2028	-218.582	-231.785	-236.421	-17.838
271 Driehoek Baan woon/werk	387.628	5.960	407.229	-	2028	-	-	-	-
371 Bloemenzoom woon/werk	-	-	-	-	2026	-	-166.376	-169.704	-169.704

		Nominaal		- = voordeel		+ = nadeel	2% t/m 2025	+ 2,0% disconto	+ = verbetering - = verslechtering
Subtotaal	4.469.303	3.079.731	6.968.471			770.730	-1.271.887	-1.297.325	-2.068.054
Totaal	**12.666.193**	**24.903.342**	**33.695.019**			**4.644.813**	**4.530.853**	**4.621.470**	**-23.343**

Perspectief grondexploitatie

Met het Perspectief (meerjarenprognose) 2025 wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties. Hiervoor is naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.
Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezig weerstandsvermogen) bepaald. Het aanwezige en toekomstige vermogen wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Weerstandsvermogen
De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten en de exploitatierisico's geeft het toekomstig weerstandsvermogen van de grondexploitaties weer. Met deze uitgangspunten bedraagt het toekomstig weerstandvermogen € 10,7 miljoen positief. Vorig jaar was deze € 12,5 miljoen positief.
Het gewenste weerstandsvermogen is per ultimo 2025 becijferd op € 5,3 miljoen. Deze is opgebouwd uit 3 jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component herontwikkelingskosten zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van 3 jaar.

Jaarrekening 2025 / Perspectiefnota 1-1-2026 Stand per 31-12-2025				
Verwacht resultaat grondexploitaties (zie 3.3.2)				
Woningbouw		5.873.029		
Bedrijventerreinen		-1.998.945		
Bijzondere bebouwing		770.730		
Resultaat exploitaties	**A**	4.644.813	neg	4.644.813
Risico's				
Algeheel expl. risico's bij 1,0% kostenstijging		371.000		
Afzetrisico stagnatie woningbouw (3 jaar - 10%)		-100.000		
Risico geen opbrengstenstijging woningbouw 10 jaar		800.000		
Risico algehele korting van 5% op woningbouw		1.100.000		
Beheersmaatregel risico 20% van de opbrengsten > 10 jaar		-		
		2.171.000		
Projectgebonden risico's		900.000		
Subtotaal	**B**	3.071.000	neg	3.071.000
Totaalstand exploitaties				**7.715.813**
Reserves, voorzieningen en claims				
Algemene reserve grex 1-1-2025 (inclusief rente 2025)		-		
Resultaat grondexploitatie 2025 (na toepassing POC methode)		-2.061.055		
Correctie bestem. reserve Niet afgesloten exploitaties (POC)		-		
Correctie bestem. reserve Hanzekwartier		-408.139		
Resultaat voor dotatie		-2.469.194		
Saldo(ont/dot) bestem. reserve Niet afgesloten exploitaties POC		-		
Dotatie reserve AD**		2.469.194		
Dotatie bestem. reserve Hanzekwartier		-		
Stand algemene reserve per 31-12-2025		-		
bestemmingreserves		-7.897.970		
voorzieningen bouwgrondexploitatie		-10.535.294		
Aanwezige vermogen per 31-12-2025/1-1-2026		-18.433.264		
Claims op algemene reserve		-		
Claims op bestemmingsreserve		-		
Subtotaal	**C**	-18.433.264	*pos*	-18.433.264
Toekomstig weerstandsvermogen		**A+B+C**		**-10.717.451**
Gewenst weerstandsvermogen				-5.257.000
Saldo				**-5.460.451**

***Onder voorbehoud raadsbesluit*

Resultaat
Alle complexen in exploitatie genomen gronden kennen gezamenlijk een boekwaarde van € 12,7 miljoen. De gezamenlijke grondexploitaties laten een gecalculeerd negatief resultaat zien van circa € 4.6 miljoen.

Complex	Boekwaarde 31-12-2025	Nog te realiseren		Resultaat op startwaarde ('26)	
		Kosten	Opbrengsten		
Woningbouw	7.830.362	16.237.995	18.647.869	5.873.029	tekort
Bedrijventerreinen	366.528	5.585.617	8.078.679	-1.998.945	overschot
Bijzondere bebouwing	4.469.303	3.079.731	6.968.471	770.730	tekort
Subtotaal	**12.666.193**	**24.903.342**	**33.695.019**	**4.644.813**	**tekort**

Risico's
Om de risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengen te kunnen opvangen, dient bij de huidige stand van de grondexploitaties een buffer aanwezig te zijn van € 3,1 miljoen, bestaande uit € 2,2 miljoen algehele exploitatierisico's en € 0,9 miljoen projectgebonden risico's.

Voorzieningen en reserves
Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. Op basis van het Perspectief 2026 worden de te treffen voorzieningen per 31 december 2025 verlaagd met € 1,1 miljoen tot € 10,5 miljoen.

De stand van de reserves per 31 december 2025 is € 7,9 miljoen en bestaat uit 2 reserves: bestemmingsreserve *Niet Afgesloten Exploitaties (POC)* en bestemmingsreserve *Hanzekwartier.*

In onderstaande tabel is weergegeven de stand van de huidige bestemmingsreserves en voorzieningen.

Bestemmingsreserves	Stand 1-1-2025	Mutaties 1-1-2025	Rente 0,0%	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025	
Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC)	-5.000.000	-	-	-	-5.000.000	
Bestemmingsreserve HZ (rb grex 123)	-3.306.109	-	-	408.139	-2.897.970	
Totaal	**-8.306.109**	**-**	**-**	**408.139**	**-7.897.970**	**-7.897.970**

Voorzieningen	Stand voorz. 1-1-2025	Benodigd 31-12-2025	Discontovoet 2,00%	Mutaties 2025	Stand per 31-12-2025	
012 ECU woon/ werk	-579.527	-826.839	-11.591	235.722	-826.839	
124 HZ-Spoorzone	-1.137.133	-1.273.726	-22.743	113.851	-1.273.726	
127 HZ-Havenkade fase 1	-1.579.803	-1.404.157	-31.596	-207.242	-1.404.157	
128 HZ-Rikken De Noord	-	-197.394	-	197.394	-197.394	
129-HZ Havenkade fase 2	-4.938.156	-4.120.947	-98.763	-915.972	-4.120.947	
231 De Graafschap - 1e fase	-3.194.955	-2.712.231	-63.899	-546.623	-2.712.231	
Totaal	**-11.429.572**	**-10.535.294**	**-228.591**	**-1.122.870**	**-10.535.294**	**-10.535.294**

Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Algemeen
Op 1 mei 2022 is de Wet Open overheid (Woo) in werking getreden. In artikel 3.5 van de Woo is voorgeschreven dat gemeenten in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen over de uitvoering ervan, mede in relatie tot de

beleidsvoornemens. De openbaarheidsparagraaf Woo dient in de begroting en jaarrekening te worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf. Met deze paragraaf voldoen we aan de wettelijke voorschriften.

Beleid
Wat wilden we bereiken?
In de Programmabegroting 2025 is opgenomen dat de minister een Woo-index ontwikkelt. Deze Woo-index vereist een eigen publicatiemogelijkheid en zorgt voor een gecentraliseerde indexatie van openbaar gemaakte informatie van overheidsorganen. Vooralsnog maakt de gemeente gebruik van de gemeentelijke website voor het publiceren van Woo-informatie.

Het doel voor 2025 was om te zorgen dat de gemeente Dronten voldoet aan de actieve openbaarmakingsverplichtingen van de Woo, gericht op het verkennen van een meer generieke publicatievoorziening die aansluit bij de verdere ontwikkeling van het informatielandschap van de gemeente Dronten. Aansluiting op de Woo-index was hierbij nadrukkelijk één van de mogelijke opties.

Wat hebben we bereikt?
Op 1 november 2024 is de eerste tranche van de Woo in werking getreden. In dit kader heeft de gemeente de eerste vier verplichte informatiecategorieën actief openbaar gemaakt. Het betreft de volgende categorieën: algemeen verbindende voorschriften, overige besluiten van algemene strekking, organisatie en werkwijze en de bereikbaarheidsgegevens.

De categorieën Organisatie en werkwijze en Bereikbaarheidsgegevens worden ontsloten via het Register van Overheidsorganisaties (ROO). Voor gemeenten worden deze gegevens aangeleverd en beheerd via de VNG.

Met ingang van 1 januari 2025 publiceert de gemeente alle Woo-besluiten online. Deze zijn te raadplegen via de volgende link: https://www.dronten.nl/ingediende-woo-verzoeken/. Hiermee is invulling gegeven aan de doelstelling om Woo-informatie structureel en toegankelijk openbaar te maken.

Paragraaf subsidies

Algemeen
De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn terug te vinden in de programmabegroting, beleidsnota's, themaplannen, projectplannen en andere kadernota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de voorschriften van de Algemene wet bestuursrecht en de lokale Algemene subsidieverordening. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Beleid
Voor het jaar 2025 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening;
- Subsidieregeling 2025.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kent basissubsidies en activiteitensubsidies.

In de begroting is geen rekening gehouden met indexering van subsidies. Indexering is geen automatisme en de wijze waarop mogelijke indexatie toegepast wordt, staat beschreven in de subsidieregeling.

Subsidies gemeente Dronten	Taakveld	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Jongerenparticipatie	0.4 Overhead	7	0	0	0
Buurtbus	2.5 Openbaar vervoer	8	8	8	8
Stichting DOES	3.1 Economische ontwikkeling	148	150	150	193
Cofinanciering LEADER	3.1 Economische ontwikkeling	-15	0	92	50
VVV-activiteiten	3.4 Economische promotie	6	0	50	55
Peuterspeelzaal- en schoolmaatschappelijk werk	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.203	1.211	1.788	1.434
Projecten lokaal onderwijsbeleid	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	227	123	186	141
Leerplichtwet	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	11	18	18	-1
RMC / VSV	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	24	34	24	24
Volwassenen educatie	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	65	79	91	81
Bijdrage aan peuterspeelzaalwerk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	374	426	374	292
Sportevenementen en -promotie	5.1 Sportbeleid en activering	150	152	152	90
Brede impulssubsidie buurtsportcoaches	5.1 Sportbeleid en activering	248	196	263	263
Basissubsidie	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	28	34	34	34
Bijdrage aan lokale (sport)evenementen	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	13	15	490	478
Bijdrage aan Wereldwinkel	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	16	16	16	16
Bijdragen aan kunst(evenementen) in openbare ruimte	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	52	12	12	14
Subsidie covid-19 compensatie sport en cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	8	0	0	0
Exploitatiesubsidie Stichting FlevoMeer Bibliotheek	5.6 Media	2.037	1.959	2.100	2.104
Lokale omroep	5.6 Media	29	29	29	29
Bijdragen aan Dorpsbelangen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	34	30	37	36
Stichting 4 mei Herdenking Dronten	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	10	10	10	10
Exploitatiesubsidie Stichting De Meerpaal	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.978	4.188	2.816	2.816
Exploitatiesubsidie Stichting MFG2	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	200	200	205	205
Algemene voorzieningen, waaronder Pas van Dronten, Stichting Onder Dak, Mee, OBD etc.	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	613	642	1.163	1.082
Bijdragen aan jongerenwerk en welzijn	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	60	61	474	468

Subsidies gemeente Dronten	Taakveld	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
Exploitatiesubsidie Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	490	606	755	728
Jeugdgezondheidszorg, waaronder Woonstart (2022)	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-1	14	14	0
Centrum Jeugd en Gezin	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	893	898	57	57
Buurtbemiddeling	6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	44	48	48	48
Schuldhulpverlening	6.3 Inkomensregelingen	461	519	527	543
Participatietrajecten schuldenpreventie	6.5 Arbeidsparticipatie	96	104	0	0
Stichting Vluchtelingenwerk / Financieel ontzorgen statushouders	6.5 Arbeidsparticipatie	7	40	0	0
Hospice	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	17	17	18	17
Opvang en beschermd wonen, waaronder Woonstart (2023)	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	508	285	1.180	557
Basistaken jeugdgezondheidszorg	7.1 Volksgezondheid	0	0	863	863
Gezonde leefstijl	7.1 Volksgezondheid	163	94	94	116
Bijdrage aan Stichting Nationale Boomfeestdag	7.4 Milieubeheer	0	1	1	0
Totaal		**12.211**	**12.209**	**14.131**	**12.849**

Paragraaf informatisering

Algemeen

De rol van digitalisering en ICT in onze organisatie wordt steeds groter. Nieuwe technologieën ontwikkelen snel en we zijn steeds meer afhankelijk van digitale systemen. Dat heeft invloed op hoe we werken en hoe we onze diensten aanbieden. We werken daarom vanuit een duidelijke visie op digitalisering (de Drontense i-visie) en gebruiken een i-leidraad om onze doelen te halen.

We hebben ook een duidelijke visie op onze informatiehuishouding. Deze sluit aan op landelijke ontwikkelingen en regels. We hebben dit vertaald naar onze organisatie en naar wat dit oplevert voor onze inwoners. We werken daarbij op basis van een IM-ontwikkelplan aan ambities zoals:

- Goede kwaliteit van gegevens
- Een organisatie die flexibel kan werken
- Systemen die klaar zijn voor de toekomst
- Duidelijk eigenaarschap van data en systemen
- Goede bescherming van gegevens

Maatschappelijk effect

Inwoners van de gemeente Dronten kunnen rekenen op een betrouwbare en behulpzame overheid. Dit komt doordat onze organisatie steeds beter wordt ondersteund met goede informatie en systemen. We zorgen dat gegevens van inwoners betrouwbaar, toegankelijk en veilig zijn en dat we volgens de wet werken. Volgens plan en begroting is capaciteit en zijn middelen ingezet om de informatiehuishouding goed en continu te laten werken. Zo zorgen we ervoor dat met de informatiehuishouding:

- Wordt voldaan aan kwaliteitseisen, wet- en regelgeving en ons eigen beleid (wetmatigheid);
- Medewerkers hun werk goed kunnen doen en verspilling verminderen (efficiency);
- Processen en informatiestromen duidelijk en efficiënt zijn (doelmatigheid);
- Digitale samenwerking wordt verbeterd (effectiviteit).

Uitdagingen
Er zijn nog uitdagingen bij het goed inzetten en gebruiken van de informatiehuishouding. Zo kan het eigenaarschap van IT-risico's, processen, data en systemen nog beter worden geregeld. Ook worden beleid en regels nog niet altijd goed vertaald naar de praktijk. Het controleren en volgen van deze afspraken kan ook nog beter. In 2025 is al wel gewerkt aan verschillende manieren om risico's te beheersen, zoals:

- Een risicoregister
- Zelfevaluaties
- Privacy-toetsen (DPIA's)
- Risicoanalyses van processen

We blijven dit verder verbeteren door risico's meer samenhangend te beheren en verantwoordelijkheden op de juiste plek in de organisatie en nog duidelijker te beleggen.

i-Control
Door snelle ontwikkelingen zoals artificial intelligence en nieuwe wetgeving (bijvoorbeeld NIS2) is een sterk team nodig voor sturing en controle op informatie. Daarom zijn belangrijke functies ingevuld, zoals:

- Chief Information Officer (CIO)
- AI-adviseur
- Informatiemanagers
- Information Security Officer (ISO)
- Adviseurs voor processen en kwaliteit
- Adviseur voor proces-, informatie- en applicatie-architectuur

Het is in 2025 nog niet gelukt om structureel een Chief Information Security Officer (CISO) aan te stellen door dit in te vullen door samenwerking met een deskundige partner. Dit is opgevangen door extra inzet van de CIO, ISO en ICT-specialisten van onze externe ICT-leverancier.

Archief- en informatiebeheer
De investeringen in mensen, middelen en kennis hebben goede resultaten opgeleverd. In 2025 zijn substantiële en structurele resultaten bereikt ten aanzien van de rechtmatigheid, verbeteringen van de dienstverlening en digitale duurzaamheid op het gebied van archief- en informatiebeheer.

Er zijn achterstanden in archieven weggewerkt, zoals:

- Ordenen en opschonen van archieven
- Vernietigen en overbrengen van archiefbescheiden
- Verbeteren van inventaris beschrijvingen en metadata

Ook zijn maatregelen ingevoerd volgens het informatiebeleid en is een kwaliteitssysteem ingericht. Hiermee kunnen we het archief- en informatiebeheer blijven verbeteren.

Beheer en onderhoud
Het grootste deel van de middelen en capaciteit voor informatisering en digitalisering gaat naar het beheren en in stand houden van onze ICT-omgeving en een informatievoorziening die de procesmatige bedrijfsvoering ondersteunt. Er is gezorgd voor:

- Een stabiele ICT-omgeving
- Ondersteuning van werkprocessen
- Een digitale werkplek voor veilig samenwerken
- Goede archief- en datavoorzieningen

Ook hebben we geïnvesteerd in beter beheer en onderhoud van de informatiehuishouding en borging van kwaliteit.

Informatieveiligheid
Op basis van het strategisch informatieveiligheidsbeleid hebben we maatregelen genomen om onze informatie en ICT goed te beveiligen.
Er is continu gewerkt aan:

- Verbetering van beveiliging
- Voldoen aan landelijke normen (BIO en ISO-normen)
- Bescherming van privacy en gegevens

Dit doen we om gegevens beschikbaar, betrouwbaar en vertrouwelijk te houden.

<u>Doelen informatiemanagement</u>
Datagedreven werken
We willen meer werken met data en analyses om betere keuzes te maken.

Daarom hebben we geïnvesteerd in:

- Een datawarehouse
- Een dataplatform
- Beter datamanagement

We zijn hierdoor beter in staat om stap voor stap digitale vernieuwing door te voeren en data-analyses uit te voeren voor beleid en besluitvorming.

Datalab Dronten
In 2025 zijn stappen gezet om een Datalab op te zetten. Daarmee investeren we in kennis en middelen voor datamanagement, GEO-informatie en business intelligence. Dit helpt om meer op basis van data te sturen.

Digitaal samenwerken met een digitale werkruimte
We hebben geïnvesteerd in digitale systemen en platforms zodat medewerkers veilig en goed digitaal kunnen samenwerken. Er zijn stappen gezet om de digitale werkruimte te moderniseren en klaar te maken voor een toekomstgerichte, wetmatige, effectieve en doelmatige digitale samenwerking.

Digitalisering van processen
We hebben processen verder gedigitaliseerd, vooral om informatie beter te beheren en te archiveren. Dit helpt ons om te voldoen aan de nieuwe Archiefwet (inwerkingtreding is vertraagd en wordt nu verwacht in 2027). Ook hebben we geïnvesteerd in en gewerkt aan het in kaart brengen, analyseren en verbeteren van processen wat bijdraagt aan:

- Rechtmatig werken
- Efficiënter werken
- Betere dienstverlening

Rechtmatigheid en applicatiekosten
In 2025 zijn we overgestapt naar het inkopen van software via een softwarebroker. Hierdoor werken we volgens de regels, verminderen we risico's en is efficiency te bereiken. Maar, we zien wel dat nieuwe software (SaaS) vaak duurder is door abonnementen en prijsstijgingen door indexatie. Ook hebben we extra kosten doordat we nog geen afscheid kunnen nemen van de oude ICT-infrastructuur met een Citrix Desktop.

Paragraaf raadsbudgetten

Algemeen
Het gaat in deze paragraaf om de kosten die gemaakt worden voor de gemeenteraad en voor de ondersteuning van de gemeenteraad. Onder ondersteuning wordt verstaan: alles wat direct nodig is om de raad zijn werk als raad te laten doen met inbegrip van de kosten voor de ondersteuning door de griffie en de kosten voor onderzoek ten behoeve van de raad (accountant en Rekenkamer). Ook de kosten voor opleiding van raad en griffie behoren tot het zelfstandig raadsbudget.

De doelstelling van de gemeenteraad omvat het waarborgen van een democratisch bestuur dat effectief, doelmatig, transparant en betrouwbaar functioneert. De betrokkenheid van de inwoner bij het bestuur van onze gemeente is daarbij van wezenlijk belang voor het draagvlak van genomen besluiten.

De gemeenteraad staat aan het hoofd van de gemeente en vertegenwoordigt de inwoners en bepaalt de kaders waarbinnen het college van B&W het beleid voor Dronten uitvoert. Ook controleert de gemeenteraad of het college het beleid naar behoren uitvoert en (onvoorziene) problemen afdoende aanpakt.

Raadsbudgetten

De raad heeft ten behoeve van het functioneren een eigen budget dat is uitgesplitst in een raadsbudget, een griffiebudget en een rekenkamerbudget. Deze budgetten omvatten onder meer de (onkosten)vergoedingen en opleidingskosten voor raadsleden en burgerraadsleden, de salariskosten van het griffiepersoneel, de kosten van de accountant en het budget voor de rekenkamer.

Per 1 januari 2025 zijn de vergoedingen voor raadsleden en burgerraadsleden met 7,3% gestegen, als gevolg van de indexatie van de cao-lonen. Daarnaast is ook de onkostenvergoeding voor raadsleden gestegen. Verder heeft 1 van de raadsleden gebruik gemaakt van de regeling voor tijdelijke vervanging (16 weken) bij ziekte. Dit heeft geresulteerd in hogere uitgaven op de post raad en raadscommissies. Tot slot is

wegens vervanging van de griffier enige tijd een interim-griffier aangesteld (tot 1 april 2025).

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
Raad en raadscommissies	**-776**	**-818**	**-882**	**-896**	**-14**
Griffie	**-450**	**-422**	**-461**	**-405**	**55**
Rekenkamer	**-12**	**-40**	**-68**	**-34**	**34**
Totaal Lasten	**-1.238**	**-1.280**	**-1.411**	**-1.335**	**75**
Stortingen					
Raad en raadscommissies	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerd resultaat	**-1.238**	**-1.280**	**-1.411**	**-1.335**	**75**

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025 (voor bestemming van het resultaat)

Activa	31/12/2025	31/12/2024
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.950	824
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	9.513	9.828
	11.463	10.652
Materiële vaste activa		
Investeringen met een economisch nut	61.330	55.387
Investeringen met een economisch nut welke zijn uitgegeven in erfpacht	157	157
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	7.370	6.858
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	19.963	17.017
	88.820	79.419
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	38	38
Leningen aan deelnemingen	2.142	2.142
Overige langlopende leningen	13.492	13.809
Overige uitzettingen met een looptijd >= 1 jaar	6.200	5.330
	21.872	21.318
Vaste activa	**122.155**	**111.389**
Vlottende activa		
Voorraden		
Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie)	2.131	-
	2.131	-
Uitzettingen		
Vorderingen op openbare lichamen	9.086	9.036
Rekening courant verhouding met het Rijk	74.395	81.764
Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	2.068	2.184
Overige vorderingen	2.528	9.660
	88.077	102.644
Liquide middelen		
Kas- en banksaldi	412	414
	412	414
Overlopende activa		
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:		
- Het Rijk	2.132	247
- Overige Nederlandse overheidslichamen	353	571
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren	4.131	5.176
	6.615	5.994
Vlottende activa	**97.235**	**109.052**
Activa	**219.390**	**220.441**
Passiva	**31/12/2025**	**31/12/2024**

Activa	31/12/2025	31/12/2024
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	59.667	41.169
Bestemmingsreserves	48.952	60.003
Nog te bestemmen resultaat	7.097	9.748
	115.715	110.920
Vreemd vermogen		
Voorzieningen lopende verplichtingen en risico's	4.015	3.055
Voorzieningen onderhoud en egalisatie	12.098	12.958
Voorzieningen door derden beklemde middelen	1.572	748
Voorzieningen toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	27.509	26.105
	45.194	42.867
Vaste schuld		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	7.000	8.982
Waarborgsommen	995	1.076
	7.995	10.058
Vaste passiva	**168.904**	**163.845**
Vlottende passiva		
Vlottende schuld		
Overige vlottende schulden	4.216	7.428
	4.216	7.428
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	12.710	15.639
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:		
- Het Rijk	33.543	33.333
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	16	197
	46.269	49.168
Vlottende passiva	**50.485**	**56.597**
Passiva	**219.390**	**220.441**
Gewaarborgde geldleningen	**373.086**	**357.892**

Algemene grondslagen

Voor waardering en resultaatbepaling

De Jaarrekening 2025 is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 17 december 2025 (raadsbesluit zaaknummer: 862207) de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Voor het opstellen van de jaarrekening

Bij het opstellen van de balans hebben wij de volgende uitgangspunten gehanteerd: De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Algemene uitkering
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Eigen bijdrage CAK
Gemeente Dronten ontvangt overzichten van het CAK met diverse gegevens; door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten, is de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend voor de gemeente om de juistheid op persoonsniveau en volledigheid als geheel vast te kunnen stellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdrage geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Gemeente Dronten kan hierdoor geen zekerheid geven over de omvang en hoogte van de eigen bijdrage.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording

Voor de rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de commissie BBV. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals door de raad d.d. 25-9-2025 is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn.

Voor overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van baten, lasten en investeringskredieten geldt dat deze als rechtmatig zijn aangemerkt indien ze tijdig aan de raad zijn gemeld. Melden en toelichten bij de jaarrekening wordt daarbij beschouwd als tijdig.

- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording;

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
- Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 3.378.000) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- Een rapporteringstolerantie van € 150.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Grondslagen vaste activa

Immateriële vaste activa
Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële vaste activa:

- De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- De bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief. Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken, zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.
De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

1. Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
2. De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
3. Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert;
4. De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro; en
- De kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, verhaald op derden middels anterieure exploitatieovereenkomsten, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en

- Plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of - indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft, of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

1. Investeringen met een economisch nut;
2. Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
3. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd. Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen maken onderdeel uit van de toelichting op de balans bij de jaarrekening 2025, conform de Financiële verordening. De afschrijvingen worden jaarlijkse berekend volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (de lineaire methode). Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Duurzame waardevermindering van vaste activa
Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa
Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Erfpacht
De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Financiële vaste activa
Het BBV kent de volgende soorten financiële vaste activa: kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen:

- Leningen aan openbare lichamen, woningbouwcorporaties, deelnemingen en overige verbonden partijen;
- Overige langlopende leningen;
- Uiteenzettingen in `s Rijks schatkist met rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- Uiteenzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Grondslagen vlottende activa

Voorraden

De balanspost voorraden wordt onderscheiden in:

- Grond- en hulpstoffen;
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie;
- Gereed product en handelsgoederen;
- Vooruitbetalingen.

1. Grond- en hulpstoffen
Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

2. Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie
Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.
De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord / wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat op startwaarde getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs wordt daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Jaarlijks wordt per 1 januari van het jaar alle grondexploitaties op uniforme wijze in beeld gebracht en wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het grondbeleid en doelstelling van de grondexploitaties. Aan de hand van de stand van de reserves, de voorzieningen, de algemene en specifieke risico’s en verwacht resultaat van de gronden in exploitatie, wordt de vermogenspositie bepaald.

Het jaarresultaat van de grondexploitaties wordt bepaald aan de hand de mutaties in de voorzieningen, afwikkeling complexen, de tussentijdse winstneming op basis van de POC-methode en mutaties reserves.

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten van het komende jaar (2026). Na verwerking van de boekwaarde van het te verantwoorden boekjaar, worden de kosten en opbrengsten geactualiseerd.

Voor grondexploitaties met een looptijd langer dan 10 jaar zijn op voorschrift van de nieuwe BBV-regels de volgende beheersmaatregelen van toepassing:

- Indexering kosten +1% na 10 jaar;
- Geen indexering opbrengsten na 10 jaar;
- Risico ter hoogte van 20% van de geraamde opbrengsten na 10 jaar.

Voor de berekening van het resultaat per 1 januari van de grondexploitaties gelden de volgende parameters en uitgangspunten (inclusief beheersmaatregelen):

1. Parameter voor kostenstijging
Voor de eerste 10 jaar geldt een parameter van 3%. Na 10 jaar wordt deze verhoogd met 1% tot 4% (1e beheersmaatregel).

2. Parameter voor opbrengstenstijging
Voor de eerste 10 jaar is deze 2%, daarna 0% (2e beheersmaatregel).

3. Rentepercentage
Op basis van de laatste BBV-regels dient de omslagrente te worden gehanteerd conform de notitie Rente van de commissie BBV of de rentelast van financiering die specifiek voor een grondexploitatie is aangetrokken (projectfinanciering). De rente voor 2026 is 3,0% (op basis berekening Programmabegroting 2026).

4. Disconteringsvoet
De disconteringsvoet wordt gebruikt in de berekening van de contante waarde van de geprognosticeerde lasten en baten. De commissie BBV heeft een percentage van 2% voorgeschreven. Dit percentage is gebaseerd op het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone.

5. Prijspeil
Uitgangspunt is het prijspeil per 1 januari 2026 voor alle kosten en opbrengsten. De investeringen en opbrengsten worden geacht medio het jaar plaats te vinden.

6. Woningbouwproductie
Het college stelt jaarlijks een Uitvoeringsagenda Wonen vast voor een periode van vier jaar. De uitvoeringsagenda dient als instrument om de strategische doelen uit het Woonperspectief te realiseren en daarmee de groeiopgave van Dronten te ondersteunen. Door jaarlijks de uitvoeringsagenda te actualiseren, kan ingespeeld worden op actuele omstandigheden. Afgesproken werd dat het college vanaf 2025 jaarlijks rapporteert over de voortgang van de strategische doelen uit het Woonperspectief middels een Woonrapportage.

Een deel van de programmering is vertaald in de fasering van de nog te realiseren opbrengsten binnen de grondexploitatie (er zijn nog projecten in voorbereiding of projecten door derden waarvoor geen gemeentelijke grondexploitatie is of wordt opgesteld). De fasering van het aantal woningen is weergegeven in onderstaande tabel. Oplevering van de woningen is altijd 1 á 2 jaar erna.

7. Uitgifteprognose bedrijventerrein
Voor de uitgifte prognose voor bedrijventerreinen wordt 2,4 hectare per gemeente breed gehanteerd (raadsbesluit 2016).

8. POC-methode
De tussentijdse winstneming op basis van de POC-methode gaat uit van het procentuele gewogen gemiddelde van de gerealiseerde kosten en opbrengsten keer het geprognosticeerde resultaat op eindwaarde. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voor grondexploitaties met een looptijd korter dan 10 jaar voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

9. Grondopbrengsten
De gemeente Dronten hanteert marktconforme grondprijzen, rekening houdend met de economische draagkracht van functies en gebruikers. Jaarlijks stelt het college in december voorafgaand het jaar een geactualiseerde Nota Grondprijsbeleid of aanvulling op de dan vigerende nota vast.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag. Gelet op de planperiode en de geprognosticeerde omzetten, zijn aan het exploiteren van gronden risico's verbonden. Afhankelijk van het stadium waarin de exploitatie c.q. uitvoering van het betreffende complex zich bevindt, zal het risico afnemen naarmate de einddatum van de grondexploitatie nadert. In mindere mate geldt dit ook voor het tijdelijke beheer van onroerende zaken die verhuurd/verpacht zijn.
Uitgangspunt is dat de risico's zo veel mogelijk binnen het totale resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties (en reserves en voorzieningen) worden opgevangen.

In de perspectiefnota worden deze 'bedrijfsrisico's' beschreven en zo mogelijk nader gekwantificeerd. Hierin hebben wij het onderscheid gemaakt tussen de algemene exploitatierisico's (hierbij valt te denken aan het fluctueren van de rente- en inflatieparameters) en de locatie specifieke risico's, welke per exploitatiegebied zoveel mogelijk in beeld zijn gebracht en omschreven.

3. Gereed product en handelsgoederen
De voorraad eigen verklaringen is gewaardeerd tegen de laatst bekende verrekenprijzen van de leverancier. De overige voorraden worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. Indien de marktwaarde lager is, dan wordt tegen marktwaarde gewaardeerd.

4. Vooruitbetalingen
De vooruitbetalingen hebben betrekking op goederen die nog niet fysiek aanwezig zijn, maar waar al wel voor is betaald. Deze zijn, voor zover van toepassing, tegen de laatst bekende inkoopprijzen gewaardeerd.

5. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Schatkistbankieren
In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Het zogenaamde 'drempelbedrag' is hierop een uitzondering. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van het begrotingstotaal van de gemeente) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Dit bedrag staat verantwoord bij de toelichting op de rekening-courantverhouding met het Rijk.

N.B. De drempel is gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen, is de drempel gelijk aan € 10 miljoen, plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 1.000.000.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Grondslagen vaste passiva

Eigen vermogen
De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

- Reserves, gespecificeerd naar:
  - Algemene reserve;
  - Bestemmingsreserve;
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Reserves
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene- en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming, dan wordt het de algemene reserve genoemd.

Vreemd vermogen (voorzieningen)
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de contante waarde (beheerplannen en grondexploitaties) of het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien sprake is van:

1. Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
2. Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
3. Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
4. Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven;
5. Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het 'jaarlijks vergelijkbaar volume' is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen vindt alleen plaats bij voorziening op basis van contante waarde berekening. Na toevoeging van rente over de stand per 1 januari wordt de benodigde stand ultimo 2025 bepaald en vindt een dotatie aan c.q. vrijval van de voorziening plaats.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar
De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Grondslagen vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva wordt onderscheiden in:

- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Afschrijving vaste activa
Investeringen verliezen naarmate de tijd verstrijkt hun waarde. Deze waardevermindering noemen we 'afschrijven'. Afschrijven is het op methodische wijze boekhoudkundig verwerken van de waardevermindering van kapitaalgoederen. De vaste activa als investeringen met economische en maatschappelijk nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), worden lineair afgeschreven conform de onderstaande afschrijvingstermijnen:

Afschrijvingstabel vaste activa					
Nr	**Soort investering**	**Jaren**	**Nr**	**Soort investering**	**Jaren**
1	**Immateriële activa**		*2.7*	*Wegen, straten, pleinen, bruggen en openbare verlichting*	
1.1	*Ontwikkelings- en onderzoekskosten*	5	2.7.1	Rehabilitatie-investeringen wegen, straten en pleinen als bedoeld in het onderhoudsplan wegen	60
1.2	*Kosten sluiten geldleningen/disagio*	5	*2.8*	*Installaties*	10
1.3	*Bijdragen aan activa in eigendom van derden (afschrijving cf art.64 BBV, lid 6)*		*2.9*	*Kantoorinrichting*	
2	**Materiële activa**		2.9.1	Inventaris	10
2.1	*Automatisering*		2.9.2	Telefooncentrale	8
2.1.1	Minicomputer, applicaties en actieve netwerkcomponenten	5	*2.10*	*Machines en gereedschappen*	10
2.1.2	PC's en printers	3	*2.11*	*Onderwijs*	
2.1.3	Programmatuur	5	2.11.1	Noodlokalen	15
2.3	*Gebouwen (excl. ondergrond)*		2.11.2	Eerste inrichting	20
2.3.1	Stenen gebouwen	40-60	2.11.3	Uitbreiding inrichting	20
2.3.2	Andere gebouwen	25	2.11.4	Leer- en hulpmiddelen	8
2.3.3	Verbouwing (uitbreiding)	25	*2.12*	*Riolering*	
2.3.4	Renovatie gebouwen (onderhoud)	25	2.12.1	Vrijvervalriolen	90
2.3.5	Woonwagens/woonwagencentra	25	2.12.2	Gemalen - bouwkundig deel	45
2.3.6	Installaties (lift, CV, etc.)	15	2.12.3	Gemalen - mechanisch/elektrisch deel	15
2.4	*Gronden en terreinen*		2.12.4	Persleidingen	45
2.4.1	Sportterreinen	15	2.12.5	Drukriolering - bouwkundig deel	30
2.4.2	Speelterreinen	14	2.12.6	Drukriolering - mechanisch/elektrisch deel	15
2.5	*Buitensport*		*2.13*	*Speeltoestellen en voorzieningen*	14
2.5.1	Natuurgras	15	*2.14*	*Vervoermiddelen*	8
2.5.2	Kunstgras	10	*2.15*	*Openbare verlichting*	
2.5.3	Watervelden fundering	30	2.15.1	Armaturen	20
2.5.4	Watervelden toplaag	10	2.15.2	Masten	40
2.6	*Ondergrondse containers voor afvalinzameling*		2.15.3	Kabels	40-60
2.6.1	Opbouw	15	2.15.4	Kasten	30
2.6.2	Betonnen bak	30			

Immateriële vaste activa

Het verloop van de balanspost "Immateriële vaste activa" is in onderstaande tabel weergegeven. De investeringen/desinvesteringen op de balanspost "Immateriële vaste activa" in 2025 zijn:

Verloop Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2025	Investering 2025	Vermindering 2025	Bijdrage van derden 2025	Afschrijving 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten onderzoek en ontwikkeling	823.879	1.309.318		-	-	- 183.026	1.950.171
Bijdrage aan activa van derden	9.828.244	809.426	-809.426	-	-315.328		9.512.916
Totaal Immateriële vaste activa	**10.652.123**	**2.118.744**	**-809.426**	**-**	**-315.328**	**-183.026**	**11.463.087**

Mutaties onderzoek en ontwikkeling	Investering voorgaande jaren	Investering 2025	Vermindering 2025	Bijdrage van derden 2025	Afschrijving 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Voorbereidingskosten Hanzekwartier	661.061	174.634	-	-	-	- 183.026	652.669
Voorbereidingskosten Kindcentrum Dronten	-	95.625	-	-	-	-	95.625
Voorbereidingskrediet sporthal 't Dok (2025)	-	64.365	-	-	-	-	64.365
Voorbereidingskst.volkstuinen/paardenweiden	45.663	16.010	-	-	-	-	61.673
Voorbereidingskst. uitbreiding Poort van Dronten	117.156	53.361	-	-	-	-	170.517
Voorbereidingskrediet Dronten-Zuid hoofdproject	-	859.755	-	-	-	-	859.755
Voorbereidingskrediet Dronten-Zuid fase 1	-	11.950	-	-	-	-	11.950
Voorbereidingskrediet Sleutelproject Biddinghuizen	-	33.618	-	-	-	-	33.618
Totaal Kosten onderzoek en ontwikkeling	**823.879**	**1.309.318**	**-**	**-**	**-**	**-183.026**	**1.950.171**

Mutaties Bijdrage aan activa van derden	Investering voorgaande jaren	Investering 2025	Vermindering 2025	Bijdrage van derden 2025	Afschrijving 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Nieuwbouw schoolgebouw stationszone	6.697.166	-	-	-	-229.592	-	6.467.574
Bijdrage aankoop grond onderwijszone	1.160.119	-	-	-	-	-	1.160.119
Aanpassing bestaande gebouwen	688.280	-	-	-	- 40.037	-	648.243
Nieuwbouw sporthal stationszone	1.278.561	-	-	-	-45.699	-	1.232.862
Inrichting sporthal stationszone	3.618	-	-	-	-	-	3.618

Verloop Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2025	Investering 2025	Vermindering 2025	Bijdrage van derden 2025	Afschrijving 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
MFC Swifterbant aankoop grond	500	-	-	-	-	-	500
Project Swifterbant Zuid	-	750.000	- 750.000	-	-	-	-
Project Zuiderweide AO	-	59.426	-59.426	-	-	-	-
Totaal Bijdrage aan activa van derden	**9.828.244**	**809.426**	**-809.426**	**-**	**-315.328**	**-**	**9.512.916**

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa wordt onderverdeeld in vaste activa met een economisch nut en in vaste activa met een maatschappelijk nut.

Investeringen met een economisch nut

Het verloop van de "Investeringen met een economisch nut" is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop Materiële Vaste Activa Investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 1-1-2025	Investering 2025	Desinvestering 2025	Bijdrage van derden / Inkomsten 2025	Afschrijving / Aflossing 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	8.354.877	2.733.633	-	-	-	-	11.088.510
Woonruimten	42.406	361.111	-	-	-	-	403.517
Bedrijfsgebouwen	29.540.300	5.122.913	-	-	-1.582.860	-	33.080.353
Grond-,weg- en waterbouwk.werken	4.793.270	-	-	-	-278.942	-	4.514.328
Vervoermiddelen	751.934	821.111	-	-	- 138.174	-	1.434.872
Machines, apparaten en install.	9.681.343	233.606	-	-	- 1.073.574	-	8.841.374
Overige	2.223.133	-	-	-	- 256.024	-	1.967.109
Totaal Investeringen met een economisch nut	**55.387.262**	**9.272.374**	**-**	**-**	**-3.329.573**	**-**	**61.330.063**

De investeringen/desinvesteringen van de "Investeringen met een economisch nut" zijn in 2025 als volgt gespecificeerd:

Specificatie Materiële Vaste Activa - Investeringen met een economisch nut	Jaar van eerste investering	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering 2025	Des-investering 2025	Bijdrage van derden 2025	Afschrijving/aflossing 2025	Afwaardering 2025	Restant krediet per 31-12-2025
Gronden en terreinen									
De Graafschap 2025 tinyhous/volkstuin/paardenwei	2025	-	-	2.183.688	-	-	-	-	
Grond nieuwbaouw Praktijkonderwijs 2023	2025	301.000	-	549.944	-	-	-	-	-248.944
Gronden en terreinen		301.000	-	2.733.633	-	-	-	-	-248.944
Woonruimten									
Flexwonen Gangboord (bouw- en woonrijp maken)	2024	445.128	42.406	361.111	-	-	-	-	41.611
		445.128	42.406	361.111	-	-	-	-	41.611
Bedrijfsgebouwen									
Renovatie gebouw zwembad De Abelen	2025	465.000	-	322.913	-	-	-	-	142.087
Nieuwbouw praktijkonderwijs 2023	2021	5.770.300	273.668	4.800.000	-	-	-	-	696.632
Bedrijfsgebouwen		6.235.300	273.668	5.122.913	-	-	-	-	838.719
Grond-,weg- en waterbouwk.werken									
		-	-	-	-	-	-	-	-
Grond-,weg- en waterbouwk.werken		-	-	-	-	-	-	-	-
Vervoermiddelen									
Auto 36 kenteken V-84-NNL	2025	45.980	-	38.761	-	-	-	-	7.219
Auto 37 kenteken V-85-NNL	2025	45.980	-	38.761	-	-	-	-	7.219
Auto 38 kenteken V-86-NNL	2025	45.980	-	38.761	-	-	-	-	7.219
Auto 39 kenteken V-87-NNL	2025	45.980	-	38.761	-	-	-	-	7.219
Auto 40 kenteken V-88-NNL	2025	45.980	-	38.761	-	-	-	-	7.219
Auto 41 kenteken V-89-NNL	2025	45.980	-	38.761	-	-	-	-	7.219
Auto 42 RE-15-07, kenteken GG-377-X (VVI 2023)	2025	45.980	-	5.477	-	-	-	-	40.503
Auto 43 RE-15-08, kenteken GX-292-N (VVI 2023)	2025	45.980	-	5.477	-	-	-	-	40.503
Auto 44 kenteken V-92-NNL	2025	45.980	-	40.884	-	-	-	-	5.096
Auto 45 kenteken V-49-NDS	2025	45.980	-	58.030	-	-	-	-	-12.050
Auto 46 kenteken V-90-NNL	2025	45.980	-	33.284	-	-	-	-	12.696
Auto 33 kenteken V-91-NNL	2025	45.980	-	33.284	-	-	-	-	12.696

Specificatie Materiële Vaste Activa - Investeringen met een economisch nut	Jaar van eerste investering	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering 2025	Des-investering 2025	Bijdrage van derden 2025	Afschrijving/aflossing 2025	Afwaardering 2025	Restant krediet per 31-12-2025
Auto 23 kenteken HTD-10-G	2025	24.200	-	23.404	-	-	-	-	796
Auto 25 kenteken V-87-LRF	2025	35.000	-	44.719	-	-	-	-	-9.719
Auto 62 kenteken Z-447-LX	2025	45.980	-	33.910	-	-	-	-	12.070
Auto 50 kenteken V-06-NNJ	2025	50.000	-	46.108	-	-	-	-	3.892
Auto 27 kenteken V-64-DXL	2025	60.000	-	56.423	-	-	-	-	3.577
Auto 47 kenteken V-05-NNJ	2025	50.000	-	50.111	-	-	-	-	-111
Auto 48 kenteken V-39-NLS	2025	50.000	-	48.776	-	-	-	-	1.224
Auto 49 kenteken V-51-NDS	2025	50.000	-	54.631	-	-	-	-	-4.631
Auto 51 kenteken V-50-NDS	2025	50.000	-	54.027	-	-	-	-	-4.027
Vervoermiddelen		966.940	-	821.111	-	-	-	-	145.829
Machines, apparaten en install.									
Infrastructuur en werkplekapparatuur (3 Jaar)	2025	514.488	-	47.493	-	-	-	-	466.995
Telefonie (VVI 3 jaar 2023-2024)	2025	40.781	-	22.206	-	-	-	-	18.575
Technische installatie zwembad De Abelen	2025	188.000	-	163.906	-	-	-	-	24.094
Machines, apparaten en install.		743.269	-	233.606	-	-	-	-	509.663
Totaal Investeringen met een economisch nut		**8.691.637**	**316.074**	**9.272.374**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1.286.878**

Investeringen met een economisch nut, welke zijn uitgegeven in erfpacht

Het verloop van de "Investeringen met een economisch nut, welke zijn uitgegeven in erfpacht" is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop Materiële Vaste Activa - Investeringen met een economisch nut welke zijn uitgegeven in erfpacht	Boekwaarde 1-1-2025	Investering 2025	Desinvestering 2025	Bijdrage van derden / Inkomsten 2025	Afschrijving / Aflossing 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Erfpachtgronden	156.813	-	-	-	-	-	156.813
Totaal	**156.813**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**156.813**

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Het verloop van de "Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven" is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop Materiële Vaste Activa Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	Boekwaarde 1-1-2025	Investering 2025	Desinvestering 2025	Bijdrage van derden / Inkomsten 2025	Afschrijving / Aflossing 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Waar heffing tegenover staat	6.857.620	1.205.287	-38.141	-	-654.799	-	7.369.968
Totaal	**6.857.620**	**1.205.287**	**-38.141**	**-**	**-654.799**	**-**	**7.369.968**

De investeringen/desinvesteringen van de "Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven" zijn in 2025 als volgt gespecificeerd:

Specificatie Materiële Vaste Activa Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	Jaar van eerste investering	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering 2025	Desinvestering 2025	Bijdrage van derden 2025	Afwaardering 2025	Restant krediet per 31-12-2025
Waar heffing tegenover staat								
Auto 4 DAF-15-06, kenteken 27-BFZ-6	2025	590.000	-	590.635	-	-	-	-635
Auto 6 Haakarm DAF XD450 FAQ 8x2 Bakwagen BB-209-T	2025	350.000	-	355.972	-	-	-	-5.972
Ondergrondse containers (betonbak)	2025	35.000	-	25.885	-	-	-	9.115
Ondergrondse containers (binnenbak)	2025	90.000	-	145.863	-38.141	-	-	-17.722
Carports elektrische inzamelvoertuigen	2025	95.000	-	86.933	-	-	-	8.067
Waar heffing tegenover staat		1.160.000	-	1.205.287	-38.141	-	-	-7.147
Totaal		**1.160.000**	**-**	**1.205.287**	**-38.141**	**-**	**-**	**-7.147**

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Het verloop van de "Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut" is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop Materiële Vaste Activa Investeringen met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2025	Investering 2025	Desinvestering 2025	Bijdrage van derden / Inkomsten 2025	Afschrijving / Aflossing 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-,weg en waterbouwk.werken	16.939.579	3.418.869	-	-	470.412	-	19.888.037
Overige	77.541	-	-	-	2.675	-	74.866
Totaal	**17.017.120**	**3.418.869**	**-**	-	**473.087**	-	**19.962.903**

De investeringen/desinvesteringen van de "Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut" zijn in 2025 als volgt gespecificeerd:

Specificatie Materiële Vaste Activa Investeringen met een maatschappelijk nut	Jaar van eerste investering	Krediet	Investering voorgaande jaren	Investering 2025	Desinvestering 2025	Bijdrage van derden 2025	Afschrijving 2025	Afwaardering 2025	Restant krediet per 31-12-2025
Grond-,weg en waterbouwk.werken									
Stalen fietsvoetbrug De Vendelier (vervanging)	2025	197.250	-	57.645	-	-	-	-	139.605
Vervanging OV kabels en kasten 2024 en 2025	2024	27.000	1.140	6.393	-	-	-	-	19.467
Vervanging OV masten 2025	2025	14.557	-	7.192	-	-	-	-	7.365
Vervanging OV armaturen 2025	2025	230.128	-	31.856	-	-	-	-	198.272
Verharding pad survivalvereniging	2025	140.000	-	132.781	-	-	-	-	7.220
Herontwikkeling Spelwijk 2021	2021	3.450.364	272.213	3.170.616	-	-	-	-	7.536
Hoofdinfrastructuur Hanzekwartier	2023	5.065.844	-147.690	12.387	-	-	-		5.201.147
Grond-,weg en waterbouwk.werken		9.125.143	125.662	3.418.869	0	0	0	0	5.580.611
Totaal Investeringen met een maatschappelijk nut		**9.125.143**	**125.662**	**3.418.869**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5.580.611**

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa wordt onderverdeeld in kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen, leningen aan deelnemingen en overige verbonden partijen, overige langlopende geldleningen en overige uitzettingen (looptijd langer dan 1 jaar).

Het verloop van de financiële vaste activa is in onderstaande tabel weergegeven:

Verloop Financiële Vaste Activa -	Boekwaarde 1-1-2025	Uitgegeven leningen 2025	Bijdrage van derden / Inkomsten 2025	Aflossing 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstr. aan deelnemingen	38.027	-	-	-	-	38.027
Leningen aan deelnemingen	2.141.618	-	-	-	-	2.141.618
Overige langlopende leningen	13.809.009	310.000	-	-626.821	-	13.492.188
Overige uitzettingen loopt. > 1 jaar	5.329.842	1.599.699	-	-729.247	-	6.200.295
Totaal	**21.318.496**	**1.909.699**	-	**-1.356.067**	-	**21.872.128**

De mutaties van de "Financiële vaste activa" zijn in 2025 als volgt gespecificeerd:

Verloop Financiële Vaste Activa - Investeringen met een maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2025	Nieuwe lening 2025	Aflossing 2025	Afwaardering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Overige uitzettingen loopt. > 1 jaar					
Duurzaamheidslening SVN langlopend 4793	3.485.000	601.902	-624.051	-	3.462.851
SVN Starterslening langlopend 4791, 4792, 4795	1.782.910	997.797	-99.617	-	2.681.090
Blijverslening langlopend (4794)	61.933	-	-5.579	-	56.354
Totaal	**5.329.842**	**1.599.699**	**-729.247**	-	**6.200.295**

In 2025 is er voor een totaal van € 1,6 miljoen nieuwe leningen verstrekt via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (Svn). Het Svn fungeert als tussenpersoon voor gemeente Dronten en draagt zorg voor de verstrekking en inning van rente en aflossing.

Vlottende activa

Voorraden

Het verloop van de balanspost "Voorraden" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 2.130.898.

Verloop voorraden - Onderhanden werk (incl. bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 1-1-2025	Investering 2025	Desinvestering 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Complexen bedrijventerreinen	1.080.933	746.947	1.461.352	366.528
Complexen bijzondere bebouwing	3.895.903	3.102.576	2.529.177	4.469.303
Complexen woningbouw	6.320.894	5.948.466	4.438.998	7.830.362
Subtotaal	**11.297.731**	**9.797.989**	**8.429.527**	**12.666.193**

Verloop voorziening	Boekwaarde 1-1-2025	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Voorziening De Graafschap 1e fase 231	-3.194.954	45.678	528.402	-2.712.230
Voorziening Risico De Poort van Dronten 161	-			
Voorziening Havenkade-HZ 127	-1.579.803	20.058	195.705	-1.404.156
Voorziening Havenkade 2e fase (complex 129)	-4.938.156	44.552	861.761	-4.120.947
Voorziening HZ-Rikken De Noord (complex 128)	-	197.394		-197.394
Voorziening ECU (complex 012)	-579.528	247.313		-826.841
Voorziening HZ-Spoorzone (complex 124)	-1.137.133	136.593		-1.273.726
Voorziening voorraad	131.843	131.843	-	-
Subtotaal	**-11.297.731**	**823.431**	**1.585.868**	**-10.535.294**
Totaal voorraad	**-**	**10.621.420**	**10.015.395**	**2.130.898**

Verloop voorraden

Complex	Boekwaarde 31-12-2025	Nog te realiseren		Resultaat 31-12-2025 Eindwaarde	Startwaarde '25	Status jaar
		Kosten	Opbrengsten			
Woningbouw						
034 De Gilden - Het Palet	-2.751.906	3.054.972	480.000	-221.152	-216.816	2026
127 HZ-Havenkade	967.512	1.236.898	847.155	1.490.102	1.404.157	2028
128 HZ-Rikken De Noord	-381.976	1.419.976	835.851	2.005.369	197.394	2027
129 HZ Havenkade fase 2	6.726.351	4.838.917	7.833.381	4.549.859	4.120.947	2030
231 De Graafschap 1e fase	1.960.851	735.842	-	2.766.475	2.712.231	2026
232 De Graafschap 2e fase	1.309.529	4.951.388	8.651.483	-2.538.178	-2.344.884	2029
Subtotaal	**7.830.362**	**16.237.993**	**18.647.870**	**8.052.475**	**5.873.029**	
Bedrijventerreinen						
155 Delta 5e fase	2.340.219	658.061	4.716.158	-1.927.883	-1.581.535	2035
161 Poort van Dronten fase 1	-2.122.466	4.126.677	2.306.676	-350.604	-317.553	2030
162 Poort van Dronten fase 2	-488.914	496.194	-	-	-	2026
285 Oldebroekerweg 1e fase	502.260	79.823	598.479	-4.706	-4.348	2029
382 Tarpan	135.429	224.863	457.366	-99.367	-95.509	2027
Subtotaal	**366.528**	**5.585.618**	**8.078.679**	**-2.382.560**	**-1.998.945**	
Bijzondere bebouwing						
012 ECU woon/ werk	1.331.393	618.329	1.168.463	894.998	826.839	2029
015 Dronten west centrumgebied	-577.270	585.770	-	-100	-96	2027
123 HZ-Scholenzone	2.243.203	787.440	4.240.052	-1.301.898	-1.111.158	2033
124 HZ-Spoorzone	733.589	523.200	-	1.325.184	1.273.726	2027
241 GZH Biddinghuizen	350.760	559.032	1.152.727	-231.961	-218.582	2028
271 Driehoek Baan woon/werk	387.628	5.960	407.229	-	-	2028
371 Bloemenzoom woon/werk	-	-	-	-	-	2026
Subtotaal	**4.469.303**	**3.079.731**	**6.968.471**	**686.223**	**770.729**	
Totaal	**12.666.193**	**24.903.342**	**33.695.020**	**6.356.138**	**4.644.813**	

Uitzettingen (looptijd < 1 jaar)

De uitzettingen worden onderverdeeld in vorderingen op openbare lichamen, verstrekte kasgeldlening, rekening courant met niet financiële instellingen, overige vorderingen en overige uitzettingen.

Het verloop van de balanspost "Uitzettingen (looptijd < 1 jaar)" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 88.077.278.

Verloop Uitzettingen	Boekwaarde 1-1-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Uitzettingen: Vorderingen op openbare lichamen			
Vorderingen op openbare lichamen	9.036.243	50.567	9.086.810
Uitzettingen: Rekening courant verhouding met het Rijk			
Rekening courant SKB 20066	81.764.030	-7.369.337	74.394.693
Uitzettingen: Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen			
RC SVN Blijverslening Langlopend	204.873	10.179	215.052
RC SVN Duurzaamheidslening	834.379	30.711	865.090
RC SVN Starterslening	1.144.840	-156.930	987.910
Subtotaal Uitzettingen: Rekening courant verhoudingen overige niet-financiële instellingen	**2.184.092**	**-116.040**	**2.068.052**
Uitzettingen: Overige vorderingen			
Debiteuren	8.815.794	-7.059.126	1.756.668
Debiteuren Soza	2.464.098	-112.003	2.352.095
Voorzieningen dubieuze debiteuren	-1.620.609	39.569	-1.581.040
Totaal debiteuren	**9.659.283**	**-7.131.560**	**2.527.723**
Totaal Uitzettingen	**102.643.649**	**-14.566.370**	**88.077.278**

Dubieuze Debiteuren
De dubieuze debiteuren bestaan uit € 127.893 dubieuze debiteuren Algemene Dienst en € 1.453.147 dubieuze debiteuren Sociale zaken.

Rekening-courantverhoudingen met het Rijk
OOp 31 december 2025 bedraagt het bedrag van schatkistbankieren van de Gemeente Dronten gestald in 's Rijksschatkist € 74.394.693.
Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige liquide middelen in 's Rijksschatkist aan te houden. Een bepaald bedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, het zogenaamde drempelbedrag, mag buiten de schatkist worden gehouden. Voor Dronten is dit voor 2025 een bedrag van € 3,127 miljoen. Zoals uit de berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren blijkt, is er in de vier kwartalen van 2025 geen sprake van een overschrijding van het drempelbedrag schatkistbankieren.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2025 (bedragen x € 1000)					
(1)	**Drempelbedrag**	**3.127**			
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	396	447	384	378
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.730	2.679	2.742	2.748
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag 2025					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	156.342			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	156.342			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,002 met een minimum van €1.000.000		**3.127**			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	35.682	40.703	35.361	34.775
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**396**	**447**	**384**	**378**

Liquide middelen

Het verloop van de balanspost "Liquide middelen" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 411.538.

Verloop Liquide middelen	Boekwaarde 1-1-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Kas- en banksaldi			
B.N.G.	405.859	-4.969	400.890
Kas	6.415	1.971	8.386
Rabobank	1.237	1.025	2.262
Totaal Liquide middelen	**413.511**	**-1.973**	**411.538**

De liquide middelen zijn vrij besteedbaar.

Overlopende activa

Het verloop van de balanspost "Overlopende activa" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 6.614.976.

Verloop Overlopende activa	Boekwaarde 1-1-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel van:			
Het Rijk	247.062	1.884.622	2.131.684
Overige Nederlandse overheidslichamen	571.273	-218.474	352.799
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste komen van volgende begrotingsjaren	5.176.098	-1.045.605	4.130.493
Totaal overlopende activa	**5.994.433**	**620.543**	**6.614.976**

Nog te ontvangen specifieke uitkeringen

In onderstaande tabel wordt de balanspost "nog te ontvangen specifieke uitkeringen" weergegeven en de mutaties van inkomsten en uitgaven op deze posten.

Nog te ontvangen specifieke uitkeringen	Saldo per 1-1-2025	Nog te ontvangen	Ontvangen in 2025	Saldo per 31-12-2025
Naam specifieke uitkering				
Bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	9.816	4.459	-4.396	9.879
Flexibele inzet woningbouw	56.175	-	-	56.175
Gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	174.831	106.184	-174.831	106.184
Provinciale uitkering inzake Actieplan Biodiversiteit	6.240	-	-	6.240
Verkeer en Vervoer 2024 Provincie Flevoland	-	860	-	860
IZA	-	234.847	-	234.847
Kwijtschelding schulden SZW-domein hersteloperatie KOTA	-	2.499	-	2.499
Realisatiestimulans	-	1.715.000	-	1.715.000
Totaal specifieke uitkeringen	**247.062**	**2.063.849**	**-179.227**	**2.131.684**

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de balanspost "Eigen vermogen" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 115.715.107.

Reserves 2025	Saldo per 1-1-2025	Toevoegingen 2025	Onttrekkingen 2025	Saldo per 31-12-2025
Naam reserves				
ALGEMENE RESERVE				
Algemene reserve vrij aanwendbaar	41.168.515	18.498.164	-	59.666.679
Subtotaal Algemene reserve	**41.168.515**	**18.498.164**	**-**	**59.666.679**
BESTEMMINGSRESERVES				

Reserves 2025	Saldo per 1-1-2025	Toevoegingen 2025	Onttrekkingen 2025	Saldo per 31-12-2025
Bestemmingsreserve overlopende werken boekjaar (projecten)	876.833	2.191.162	1.084.833	1.983.162
Afschrijvingslasten De Reest	330.380	-	16.519	313.861
Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid	4.982.571	-	4.982.571	-
Bestemmingsreserve Algemeen onderhoud gem. gebouwen	1.684.668	-	94.747	1.589.921
Afschrijvingslasten brandweerkazerne / rehabilitatie Anjovisweg	1.064.798	-	43.051	1.021.747
Afschrijvingslasten Huis van de gemeente Dronten	15.052.304	-	1.115.627	13.936.677
Bestemmingsreserve Eigen risicodragerschap WGZ en ZW	499.999	267.897	492.954	274.943
Bestemmingsreserve Precariobelasting 2018-2025	100.000	-	100.000	-
Bestemmingsreserve Corona	1.309.685	-	1.309.685	-
Afschrijvingslasten De Zuid-Walvisstraat	2.595.452	-	46.575	2.548.877
Afschrijvingslasten scholencomplex Dronten - West	34.146	-	5.691	28.455
Afschrijvingslasten technische installatie Aat de Jonge zwembad	1.400.310	-	140.031	1.260.279
Bestemmingsreserve Kunstaankopen openbare ruimte	70.000	10.000	-	80.000
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	6.772.983	-	322.523	6.450.460
Bestemmingsreserve Speelruimteplan	433.022	131.045	-	564.067
Afschrijvingslasten MFC Swifterbant	3.590.641	-	109.643	3.480.998
Bestemmingsreserve Investering dorp Biddinghuizen	1.432.872	-	1.365.182	67.690
Bestemmingsreserve Investering dorp Swifterbant	1.432.872	-	1.391.426	41.446
Bestemmingsreserve inkomensdeel Participatiewet (BUIG)	1.485.013	-	-	1.485.013
Bestemmingsreserve zorglandschap WMO	4.455.337	309.000	817.747	3.946.590
Bestemmingsreserve Bovenplanse verevening	739.302	-	-	739.302
Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen	654.834	-	-	654.834
Bestemmingsreserve Duurzaamheidsprojecten	391.168	6.403	120.000	277.571
Bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	307.895	-	-	307.895
Subtotaal Bestemmingsreserves	**51.697.084**	**2.915.507**	**13.558.804**	**41.053.787**
Bestemmingsreserves GREX				
Bestemmingsreserve Niet afgesloten exploitaties (POC)	5.000.000	1.882.593	1.882.593	5.000.000
Bestemmingsreserve Ontwikkeling Hanzekwartier	3.306.109	-	408.139	2.897.970
Subtotaal Bestemmingsreserves GREX	**8.306.109**	**1.882.593**	**2.290.732**	**7.897.970**
Totaal Bestemmingsreserves	**60.003.193**	**4.798.100**	**15.849.536**	**48.951.757**
Nog te bestemmen resultaat				
Resultaat Algemene dienst	9.889.670	4.627.478	9.889.671	4.627.478
Resultaat grondexploitatie	-141.323	2.469.194	-141.323	2.469.194
Subtotaal Resultaat	**9.748.347**	**7.096.672**	**9.748.347**	**7.096.672**
Totaal eigen vermogen	**110.920.055**	**30.392.936**	**25.597.884**	**115.715.107**

Toelichting bestemmingsreserves Algemene dienst

Hieronder wordt een korte inhoudelijke toelichting gegeven op de mutaties van de Bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve overlopende werken (projecten)

De bestemmingsreserve overlopende werken betreft een reserve voor de budgetoverhevelingen. Deze reserve wordt gevoed vanuit de besluitvorming omtrent budgetoverhevelingen en jaarrekeningresultaat van het voorgaande naar het volgende boekjaar. Onttrekking dient op basis van het raadsbesluit in het juiste boekjaar plaats te vinden ten gunste van de begroting in de exploitatie van de administratie. Vanuit overheveling van voorgaande jaren is € 1.084.833 onttrokken. De dotatie budgetoverhevelingen voor 2025 naar 2026 betreft € 1,9 miljoen. Tot slot is vanuit het resultaat 2024 € 253.000 gedoteerd en vervolgens weer onttrokken ten behoeven van de tijdelijke regeling armoedegelden.

Bestemmingsreserve Afschrijvingslasten De Reest

De bestemmingsreserve is ter dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten. De onttrekking is structureel van aard en daarmee jaarlijks terugkerend. De jaarlijkse onttrekking is groot € 16.519.

Bestemmingsreserve Accommodatiebeleid

Deze reserve is opgeheven in 2025 conform raadsbesluit.

Bestemmingsreserve Algemeen onderhoud gem. gebouwen

In 2024 is het Accommodatiebeheerplan geactualiseerd. In de bestemmingsreserve resteerde € 1.684.668 om de onderhoudslasten te dekken aan gebouwen die op de lijst van sloop of desinvesteren staan. In 2025 is hieraan € 94.747 besteed, waardoor in de bestemmingsreserve per 31-12-2025 een saldo resteert van € 1.589.921. Zie ook onder voorziening Algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen.

Bestemmingsreserve afschrijvingslasten brandweerkazerne / rehabilitatie Anjovisweg

Dit betreft een structurele onttrekking ten behoeve van het dekken van de jaarlijkse afschrijvingslasten van € 43.051. Aan deze bestemmingsreserve wordt tot het einde van de afschrijvingen niet gedoteerd.

Bestemmingsreserve Afschrijvingslasten Huis van de gemeente Dronten

Dit betreft een jaarlijkse onttrekking ten behoeve van het dekken van de afschrijvingslasten van € 1.115.627. Aan deze bestemmingsreserve wordt tot het einde van de afschrijvingen niet gedoteerd.

Bestemmingsreserve Eigen risicodragerschap WGA en ZW

Eigen risicodragerschap betekent dat de werkgever ervoor kiest om verantwoordelijk te blijven voor (ex-)werknemers waar zij de loondoorbetalingsplicht bij ziekte niet (meer) voor heeft. De gemeente kiest ervoor om grip op het verzuim te houden en invloed uit te oefenen op het beleid en de re-integratie van de (ex-)werknemers. Jaarlijks vindt er een toevoeging plaats op basis van een vast percentage gerekend over de loonkosten. In 2025 is dit een bedrag van € 267.897. Voor de gemaakte kosten in 2025 voor zieke (ex)- werknemers is een bedrag ad € 492.954 onttrokken.

Bestemmingsreserve Precariobelasting 2018-2025
In de Kadernota 2018 is gekozen voor de systematiek om een bestemmingsreserve te vormen. Dit maakt het mogelijk om het effect van de afschaffing van de precariobelasting per boekjaar 2022 te dempen over de jaren 2018-2025. In 2021 is de laatste dotatie gedaan. In 2025 is de onttrekking gedaan van 100.000 zoals is vastgesteld.

Bestemmingsreserve Covid-19/energiecrisis
De bestemmingsreserve is met de vaststelling van de jaarrekening 2024 beëindigd. Het saldo ad € 1.309.685 is toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Afschrijvingslasten De Zuid-Walvisstraat
Dit betreft een reguliere (ofwel structurele) onttrekking ten behoeve van het dekken van de jaarlijkse afschrijvingslasten van € 46.575. Aan deze bestemmingsreserve wordt tot het einde van de afschrijvingen niet gedoteerd.

Bestemmingsreserve Afschrijvingslasten scholencomplex Dronten - West
Dit betreft een reguliere (ofwel structurele) onttrekking ten behoeve van het dekken van de jaarlijkse afschrijvingslasten van € 5.691. Aan deze bestemmingsreserve wordt tot het einde van de afschrijvingen niet gedoteerd.

Bestemmingsreserve Afschrijvingslasten technische installatie Aat de Jonge zwembad
Het doel van deze bestemmingsreserve is het dekken van de afschrijvingslasten van de technische installatie van het Aat de Jonge zwembad. De jaarlijkse onttrekking bedraagt € 140.031 conform de Nota Reserves en voorzieningen 2024.

Bestemmingsreserve Kunstaankopen openbare ruimte
De bestemmingsreserve komt voort vanuit de cultuurvisie van gemeente Dronten. Met deze bestemmingsreserve wordt budget opgebouwd voor aankopen van kunst. Jaarlijks wordt er € 10.000 gestort in deze reserve. Er zijn geen onttrekkingen geweest.

Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw
Jaarlijks vindt er een onttrekking plaats ter dekking van 2/3 deel van de afschrijvingen/aflossingen van de investeringen van de Meerpaal. Dit betreft een structurele onttrekking. Voor 2025 bedroeg de onttrekking € 322.523 zoals bij de actualisatie van de Nota Reserves en voorzieningen is vastgesteld.

Bestemmingsreserve Speelruimteplan
Deze reserve is ingesteld bij het vaststellen van het ‘Speelruimteplan gemeente Dronten’. Jaarlijks wordt hier, conform de uitgangspunten van het plan, het restant van het budget aan toegevoegd c.q. onttrokken om fluctuatie tussen realisatie en begroting in de jaren op te kunnen vangen. In 2025 is € 131.045 gedoteerd aan de reserve.

Bestemmingsreserve Afschrijvingslasten MFC Swifterbant
Het doel van deze bestemmingsreserve is het dekken van de jaarlijkse afschrijvingslasten van € 109.643. Aan deze bestemmingsreserve wordt tot het einde van de afschrijvingen niet gedoteerd.

Bestemmingsreserve Investering dorp Biddinghuizen
Op basis van raadsbesluit is in 2024 € 1,4 miljoen beschikbaar gesteld om te investeren in het dorp Biddinghuizen. In 2025 is een bedrag ad € 1.365.182 onttrokken in verband met de renovatie van zwembad De Alk.

Bestemmingsreserve Investering dorp Swifterbant
Op basis van raadsbesluit is € 1,4 miljoen beschikbaar gesteld om te investeren in het dorp Swifterbant. In 2025 is hiervoor een bedrag ad € 1.391.426 onttrokken in verband met de renovatie van zwembad De Abelen.

Bestemmingsreserve inkomensdeel participatiewet (BUIG)
Deze reserve is ingesteld om mogelijke nadelige effecten in het inkomensdeel Participatiewet te kunnen opvangen en wordt gevoed als er in enig jaar een overschot is. Indien er in een ander jaar tekorten zijn, worden deze onttrokken aan de reserve voor zover er saldo is. De stand van de reserve is € 1.485.013. De omvang van deze bestemmingsreserve is gemaximeerd op € 1.500.000. Er waren geen mutaties in 2025.

Bestemmingsreserve Zorglandschap WMO
Op 25 maart 2021 heeft de raad ingestemd met het instellen van de bestemmingsreserve Zorglandschap WMO 2020-2026 (raadsbesluit B20.002144). De stand van de bestemmingsreserve per 1 januari 2025 bedraagt € 4.455.337. In 2025 werd bekend dat het regionale overschot 2024 € 264.355 lager was dan aangenomen in de jaarrekening 2024 en is het saldo naar beneden bijgesteld. Voor 2025 is € 309.000 gestort als verwachting regionaal overschot 2025. De uitgaven 2025 en daarmee ook de onttrekkingen, zijn € 553.392 geweest en daarmee € 467.173 lager dan begroot. Op het bestedingsplan 2025 is € 373.351 minder uitgegeven door onder andere de uitgestelde start van Stevige Lokale Teams (SLT). Ten aanzien van het project Samen Sterker in de Wijk (SSIDW) is € 93.822 minder uitgegeven. Het saldo van de bestemmingsreserve bedraagt hiermee per 31 december 2025 € 3.946.590. Eén en ander is verwerkt conform besluitvorming.

Bestemmingsreserve Bovenplanse verevening
Deze reserve voorziet dat de tekorten van de ene locatie worden gedekt door positieve resultaten van een andere locatie (bovenplanse verevening) op basis van de Nota Kostenverhaal. Hierbij vormt functionele en/of ruimtelijke samenhang de basis. In de structuurvisie Dronten 2030 zijn de volgende bovenplanse vereveningen benoemd: 20%-norm sociale woningbouw; Hanzekwartier; herstructureringsopgaven/ revitaliseringsopgaven; maatschappelijke niet-commerciële voorzieningen; omgeving, landschap en natuur. In 2025 zijn geen onttrekkingen en/of dotaties uitgevoerd op basis van deze visie.

Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen
Kosten die worden verhaald voor bovenwijkse voorzieningen dienen als financieringsbron voor de aanleg van de in de Nota Kostenverhaal genoemde bovenwijkse voorzieningen. Met de verhaalde kosten kan een deel van de kosten worden gefinancierd. In 2025 zijn geen onttrekkingen en/of dotaties uitgevoerd op basis van deze Nota kostenverhaal.

Bestemmingsreserve Duurzaamheidsprojecten
Deze reserve is ter dekking van projecten binnen het programma duurzaam. In 2025 is € 6.403 gedoteerd op basis van de SDE1614377. De subsidieperiode van SDE is vijftien jaar. De subsidieperiode is gestart op 1 mei 2017 en eindigt op 30 april 3032. Daarnaast heeft een onttrekking plaatsgevonden van € 120.000 voor het circulair ambachtscentrum.

Bestemmingsreserve Bijdrage ruimtelijke ontwikkeling
Naast het verhalen van kosten voor bovenwijkse voorzieningen en bovenplanse verevening vraagt de gemeente bij anterieure overeenkomsten ook een bijdrage aan ruimtelijke ontwikkelingen, mits sprake is van een causaal verband. In 2025 zijn geen onttrekkingen en/of dotaties uitgevoerd op basis van de lopende anterieure overeenkomsten.

Toelichting bestemmingsreserves Grondexploitaties

Bestemmingsreserve niet afgesloten exploitaties (POC)

Op basis van het BBV is het verplicht om tussentijds winst te nemen volgens de Percentage of Completion (POC)-methode. Bij de jaarrekening wordt bepaald welke bedragen onttrokken c.q. gestort moeten worden in deze bestemmingsreserve. In 2025 is per saldo de mutatie 0.

Bestemmingsreserve Ontwikkeling Hanzekwartier

De bestemmingsreserve is gevoed op basis van de actualisatie van de Nota reserves en voorzieningen. De onttrekking is € 408.139 en maakt onderdeel uit van het grondexploitatieresultaat. Zie voor verdere toelichting Paragraaf grondbeleid.

Voorzieningen

Het verloop van de balanspost "Voorzieningen" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 45.194.443.

Voorzieningen 2025	Saldo per 01-01-2025	Dotaties 2025	Vrijgevallen bedragen 2025	Aanwendingen 2025	Saldo per 31-12-2025
Aard voorzieningen					
Voorzieningen lopende verplichtingen en risico's	3.055.150	1.440.379	480.195	-	4.015.334
Voorzieningen onderhoud en egalisatie	12.958.421	3.759.538	-	4.620.447	12.097.511
Voorzieningen door derden beklemde middelen	748.278	823.982	-	-	1.572.260
Voorzieningen toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	26.104.887	1.404.450	-	-	27.509.337
Totaal Voorzieningen	**42.866.736**	**7.428.349**	**480.195**	**4.620.447**	**45.194.443**

Verloop voorzieningen 2025	Saldo per 01-01-2025	Toevoegingen 2025	Onttrekkingen 2025	Aanwendingen 2025	Saldo per 31-12-2025
Naam voorzieningen					
Voorzieningen lopende verplichtingen en risico's					
Voorziening APPA	1.858.945	949.278	177.080	-	2.631.143
Voorziening Wachtgeld wethouders	67.162	-	40.310	-	26.852
Voorziening Bovenwettelijk verlof personeel	239.669	106.742	-	-	346.411
Voorziening Spaarverlof	485.349	264.188	-	-	749.537
Voorziening RVU	48.368	56.825	48.368	-	56.825
Voorziening HR21	130.463	-	82.594	-	47.869
Voorziening nog te maken kosten afgewikkelde complexen	93.351	63.346	-	-	156.697
Voorziening voorraad	131.843	-	131.843	-	-
Totaal voorzieningen lopende verplichtingen en risico's	**3.055.150**	**1.440.379**	**480.195**	**-**	**4.015.334**
Voorzieningen onderhoud en egalisatie					
Voorziening Algemeen onderhoud gem. gebouwen	2.704.417	665.000	-	844.374	2.525.043
Voorziening Onderhoud wegen	8.728.127	2.468.822	-	3.230.495	7.966.453
Voorziening Maintain zwembad	670.719	258.016	-	175.451	753.284
Voorziening Onderhoud bruggen	855.158	367.700	-	370.127	852.731

Voorzieningen 2025	Saldo per 01-01-2025	Dotaties 2025	Vrijgevallen bedragen 2025	Aanwendingen 2025	Saldo per 31-12-2025
Totaal voorzieningen onderhoud en egalisatie	**12.958.421**	**3.759.538**	**-**	**4.620.447**	**12.097.511**
Voorzieningen door derden beklemde middelen					
Voorziening Onderhoud/beheer riolering	748.278	321.788	-	-	1.070.066
Voorziening Afvalstoffenheffing	-	502.194	-	-	502.194
Totaal voorzieningen door derden beklemde middelen	**748.278**	**823.982**	**-**	**-**	**1.572.260**
Voorzieningen toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven					
Voorziening Riolering vervanging	26.104.887	1.404.450	-	-	27.509.337
Totaal voorzieningen toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven	**26.104.887**	**1.404.450**	**-**	**-**	**27.509.337**
Totaal Voorzieningen	**42.866.736**	**7.428.349**	**480.195**	**4.620.447**	**45.194.443**

Toelichting voorzieningen

Hieronder wordt een korte inhoudelijke toelichting gegeven op de mutaties van de voorzieningen.

APPA

De voorziening APPA is ingesteld ter dekking van de pensioenverplichtingen van enkele oud-wethouders. Voor de overige oud-wethouders zijn andere pensioenregelingen getroffen (pensioenverzekeringen, pensioenen zijn afgekocht of de pensioenverplichtingen zijn in de lopende exploitatiebegroting gedekt). Daarnaast is voor de huidige wethouders een APPA-plan afgesloten door de gemeente waarbij het verschil tussen het opgebouwde beleggingstegoed en benodigd beleggingstegoed als voorziening is opgenomen.

Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdragers over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het ABP. In verband met deze overgang is de voorziening verhoogd met 23,5% zodat deze per 31 december 2025 op het juiste niveau uitkomt. Door bijvoorbeeld rentestijging bestaat de mogelijkheid voor eventuele vrijval van de voorziening in toekomstige jaren.

Voor 2025 is een bedrag ad € 772.198 per saldo toegevoegd.

Wachtgeld wethouders

Onder deze voorziening vallen de frictiekosten door wachtgeld, welke kunnen worden veroorzaakt door tussentijds vertrek wethouder(s) of door einde wethouderschap. In 2022 zijn een drietal nieuwe wethouders aangesteld als gevolg van de gemeenteraadsverkiezing. In 2025 werd nog aan één van de drie voormalig wethouders wachtgeld uitbetaald. Voor 2025 is een bedrag van € 40.310 vrijgevallen.

Bovenwettelijk verlof personeel
Deze voorziening betreft een schuldpositie aan het gemeentelijk personeel. Het bovenwettelijk verlofsaldo is totaal vijf jaar geldig. Bij de opgenomen saldi is sprake van overmatige verlofsaldi. Dit betreft de verlofuren van medewerkers met meer dan 100 bovenwettelijke uren. De uren boven de 100 vormen gezamenlijk de voorziening inclusief IKB en werkgeverslasten. Deze uren zijn uitgedrukt in euro's. Voor 2025 bedroeg de dotatie € 106.742.

Spaarverlof
Met de komst van cao gemeenten 2022 is er een nieuwe spaarmogelijkheid gekomen voor gemeentelijk personeel. Met het spaarverlof kan voor langdurig verlof gespaard worden van in totaal 3.600 uur per fte (deeltijd naar rato van het arbeidsverband). Het spaarverlof betreft een schuldpositie vanuit de gemeente aan de werknemers waarvoor een voorziening moet worden getroffen. In 2022 is voor de eerste maal een dotatie uitgevoerd ter grootte van de omvang aan gespaarde uren uitgedrukt in euro's. In 2025 bedroeg deze dotatie € 264.188, waarbij rekening is gehouden met IKB en werkgeverslasten.

RVU
Als onderdeel van de CAO 2023 is de RVU (Regeling Vervroegde Uittreding) geïntroduceerd. Medewerkers kunnen gebruik maken van de RVU wanneer zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. In 2023 is een hiervoor een voorziening ingesteld. In 2025 is € 48.368 onttrokken in verband met de uitbetaling RVU aan drie personen. Voor 2026 is de verwachting dat drie personen gebruik gaan maken van de RVU, waarvoor een bedrag gedoteerd is in de voorziening van € 56.825.

Voorziening HR21
In verband met het nieuwe functieboek HR21 is in 2024 een voorziening getroffen waarin het bedrag is gedoteerd voor functies waarvan werd verwacht dat er in 2025 over het jaar 2024 een nabetaling zou gaan plaatsvinden. Dit omdat van deze functies verwacht werd dat het nieuwe functieboek een indeling in een hogere schaal zou betekenen. Voor deze nabetaling is in 2024 een voorziening gevormd waaruit in 2025 een bedrag ad € 82.594 is onttrokken. In 2026 zal er nog een actualisatieronde volgen, waarvoor het restant in de voorziening beschikbaar blijft.

Nog te maken kosten afgewikkelde complexen
De dotaties in 2025 van de af te wikkelen complexen is gebaseerd op de afwikkeling van de afwikkeling Bloemenzoom (€ 61.479) en jaarlijkse rentecomponent (€ 1.867), totaal € 63.346. Geen onttrekkingen hebben in 2025 plaatsgevonden.

Voorziening voorraad
Voor de grondexploitatiecomplexen met een negatieve netto contante waarde was vorig jaar een voorziening getroffen. Deze voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de toekomstige eindwaardewaarderingen. Per 31-12-2025 is deze voorziening niet nodig, omdat de eindwaardewaardering in mindering met de getroffen voorzieningen een positief saldo geeft (zie paragraaf grondbeleid).

Algemeen onderhoud gemeentelijke gebouwen
Conform het beheerplan is € 665.000 aan de voorziening toegevoegd. In 2025 zijn werkzaamheden voor groot onderhoud ter grootte van € 844.374 uitgevoerd. Dat is € 762.315 minder is dan was begroot.

Naar aanleiding van de financiële afwijking willen we net als in 2024 een toelichting geven op de beperkte onttrekkingen uit de voorziening groot onderhoud over het afgelopen jaar.

De belangrijkste reden hiervoor blijft dat in het beheerplan gemeentelijke accommodaties 2024-2028 het uit te voeren groot onderhoud over de jaren enorm uiteenloopt. Dit leidt tot capaciteitsproblemen, zowel in- als extern, in een jaar waarin volgens het plan erg veel uitgevoerd moet worden. Het jaar 2025 betreft wederom zo'n jaar, waardoor een aanzienlijk deel van de geplande werkzaamheden, daar waar mogelijk, doorgeschoven is naar latere jaren. Het gevolg is dat de uitgaven voor groot onderhoud in 2025 lager zijn geweest dan geraamd. In 2026 zullen we de planning van de uit te voeren werkzaamheden volgens het beheerplan, binnen de vastgestelde kaders, herzien, waardoor deze beter gaat aansluiten bij de beschikbare capaciteit. Dit op basis van prioriteit en beschikbaarheid van uitvoerende partijen. De herziene planning zullen wij aan uw raad voorleggen.

Onderhoud wegen
Aan de voorziening is, volgens het beheerplan wegen 2021-2025, € 2.468.822 gedoteerd. De onttrekkingen zijn € 809.511 hoger dan begroot. De aanleiding is grotendeels te wijten aan de minimale bandbreedte in kwaliteitsniveau van de elementverhardingen. Dit signaal zullen wij verwerken in het nieuwe beheerplan 2026-2030.

Maintain Aat de Jonge zwembad
Betreft maintainovereenkomst met Optisport voor het uitvoeren van het groot onderhoud van het Aat de Jonge zwembad wat in 2020 in gebruik genomen is. Om te voorkomen dat er jaarlijks teveel verschil zit in de begrote bedragen is deze voorziening opgenomen. Uitbetaling zal volgens schema verlopen. Per saldo is € 82.565 extra aan de voorziening gedoteerd.

Onderhoud bruggen
Zie de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen voor de toelichting. Per saldo is € 2.427 extra aan de voorziening onttrokken.

Rioolbeheer
De voorzieningen voor riolering zijn gebaseerd op het gemeentelijk rioleringsprogramma 2022-2028 (GRP). De voorziening rioolvernieuwing/vervanging is bestemd voor toekomstige investeringen in de riolering. Deze voorziening wordt gevoed met een deel van de inkomsten uit de rioolheffing en dient op lange termijn voldoende te zijn om onderhoud aan en investeringen in vervanging en renovatie van het rioolstelsel te dekken op basis van de uitgevoerde Rasmariant degradatieanalyse. In 2025 is er een bedrag van € 1.404.450 gedoteerd.

Onderhoud/beheer riolering
De schommelingen in het rioolbeheer tussen baten en lasten worden vereffend via deze voorziening door derden beklemd (burger) om de kostendekkendheid voor riolering te waarborgen. Er is in 2025 een bedrag ad € 321.788 gedoteerd.

Afvalstoffenheffing
Deze voorziening heeft als doel een meerjarige evenwichtige tariefopbouw van de afvalstoffenheffing. Het bestedingsplan is gebaseerd op het Grondstoffenbeleidsplan 2021-2025. Voor 2025 is een bedrag gedoteerd van € 502.194. Er is een bedrag ad € 300.230 meer gedoteerd dan begroot. Deze extra dotatie is met name ontstaan doordat in 2025 een extra bedrag van € 18 is geheven (meerpersoonshuishoudens) in verband met het verkeerde vastgestelde tarief in 2024.

Vaste schulden (looptijd > 1 jaar)
Het verloop van de balanspost "Vaste schulden (looptijd > 1 jaar)" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 7.994.763.

Verloop Vaste schuld	Boekwaarde 1-1-2025	Vermeerderingen 2025	Aflossingen 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen				
Opgenomen vaste geldleningen	8.981.516	-	-1.981.512	7.000.004
Totaal Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	**8.981.516**	**-**	**-1.981.512**	**7.000.004**
Waarborgsommen				
Rechten planschade	300	-	-	300
Waarborg/Optie GB De Graafschap 1e fase	34.355	-22.588	-	11.766
Waarborg/Optie GB De Graafschap 2e fase	-	9.000	-	9.000
Waarborgsom diversen AD	828.531	-188.000	-	640.531
Waarborgsom/Optieverg GB Oldebroekerweg	3.359,0	2.941	-	6.300,0
Waarborgsom/Optieverg GB Oldebroekerweg 2e fase	2.941	-	-2.941	-
Waarborgsom/Optieverg GB Tarpan	46.541	24.642	-	71.182
Waarborgsom/Optievergoeding GB / Rikken - De Noord	125.000	-	-	125.000
Waarborgsom/Optievergoeding GB De Gilden 2e fase	826	-	-826	-
Waarborgsom/Optievergoeding GB Het Palet	-434	-	434	-
Waarborgsom/Optievergoeding GB Poort van Dronten	1.035	67.135	-	68.170
Waarborgsommen AD Redeplein	11.600	-	-	11.600
Waarborgsommen AD Wisentweg	5.730	-200	-	5.530
Waarborgsom-Optievergoeding Grex Bloemenzoom	-2.406	-	2.406	-
Waarborgsom/Optieverg GB Dronten West centrumgebied	18.415	-	-	18.415
Waarborgsom/Optieverg GB De Kolk	700	-	-700	-
Waarborgsom/Optievergoeding GB ECU wonen-werken	-	26.965	-	26.965
Totaal Waarborgsommen	**1.076.493**	**-80.106**	**-1.628**	**994.759**
Totaal Vaste schuld	**10.058.009**	**-80.106**	**-1.984.140**	**7.994.763**

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen
De opgenomen vaste geldleningen van gemeente Dronten bestaan uit onderhandse geldleningen afgesloten bij de BNG. De stand van de geldleningen per 31 december 2025 bedraagt € 7.000.004 Er is totaal in 2025 € 318.539 aan rente betaald voor de onderhandse geldleningen. Er zijn diverse leningen met verschillende rentepercentages. De percentages variëren tussen de 3,46 en 4,91 procent.

Vlottende passiva

Vlottende schulden (looptijd < 1 jaar)
Het verloop van de balanspost "Vlottende schulden (looptijd < 1 jaar)" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 4.215.840.

Verloop Vlottende schuld	Boekwaarde 1-1-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Overige vlottende schulden			
Overige schulden	7.427.567	-3.211.727	4.215.840
Totaal Overige vlottende schulden	**7.427.567**	**-3.211.727**	**4.215.840**

Overlopende passiva

Het verloop van de balanspost "Overlopende passiva" is in onderstaande tabel weergegeven en heeft een boekwaarde op 31 december 2025 van: € 46.269.505.

Verloop Overlopende passiva	Boekwaarde 1-1-2025	Mutaties 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	15.639.003	-2.928.841	12.710.162
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:			
Het Rijk	33.332.882	210.448	33.543.330
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	196.784	-180.771	16.013
Totaal Overige overlopende passiva	**49.168.669**	**-2.899.164**	**46.269.505**

In de onderstaande tabel wordt weergegeven per specifieke uitkering (spuk) voor hoeveel deze op de balans staat en wat hier de mutatie van inkomsten en uitgaven is geweest. In het saldo is per 31 december 2025 ook de terugbetalingsverplichting opgenomen.

Vooruit ontvangen specifieke uitkeringen 2025						
Naam specifieke uitkering	**Saldo per 31-12-2024**	**Inkomsten 2025**	**Uitgaven 2025**	**Terugbetaald in 2025**	**Saldo per 31-12-2025**	**Waarvan terug te betalen in 2026**
Informatiepunten Digitale Overheid	-	40.758	-40.758			
Inhalen Covid 19 gerelateerde onderwijsachterstanden	197.720		-141.334		56.386	56.386
Onderwijs Achterstanden Beleid	1.008.972	1.702.875	-1.509.722		1.202.125	
Stimulering verkeersveiligheids-maatregelen 2020-2021	76.740		-		76.740	50.000
Circulaire ambachtscentra	-	41.322	-37.257		4.065	4.065
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	783.485		-13.031		770.454	
Stimulering verkeersveiligheids-maatregelen 2022-2023	231.209				231.209	
Wet Inburgering	902.075	856.966	-513.312	-344.283	901.446	44.480
Kwijtschelding schulden SZW-domein hersteloperatie KOTA	-				-	
Onderwijsroute	83.236	37.715	-5.404	-67.994	47.553	47.553

Vooruit ontvangen specifieke uitkeringen 2025						
Educatie en beroepsonderwijs	54.380	90.783	-80.612		64.551	64.551
Provinciale uitkering inzake Verkeer en vervoer 2024		102.032	-74.099		27.933	27.933
Provinciale uitkering inzake Verkeer en vervoer 2025	92.131		-92.131			
Voortijdig schoolverlaten	-	43.516	-43.516		-	
Regionale meld- en coördinatiecentra	-	119.965	-119.965		-	
Project jongeren participatie coach	25.509			-25.509	-	
Provinciale uitkering inzake Actieplan Biodiversiteit	-	56.160	-56.160		-	
Preventieakkoord	367			-367	-	
Sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026	304.262	681.815	-595.948		390.129	321.947
Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	86.889	3.171		-90.060	-	
IZA	224.175				224.175	224.175
Niet beoogde jeugdzorgkosten 2022-2023	-				-	
Stimulering sport	4.330	111.494	-89.407	-4.329	22.088	
Sportakkoord 2020-2022	-				-	
Flexcity	22.200.000	-	-	-	22.200.000	
Huisvesting aandachtsgroepen 2023 gemengd wonen	170.000		-68.000		102.000	
Huisvesting aandachtsgroepen 2023 flexwonen 2	841.500				841.500	
Regeling flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)	-				-	
Aanpak Energiearmoede	546.968		-314.106		232.862	
Regeling huisvesting aandachtsgroepen	597.555				597.555	
Flex- en transformatiewoningen	517.061				517.061	517.061
Woningbouwimpuls 2020-2030	3.602.608				3.602.608	
Lokale Aanpak Isolatie	1.756.241	726.857	-226.793		2.256.305	
Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	266.932	1.511.271	-1.251.915		526.288	
Maatregelen overlastgevende asielzoekers 2022-2023	-				-	
Bekostigingsregeling Oekraïne	4.425.518	3.141.640	-3.132.208	-4.425.518	9.432	9.432
Overlastgevende asielzoekers 2023 en 2024	1.194				1.194	1.194
Specifieke uitkering II spreidingswet		208.000	-208.000			
Klimaatfonds RES-regio (via gemeente Almere)		123.667	-123.667			
Klimaatadaptatie NOVEX (Nationale OmgevingsVisie Executiekracht)		6.449			6.449	
Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 en Tijdelijke overbruggings-regeling zelfstandig ondernemers	459.631	110.542	-138.228	-115.920	316.025	

Vooruit ontvangen specifieke uitkeringen 2025						
Totaal specifieke uitkeringen	**39.460.688**	**9.716.998**	**-8.875.572**	**-5.073.980**	**35.228.133**	**1.368.777**

Garantstellingen

Naam rechtspersoon	Object van de garantstelling	Oorspronke-lijk bedrag	Gemeentelijk aandeel in %	Oorspronke-lijk bedrag borgstelling 31-12-2025	Restant per 1-1-2025	Mutatie	Restant per 31-12-2025
Stichting Impact	Nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	674.887	100	674.887	464.834	-21.992	442.842
Stichting Impact	Nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	911.500	100	911.500	665.543	-26.008	639.535
Stichting Impact	Nieuwbouw locatie Dronten lening BNG	904.167	100	904.167	768.542	-45.209	723.333
Stichting MFG2	Stichting MFG2	4.400.000	100	4.400.000	3.951.064	-92.827	3.858.237
HVC Alkmaar	Middelen bedrijfsvoering (garantstelling als aandeelhouder)	11.030.000	100	11.030.000	6.799.210	566.529	7.365.739
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	Garantstelling gelden derden beheer (eis DNB)	400.000	100	400.000	400.000	-	400.000
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	Indirecte garantstelling (achtervangfunctie gemeente)	275.424.000	25	68.856.000	219.842.400	26.813.979	246.656.379
Nationale Hypotheek Garantie (NHG)	Indirecte garantstelling (achtervangfunctie gemeente)	314.000.000	50	157.000.000	113.000.000	-	113.000.000
Totaal		**607.744.554**		**244.176.554**	**345.891.593**	**27.194.472**	**373.086.065**

De stand van de gewaarborgde leningen van de gemeente bedraagt per 31 december 2025 € 373.086.065 De grootste garantstellingen betreffen Oost Flevoland woondiensten (€ 246.656.379), Nationale hypotheek garantie (€ 113.000.000) en afvalbedrijf HVC (€7.365.739). De gemeente staat voor 25% garant voor de leningen die Oost Flevoland Woondiensten vanaf 2001 is aangegaan via het Waarborgfonds Sociale woningbouw (WSW). De gemeente heeft hier een achtervangfunctie.

Dat wil zeggen dat de gemeente alleen het risico loopt een renteloze lening aan het Waarborgfonds te moeten verstrekken als OFW niet aan de verplichtingen voldoet en het vermogen van het WSW onvoldoende is om dat af te dekken. Dit risico wordt als erg klein ingeschat.

Gemeenten staan voor 50% garant voor hypothecaire leningen die zijn verstrekt met NHG condities tot 2011. Voor leningen die na 2011 zijn verstrekt met NHG, geldt dat het rijk garant staat. De garantstelling is een achtervangfunctie. NHG heeft zelf een

voorziening opgebouwd waaruit de restschuld van de hypothecaire lening wordt afgelost bij de geldverstrekker. Als deze voorziening niet meer toereikend is, wordt de achtervangfunctie aangesproken en wordt een achtergestelde renteloze lening door gemeenten en Rijk verstrekt. Eind 2025 heeft gemeente Dronten nog een mogelijke garantstelling voor 691 hypothecaire leningen met een totale waarde van 113 miljoen, waarvoor we dus voor 50% garant staan. Zie ook de opgenomen risico's in paragraaf weerstandsvermogen.

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen
Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt. Er hebben zich na het opmaken van de jaarrekening geen gebeurtenissen voorgedaan die nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum.

Lopende juridische procedures
Ruimtelijke ontwikkeling

1. Er loopt een hoger beroep inzake een verleende omgevingsvergunning. De financiële risico's zijn voor nu nog niet in te schatten.
2. Er loopt een hoger beroep inzake Nieuwe Natuur. Gemeente is zowel door de rechtbank (beroep) als het hof (hoger beroep) in het ongelijk gesteld. De tegenpartij zal een schadestaatprocedure in gang moeten zetten. Mogelijkheid van cassatie staat nog open; er is nog niet besloten of dit ingesteld zal worden. Verwachte kosten waren toentertijd ingeschat op € 1,5 miljoen. Omdat het hof heeft aangegeven dat het ziet op realisatie van nieuwe natuur, wordt door de huisadvocaat wel aangegeven dat de schadestaatprocedure voor de partijen wordt beperkt. Echter, in hoeverre dat van invloed gaat zijn op het schadebedrag is nu niet te zeggen.
3. Afronding hoger beroep Roodbeenweg: gemeente is veroordeeld in de proceskosten van € 2.733.

Toezicht en handhaving

1. Er loopt een beroep tegen de weigering om de vergunningen van windplan Groen in te trekken.
2. Er loopt een beroep inzake een geweigerde omgevingsvergunning aanpassing gevel woning.
3. Er loopt een beroep inzake een weigering om vergunningen in te trekken van windplan Blauw.
4. Er loopt een hoger beroep inzake een uitspraak rechtbank BESS.

De financiële risico's hebben met name te maken met de griffierechten en proceskosten waartoe de gemeente veroordeeld kan worden als we in het ongelijk worden gesteld.

Sociaal Domein
Er lopen 6 beroepszaken en 2 zaken in hoger beroep. Financiële risico's: toekennen voorziening of uitkering en de bijbehorende gerechtelijke kosten.

HR & Juridische zaken
Er loopt een procedure bij de rechtbank inzake gestelde schending van een bepaling uit de vaststellingsovereenkomst. Het mogelijke financiële risico is niet bekend.

Vakantie verplichting personeel
Personeel van gemeente Dronten heeft aanspraak op wettelijk en bovenwettelijk verlof. Het verschil in wettelijk en bovenwettelijk verlof is de looptijd. Wettelijke vakantie-uren vervallen 12 maanden na het kalenderjaar waarin deze vakantie-uren zijn opgebouwd en hebben op 31 december 2025 op totaal niveau een waarde van € 638.088. Voor deze verplichting is het niet toegestaan om een voorziening te vormen. Het bovenwettelijke verlof is op 31 december 2025 nog maximaal vijf jaar geldig en heeft op totaal niveau een waarde van € 921.122. Van dit totaalbedrag is in 2025 € 346.411 als voorziening opgenomen.

De resterende uren kunnen niet in een voorziening worden opgenomen, maar betreft wel een verplichting aan het personeel en heeft per 31 december 2025 een waarde van € 574.711. Het kan niet in de voorziening worden opgenomen, omdat het niet voldoet aan de criteria van het BBV.

Garantstelling hypothecaire leningen
Gemeente Dronten staat vanuit het verleden garant voor een aantal hypothecaire leningen. Deze garantstellingen lopen enkel af en er worden geen nieuwe garantstellingen meer uitgegeven. Per saldo is het risicobedrag, ter grootte van € 224.781, de totale omvang van de hypotheken aangezien het aan gespaard kapitaal of de afkoopwaarde verzekeringen aan het einde van de looptijd van de hypotheek gebruikt wordt ter aflossing.

Naam hypotheek verstrekker	Saldo 31-12-2025	Afkoopwaarde verzekering / Kapitaal	Risicobedrag
SNS	NB	NB	NB
BLG Wonen	-		-
Rabobank	208.412		208.412
Stater	-		-
ING	16.369		16.369
Totaal	**224.781**	**-**	**224.781**

Lopende verplichtingen
De onderstaande lopende verplichtingen betreffen contracten die door lopen na 31 december 2025 en zullen daarmee leiden tot een uitstroom van middelen in de komende jaren. Gemeente Dronten kent meer lopende contracten echter is op voorhand niet voor elk contract duidelijk hoeveel kosten dit jaarlijks zullen zijn.

Lopende verplichtingen	Jaarlasten	Loopt tot en met
Dienstverlening	3.615.000	03-03-2026 / onbepaalde tijd
Huur/Lease overeenkomst	410.000	01-01-2026 / onbepaalde tijd
ICT-contracten	2.110.000	10-02-2026 / onbepaalde tijd
Leveringsovereenkomst	220.000	28-02-2026 / onbepaalde tijd
Onderhoudsovereenkomst	60.000	31-01-2026 / onbepaalde tijd
Overige	5.000	31-12-2026 / onbepaalde tijd
Pachtovereenkomst	5.000	02-07-2028 / onbepaalde tijd
Raamovereenkomst	960.000	02-01-2026 / onbepaalde tijd
Samenwerkingsovereenkomst	1.705.000	31-05-2026 / onbepaalde tijd
Verzekeringsovereenkomst	225.000	31-12-2026 / onbepaalde tijd

Saldo te verrekenen verliezen VPB
Een verlies uit een bepaald jaar wordt op 2 manieren verrekend:

- Met de belastbare winst uit het voorgaande jaar. Dit wordt carry back of achterwaartse verliesverrekening genoemd.
- Met de winsten van volgende jaren. Dit wordt carry forward of voorwaartse verliesverrekening genoemd.

Een verlies wordt eerst verrekend met de winst van het voorgaande jaar. Pas daarna kan het verlies verrekend worden met de winsten van de toekomstige jaren. Er geldt een maximum voor het bedrag van de verrekening met winsten van de jaren 2024 en verder.

Als de belastbare winst in 2024 of later € 1.000.000 of lager is, dan kunnen verliezen uit voorgaande jaren verrekend worden tot maximaal het bedrag van de belastbare winst.

Als de winst hoger is dan € 1.000.000 dan mag in elk geval € 1.000.000 gebruikt worden voor verliesverrekening. Van de resterende winst mag 50% worden gebruikt voor verliesverrekening.

Het saldo te verrekenen verliezen van de gemeente Dronten bedraagt per 31-12-2025: -€ 3.403.558.

Zie voor aanvullende toelichting eerder in het boekwerk bij vennootschapsbelasting.

Het verloop van de te verrekenen verliezen is als volgt:

Boekjaar	Verlies	Verrekening			Saldo
		2021	2022	2023	
2022	-4.200.796	1.234.487	-	-	-2.966.309
2023	-437.249	-	-	-	-437.249
Totaal	**-4.638.045**	**1.234.487**	**-**	**-**	**-3.403.558**

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 25 september 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 3.378.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding
Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen

€ 4.127.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 3.378.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 2.354.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

A	Begrotingscriterium (x €1.000)	
1a	Overschrijding lasten programma's	2.583
1b	Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	131
2	Niet geautoriseerde mutaties reserves	0
	Subtotaal Bruto begrotingsonrechtmatigheden	2.714
	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid	2.354
	De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	
	Totaal begrotingsonrechtmatigheden (na correctie acceptabele overschrijdingen)	**360**
B	**Voorwaardencriterium**	**Bruto**
1	Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	1.413
2	Overige onrechtmatigheden	0
	Totaal voorwaardencriterium	**1.413**
C	**Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium**	
	Geen bevindingen	0
	Totaal rechtmatigheidsfouten = A+B+C	**4.127**
	Waarvan acceptabel	2.354
	Waarvan niet-acceptabel	1.773
	Verantwoordingsgrens	2%
	Totaal lasten exclusief toevoegingen aan de reserves	168.921
	Verantwoordingsgrens in euro	**3.378**

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft college beschreven welke actie ondernomen wordt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Lasten					
0 Bestuur en ondersteuning	-10.071	-9.043	-7.971	-8.263	-292
1 Veiligheid	-6.692	-6.586	-7.762	-7.262	500
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-8.026	-8.572	-8.749	-8.652	97
3 Economie	-1.603	-2.536	-2.380	-3.159	-779
4 Onderwijs	-7.197	-8.261	-9.571	-8.336	1.235
5 Sport, cultuur en recreatie	-19.410	-19.120	-12.883	-12.714	169
6 Sociaal domein	-60.660	-57.832	-72.105	-70.689	1.416
7 Volksgezondheid en milieu	-12.535	-12.703	-13.936	-13.502	434
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-13.577	-8.773	-10.631	-10.923	-292
Subtotaal Exploitatie Lasten	-139.771	-133.427	-145.987	-143.500	2.487
Baten					
0 Bestuur en ondersteuning	1.770	996	1.316	1.592	276
1 Veiligheid	933	170	421	376	-45
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	445	280	454	589	135
3 Economie	2.654	575	1.967	756	-1.211
4 Onderwijs	2.049	1.760	2.688	2.254	-434
5 Sport, cultuur en recreatie	1.943	1.600	1.687	1.822	135
6 Sociaal domein	19.993	17.219	17.228	17.760	533
7 Volksgezondheid en milieu	12.074	12.254	12.460	13.210	749
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.024	4.557	7.066	10.228	3.162
Subtotaal Exploitatie Baten	46.884	39.410	45.289	48.588	3.299
Subtotaal van baten en lasten excl. algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves	-92.887	-94.017	-100.698	-94.912	5.786
Lasten Algemene dekkingsmiddelen					
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	-15	-	-	7	7
Saldo van financieringsfunctie	-3.634	-732	-1.237	-2.719	-1.482
Overige algemene dekkingsmiddelen	-239	-272	-272	-465	-193
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Lasten	**-3.888**	**-1.004**	**-1.510**	**-3.177**	**-1.668**
Baten Algemene dekkingsmiddelen					
Algemene uitkeringen	89.280	88.889	95.970	96.335	365
Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is	17.713	17.354	19.531	19.797	266
Dividend	619	250	250	340	90
Saldo van financieringsfunctie	3.632	1.113	1.113	2.621	1.508
Overige algemene dekkingsmiddelen	5.797	5.302	5.147	5.590	443
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen Baten	**117.041**	**112.908**	**122.011**	**124.683**	**2.672**
Saldo baten en lasten Algemene dekkingsmiddelen	113.153	111.904	120.502	121.506	1.004
Subtotaal Overhead Lasten	-21.787	-21.827	-22.608	-22.244	364
Subtotaal Overhead Baten	570	154	154	445	291
Saldo overhead	-21.217	-21.673	-22.454	-21.799	654
Saldo Onvoorziene uitgaven	-	-84	-84	-	84

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)	Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil 2025
Saldo Vennootschapsbelasting	953	-	-	-	-
Totale lasten exclusief reserves	**-164.493**	**-156.342**	**-170.189**	**-168.921**	**1.268**
Totale baten exclusief reserves	**164.495**	**152.472**	**167.455**	**173.716**	**6.262**
Saldo van baten en lasten	**2**	**-3.870**	**-2.734**	**4.795**	**7.529**
Toevoegingen aan reserves	-11.767	-603	-12.946	-13.548	-601
Onttrekkingen uit reserves	21.514	1.967	17.103	15.850	-1.254
Saldo reserves	**9.747**	**1.364**	**4.157**	**2.302**	**-1.855**
Resultaat	**9.749**	**-2.506**	**1.423**	**7.097**	**5.674**

Financiële positie en de toelichting

Financiële positie / structureel evenwicht

FINANCIELE POSITIE STRUCTUREEL EVENWICHT	Realisatie 2024	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025
TOTAAL			
Totaal baten	164.495	167.455	173.716
Totaal lasten	-164.493	-170.189	-168.921
Resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**2**	**-2.734**	**4.795**
Onttrekking reserves (baten)	21.514	17.103	15.850
Dotatie reserves (lasten)	-11.767	-12.946	-13.548
Resultaat reserves	**9.747**	**4.157**	**2.302**
Totaal baten (na reserves)	186.010	184.558	189.566
Totaal lasten (na reserves)	-176.418	-183.135	-182.469
Totaal resultaat (na mutatie reserves)	**9.749**	**1.423**	**7.097**
INCIDENTEEL			
Totaal baten	19.741	18.362	18.677
Totaal lasten	-28.079	-20.082	-14.734
Incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**-8.338**	**-1.720**	**3.943**
Onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	19.824	15.303	14.050
Dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	-11.178	-12.946	-13.548
Incidenteel resultaat reserves	**8.646**	**2.357**	**502**
Totaal baten (na reserves)	39.565	33.665	32.727
Totaal lasten (na reserves)	-39.257	-33.028	-28.282
Totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	**308**	**637**	**4.445**
STRUCTUREEL			
Totaal baten	144.754	149.093	155.039
Totaal lasten	-136.572	-150.107	-154.187
Structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	**8.340**	**-1.014**	**852**
Onttrekking reserves (baten)	1.690	1.800	1.800
Dotatie reserves (lasten)	-589	-	0
Structureel resultaat reserves	**1.101**	**1.800**	**1.800**
Totaal baten (na reserves)	146.444	150.893	156.839
Totaal lasten (na reserves)	-137.161	-150.107	-154.187
Totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	**9.441**	**786**	**2.652**
Structurele exploitatieruimte (BBV) in %	**5,74%**	**0,47%**	**1,53%**

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. In gemeente Dronten hebben we daarnaast twee reserves waarin een structurele toevoeging wordt gedaan om toekomstige lasten te dekken. In de volgende tabel volgt een overzicht van de structurele reserves van de gemeente. In 2024 is de Nota Reserves en voorzieningen geactualiseerd. Op basis van de actualisatie van de reserves heeft op een aantal van de structurele reserves een incidentele mutatie plaatsgevonden.

Naam reserve	Saldo per 1-1-2025	Mutaties structureel 2025	Saldo per 31-12-2025
Accommodatiebeleid	4.982.571	-4.982.571	-
Afschrijvingslasten De Reest	330.380	-16.519	313.861
Afschrijvingslasten Brandweerkazerne / rehabilitatie Anjovisweg	1.064.798	-43.051	1.021.747
Afschrijvingslasten Huis van de gemeente Dronten	15.052.304	-1.115.627	13.936.677
Afschrijvingslasten De Zuid-Walvisstraat	2.595.452	-46.575	2.548.877
Afschrijvingslasten Scholencomplex Dronten - West	34.146	-5.691	28.455
Afschrijvingslasten Technische installatie Aat de Jonge zwembad	1.400.310	-140.031	1.260.279
Afschrijvingslasten MFC Swifterbant	3.590.641	-109.643	3.480.998
Meerpaal gebouw	6.772.983	-322.523	6.450.460
Kunstaankopen openbare ruimte	70.000	-70.000	-
Totaal Structurele Bestemmingsreserves	**35.893.585**	**-6.852.231**	**29.041.354**

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar 2025 hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Eurozone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt.

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. De EMU-tekortnorm voor de decentrale overheden voor 2025 bedraagt -0,5% van het bruto binnenlands product. Deze norm is voor drie jaar (2024–2026) vastgesteld. Deze tekortnorm is verdeeld over de decentrale overheidslagen inclusief hun gemeenschappelijke regelingen. Het aandeel voor de gemeenten betreft -0,34% van het bbp.

Het EMU-saldo kan gezien worden als een extra financieel kengetal, naast de andere vijf verplichte financiële kengetallen zoals de solvabiliteit en de (netto) schuldquote. Het EMU-saldo heeft een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht in het bedrijfsleven.

EMU-saldo (x € 1.000)	+/-	Realisatie 2025
Exploitatiesaldo (voor toevoeging aan/onttrekking uit reserves)	**+**	4.795
Mutatie (im)materiële vaste activa	-	10.212
Mutatie voorzieningen	+	2.327
Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	2.131
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-
EMU-saldo		**-5.221**

WNT-verantwoording

Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector. In de WNT worden inkomens en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen met een publieke taak, genormeerd en openbaar gemaakt. Jaarlijks worden de bezoldigingsnormen in een ministeriële regeling vastgesteld.

WNT-register
Het WNT-register bevat instellingen die onder de Wet normering topinkomens (WNT) vallen.
In het WNT-register staan de rechtspersonen die onder de WNT vallen, waaronder de gemeente Dronten. De volgende grondslag/status is gepubliceerd:

- WNT-register;
- De WNT is van toepassing op Gemeente Dronten. Het voor Gemeente Dronten toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000; dit betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen
1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

GEGEVENS 2025		
Bedragen x € 1	**R. Hammenga**	**P.T.J. Pels**
Functiegegevens	**Gemeentesecretaris / Algemeen Directeur**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2025	01-01-2025 t/m 31-12-2025	01-05-2025 t/m 31-12-2025
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	125.704	74.544
Beloningen betaalbaar op termijn	20.021	11.651
Subtotaal	145.725	86.195
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	165.123
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**145.725**	**86.195**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegen onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

GEGEVENS 2024		
Bedragen x € 1	**R. Hammenga**	
Functiegegevens	**Gemeentesecretaris**	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	09-09-2024 t/m 31-12-2024	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	
Dienstbetrekking?	Ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	37.812	
Beloningen betaalbaar op termijn	6.217	
Subtotaal	44.029	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	72.574	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	
Bezoldiging	**44.029**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegen onverschuldigde betaling	n.v.t.	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 tot en met 12

Bedragen x € 1	M. van Bergen	
Functiegegevens	**Griffier**	
Kalenderjaar	2025	2024
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01-01-2025 t/m 31-03-2025	01-09-2024 t/m 31-12-2024
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3 maanden	4 maanden
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	287 uur	584 uur
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	235	221
Maxima op basis van de normbedragen per maand	90.300	123.200
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	213.500	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	38.745	78.840
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	117.585	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**117.585**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegen onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
Niet van toepassing.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder
Niet van toepassing.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100
Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is
Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
Niet van toepassing.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking
Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3a. Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen
Niet van toepassing.

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT is de website van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (Wet normering topinkomens) als uitgangspunt gehanteerd.

Single Information Single Audit (SiSa)

Deze bijlage wordt sinds 2006 verplicht opgenomen in de jaarrekening, op basis van de gelijknamige Algemene Maatregel van Bestuur. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de besteding van door het Rijk verstrekte specifieke uitkeringen. Voorheen werd daarover per uitkering afzonderlijk verantwoording afgelegd. Met het opnemen van deze bijlage in de jaarstukken wordt beoogd de verantwoording te vereenvoudigen, doordat een afzonderlijke controleverklaring achterwege kan blijven; deze wordt opgenomen in de accountantsverklaring over de jaarrekening.

De specifieke uitkeringen waarvoor in dit overzicht in 2025 verantwoording wordt afgelegd zijn:

1. FIN B2 - Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2021
2. BZK C62 - Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen
3. BZK C92 - Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid
4. OCW D8 - Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)
5. OCW D14 - Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen
6. IenW E20 - Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021
7. IenW E21 - Regeling specifieke uitkering Circulaire Ambachtscentra 2020-2022
8. IenW E44B - Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)
9. IenW E84 - Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023
10. IenW E120 – Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030
11. SZW G2 - Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024
12. SZW G3 - Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 gemeentedeel 2024
13. SZW G4 - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling (Tozo) gemeentedeel 2024
14. SZW G10 - Wet inburgering 2021 gemeentedeel 2024
15. SZW G12 - Kwijtschelding publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire 2024
16. SZW G13 - Regeling specifieke uitkering onderwijsroute 2024
17. VWS H4 - Specifieke uitkering stimulering sport
18. VWS H30 - Specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026
19. VWS H35B - Specifieke uitkering IZA 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)
20. VRO J9 – Specifieke uitkering woningbouwimpuls
21. VRO J17 – Realisatiestimulans
22. VRO J41B – Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw (SiSa tussen medeoverheden)
23. VRO J55 – Aanpak energiearmoede
24. VRO J56 – Regeling huisvesting aandachtsgroepen
25. VRO J94 – Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming […] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties
26. VRO J113 – Ontwikkeling, realisatie en werking van Flexcity
27. VRO J209 – Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen
28. KGG K28 – Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
29. AenM M16 – Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne
30. AenM M30 – Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen

Voor de wijze waarop de SiSa-informatie in het jaarverslag moet worden opgenomen, heeft het Rijk een format en indicatoren vastgesteld. Op de volgende pagina's treft u dit overzicht aan.

ocw

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			3	56	Nee	Nee	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			€53.040	€185.880				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met

ocw

							kindregeling (artikel 3)	betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten *Aard controle R* *Indicator: B2/08*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/09*	**Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/10*	**Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/11*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/12*	**Werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€53.144	€ 399.109	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
							€106.184	
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				

ocw

			Aard controle R *Indicator: C62/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/02*				
			€ 2.659	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 40.757	€ 0	3	255	45	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 968.659	€ 287.032	€ 254.031	€ 0	€ 1.008.973	€ 1.202.126
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering		

ocw

			ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/10*	
		1					
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*		
			€ 141.334	€ 0	€ 0		
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	
			€ 0	€ 197.720	€ 56.386	Ja	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten	

ocw

			verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/08*	t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/09*	verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/11*	
		1					
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E20/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*	
			€ 0	€ 51.746	€ 24.246	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*	
		1	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	2		
		2	122 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Ja	3	De verlenging tot 31-12-2026 is uitsluitend geldend voor de beschikte maatregelen onder deel III. De beschikte maatregelen onder deel II	

						hadden als uiterlijke realisatiedatum 31-12-2023.		
			3	207 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters	Nee	0			
			4	218 Aanleg van een veilige voetganger oversteekplaats | aantal in st	Nee	0			
Ien W	**E21**	**Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra** Gemeenten en GR'en		Beschikking snummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E21/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/03*	Cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E21/04*	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/05*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/06*
			1	BSK-2025/52467	€ 104.334	€ 104.334	€ 67.072	€ 67.072	Ja
				Kopie beschikking snummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/07*	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/08*	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E21/09*			
			1	BSK-2025/52467	Ja				
Ien W	**E44B**	**Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa**		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T)	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief

ocw

		tussen medeoverheden)	selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen			de verstrekker		(t/m jaar T)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: E44B/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/02*	*Aard controle R* *Indicator: E44B/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/04*	*Aard controle R* *Indicator: E44B/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/06*
			1	060034 Gemeente Almere	16055532	€ 13.031	€ 13.031	€ 26.063	€ 26.063
			2	060034 Gemeente Almere	16981616	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	060034 Gemeente Almere	16981632	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	060034 Gemeente Almere	16981638	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	060034 Gemeente Almere	16981641	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
				Aard controle n.v.t. *Indicator: E44B/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/09*			
			1	060034 Gemeente Almere	16055532	Nee			
			2	060034 Gemeente Almere	16981616	Nee			
			3	060034 Gemeente Almere	16981632	Nee			
			4	060034 Gemeente Almere	16981638	Nee			
			5	060034 Gemeente Almere	16981641	Nee			
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		

ocw

				Aard controle n.v.t. *Indicator: E44B/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/12*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E44B/13*	
			1	060034 Gemeente Almere	16055532	Vergroten van de afvoercapaciteit	Ja	
			2	060034 Gemeente Almere	16981616	Hemelwaterstructuur	Nee	
			3	060034 Gemeente Almere	16981632	Hemelwaterstructuur	Nee	
			4	060034 Gemeente Almere	16981638	Hemelwaterstructuur	Nee	
			5	060034 Gemeente Almere	16981641	Hemelwaterstructuur	Nee	
IenW	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten		Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*	
				€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
				Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/05*	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/07*	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/08*	
			1	345 Geregelde oversteekplaats (GOP) in gebiedsontsluitingsweg 50 km/h|aantal in Stuks	Nee	0		

ocw

		2	349 Aanleg van een snelheidsremmend plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt|aantal in Stuks	Nee	0		
		3	360 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 60 km/h|aantal in Stuks	Nee	0		
IenW	**E120**	**Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheid smaatregelen 2025-2030**	Totale besteding (Jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E120/01*	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator E120/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E120/03*	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/04*	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/05*	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/06*	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/07*	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E120/08*	
		1	421 Vrijliggend fietspad - b=4,0 meter, aantal in m	Nee	0	9-2-2026 beschikt.	
		2	431 Drempel , aantal in st	Nee	0	9-2-2026 beschikt.	
		3	437 Aanleg van een fietsstraat op een 30 km/h weg, aantal in m	Nee	0	9-2-2026 beschikt.	
		4	424 Aanleg ongelijkvloerse kruising	Nee	0	9-2-2026 beschikt.	

ocw

			(brug), aantal in st					
		5	442 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom, aantal in st	Nee	0	9-2-2026 beschikt.		
		6	455 Aanleg van een gebiedsontsluitingsweg 30 km/u (GOW30), aantal in m	Nee	0	9-2-2026 beschikt.		
		7	461 Aanleg van verticale elementen voor korte rechtstanden (rekening houdend met landbouwverkeer), aantal in st	Nee	0	9-2-2026 beschikt.		
		8	430 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h, aantal in st	Nee	0	9-2-2026 beschikt.		
		9	434 Aanleg van een uitritconstructie van zijstraten GOW naar 30 km/uur-zone, aantal in st	Nee	0	9-2-2026 beschikt.		
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 9.487.120	€ 189.128	€ 304.587	€ 1.700	€ 59.301	€ 1.800
			Besteding (jaar T) Bbz	Baten (jaar T) Bbz 2004	Baten (jaar T) WWIK	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) Loonkostensu	Gederfde baten die

ocw

			2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/07* € 118.191	levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicator: G2/08* € 18.070	(exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicator: G2/09* € 0	Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/10* € 1.368.789	bsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/11* € 1.219	voortvloeien uit kwijtscheldingen schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicator: G2/12* € 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtscheldingen schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13* € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14* Ja					
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025**	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

ocw

		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 10.197	€ 45.498	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldn schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldn van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldn schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldn van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente

ocw

		gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 279	€ 45.088	€ 2.390
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.847	€ 8.682	€ 329
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 337	€ 14.912	€ 442
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 266	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 450	€ 341	€ 20
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 3.179	€ 69.023	€ 3.181
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1	0	0	Ja		

ocw

			oktober 2021)				
			6 Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling *Aard controle n.v.t.*	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R*	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2*	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de herstelopera tie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R*	

ocw

			Indicator: G4/16	*Indicator: G4/17*	*Indicator: G4/18*	*Indicator: G4/19*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		6	Totaal	0	0	0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 513.312	€ 0	Ja		
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025**	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldenschulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtscheldenschulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

ocw

		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 2.499	€ 0	Ja			
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2025** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 111.494	€ 89.407				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		

ocw

			Aard controle R *Indicator: H4/03*	*Aard controle R* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/06*		
			€ 0	€ 18.596	€ 70.811			
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026**	Totaalbedrag (jaar T) toegekend *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/01*	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026) *Aard controle R* *Indicator: H30/02*	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/03*	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H30/04*	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			€ 681.815	€ 68.181	€ 595.948	€ 1.624.699	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/08*				
			Ja	Nee				
VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*				
			1 060034 Gemeente Almere	€ 234.847				
VRO	**J9**	**Specifieke uitkering woningbouwimpuls**	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is gestart in	Afgesproken datum van start bouw van de eerste	Aantal woningen waarvan de bouw gestart is	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart	Aantal gerealiseerde woningen

ocw

		Tranche 1 t/m 7 Gemeenten		(jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	cumulatief (t/m jaar T)	is cumulatief (t/m jaar T)	(t/m jaar T)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: J9/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/02*	*Aard controle D1* *Indicator: J9/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/06*
			1	2021-0000014500	Ja	Ja	125	125	125
				Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: J9/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/08*	*Aard controle R* *Indicator: J9/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/10*	*Aard controle R* *Indicator: J9/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/12*
			1	2021-0000014500	Nee	€ 0	€ 2.639.787	€ 0	€ 0
				Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)		
				Aard controle n.v.t. *Indicator: J9/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/15*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J9/16*		
			1	2021-0000014500	Nee	Grondverwerving heeft extra vertraging opgelopen. In 2026 en 2027 verwachten we de laatste grondverwe	Nee		

ocw

					rvingen te realiseren.			
VRO	**J17**	**Realisatiestimulans**	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle D1* *Indicator: J17/01*	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/02*	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle D1* *Indicator: J17/03*			
			245	96	0			
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J17/04*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) . *Aard controle R* *Indicator: J17/05*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling. *Aard controle R* *Indicator: J17/06*	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw). *Aard controle R* *Indicator: J17/07*	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling. *Aard controle R* *Indicator: J17/08*	
		1	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
VRO	**J41B**	**Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw**	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoor	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinancering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen

ocw

		SiSa tussen medeoverheden	dingsinformatie voor die provincie invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/01*	*Aard controle R* *Indicator: J41B/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/03*	*Aard controle R* *Indicator: J41B/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/06*
			1 030012 Provincie Flevoland	€ 0	€ 0	€ 0	10	10
			Kopie provincieco de *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/07*	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/08*	Eindverant woording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J41B/09*			
			1 030012 Provincie Flevoland	0	Nee			
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			50	€ 113.349	€ 191.741	1	€ 101.019	€ 183.938
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07			

ocw

			aan huis-heeft gekregen in de vorm van advies over verminderin g van het energiegebr uik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverb ruik mee heeft kunnen vermindere n. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/07*	*Aard controle R* *Indicator: J55/08*	gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*			
			1.156	€ 99.632	€ 420.244			
			Het aantal kleine gasbespare nde maatregele n (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteits besparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbespare nde maatregele n (w.o. dakisolatie, vloerisolati e, spouwmuur isolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteits besparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachine s etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbru ik/energierek ening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energiereke ning verlagende maatregele n *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			51	51	0	248	0	0
VRO	**J56**	**Regeling huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikking snummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2022	Aantal woonruimten en verblijfsruimt en waarvan de werkzaamhed en zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseer de woonruimte n en verblijfsrui mten (t/m jaar T)

ocw

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J56/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: J56/02*	*Aard controle R* *Indicator: J56/03*	*Aard controle R* *Indicator: J56/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/06*
		1	*RHA2021-02275591*	*Flexwonen Dronten*	€ 0	€ 2.445	0	0
			Kopie Projectnaam	Opbrengsten jaar T	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J56/07*	*Aard controle R* *Indicator: J56/08*	*Aard controle R* *Indicator: J56/09*	*Aard controle R* *Indicator: J56/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/12*
		1	*Flexwonen Dronten*	€ 0	€ 0	Nee	Nee	Nee
			Kopie Projectnaam	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn binnen twee jaar na de datum van toekenning van de uitkering onomkeerbare stappen gezet?			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J56/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J56/15*			
		1	*Flexwonen Dronten*	Nee	Nee			
VRO	**J94**	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b

ocw

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/01*	*Aard controle R* *Indicator: J94/02*	*Aard controle D1* *Indicator: J94/03*	*Aard controle D1* *Indicator: J94/04*	*Aard controle R* *Indicator: J94/05*	*Aard controle R* *Indicator: J94/06*
		1	*LAI23-0344 5186*	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
		2	*LAI24-0373 7240*	€ 3.300	2	0	€ 0	€ 0
		3	*LAI25-0382 2642*	€ 226.793	127	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiematregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: J94/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J94/09*			
		1	€ 0	€ 0	Nee			
		2	€ 0	€ 3.300	Nee			
		3	€ 0	€ 226.793	Nee			
VRO	**J113**	**Ontwikkeling, realisatie en werking van Flexcity**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: J113/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J113/02*				
			€ 0	Nee				
VRO	**J209**	**Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen**	Beschikkingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)

ocw

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J209/01*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: J209/02*	*Aard controle R* *Indicator: J209/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/04*	*Aard controle D2* *Indicator: J209/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/06*
			1 *RHA2023-03498434*	*Flexwonen 2*	€ 0	€ 0	€ 0	0
			2 *RHA2023-03499407*	*Gemengd wonen*	€ 68.000	€ 68.000	€ 0	20
			Kopie Projectnaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/07*	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/08*	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/09*	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) *Aard controle R.* *Indicator: J209/10*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J209/11*	
			1 *Flexwonen 2*	0	Nee	Ja	Nee	
			2 *Gemengd wonen*	0	Ja	Ja	Nee	
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 1.223.235	€ 0	€ 28.680	€ 2.687.810	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
Aen M	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne**	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)

ocw

		Gemeenten	dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	(jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	*Aard controle R* *Indicator: M16/04*	*Aard controle R* *Indicator: M16/05*	*Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 3.115.640	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 148.828
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle D2* *Indicator: M16/10*	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd *Aard controle D2* *Indicator: M16/11*	
			€ 36.267	€ 3.648	€ 172.175	01/10/2024	01/11/2025	
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/12*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/13*				
			€ 3.132.208	€ 20.475.687				
Aen M	**M30**	**Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen**	SPUK I: Aantal gerealiseerde plekken van duurzame aard boven indicatieve opgave in het jaar T	SPUK I: Eindverantwoording (Ja/Nee)	SPUK II: Aantal gerealiseerde plekken van bijzondere aard (AMV) in het jaar T	SPUK II: Eindverantwoording (Ja/Nee)		

ocw

		Gemeenten	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: M30/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: M30/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: M30/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: M30/04*	
			1.479	Nee	120	Nee	

Overige gegevens

Gewaarmerkte controleverklaring

De Jaarstukken 2025 inclusief controleverklaring zijn via de knop 'bijlagen' rechts bovenin te downloaden als PDF.

Bijlagen

Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten 2025 (bedragen x € 1.000)	Begroot 2025			Werkelijk 2025		
Onderwerp	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Restant voorgaande circulaires	139	3.533	3.672	139	3.533	3.672
Meicirculaire 2024: deel exclusief jeugdhulp	-	-1.087	-1.087	-	-1.087	-1.087
Meicirculaire 2024: deel jeugdhulp	-	1.087	1.087	-	1.087	1.087
Meicirculaire 2025	-	1.140	1.140	-	1.140	1.140
Septembercirculaire aframing stelpost BCF-plafond 2025	-	-300	-300	-	-300	-300
Septembercirculaire incidentele mutatie gemeentefonds	-	2.806	2.806	-	2.806	2.806
Septembercirculaire/decembercirculaire 2024	-	67	67	-	67	67
Stelpost jeugdhulp, participatie en voogdij 18+	-280	-	-280	-280	-	-280
Verbeteren van de bedrijfsvoering (systemen en software)	-549	-	-549	-344	-	-344
Budgetoverheveling: aanbesteding en implementatiekosten zaaksysteem	-	-	-	-70	-	-70
Organiseren gemeenteverkiezingen 2026	-10	-	-10	0	-	-
Uitvoer geven aan de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer	-25	-	-25	0	-	-
Uitvoer geven aan de Wet Openbare Overheid	-67	67	0	-67	67	-
Verbeteren excellente dienstverlening en administratieve processen	-340	-	-340	-89	-	-89
Verbeteren van de bedrijfsvoering	-641	41	-600	-592	41	-551
Budgetoverheveling: arbeidsmarktcommunicatie	-54	54	-	-30	54	24
Jupiterweg 20	-23	23	-	-24	18	-6
Bestemmingsreserve Corona (opheffen)	-1.310	1.310	-	-1.310	1.310	-
Bijstelling leges burgerzaken	-145	235	90	-145	235	90
Verkiezingen 2025	-195	-	-195	-93	-	-93
Percelen grond	-7	90	83	4	93	98
Inventaris en gebouw verbeteringen	-129	-	-129	-103	-	-103
Uitbreiding raadzaal	-20	-	-20	-	-	-
Bestemmingsreserve eigen risico dragerschap	-	-	-	-268	493	225
Bestemmingsreserve precariobelasting	-	-	-	-	100	100
Overige incidentele lasten	-61	-2	-63	-61	-2	-63
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning	**-3.717**	**9.063**	**5.346**	**-3.332**	**9.655**	**6.323**
Verbeteren veiligheid op straat	-140	-	-140	-139	-	-139
Verbeteren continuïteit van het werk op veiligheid	-101	-	-101	-	-	-
Vierjaarlijkse externe audit Wet politiegegevens/ veiligheidsmonitor	-30	-	-30	-17	-	-17
Noodopvanglocatie Biddinghuizen	-153	225	72	-118	182	64
Aanpak dierenwelzijn	-16	-	-16	-13	-	-13
Ondersteuning uitvoering exploitatie vergunningstelsel (Bibob)	-15	-	-15	-15	-	-15
Bergen vliegtuigwrak van Veldhuizenbos	-735	-	-735	-899	-	-899
Overige incidentele lasten	-5	-	-5	-10	-	-10
Totaal 1 Veiligheid	**-1.195**	**225**	**-970**	**-1.212**	**182**	**-1.030**
Verbeteren van de verkeersveiligheid	-186	186	-	-184	310	126
Infrastructuur bij Het Gangboord en De Grutto	-50	50	-	-21	50	29
GVVP 2021-2027	-50	50	-	-6	50	44
Budgetoverheveling: GVVP 2021-2027	-	-	-	-44	-	-44
Realiseren paardenbrug	-43	43	-	0	43	43
Budgetoverheveling: realiseren paardenbrug	-	-	-	-43	-	-43

Incidentele baten en lasten 2025 (bedragen x € 1.000)	Begroot 2025			Werkelijk 2025		
Verbeteren duurzaamheid verkeer (Fietsparkeren station Dronten)	-48	-	-48	-3	-	-3
Terugbetaling vastrechtkosten openbare verlichting	129	-	129	129	-	129
Overige incidentele lasten	-12	-	-12	-	-	-
Totaal 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	**-260**	**329**	**69**	**-172**	**453**	**282**
Budgetoverheveling: acquisitie personeel 2022-2024	-65	65	-	-65	65	-
Verbeteren van (het inzicht in) de lokale economie	-62	-	-62	-28	-	-28
Strategie Werklocaties	-50	-	-50	-47	-	-47
Duurzaam ontwikkelen platteland (cofinanciering LEADER)	-92	92	0	-50	92	42
Budgetoverheveling: duurzaam ontwikkelen platteland (cofinanciering LEADER)	-	-	-	-42	-	-42
Prognose Grondexploitaties 2026-2029	-	1.374	1.374	-	673	673
Vrijval bestemmingsreserve niet afgesloten exploitaties (POC)	-1.374	1.374	-	-1	908	907
Rustpunt versterking IJsselmeerdijk	-50	-	-50	-50	0	-50
Bijdrage Meet-up ondernemers BBC	-	11	11	-	10	10
Overige incidentele lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal 3 Economie	**-1.693**	**2.916**	**1.223**	**-283**	**1.748**	**1.465**
Realisatie praktijkschool en gemengd wonen	-900	-	-900	-258	-	-258
Budgetoverheveling: realisatie praktijkschool en gemengd wonen	-	-	-	-642	-	-642
Lokaal Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	-186	186	-	-141	141	-
Verbeteren gezondheid en sociale basis (brede spuk)	-14	14	-	-33	33	-
Voorkomen van voortijdige schoolverlaters (RMC-gelden)	-181	-	-181	-181	-	-181
Verbeteren van het onderwijsbeleid	-55	-	-55	-55	-	-55
Budgetoverheveling: onderzoek primair onderwijs Swifterbant	-75	75	-	-	75	75
Vrijval bestemmingsreserve accommodatiebeleid	-4.983	4.983	-	-4.983	4.983	-
SPUK huisvesting aandachtsgroepen	-170	170	-	-170	170	-
Overige incidentele lasten	54	-	54	54	-	54
Totaal 4 Onderwijs	**-6.510**	**5.428**	**-1.082**	**-6.409**	**5.402**	**-1.007**
Rijksgelden voor buitensport	-	86	86	-	89	89
Verbeteren sport, bewegen en cultuur (brede spuk)	-225	225	-	-290	290	-
Verbeteren gezonde leefomgeving (Gezonde buurten)	-50	-	-50	-56	-	-56
Subsidieregeling Groene schoolpleinen	-128	128	-	-16	128	113
Budgetoverheveling: subsidieregeling Groene schoolpleinen	-	-	-	-113	-	-113
Actieplan biodiversiteit	-174	46	-128	-55	30	-25
Budgetoverheveling: actieplan biodiversiteit	-	-	-	-100	-	-100
Renovatie zwembad	-1.391	1.391	-	-1.345	1.391	46
Onttrekking bestemmingsreserve de Alk naar algemene reserve	-1.365	1.365	-	-1.365	1.365	-
Pumptrackbaan Biddinghuizen	-49	-	-49	-53	-	-53
Locatieonderzoek skateparken	-42	-	-42	-42	-	-42
Bestemmingsreserve kunstaankopen openbare ruimte	-	-	-	-10	-	-10
Bestemmingsreserve speelruimteplan	-	-	-	-131	-	-131
Overige incidentele lasten	-7	-	-7	-7	-	-7
Totaal 5 Sport, cultuur en recreatie	**-3.431**	**3.242**	**-189**	**-3.582**	**3.294**	**-289**
Diverse acties vanuit het armoedebeleid	-263	-	-263	-173	-	-173
Budgetoverheveling: diverse acties vanuit het armoedebeleid	-	-	-	-50	-	-50
Eénmalige verlenging subsidieverstrekkingen	-398	-	-398	-318	-	-318
Exploitatie van de Kombuis en de Steiger	-77	-	-77	-57	-	-57
Uitstel van 1 jaar op de besparing op de jeugdlasten via de algemene uitkering	-1.087	-	-1.087	-1.087	-	-1.087
Uitvoeren van vluchtelingenwerk (consulent statushouders)	-329	-	-329	-329	-	-329
Verbeteren gezondheid en sociale basis (brede spuk)	-270	270	-	-157	157	-
Verbeteren van het WMO-beleid	-110	-	-110	-110	-	-110
Verwacht resultaat Noodopvang ontheemden Oekraïne	-3.000	3.325	325	-3.051	3.304	254

Incidentele baten en lasten 2025 (bedragen x € 1.000)	Begroot 2025			Werkelijk 2025		
Pilot klustraject 2024-2025	-50	50	-	-36	50	14
Bestandsanalyse bijstandsuitkeringen	-25	25	-	-7	25	18
Uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur, lokaal "werkcentrum"	-	200	200	-	200	200
Toegankelijkheidsbijdrage kinderen 2025	-41	-	-41	-41	-	-41
Onderwijsroute	-9	9	0	-6	-	-6
Inzet POK-middelen	-88	-	-88	-85	-	-85
Septembercirculaire 2024 (terugdraaien jeugdlastenbesparing kabinet)	83	-	83	83	-	83
Armoedegelden	-253	253	-	-	253	253
Budgetoverheveling: armoedegelden	-	-	-	-253	-	-253
Zorglandschap WMO 2020-2026	-1.255	1.255	-	-929	823	-106
Verbeteren jeugdhulp (afloop meerkosten jeugdhulp)	-1.672	-	-1.672	-822	-	-822
Onderhoudslasten De Steiger	-100	100	-	-36	95	59
Software berichtenverkeer WMO / Jeugd	-87	-	-87	-83	-	-83
Definitieve BUIG uitkering 2025	-494	863	369	-494	863	369
Overschot beschermd wonen 2024-2025	-354	354	-	-309	264	-45
Overige incidentele lasten	-82	-	-82	-82	-	-82
Totaal 6 Sociaal domein	**-9.960**	**6.704**	**-3.257**	**-8.432**	**6.034**	**-2.398**
Coördinatiekosten regionale aanpak preventie	-16	16	-	-	-	-
Eénmalige verlenging subsidieverstrekkingen	-94	-	-94	-89	-	-89
Pilot Regionale Schakelpunt Bodem (RSP)	-13	-	-13	-13	-	-13
Verbeteren gezondheid en sociale basis (brede spuk)	-104	104	-	-47	47	-
Ophoging inwonersbijdrage GGD	-67	-	-67	-67	-	-67
Circulair ambachtscentrum	-161	41	-120	-56	41	-14
Kringloopcontainer overheveling 2024	-21	-	-21	-21	-	-21
Pilot geluidsmetingen evenementen 2025	-23	-	-23	-14	-	-14
Overige incidentele lasten	-	-	-	-	-	-
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu	**-498**	**162**	**-337**	**-307**	**89**	**-218**
Energiemaatregelen voor huishoudens in kwetsbare posities	-383	383	-	-315	315	-
Werken aan de groeiopgave: Dronten 2050	-1.439	-	-1.439	-1.344	-	-1.344
Werken aan duurzaamheidsprojecten	-163	163	-	227	-227	-
Verbeteren continuïteit van het werk voor wonen & bouwen	-78	-	-78	-	-	-
Werken aan het omgevingsplan	-77	-	-77	-	-	-
Budgetoverheveling: projectgelden omgevingsplan	-	-	-	-77	-	-77
Uitvoeringkosten Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw (WKB)	-350	-	-350	-38	-	-38
Budgetoverheveling: projectgelden implementatiekosten omgevingswet	-	-	-	-275	-	-275
Uitwerking stralos	-461	-	-461	-175	-	-175
Budgetoverheveling: projectgelden omgevingsvisie Dronten	-	-	-	-150	-	-150
Verbeteren van de bedrijfsvoering (systemen en software)	-72	-	-72	-39	-	-39
Prognose Grondexploitaties 2026-2029	-	2.191	2.191	-	3.799	3.799
Vrijval bestemmingsreserve niet afgesloten exploitaties (POC)	-2.191	2.191	-	-1.881	1.383	-498
Uitvoeringsprogramma 2025 RES-regio	-124	124	-	-124	124	-
Circulair ambachtscentrum	-	120	120	-	120	120
Verbeteren Lokale Aanpak Isolatie (LAI - SPUK)	-300	300	-	-227	227	-
Aanpak energiearmoede	-126	126	-	-130	130	-
Bestemmingsreserve duurzaamheidsprojecten	-15	-	-15	-6	-	-6
Overige incidentele lasten	16	-	16	-	-	-
Totaal 8 Volkshuisvesting, Leefomgeving en stedelijke vernieuwing	**-5.763**	**5.598**	**-165**	**-4.554**	**5.871**	**1.317**
Subtotaal exploitatie	**-33.028**	**33.665**	**637**	**-28.282**	**32.727**	**4.445**

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Onderstaande tabel geeft het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld weer. Het resultaat is in deze tabel niet in een taakveld opgenomen, maar is in de onderste regel van de tabel te vinden.

Bedragen x €1.000

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
Lasten					
0.1 Bestuur	**-3.213**	**-2.726**	**-2.849**	**-3.919**	**-1.070**
0.2 Burgerzaken	**-3.052**	**-3.026**	**-3.458**	**-2.907**	**551**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**-3.131**	**-719**	**-756**	**-823**	**-67**
0.4 Overhead	**-21.787**	**-21.827**	**-22.608**	**-22.244**	**364**
0.5 Treasury	**-3.874**	**-1.005**	**-1.511**	**-3.184**	**-1.673**
0.61 OZB woningen	**-5**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.62 OZB niet-woningen	**-679**	**-721**	**-690**	**-605**	**85**
0.63 Parkeerbelasting	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.64 Belastingen overig	**-2**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.8 Overige baten en lasten	**0**	**-1.935**	**-300**	**0**	**300**
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	**953**	**0**	**0**	**0**	**0**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**-3.665**	**-3.516**	**-4.390**	**-4.493**	**-103**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**-3.027**	**-3.070**	**-3.372**	**-2.769**	**603**
2.1 Verkeer en vervoer	**-7.693**	**-8.233**	**-8.426**	**-8.367**	**59**
2.2 Parkeren	**-101**	**-73**	**-74**	**-71**	**3**
2.4 Economische havens en waterwegen	**-203**	**-248**	**-231**	**-206**	**25**
2.5 Openbaar vervoer	**-29**	**-18**	**-18**	**-8**	**10**
3.1 Economische ontwikkeling	**-1.092**	**-808**	**-898**	**-1.135**	**-237**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**-314**	**-1.383**	**-1.058**	**-1.588**	**-530**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**-134**	**-33**	**-33**	**-50**	**-17**
3.4 Economische promotie	**-66**	**-313**	**-391**	**-389**	**2**
4.1 Openbaar basisonderwijs	**-700**	**-705**	**-664**	**-710**	**-46**
4.2 Onderwijshuisvesting	**-1.860**	**-3.416**	**-4.025**	**-3.056**	**969**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**-4.178**	**-4.140**	**-4.882**	**-4.570**	**312**
5.1 Sportbeleid en activering	**-822**	**-377**	**-683**	**-600**	**82**

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
5.2 Sportaccommodaties	**-3.321**	**-3.288**	**-3.398**	**-3.334**	**64**
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	**-392**	**-933**	**-737**	**-894**	**-157**
5.4 Musea	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
5.5 Cultureel erfgoed	**-10**	**-10**	**-13**	**-11**	**2**
5.6 Media	**-2.130**	**-2.025**	**-2.167**	**-2.173**	**-6**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**-12.734**	**-12.488**	**-5.885**	**-5.701**	**184**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**-8.226**	**-7.009**	**-13.244**	**-13.033**	**211**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**-5.932**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	**0**	**-57**	**-415**	**-398**	**16**
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	**0**	**-3.043**	**-4.934**	**-4.970**	**-36**
6.3 Inkomensregelingen	**-15.723**	**-15.953**	**-17.114**	**-16.949**	**165**
6.4 WSW en beschut werk	**-1.939**	**-2.070**	**-2.266**	**-2.218**	**48**
6.5 Arbeidsparticipatie	**-2.501**	**-3.458**	**-3.489**	**-3.585**	**-97**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**-2.414**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	**0**	**-1.237**	**-1.440**	**-1.381**	**59**
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	**0**	**-3.412**	**-3.807**	**-3.857**	**-50**
6.712 Begeleiding (WMO)	**0**	**-4.259**	**-4.679**	**-4.425**	**254**
6.713 Dagbesteding (WMO)	**0**	**-777**	**-765**	**-808**	**-43**
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	**-3.765**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.71B Begeleiding (WMO)	**-2.252**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.71C Dagbesteding (WMO)	**-720**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.72A Jeugdhulp begeleiding	**-1.969**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.72B Jeugdhulp behandeling	**-2.320**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.72C Jeugdhulp dagbesteding	**-154**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.72D Jeugdhulp zonder verblijf overig	**-64**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.73A Pleegzorg	**-951**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.73B Gezinsgericht	**-1.370**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	**-3.063**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.74A Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	**-2.787**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	**-1.663**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.74C Gesloten plaatsing	**-784**	**0**	**0**	**0**	**0**

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	**0**	**-7.758**	**-6.140**	**-6.194**	**-55**
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	**0**	**0**	**-1.087**	**-771**	**316**
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	**0**	**-2.310**	**-71**	**-72**	**-1**
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	**0**	**-2.825**	**-8.011**	**-8.090**	**-80**
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	**0**	**-1.131**	**-1.115**	**-995**	**120**
6.791 PGB WMO	**0**	**-260**	**-156**	**-153**	**3**
6.792 PGB Jeugd	**0**	**-383**	**-85**	**-70**	**15**
6.811 Beschermd wonen (WMO)	**0**	**-373**	**-1.637**	**-1.034**	**602**
6.81A Beschermd wonen (WMO)	**-764**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.821 Jeugdbescherming	**0**	**-1.485**	**-1.617**	**-1.684**	**-66**
6.822 Jeugdreclassering	**0**	**-33**	**-33**	**0**	**33**
6.82A Jeugdbescherming	**-1.727**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.82B Jeugdreclassering	**-33**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**-1.330**	**-1.521**	**-2.531**	**-2.410**	**121**
7.2 Riolering	**-3.709**	**-3.553**	**-3.498**	**-3.115**	**382**
7.3 Afval	**-5.419**	**-5.642**	**-5.861**	**-5.963**	**-102**
7.4 Milieubeheer	**-1.632**	**-1.506**	**-1.581**	**-1.535**	**46**
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**-446**	**-481**	**-465**	**-478**	**-13**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**-4.949**	**-3.184**	**-3.022**	**-2.648**	**374**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	**-4.464**	**-1.321**	**-1.295**	**-2.528**	**-1.233**
8.3 Wonen en bouwen	**-4.165**	**-4.268**	**-6.313**	**-5.747**	**566**
Totaal Lasten	**-164.493**	**-156.342**	**-170.189**	**-168.921**	**1.268**
Baten					
0.1 Bestuur	**187**	**0**	**0**	**217**	**217**
0.2 Burgerzaken	**947**	**784**	**1.019**	**979**	**-40**
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	**594**	**208**	**298**	**386**	**88**
0.4 Overhead	**570**	**154**	**154**	**445**	**291**
0.5 Treasury	**10.050**	**6.665**	**6.510**	**8.552**	**2.042**
0.61 OZB woningen	**7.627**	**8.090**	**8.178**	**8.207**	**29**
0.62 OZB niet-woningen	**7.310**	**6.541**	**8.529**	**8.680**	**150**
0.63 Parkeerbelasting	**4**	**9**	**9**	**2**	**-6**
0.64 Belastingen overig	**203**	**180**	**180**	**193**	**13**
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	**89.280**	**88.889**	**95.970**	**96.335**	**365**
0.8 Overige baten en lasten	**0**	**5**	**0**	**0**	**0**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	**130**	**126**	**126**	**108**	**-18**
1.2 Openbare orde en veiligheid	**803**	**44**	**295**	**268**	**-27**
2.1 Verkeer en vervoer	**425**	**236**	**454**	**589**	**135**

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
2.2 Parkeren	**20**	**44**	**0**	**0**	**0**
2.5 Openbaar vervoer	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
3.1 Economische ontwikkeling	**0**	**0**	**11**	**10**	**0**
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	**2.593**	**520**	**1.894**	**673**	**-1.221**
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	**61**	**55**	**62**	**73**	**11**
3.4 Economische promotie	**2.609**	**2.534**	**2.636**	**2.723**	**87**
4.1 Openbaar basisonderwijs	**117**	**111**	**38**	**74**	**36**
4.2 Onderwijshuisvesting	**18**	**6**	**249**	**196**	**-53**
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	**1.914**	**1.644**	**2.402**	**1.984**	**-418**
5.1 Sportbeleid en activering	**284**	**225**	**225**	**291**	**66**
5.2 Sportaccommodaties	**1.258**	**1.231**	**1.286**	**1.334**	**48**
5.6 Media	**84**	**84**	**84**	**85**	**1**
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	**318**	**60**	**92**	**113**	**20**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	**4.897**	**4.926**	**3.681**	**3.521**	**-160**
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	**101**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	**0**	**0**	**0**	**33**	**33**
6.3 Inkomensregelingen	**12.644**	**11.382**	**12.525**	**12.590**	**65**
6.4 WSW en beschut werk	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.5 Arbeidsparticipatie	**535**	**537**	**367**	**768**	**401**
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	**0**	**-16**	**31**	**26**	**-5**
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	**0**	**391**	**300**	**290**	**-10**
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	**296**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.72A Jeugdhulp begeleiding	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig	**542**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	**0**	**0**	**0**	**219**	**219**
6.811 Beschermd wonen (WMO)	**0**	**0**	**324**	**314**	**-11**
6.81A Beschermd wonen (WMO)	**977**	**0**	**0**	**0**	**0**
7.1 Volksgezondheid	**105**	**120**	**120**	**142**	**22**
7.2 Riolering	**4.230**	**3.984**	**4.183**	**3.976**	**-206**
7.3 Afval	**7.080**	**7.700**	**7.708**	**7.929**	**222**
7.4 Milieubeheer	**164**	**49**	**49**	**704**	**655**

Lasten en Baten	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Realisatie 2025	Verschil
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	**494**	**401**	**401**	**458**	**56**
8.1 Ruimte en leefomgeving	**633**	**239**	**0**	**2.002**	**2.002**
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	**2.196**	**1.958**	**4.149**	**5.417**	**1.268**
8.3 Wonen en bouwen	**2.195**	**2.360**	**2.917**	**2.809**	**-108**
Totaal Baten	**164.495**	**152.472**	**167.455**	**173.716**	**6.262**
Stortingen					
0.1 Bestuur	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
0.10 Mutaties reserves	**11.767**	**603**	**12.946**	**13.548**	**601**
Totaal Stortingen	**11.767**	**603**	**12.946**	**13.548**	**601**
Onttrekkingen					
0.10 Mutaties reserves	**21.514**	**1.967**	**17.103**	**15.850**	**-1.254**
Gerealiseerd resultaat	**9.750**	**-2.506**	**1.423**	**7.097**	**5.674**

Afkortingenlijst

Afkortingenlijst	
AB	Algemeen Bestuur
AD	Algemene Dienst
AenM	Ministerie van Asiel en Migratie
AF	Aandachtsfunctionaris
AF HG	Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld
AF KM	Aandachtsfunctionaris kindermishandeling
ALV	Algemene Leden Vergadering
AO/IC	Administratieve organisatie/ Interne Controle
APPA	Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene plaatselijke verordening
AR	Algemene reserve
ARCA	Afval en reiniging, civieltechnisch en accommodatiebeheer
AZC	Asielzoekerscentrum
B&W	Burgemeester en Wethouders
Babs	Buitengewoon Ambtenaar van de Burgerlijke Stand
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
Bbp	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BGBF	Bureau Gelijke Behandeling Flevoland
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
Bibob	Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BI	Business Intelligence
BIO	Baseline informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
BR	Bestemmingsreserve
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRM	Bouwrijp maken
BRO	Basisregistratie Ondergrond

Afkortingenlijst	
BRP	Basisregistratie Personen
BSO+	Buitenschoolse opvang (+)
BTW	Belasting over toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAT	Centraal Administratie Team
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CGR	Gebiedcoöperatie Gastvrije Randmeren
CISO	Chief Information Security Officer
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Coronavirus
CO2	Koolstofdioxide
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DB	Dagelijks Bestuur
DHT	Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht
DigiD	Digitale Identiteit
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DoK(22)	Dronten op Koers (2022)
DSO(-LV)	Digitaal Stelsel Omgevingswet (-Landelijke Voorziening)
DUN	samenwerking Dronten, Urk en Noordoostpolder
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EGS	Effect Gericht Sturen
ELS	Ecologische landschapsstructuur
EMU	Europese Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EPD	Economisch Platform Dronten
EZ	Economische Zaken
EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
FAN	Flevolandse Avond- en Nachtdiensten
FG	Functionaris gegevensbescherming
FIN	Ministerie van Financiën
FMI	Functiemengingsindex
Fte	Fulltime-equivalent
GB	Grondbedrijf
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn
GEO	Geografische (ruimtelijke)
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GOO	Gemeentelijke opvang
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
GW	Gemeentewet
GWW	Grond-, weg- en waterbouw

Afkortingenlijst	
HFA	Het Flevolands Archief
HR21	Het nieuwe functiehuis
HRM	Human Resource Management
HT	Horizontaal Toezicht
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
IBT	Inter Bestuurlijk Toezicht
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IenW	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IHP	Integraal huisvestingsplan
IM	Informatiemanagement
IKB	Individueel Keuzebudget
IM	Informatiemanagement
IMF	Informatiemanagement en Facilitair
IMVA	Immateriële vaste activa
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
(I)SZW	(Inspectie) Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
IT	Information Technology
IU	Integratie-uitkering
IVA	Immateriële vaste activa
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
JenV	Ministerie van Justitie en Veiligheid
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JIT	Jeugd InterventieTeam
KCC	Klant Contact Centrum
KOOP	Kennis- en exploitatiecentrum officiële overheidspublicaties
KOT	Kinderopvangtoeslagaffaire
KPS	Kostprijssystematiek
KWF	Koningin Wilhelmina Fonds voor de Nederlandse Kankerbestrijding
LEA	Locale Educatieve Agenda
LEADER	Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale
LED	Licht-emitterende diode
LEF	Leren, Experimenteren, Funderen
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
LTA	Landelijk Transitiearrangement
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
LVG	Licht Verstandelijk Gehandicapt
LVS	Landverkeersseinen
LWL	Leerwerkloket
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
MDT	Maatschappelijke Diensttijd
MFC	Multi functioneel centrum
MFG(2)	Multi functioneel gebouw(2)
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MVA	Materiële Vaste Activa
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NIBUD	Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden

Afkortingenlijst	
NV	Naamloze Vennootschap
NVRD	Koninklijke Vereniging voor Afval- en Reinigingsmanagement
NVVR	Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies
OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
OFW	Oost Flevoland Woondiensten
OR	Ondernemingsraad
OV	Openbare verlichting
OVD(-bz)	Officier van Dienst (bevolkingszorg)
OVDD	Ondernemersvereniging de Driehoek
OZB	OnroerendeZaakBelasting
P&C	Planning & Control
PGA	Persoonsgebonden aanpak
PGB	Persoonsgebonden budget
PIP	Plan Inburgering en Participatie
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankpakken
POC	Percentage of Completion
POH	Praktijkondersteuner Huisartsen
PSA	Personeelsadministratie
PvD	Poort van Dronten
P-wet	Participatiewet
PZ	Publiekszaken
RB	Raadsbesluit
RC	Rekening Courant
RES	Regionale Energie Transitie
RET	Regionaal Expert Team
RIB	Raadsinformatiebrief
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters
RMT	Regionaal Mobiliteitsteam
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden
RVB	Rijksvastgoedbedrijf
RVU	Regeling Vervroegde Uittreding
RWC	Regionaal Werkcentrum
RWF	Regionaal Werkbedrijf Flevoland
SaaS	Software as a Service
SBE	Strategisch Beleidskader Economie
SD	Sociaal domein
SHV	Schuldhulpverlening
SiSa	Single Information Single Audit
SKB	Schatkistbankieren
Soza / SZ	Sociale zaken
SPUK (IJZ)	Specifieke Uitkering (IJsbanen en zwembaden)
SSidW	Samen Sterker in de Wijk
StraLoS	Strategie Leefomgeving en Samenleving
SUWI	Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SVP	Strategisch Vastgoed Plan
SVS	Scheepvaartverkeersseinen
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Afkortingenlijst	
TAS	Team AnderS
TF	Technofonds
TOM	Thuis Op Maat
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
4 V's	Vakmanschap, Vertrouwen, Verbinding en Vernieuwingskracht
VE	Voorschoolse Educatie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VOG	Verklaring omtrent gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting
VPT	Volledig Pakket Thuis
VRF	Veiligheidsregio Flevoland
VRGV	Veiligheidsregio Gooi & Vechtstreek
VRO	Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijk Ordening
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSO	Vaststellingsovereenkomst
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VVI	Vervangingsinvestering
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
VZ	Voorziening
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAZO	Wet arbeid en zorg
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
WEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen
WAJONG	Wet werk en arbeidsondersteuning Jonggehandicapten
WIA	Wet werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WKR	Werkkostenregeling
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering onroerende zaken
WRM	Woonrijp maken
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSP	Werkgeversservicepunt
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WTL	Wet tegemoetkomingen loondomein
WWB	Wet werk en bijstand
ZAP	Zwerfafvalvrijwilliger
ZLF	Zelfstandigenloket Flevoland
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel